

Omgevingsanalyse 2025

Meerjarenplan 2026-2031

Opgemaakt oktober 2025

Beste lezer,

Aan de basis van een nieuw meerjarenplan hoort een omgevingsanalyse. Hiermee proberen we op een objectieve manier onze omgeving in kaart te brengen, zodat kansen en uitdagingen duidelijk worden.

Dit document bevat een schat aan informatie, grotendeels uitgedrukt in cijfers en grafieken. We willen hierbij nog wel een kanttekening maken. Bij het beoordelen van data en cijfers en het vormen van strategische keuzes blijft het belangrijk om de balans tussen kwaliteit en kwantiteit te bewaken. Bij voorbeeld bij het inzetten op bepaalde klimaatdoelstellingen zullen de juiste ingrepen op de juiste plaats een duurzamer resultaat geven dan louter in te zetten op het behalen van aantallen.

De omgevingsanalyse is opgemaakt volgens de DESTEP-methode, een manier om de externe omgeving in kaart te brengen. Voor de interne analyse beroepen we ons op de resultaten van de zelfevaluatie volgens het stramien van het organisatiebeheersingsmodel van Audit Vlaanderen. Bij elk hoofdstuk zal u zien welke van de 17 duurzame ontwikkelingsdoelstellingen (sustainable development goals of SDG's) er mee te maken hebben.

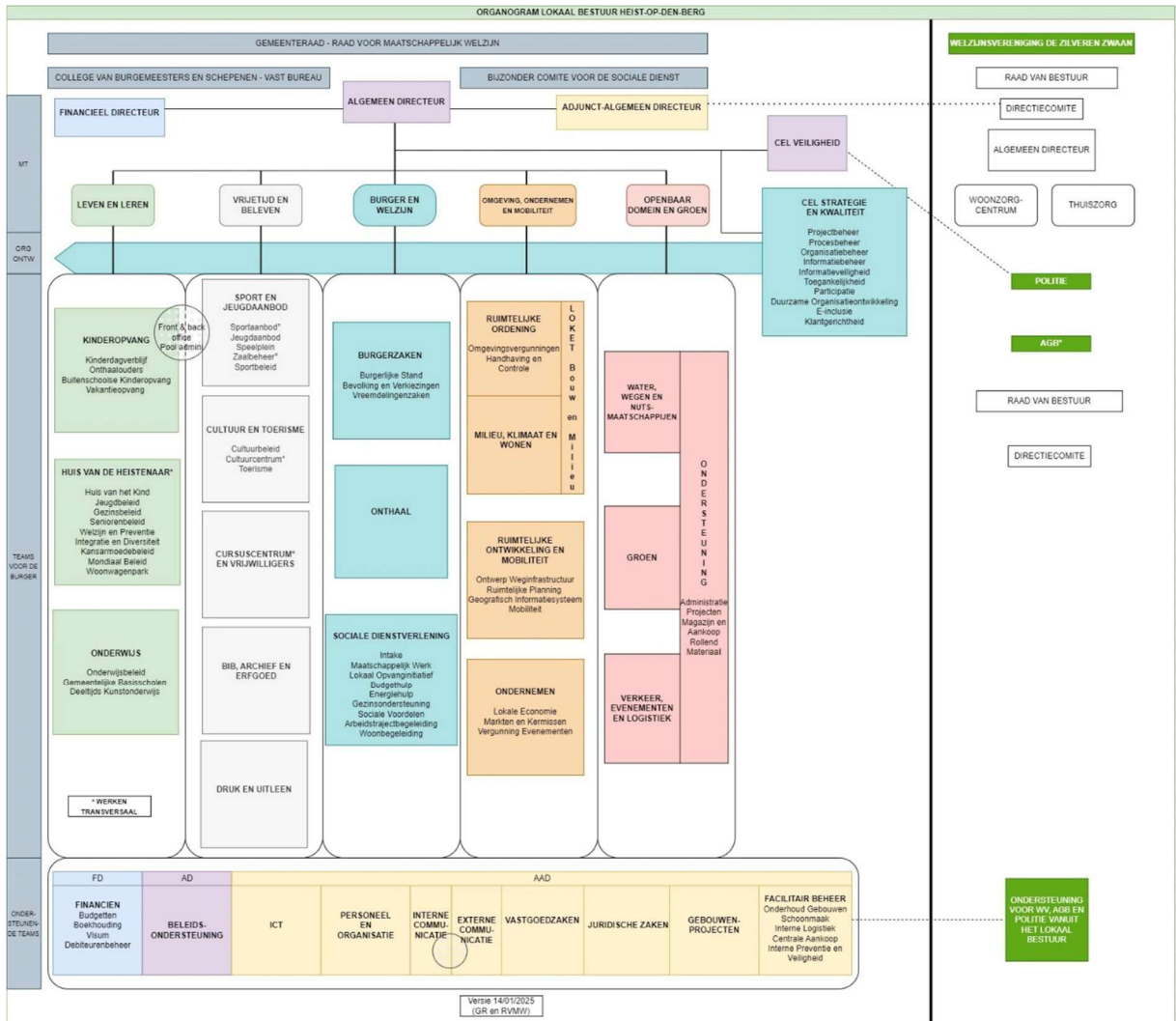
Waar er regionale uitdagingen geïdentificeerd werden, zijn deze overgenomen uit de regionale inspiratienota Rivierenland 2025-2030.

Namens het managementteam

Isabelle Sterckx
adjunct-algemeen directeur

Hans Welters
algemeen directeur

ORGANISATIESTRUCTUUR

De organisatiestructuur werd begin 2025 op punt gesteld. Onze organisatie bestaat uit 5 beleidsdomeinen:

- **Leven en Leren:**
De focus van deze teams is een mensgerichte werking binnen de gemeente. Elke levensfase krijgt zijn plaats, van kind tot jeugd tot (jong)volwassene tot senior. Een sterk welzijns-, doelgroepen-, gezins- en seniorenbeleid wordt hier uitgewerkt.
- **Vrijetijd en Beleven:**
Deze teams werken rond het vrijetijdsaanbod en de beleving in de gemeente voor alle leeftijden, dit ingebed in een stevig sport-, cultuur-, toerisme-, en vrijwilligersbeleid. Verenigingen worden ondersteund vanuit dit beleidsdomein.
- **Burger en Welzijn:**
Dit domein omvat de basis dienstverlening van een lokaal bestuur naar de burger, waaronder sociale dienstverlening en burgerzaken. Het sociaal beleid wordt samen met de andere beleidsdomeinen binnen deze pijler uitgewerkt.
- **Omgeving, Ondernemen en Mobiliteit:**
Focus van deze teams is de ruimtelijke planning en ontwikkeling, milieu, mobiliteit en lokale economie binnen onze gemeente. Alles rond vergunningen wordt vanuit dit

beleidsdomein gecoördineerd. Er wordt sterk ingezet op onder andere het ruimtelijk- en milieubeleid, duurzaamheid en huisvesting. In deze pijler wordt elke stap gezet van idee tot plan.

- **Openbaar Domein en Groen:**

Deze teams onderhouden en beheren het openbaar domein binnen de gemeente. In deze pijler wordt elke stap gezet van plan tot uitvoering.

De ondersteunende teams worden ondergebracht bij de adjunct-algemeen directeur, de financieel directeur en de algemeen directeur:

Beleidsdomein Adjunct-algemeen directeur	Beleidsdomein Financieel directeur	Beleidsdomein Algemeen directeur
• ICT • Personeel en Organisatie • Communicatie: intern en extern • Vastgoedzaken • Juridische zaken • Gebouwenprojecten • Facilitair Beheer: Onderhoud Gebouwen, Schoonmaak, Interne Logistiek, Centrale Aankoop, Interne Preventie en Veiligheid	• Budgetten • Boekhouding • Visum • Debiteurenbeheer	• Beleidsondersteuning

Tenslotte zijn er 2 cellen ondergebracht onder de algemeen directeur:

- **Cel Strategie en Kwaliteit:**

De Cel Strategie en Kwaliteit staat in staf onder de algemeen directeur en wordt aangestuurd door de beleidscoördinator Burger en Welzijn. De cel staat o.a. in voor organisatie-brede processen en methodieken ter ondersteuning van alle teams met als doel de organisatie te verbinden, ontwikkelen en innoveren.

- **Cel Veiligheid:**

De Cel Veiligheid valt rechtstreeks onder de algemeen directeur en zal het veiligheidsbeleid in de gemeente in de toekomst verder uit werken.

Regionale context:

Uitvoering geven aan bestuursakkoorden en beleidskaders is mensenwerk. In elk bestuur vind je expertise, talent en metier. En die professionalisering is nodig want de concurrentie op de arbeidsmarkt, de jurisdisering van de samenleving en de duidelijke toename van de (bestuurlijke) handhavingstaken vergen steeds meer capaciteit, specifieke kennis en continuïteit. Het (regionaal) delen van kennis en expertise wordt daarom steeds belangrijker. Van het gecoördineerd ‘poolen’, delen en regionaal inzetten van ervaring en expertise wordt iedereen sterker.¹

¹ Alles vloeit, Regionale inspiratienota Rivierenland 2025-2030

Inhoud

Voorwoord.....	2
Organisatiestructuur	3
0. Samenvattende trends	8
1 Demografische feiten en cijfers.....	9
1.1 Bevolking.....	9
1.2 Diversiteit en migratie.....	14
LOI.....	15
1.3 Gezinnen	15
2 Economische feiten en cijfers	17
2.1 Arbeidsmarkt	17
2.2 Inkomen / welvaart / armoede	20
2.3 Ondernemen	27
Bedrijventerreinen	31
Detailhandel en horeca	31
2.4 Landbouw.....	33
2.5 Financiën lokaal bestuur	33
2.5.1 Ontvangsten	34
Fiscale ontvangsten	34
Gemeentefonds.....	36
2.5.2 Uitgaven.....	36
Pensioenlasten	37
Werkingsubsidies aan politie en hulpverleningszone.....	38
Investerings.....	39
2.5.3 Financieel evenwicht.....	40
2.5.4 Schuld.....	40
2.5.5 AGB	41
3 Sociaal-Cultureel.....	42
3.1 Onderwijs.....	42
3.2 Leefbaarheid en veiligheid.....	44
3.3 Zorg en welzijn	47
Regionale context.....	47

Kinderopvang	48
Medische zorgverlening	49
3.3.1 Aanbod zorgvoorzieningen.....	50
3.4 Inburgering en integratie	52
3.5 Gender	56
3.6 Vrije tijd.....	57
Regionale context.....	57
Aanbod	57
3.6.1 Bibliotheek	58
3.6.2 Sport	60
3.6.3 Cultuur	65
3.7 Jeugd.....	70
Regionale context.....	70
Jeugdverenigingen.....	70
Buitenschoolse Kinderopvang	70
Speelpleinwerking en vakantieaanbod	72
Buiten spelen.....	73
Jeugdhuizen	74
Aanbod lokaal bestuur	74
OverKophuis	75
Beleid voor kinderen en jongeren	75
3.8 Ouderen.....	75
3.9 Toerisme.....	76
3.10 Erfgoed	77
3.11 Vrijwilligerswerk.....	78
Vrijwilligerswerk in het verenigingsleven.....	78
Vrijwilligerswerk bij het lokaal bestuur	78
3.12 Toegankelijkheid voor kwetsbare groepen	79
4 Technologie.....	81
Regionale context.....	81
4.1 Digitalisering.....	81
4.2 Duurzame ontwikkeling	83
Regionale context.....	83
Klimaatpact.....	83
5 Ecologie	89
5.1 Afval en kringloopgoederen	89

Riolering.....	90
5.2 Natuur en groen	91
5.3 Ruimte en wonen	93
Regionale context.....	93
Wonen	93
5.4 Mobiliteit	98
Regionale context.....	98
Wegen en verkeer	98
5.5 Energie.....	106
Regionale context.....	106
Warmteanalyse	106
CO2-uitstoot huishoudens.....	107
Energiegebruik van het lokaal bestuur.....	110
Energiearmoede	111
5.6 Water	111
6. Politiek	112
6.1 Lokaal bestuur.....	112
6.2 Participatie van de burger	114
6.3 Beleidsplanning	117
6.4 Samenwerking	117
6.4.1 Regionale samenwerking	117
6.4.2 Intergemeentelijke samenwerking.....	118
6.4.3 Internationale samenwerking	119
7 Interne analyse	120
Bronnen	127

0. SAMENVATTENDE TRENDS

Op 1 bladzijde samengevat zijn dit de opvallendste trends:

◆ Demografie & samenleving

- **Sterke bevolkingsgroei door inwijking:** de natuurlijke groei is negatief, maar migratie zorgt voor stijging van het aantal inwoners.
- **Vergrijzing:** de groepen 60+ en vooral 80+ nemen sterk toe; de grijze druk is hoger dan het Vlaams gemiddelde.
- **Meer alleenstaanden** verwacht in de toekomst → grotere vraag naar aangepaste woonvormen en zorg.
- **Toenemende diversiteit en migratie** → beleid rond integratie, taal, inclusie en sociale cohesie wordt belangrijker.
- **Vrijwilligerswerk verandert:** na corona is het moeilijker om langdurige engagementen te vinden, engagementen zijn korter en flexibeler.

◆ Zorg, welzijn & armoede

- **Kinderopvang:** hoewel de capaciteit gestegen is tot boven het Vlaams gemiddelde, blijft er een structureel tekort.
- **Stijgende armoede-indicatoren:** meer leefloon, meer budgetmeters voor energie, meer betalingsmoeilijkheden bij gezinnen.
- **Nieuwe sociale uitdagingen:** jongerenwelzijn, jeugdcriminaliteit, drugs, dakloosheid en mobiliteitsarmoede vragen meer aandacht, ook in een landelijke gemeente.
- **Ouderenzorg** en het tegengaan van vereenzaming worden steeds urgenter door de vergrijzing.

◆ Energie, klimaat & omgeving

- **Klimaatdoelstellingen onder druk:** CO₂-uitstoot daalt, maar te traag om de -40% tegen 2030 te halen.
- **Grote renovatieopdracht:** merendeel van de woningen heeft EPC-label C of slechter → nood aan verdriedubbeling renovatieritme.
- **Hernieuwbare energie:** nood aan versnelling in groene warmte en lokale energieproductie.
- **Lokale energiearmoede stijgt** → meer gezinnen met budgetmeters en federale toelagen.
- **Water en riolering:** rioleringsgraad is verbeterd, maar zuiveringsgraad blijft laag t.o.v. Vlaanderen.
- **Biodiversiteit en natuur:** groeiend belang van toegankelijk groen.

◆ Mobiliteit & ruimte

- **Meer deelmobiliteit:** meer deelsystemen voor fietsen en auto's.
- **Autobezit daalt relatief:** voor het eerst minder wagens per inwoner dan het Vlaams gemiddelde (trendbreuk).
- **Bouwshift tegen 2040** en stijgende vraag naar nieuwe woonvormen → impact op ruimtelijke ordening.

◆ Politiek, bestuur & participatie

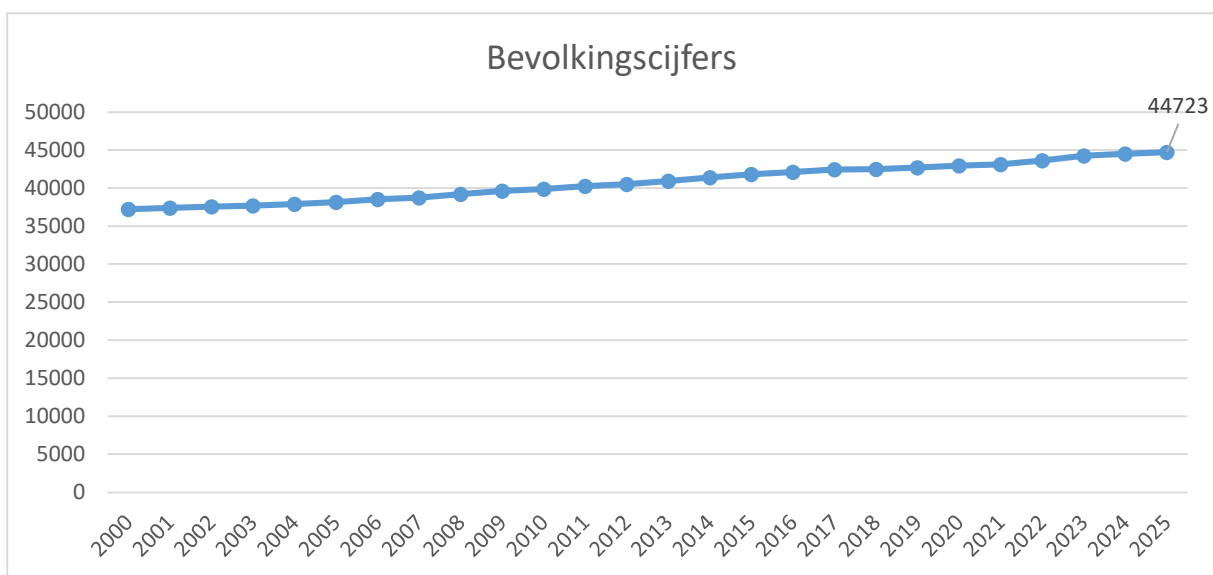
- **Burgerparticipatie:** ondanks inzet op participatieplatformen daalt het vertrouwen dat inwoners echt betrokken worden bij beslissingen.
- **Fierheid op de gemeente** neemt af, al woont 9 op 10 Heistenaren nog graag in Heist.
- **Financiën gezond:** lage schuld per inwoner en positieve autofinancieringsmarge → ruimte voor investeringen.

1 DEMOGRAFISCHE FEITEN EN CIJFERS

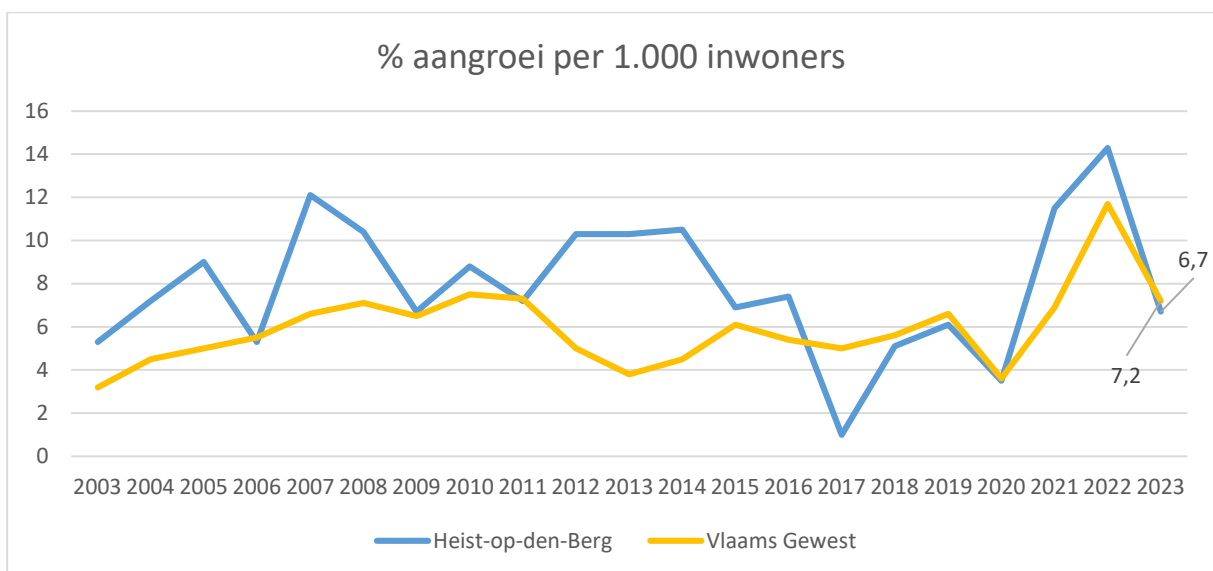
1.1 Bevolking

Op 1 januari 2025 telde Heist-op-den-Berg 44.723 inwoners.

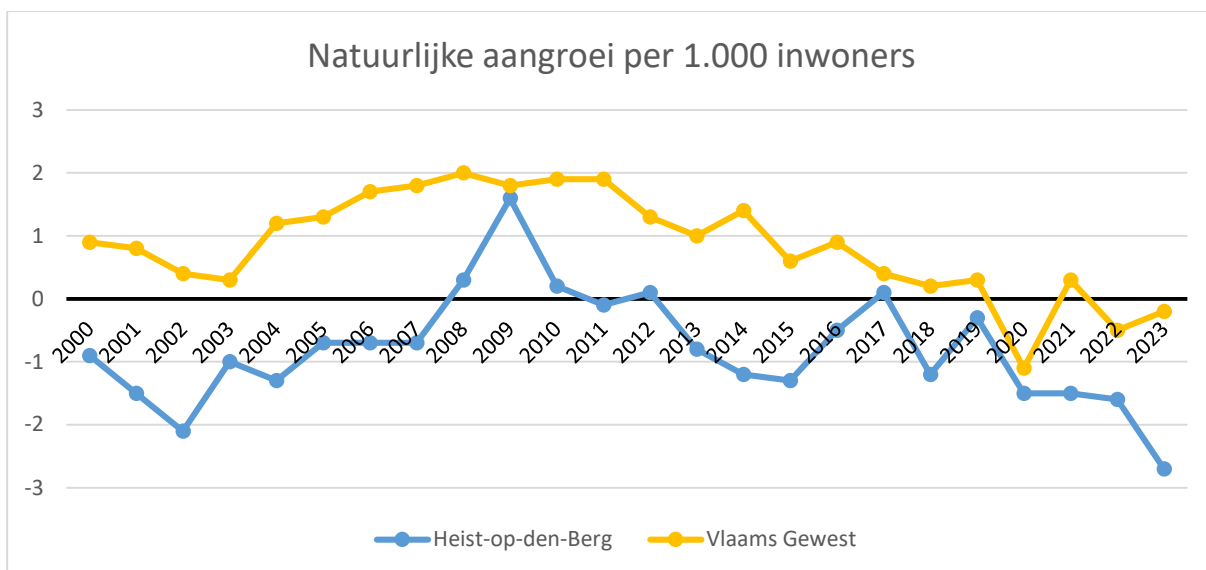
Figuur 1 Officiële statistiek van het aantal inwoners

De bevolking groeit sterker aan dan gemiddeld in het Vlaams gewest.

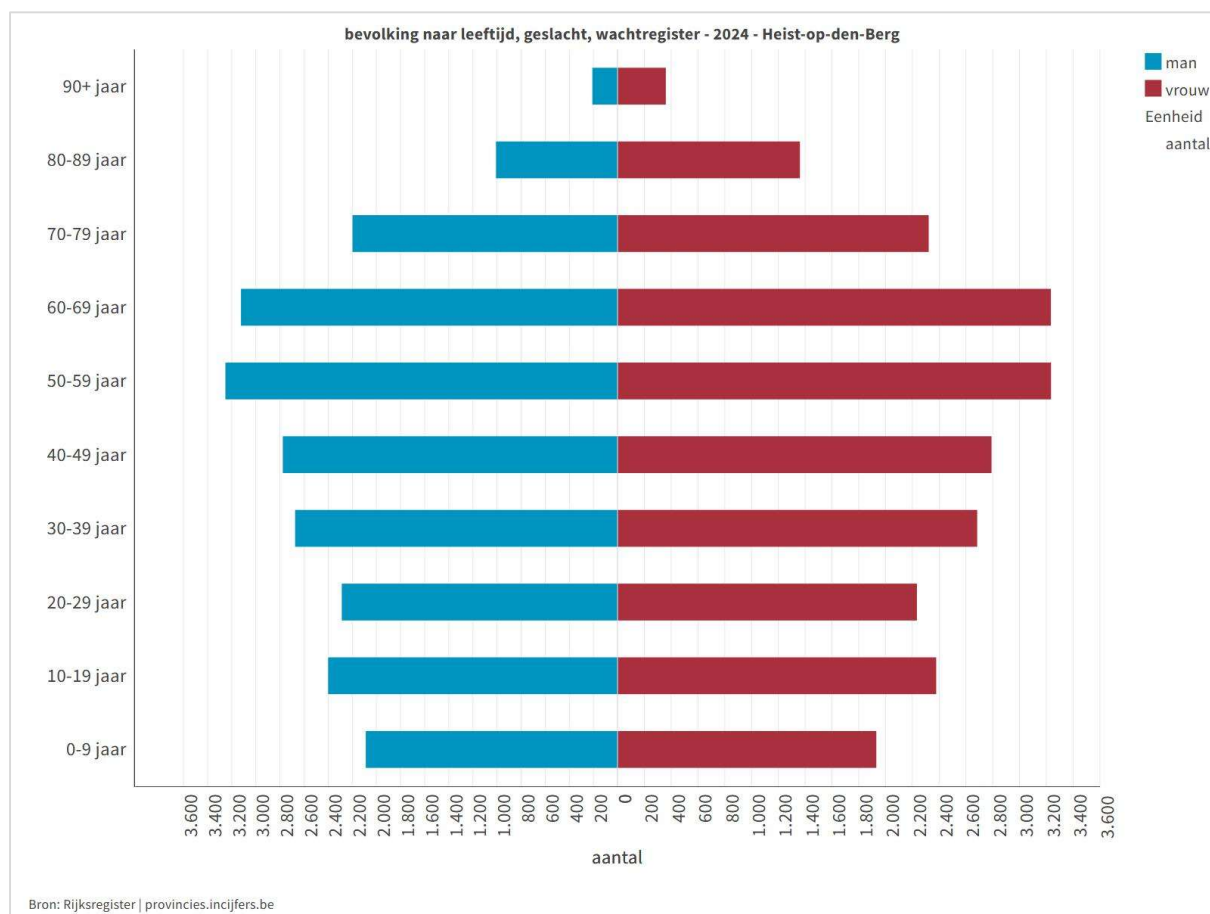
Figuur 2 Bevolkingsgroei

De groei is volledig te wijten aan inwijking. Het natuurlijk saldo, het verschil tussen geboorte- en sterftecijfer, is jaarlijks bijna altijd lager dan 0: er overlijden meer Heistenaren dan er geboren worden. In het Vlaams Gewest was het natuurlijk saldo lange tijd wel positief, maar het is ook fel gedaald.

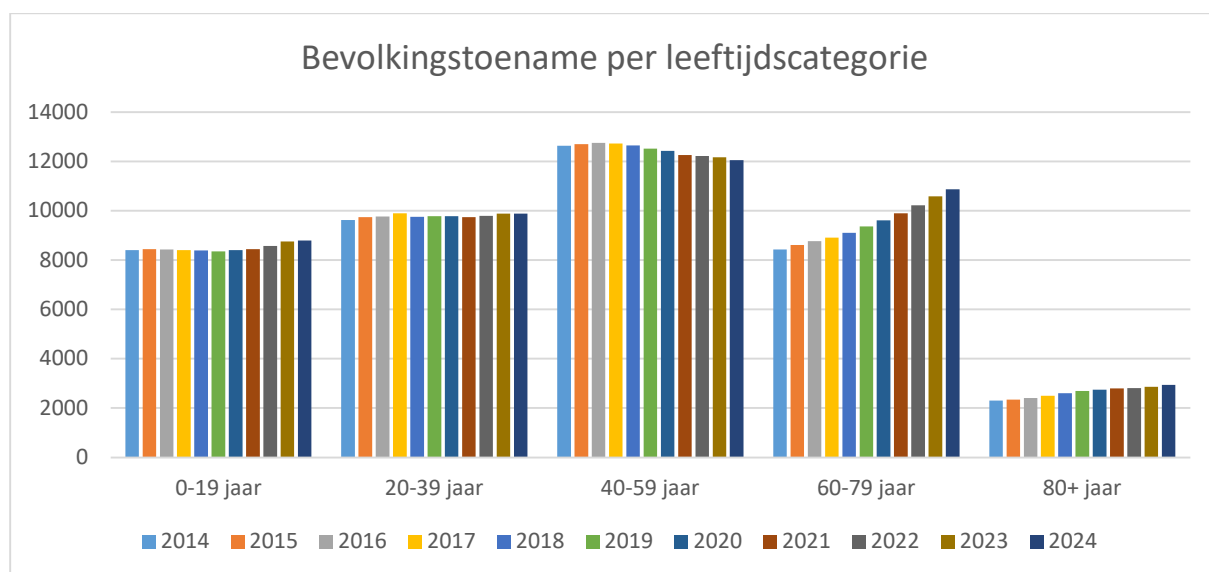
Figuur 3 Natuurlijk saldo

De leeftijds piramide toont aan dat Heist-op-den-Berg duidelijk een oudere bevolking heeft.

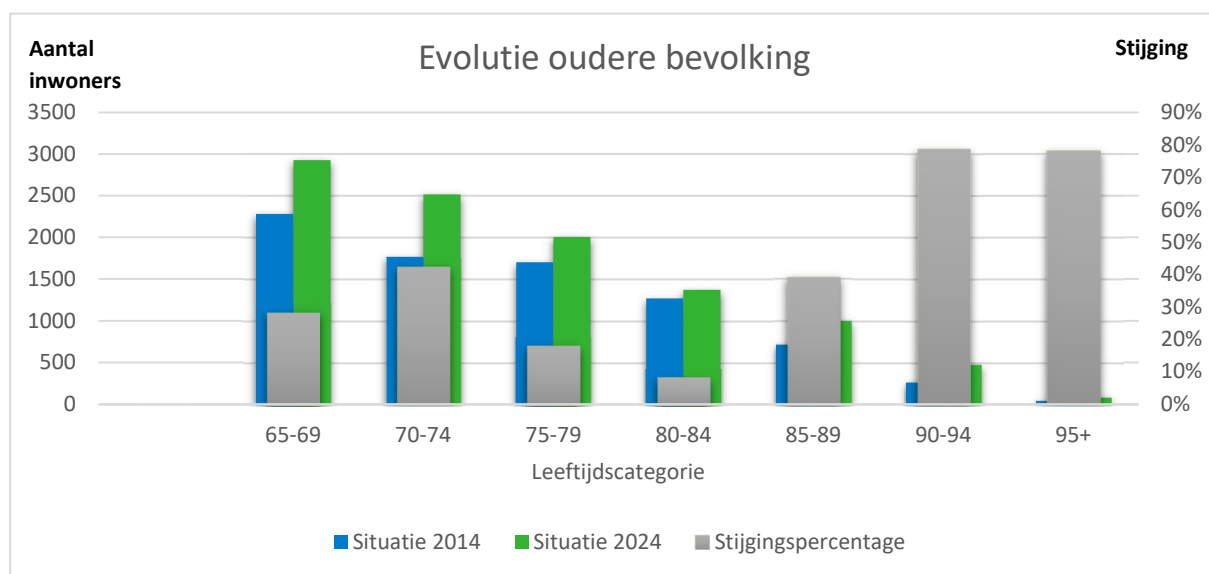
Figuur 4 Bevolkingspiramide (2024)

De bevolkingstoename van de laatste tien jaar situeert zich voornamelijk bij de oudere leeftijdsgroepen: de categorie 60-79 jaar en de categorie 80+ namen allebei met 25 procent toe.

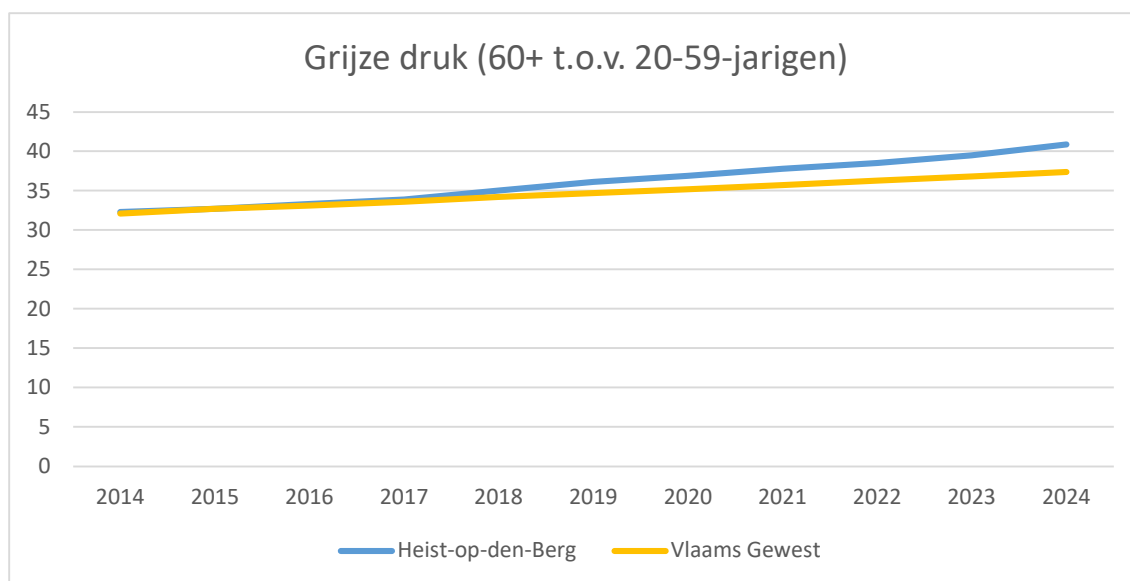
Figuur 5 Bevolkingstoename per leeftijdscategorie

Deze grafiek geeft meer gedetailleerd de stijging weer van de oudste bevolkingscategorieën.

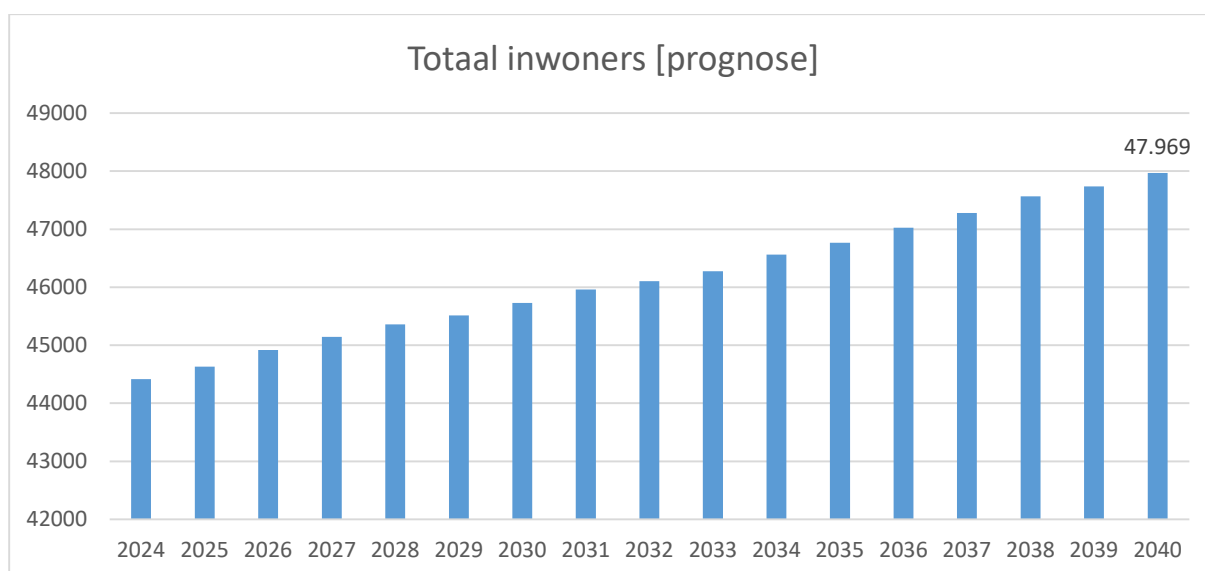
Figuur 6 Evolutie oudere bevolking

De grijze druk hield in het verleden gelijke tred met Vlaanderen, maar is de laatste jaren iets sterker aanwezig. Voor 2024 bedraagt de Heistse coëfficiënt 40,9%, terwijl in Vlaanderen 37,4% wordt opgetekend.

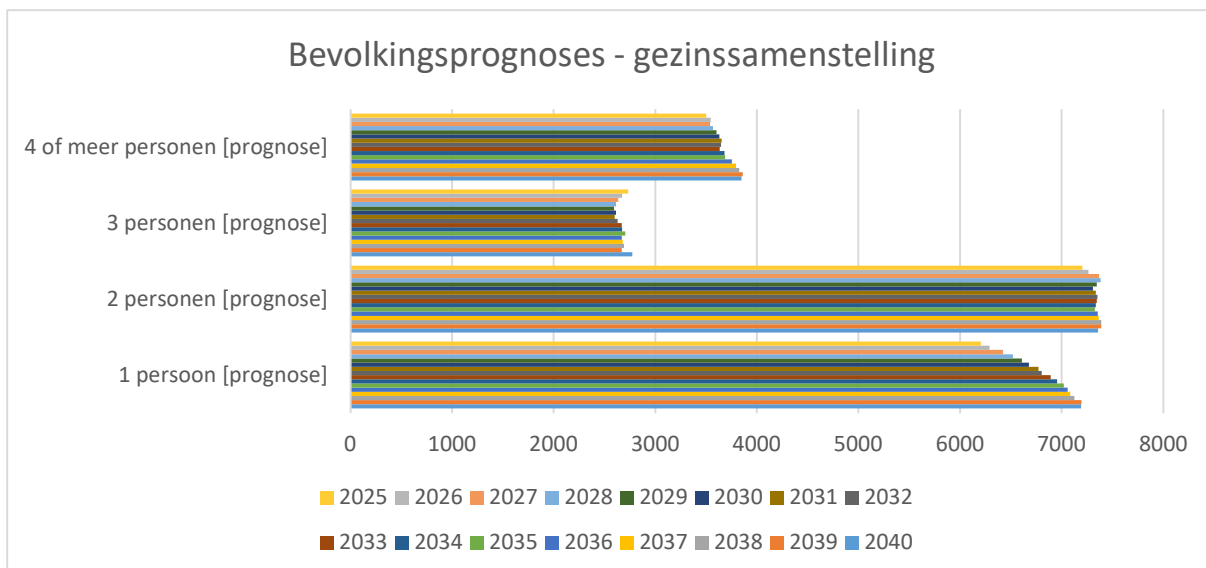
Figuur 7 Grijze druk

De bevolkingsprojecties voorspellen een sterke bevolkingsgroei in Heist.

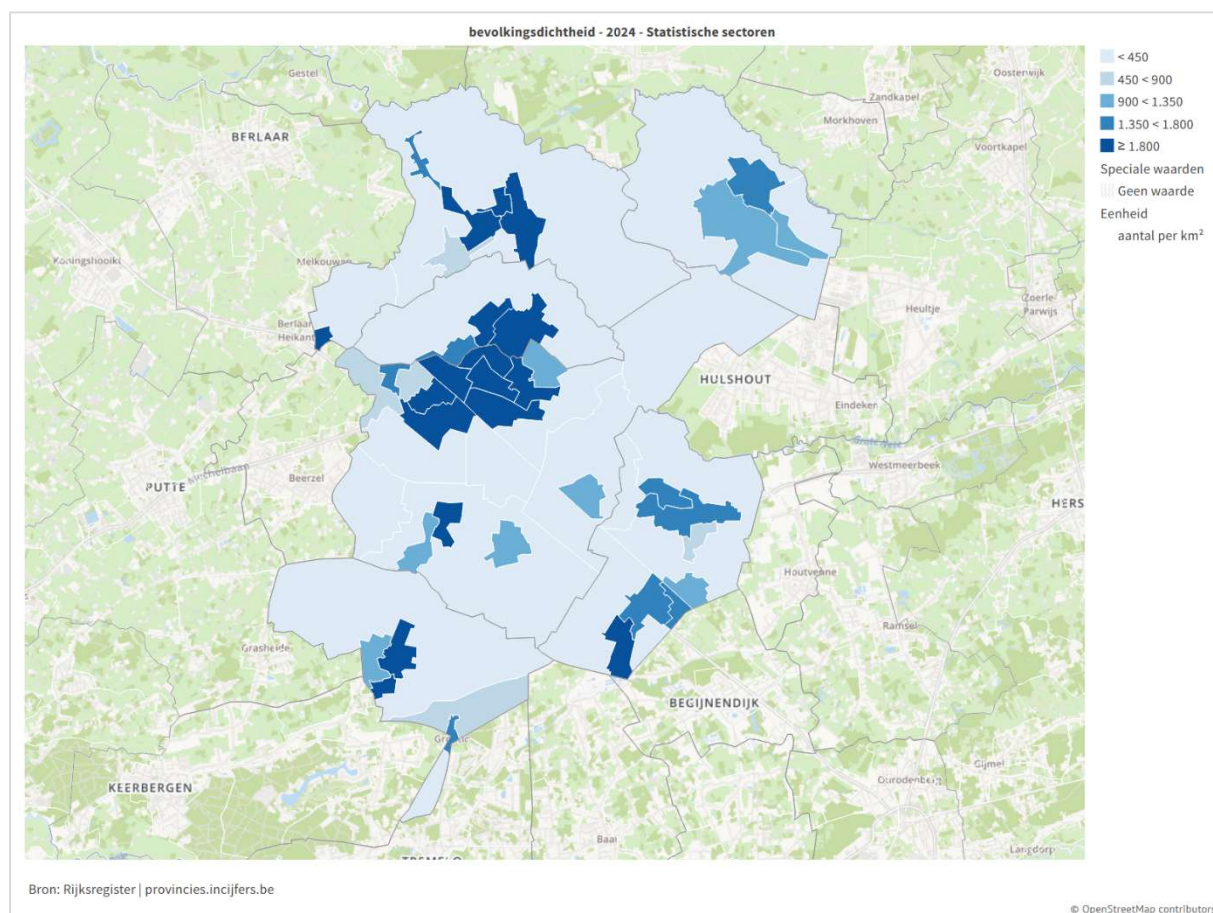
Figuur 8 Bevolkingsprojecties

Vooral op het vlak van alleenstaanden wordt een sterke toename in het vooruitzicht gesteld.

Figuur 9 Bevolkingsprojectie naar samenstelling

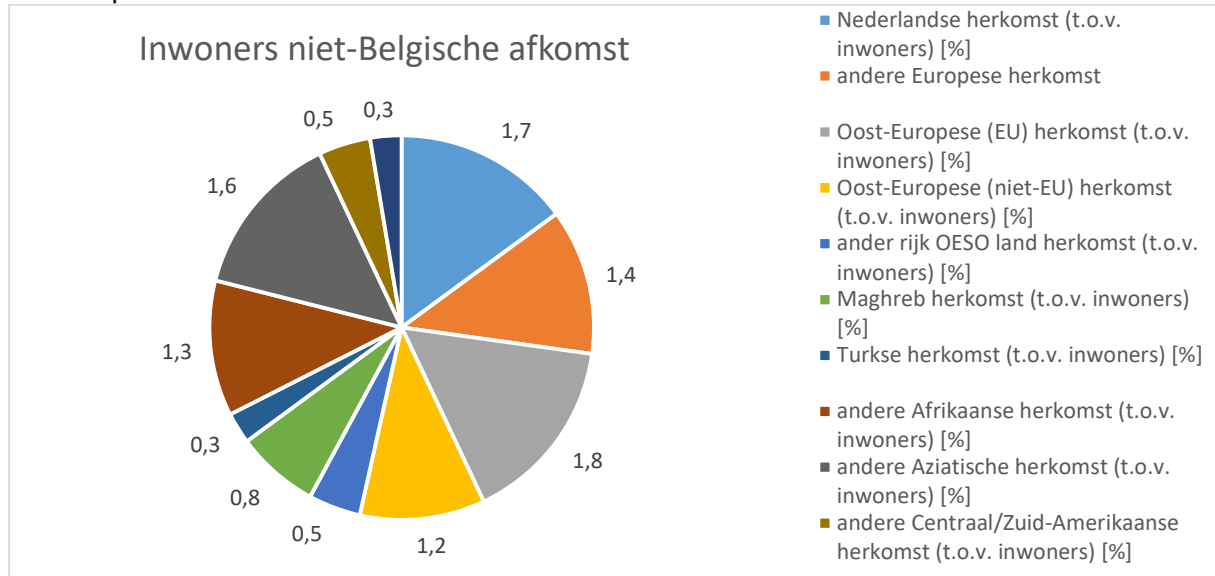
De bevolkingsdichtheid bedraagt 514 inwoners per vierkante kilometer, en ligt daarmee lichtjes boven het Vlaams gemiddelde van 502. De bevolkingsdichtheid varieert sterk binnen de gemeente.

Figuur 10 Bevolkingsdichtheid gedetailleerd

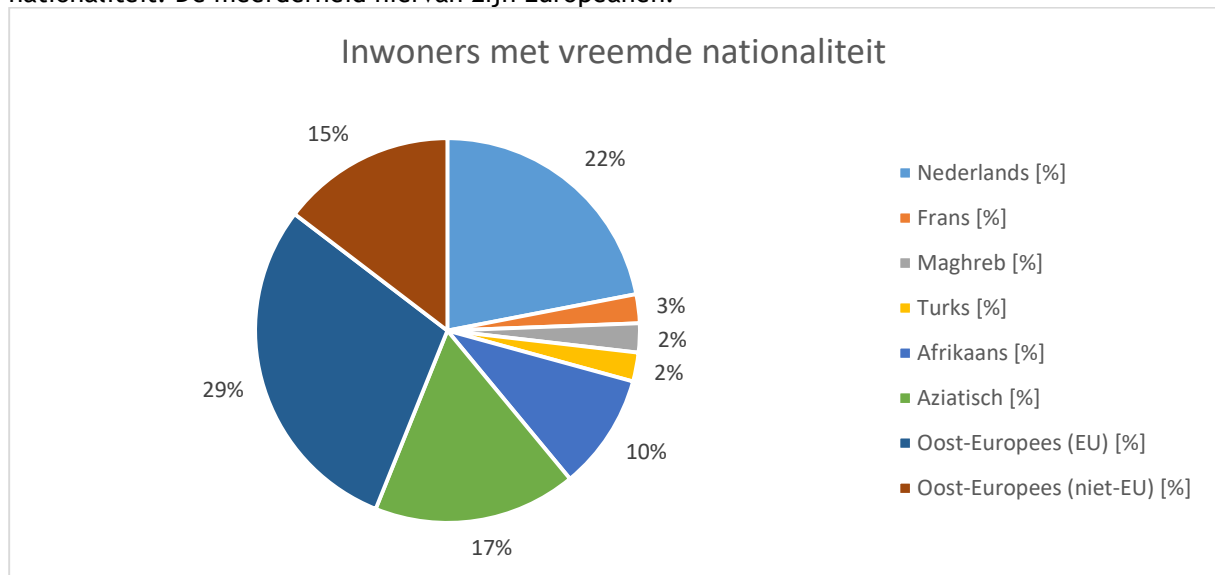
1.2 Diversiteit en migratie

Het percentage inwoners van niet-Belgische herkomst is het laatste decennium sterk toegenomen: van 6,3% in 2014 naar 11,3 % in 2024. Dit is nog steeds erg laag in vergelijking met het Vlaamse gemiddelde van 26,9 %. In 2024 hadden 5.054 inwoners een niet-Belgische afkomst. Ze waren afkomstig uit 120 verschillende landen. Van de inwoners met niet-Belgische afkomst is bijna de helft van Europese afkomst.

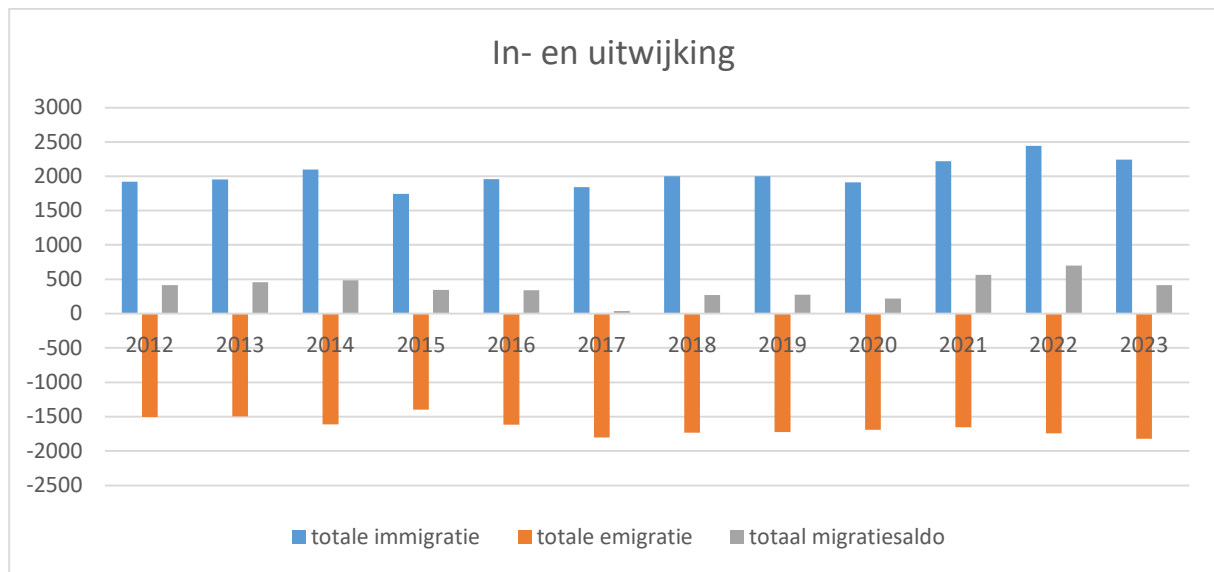
Figuur 11 Percentage inwoners van niet-Belgische afkomst

Het percentage inwoners met een andere nationaliteit ligt op 4,7%. Ook dit is bijna verdubbeld t.o.v. 2014, toen dat aandeel 2,4 % was. 2.112 inwoners hebben een andere dan de Belgische nationaliteit. De meerderheid hiervan zijn Europeanen.

Figuur 12 Percentage inwoners met vreemde nationaliteit

Wat migratie betreft zijn er het laatste decennium meer mensen in Heist komen wonen dan eruit vertrokken zijn. Het gaat dan zowel om verhuiscbewegingen binnen België, als internationale in- en uitwijkingen.

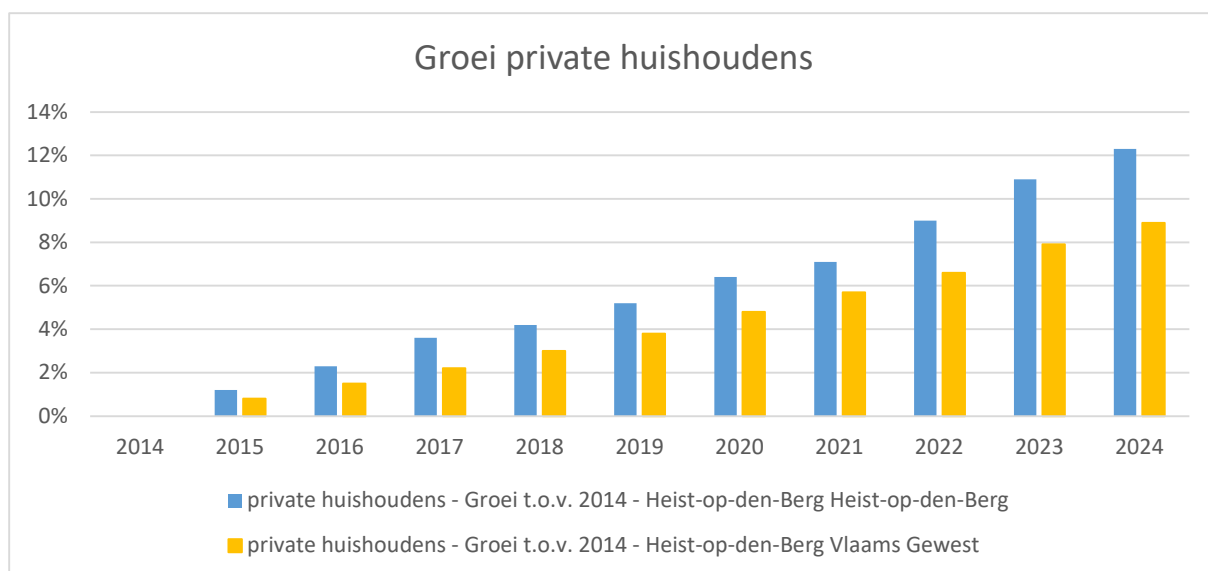
Figuur 13 In- en uitwijking

LOI

Voor de opvang van asielzoekers sloot het OCMW Heist-op-den-Berg in 2001 een overeenkomst met de Minister van Maatschappelijke Integratie tot opvang van asielzoekers binnen de structuur van een plaatselijke Lokaal Opvanginitiatief (LOI). Het LOI van Heist-op-den-Berg bestaat uit zes woningen, verspreid over de gemeente. Deze huizen bieden 29 plaatsen waarvan 17 alleenstaanden en families en 12 niet-begeleide minderjarige vreemdelingen.

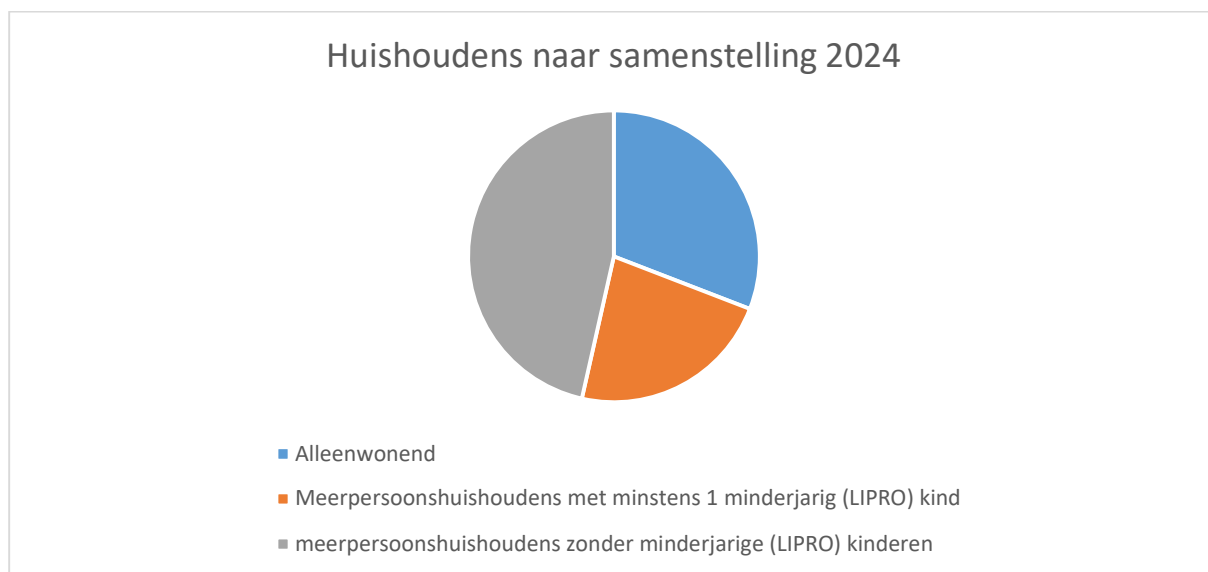
1.3 Gezinnen

Het aantal 'huishoudens' is de laatste tien jaar sterk toegenomen, met 11% groei t.o.v. 2014. Dit is een sterkere toename dan algemeen in Vlaanderen (8%). De stijging geldt voor alle soorten gezinnen.

Figuur 14 Groeipercentage private huishoudens

Qua samenstelling zag, op een totaal van 19.570 huishoudens, de verdeling op 1 januari 2024 er zo uit:

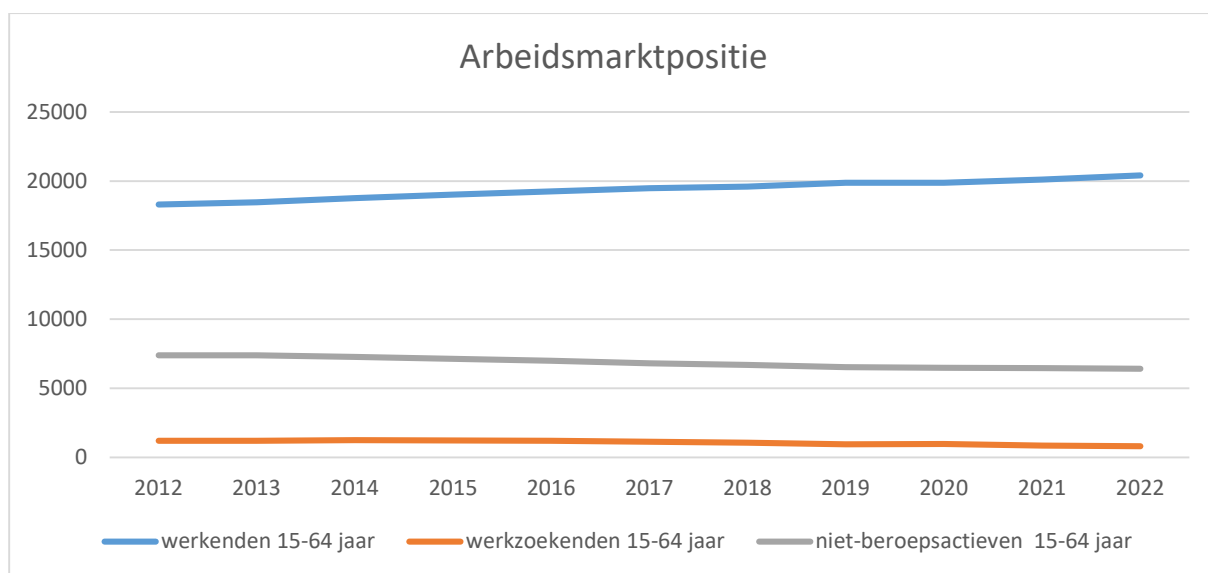
Figuur 15 Huishoudens volgens type

2 ECONOMISCHE FEITEN EN CIJFERS

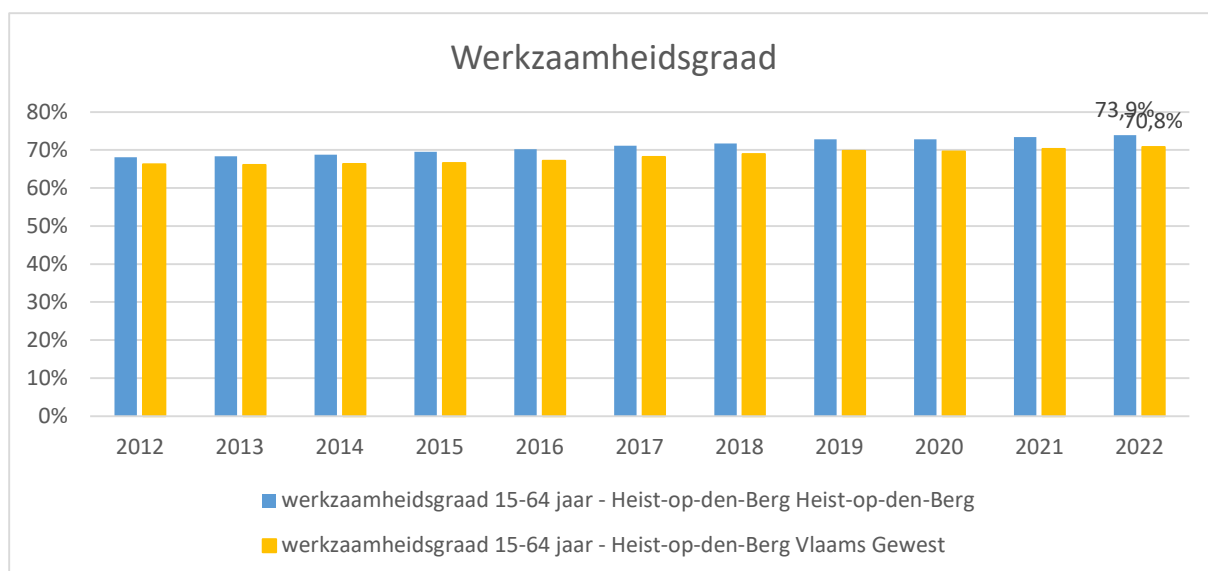
2.1 Arbeidsmarkt

Het aantal werkenden is toegenomen.

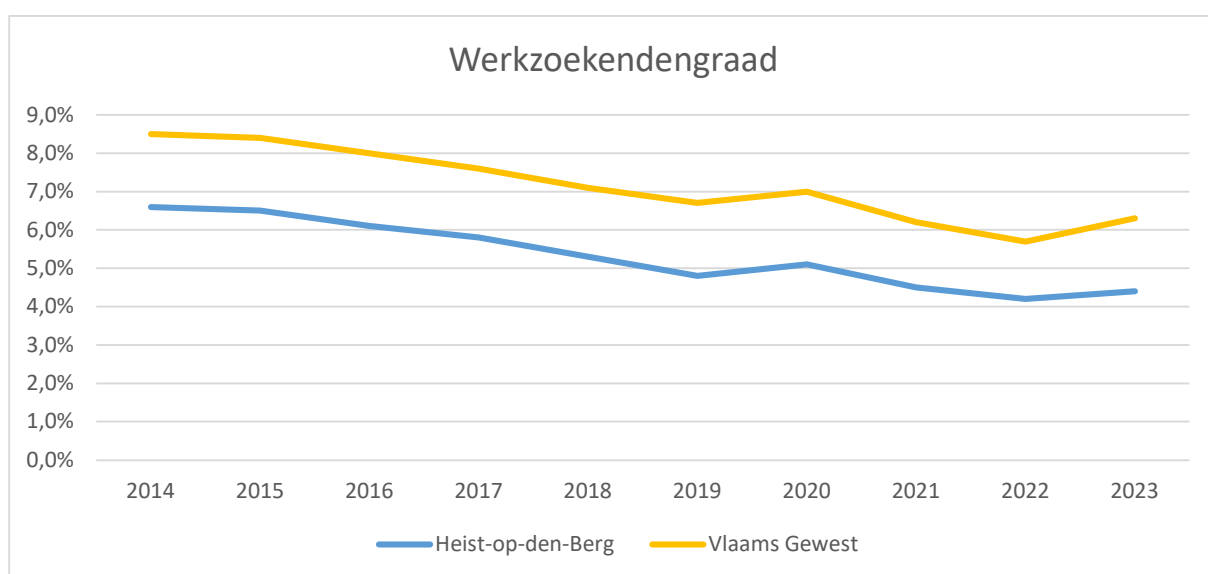
Figuur 16 Evolutie arbeidsmarkt

De werkzaamheidsgraad (het percentage werkenden in de leeftijdscategorie 20-64 jaar) bedraagt 73,4% en is daarmee hoger dan gemiddeld in Vlaanderen, waar dit 70,3% is.

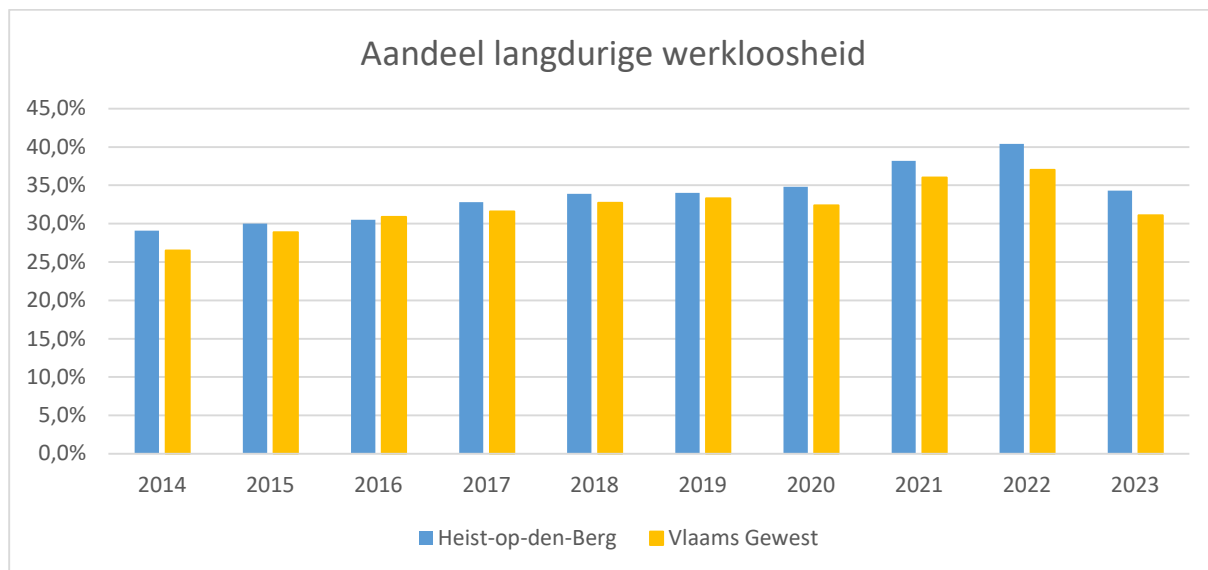
Figuur 17 Werkzaamheidsgraad

De werkzoekendengraad (de verhouding tussen het aantal werkzoekenden zonder werk van 18 tot 65 en de beroepsbevolking van 18 tot 65) ligt dus ook iets lager dan het Vlaamse gemiddelde en volgt deze trend. Behalve voor de 60-plussers, vertoont de werkloosheid een dalende trend, behalve in 2020 en 2023.

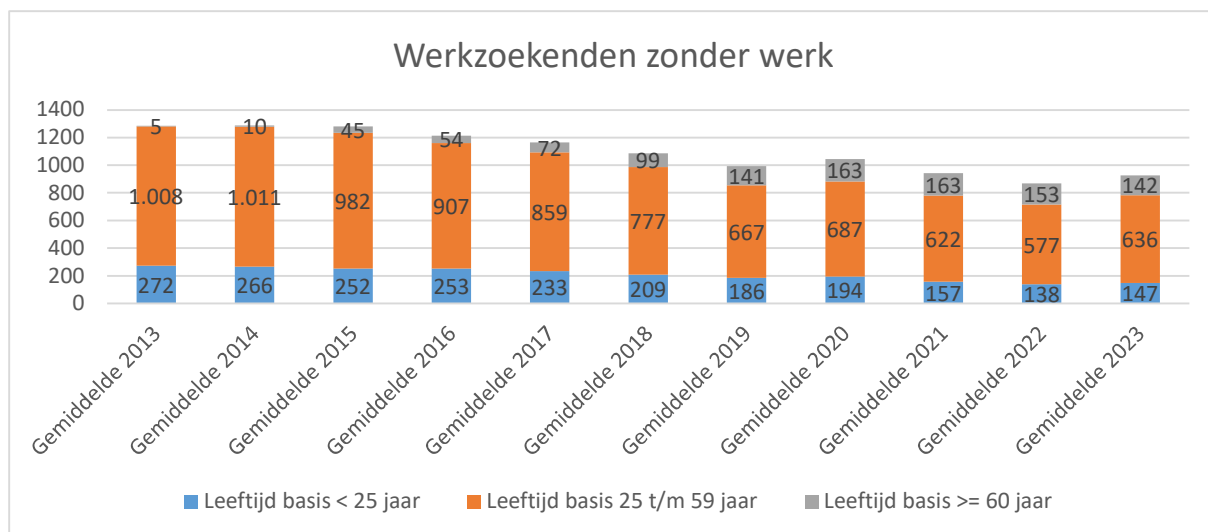
Figuur 18 Werkzoekendengraad

Het aandeel langdurige werklozen (werklozen die langer dan 2 jaar werkloos zijn ten opzichte van de totale werkloze bevolking) ligt in Heist-op-den-Berg wel structureel hoger dan gemiddeld in Vlaanderen

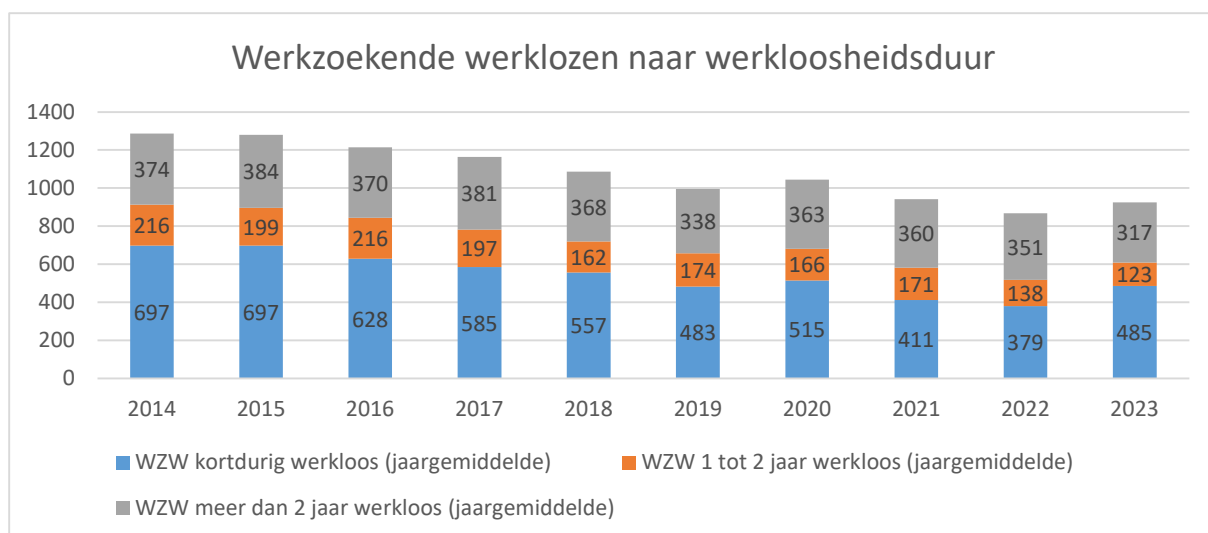

Figuur 19 Aandeel langdurige werkloosheid

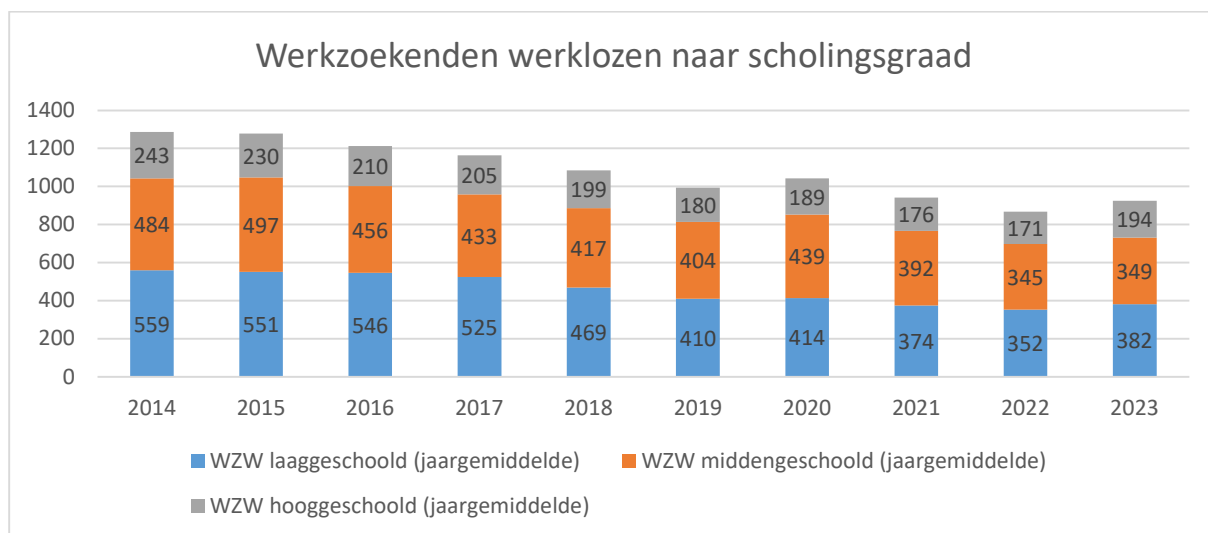
Als we kijken naar het profiel van de werkzoekenden in 2023, is ongeveer 50% daarvan minder dan 1 jaar werkloos, is 21% hooggeschoold, en komt bijna 70% uit de leeftijdscategorie 25-54 jaar.

Figuur 20 Werkloosheid volgens leeftijdscategorie

Figuur 21 Werkloosheid volgens werkloosheidsduur

Figuur 22 Werkloosheid volgens scholingsgraad

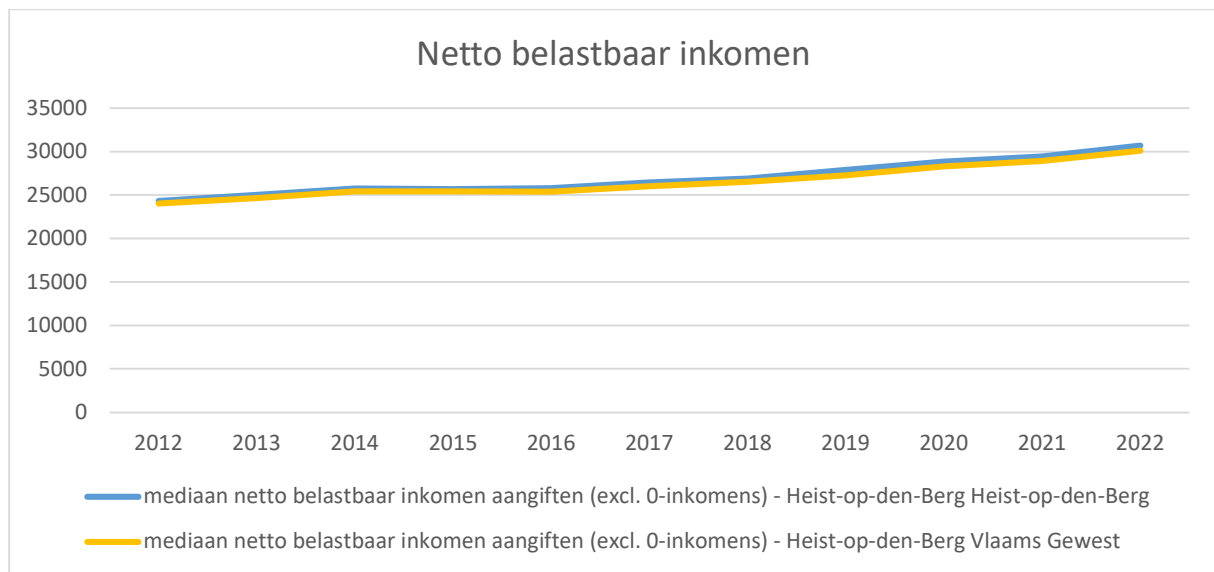
De inkomende werkpendel (de verhouding tussen het aantal pendelaars wonend buiten de gemeente en het totaal aantal werknemers werkend in de gemeente) bedraagt net 60% en is daarmee 10% lager dan in Vlaanderen. Wat de uitgaande werkpendel betreft (het aandeel van de bevolking dat een job buiten de gemeente betreft) is die met 75,9 procent ietsje hoger dan het Vlaamse getal van 72 procent².

2.2 Inkomen / welvaart / armoede

Het (mediaan) netto belastbaar inkomen per inwoner bedroeg in 2022 30.715 euro, en is het voorbije decennium daarmee behoorlijk gestegen. In 2012 was dit nog 24.317 euro. Heist volgt daarmee de Vlaamse evolutie. Het gemiddeld inkomen per belastingaangifte was in 2022 39.914 euro en ook daarmee ligt Heist nagenoeg op het Vlaamse gemiddelde van 39.735. Het kadastraal

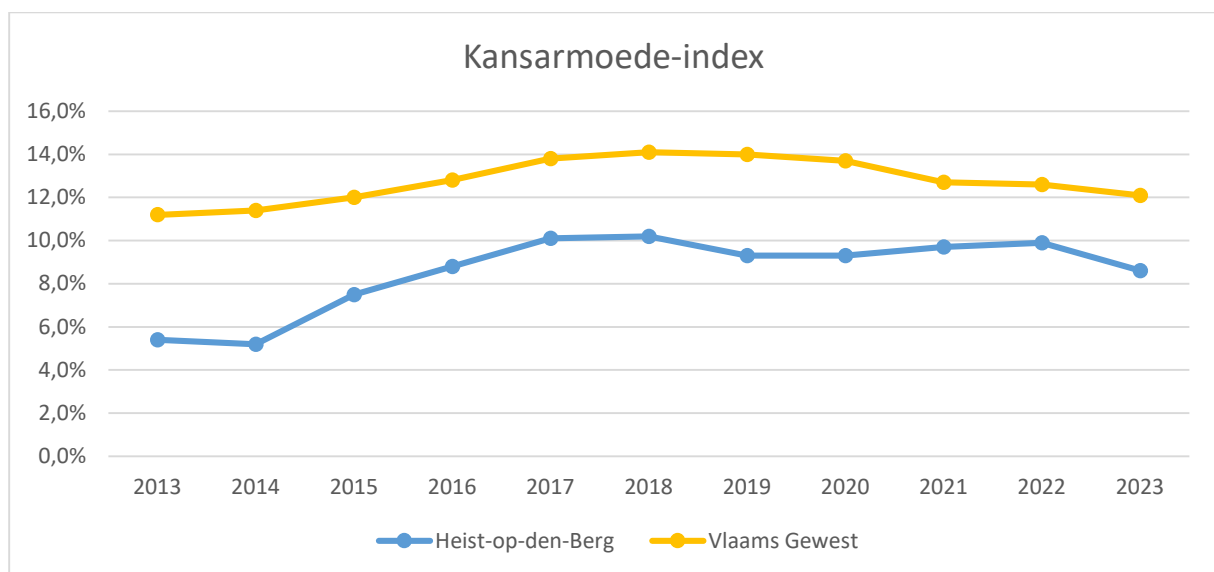
² Meest recente cijfers: 2021.

inkomen per inwoner lag in 2023 op 572 euro. Dat is behoorlijk lager dan in Vlaanderen, waar dit 647 euro bedroeg.³

Figuur 23 Evolutie netto belastbaar inkomen

De kansarmoede-index (het percentage geboortes in kansarme gezinnen) is het laatste decennium sterk gestegen, van 5,4 in 2013 naar een piek van 10,2 in 2018. Het meest recente cijfer bedraagt 8,6%, een opvallende afname ten opzicht van de voorgaande jaren. Op Vlaams niveau is dit 12,1.

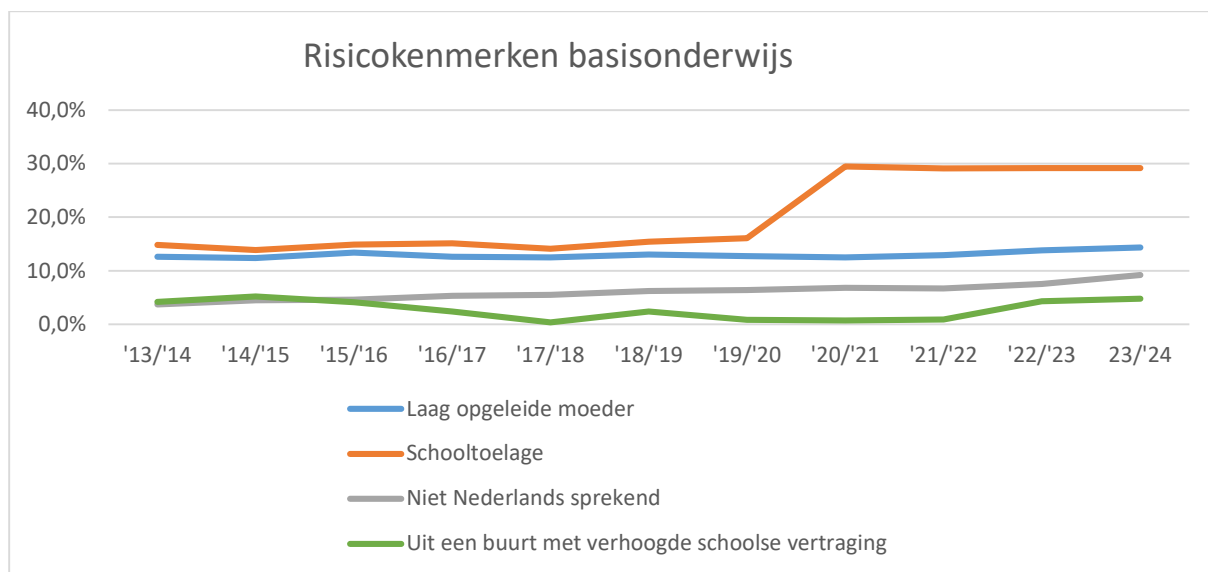

Andere cijfers die een beeld geven op het risico om in armoede te belanden, zijn te vinden in de onderwijssector.

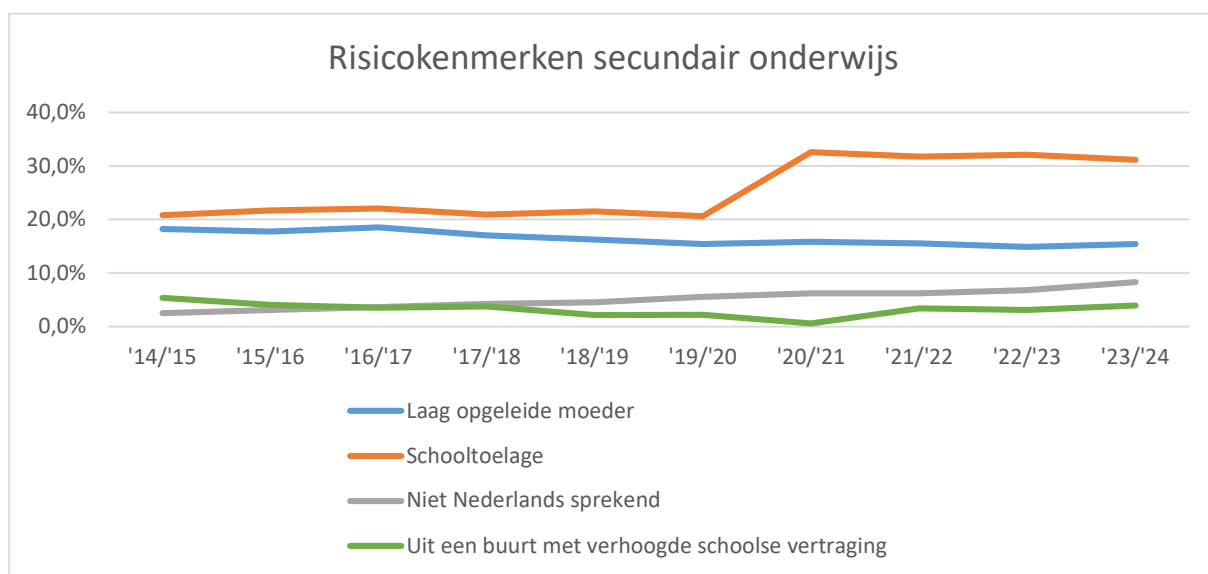
Er zijn een aantal leerlingenkenmerken die een risico kunnen inhouden. Het gaat om leerlingen die een laag opgeleide moeder hebben, leerlingen die een schooltoeslag ontvangen, leerlingen die thuis geen Nederlands spreken, en leerlingen die in een buurt met een verhoogde schoolse vertraging wonen. De cijfers zijn gelijklopend voor het basis- en secundair onderwijs. Vanaf 2020 zien we bij beiden een grote stijging van het aantal leerlingen met een schooltoelage. De reden hiervoor is de

³ Belfius Individueel Financieel Profiel Heist-op-den-Berg, 23/02/2024

invoering van het Groeipakket-decreet dat de schooltoelage omvormde tot de schooltoeslag. Deze schooltoeslag werd voor het eerst in het schooljaar 2019-2020 uitgekeerd.

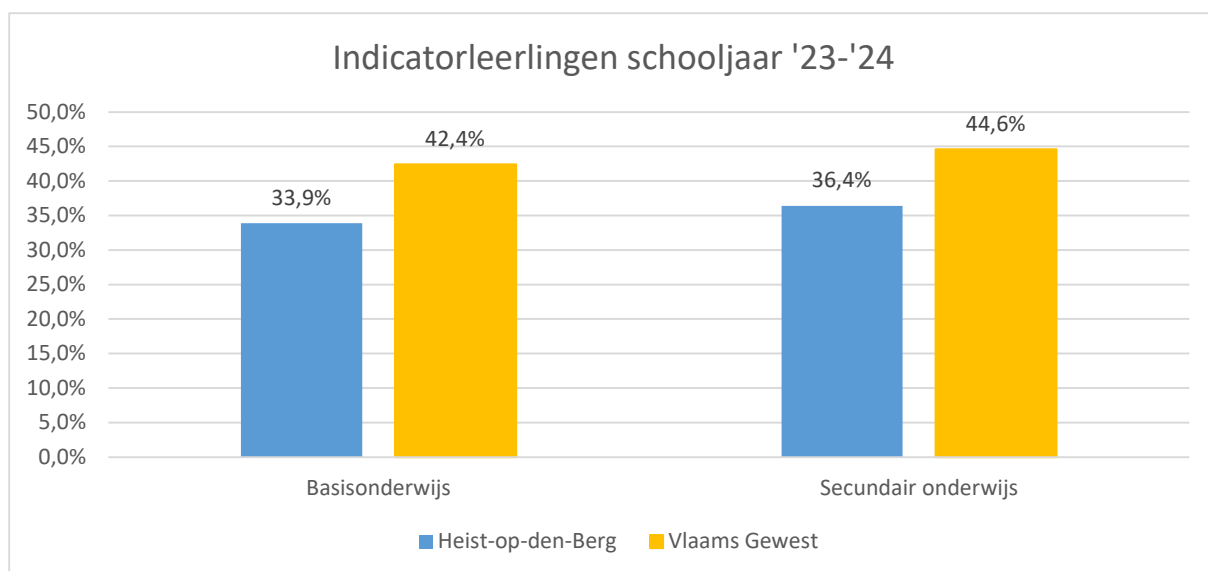
Figuur 24 Risicokenmerken basisonderwijs

Figuur 25 Risicokenmerken secundair onderwijs

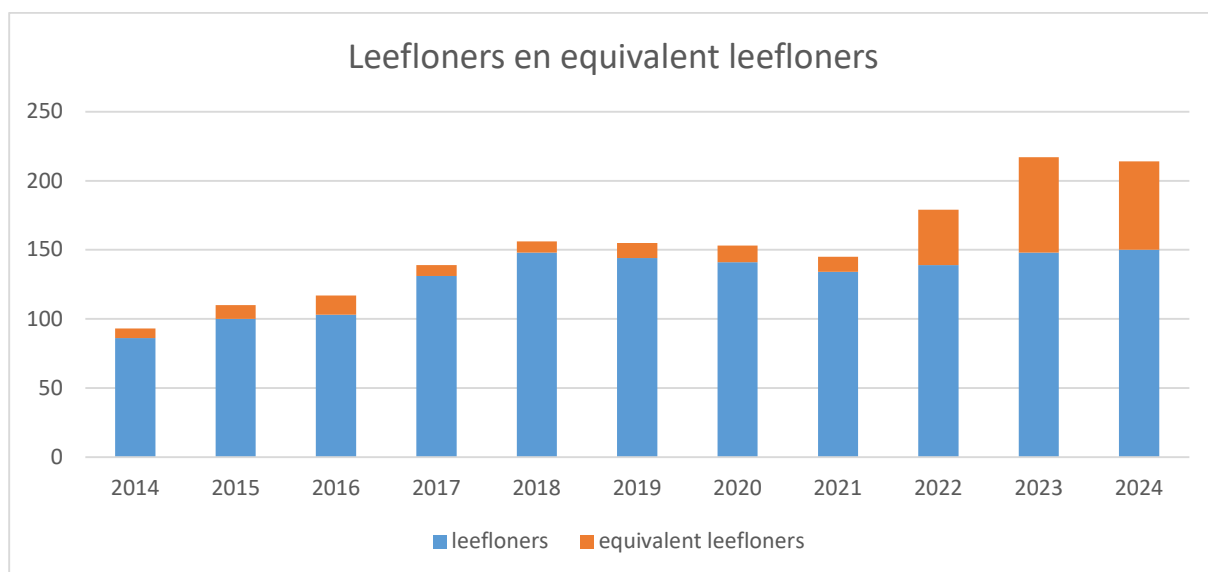
Het aantal indicatorleerlingen⁴ ligt lager dan gemiddeld in Vlaanderen.

⁴ Een indicatorleerling is een leerling die een schooltoelage / schooltoeslag ontvangt en/of een laaggeschoolde moeder heeft

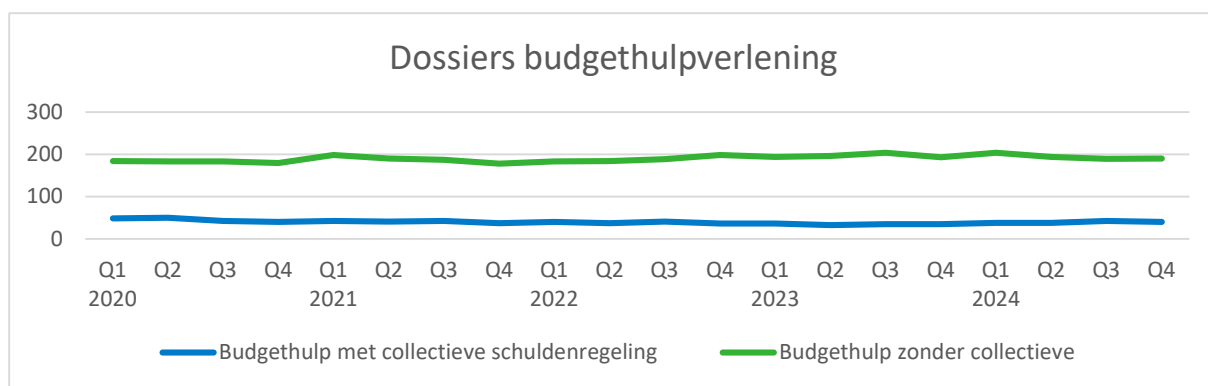
Figuur 26 Percentage indicatorleerlingen schooljaar 2023-2024

Het aantal dossiers leefloon of equivalent leefloon is gestegen in het laatste decennium. De grote stijging equivalent leefloon vanaf 2022 wordt veroorzaakt door de opvang van oorlogsvluchtelingen uit Oekraïne.

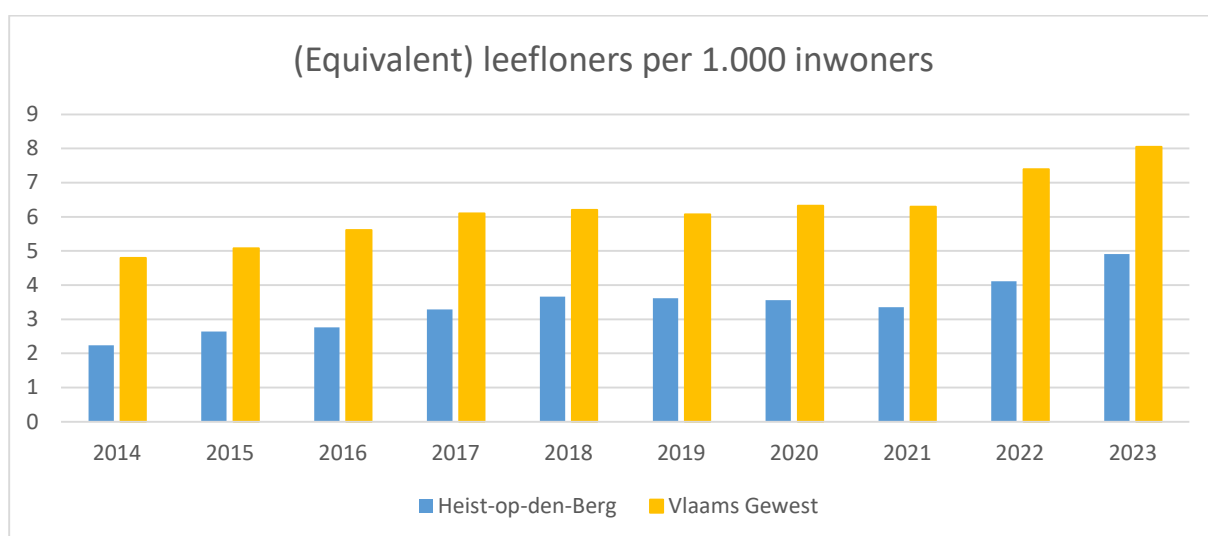
Figuur 27 Dossiers leefloon en equivalent leefloon

Het aantal cliënten die beroep doen op budgethulpverlening bij team Sociale Dienstverlening blijft vrij constant.

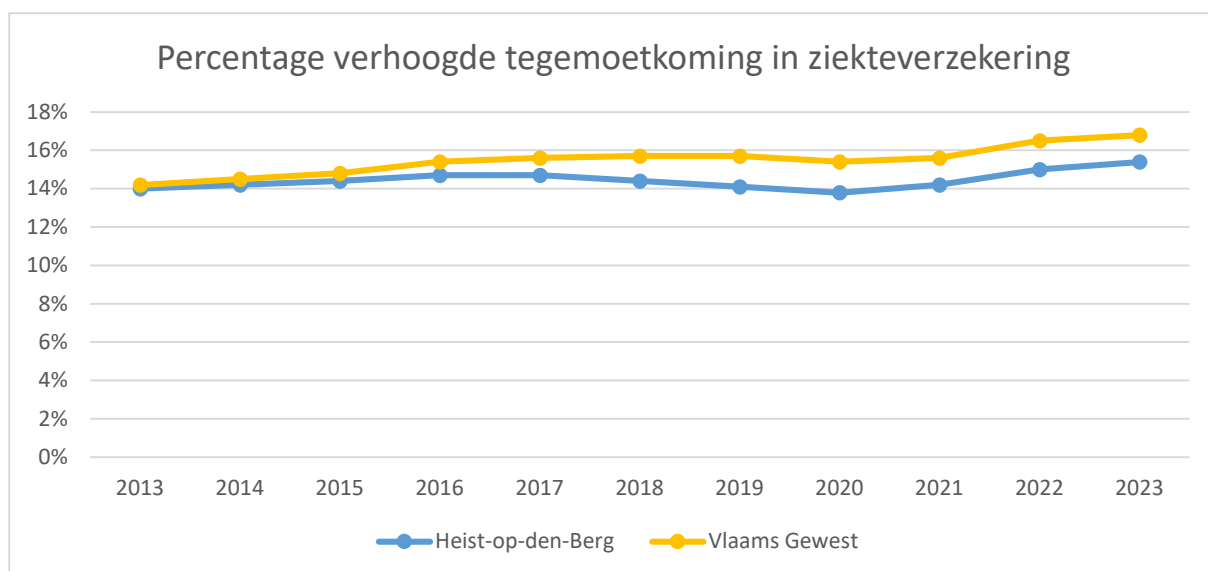
Figuur 28 Bron: eigen cijfers

In vergelijking met Vlaanderen ligt het aantal (equivalent) leefloners per 1.000 inwoners in Heist nog steeds vrij laag, maar het is wel verdubbeld het laatste decennium.

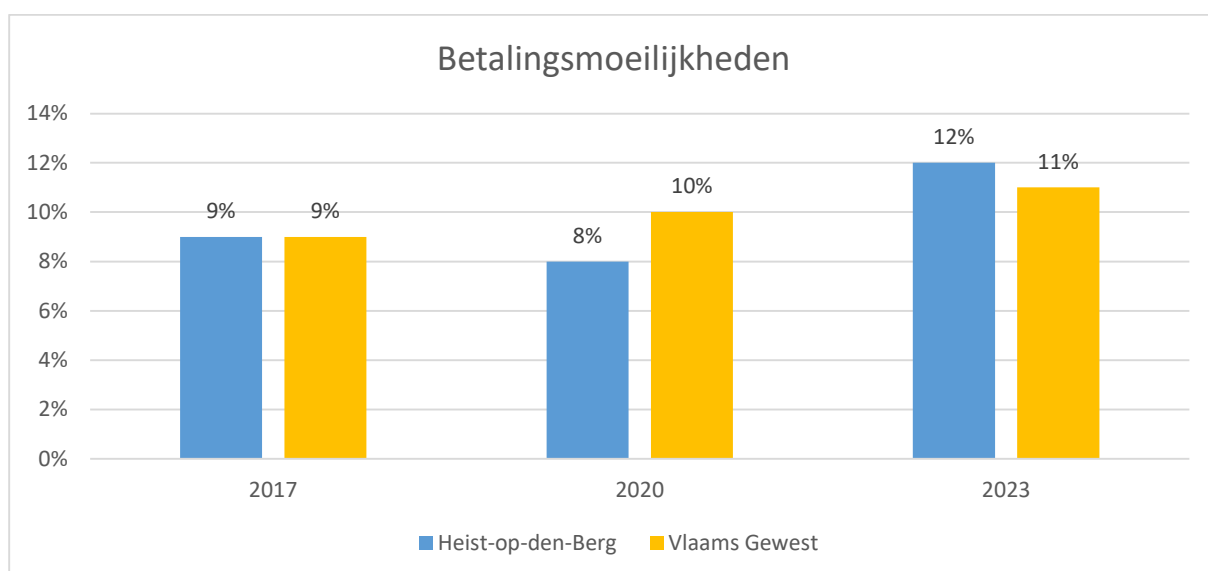
Figuur 29 Leefloners en equivalent leefloners per 1.000 inwoners.

Wat het aantal kansarmen betreft, kunnen we ons hiervoor baseren op het aantal inwoners met een verhoogde tegemoetkoming. Het aantal inwoners met een verhoogde tegemoetkoming in de ziekteverzekering ligt in Heist lager dan gemiddeld maar volgt de Vlaamse trend, uitgezonderd voor de jaren 2017-2020 die een daling tonen.

Figuur 30 Personen met verhoogde tegemoetkoming

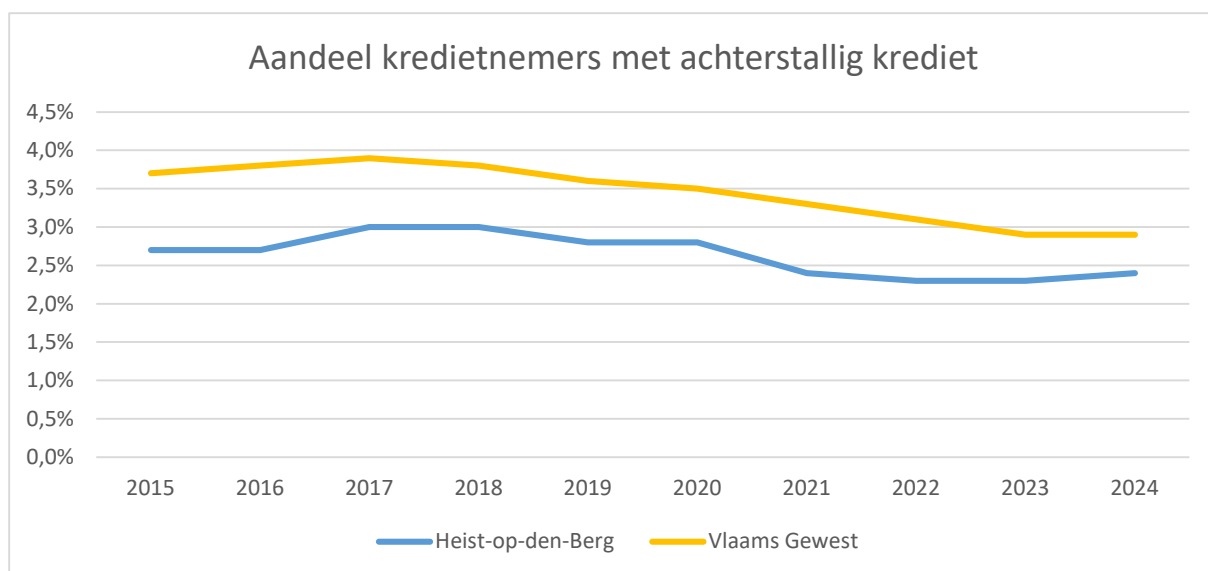
Bij de laatste bevraging van de gemeentemonitor waren er iets meer mensen met betalingsmoeilijkheden⁵ in Heist-op-den-Berg dan gemiddeld in Vlaanderen.

Figuur 31 Huishoudens met betalingsmoeilijkheden. Bron: Gemeentemonitor 2024

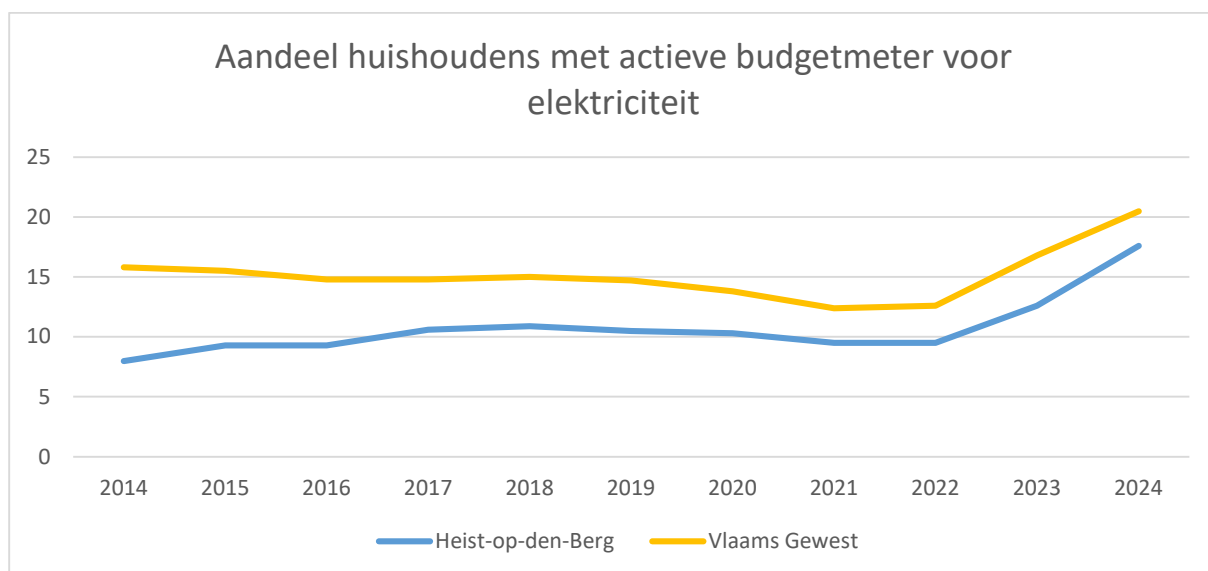
Er waren in 2024 2,4% kredietnemers met minstens één achterstallig niet-geregulariseerd krediet. In Vlaanderen ligt dit getal op 2,9%.

⁵ Inwoners die aangaven het afgelopen jaar problemen gehad te hebben om één of meerdere rekeningen (op tijd) te betalen (huishuur/afbetaling woning, energiekosten, gezondheidskosten, schoolkosten, internet/telefonie/televisie, ...).

Figuur 32 Percentage kredietnemers met minstens 1 achterstallig krediet

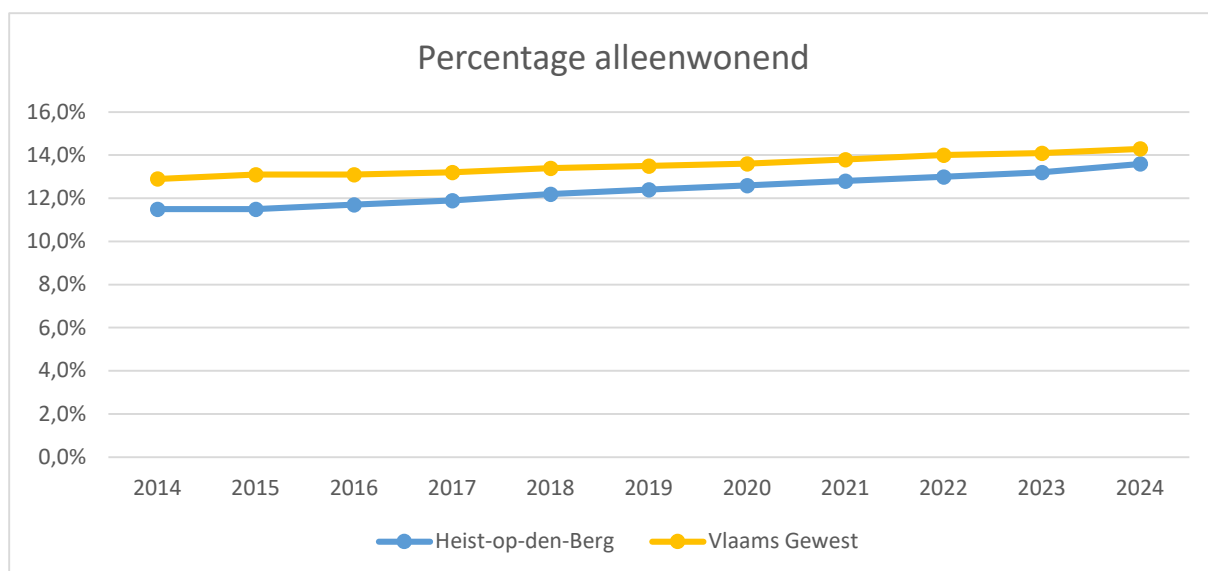
Ook het aantal elektriciteitsklanten met een budgetmeter ligt met 17,6 per 1.000 huishoudens lager dan in Vlaanderen, waar het getal 20,5 bedraagt. Dit aandeel is de laatste 2 jaar fel gestegen.

Figuur 33 Percentage huishoudens met budgetmeter voor elektriciteit

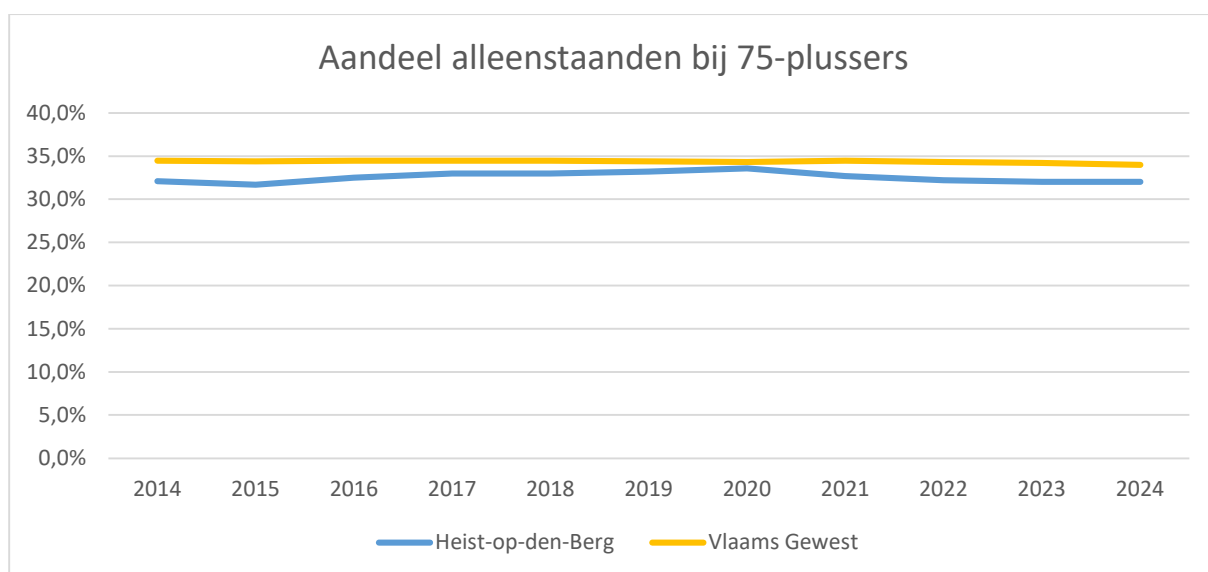
Een aantal kenmerken kunnen een verhoogd risico op armoede tot gevolg hebben. Alleenstaanden, die alle kosten alleen moeten dragen, hebben een groter risico om in armoede terecht te komen.

In Heist-op-den-Berg waren er in 2023 13,2% alleenstaanden. In Vlaanderen bedroeg dit percentage 14,1%.

Figuur 34 Percentage alleenwonenden

Alleenstaande ouderen zijn extra kwetsbaar indien ze hulpbehoevend worden en er alleen voor staan. In Heist woont 32% van de 75-plussers alleen. Dit is ook een beetje lager dan in Vlaanderen, waar dit percentage 34% bedraagt.

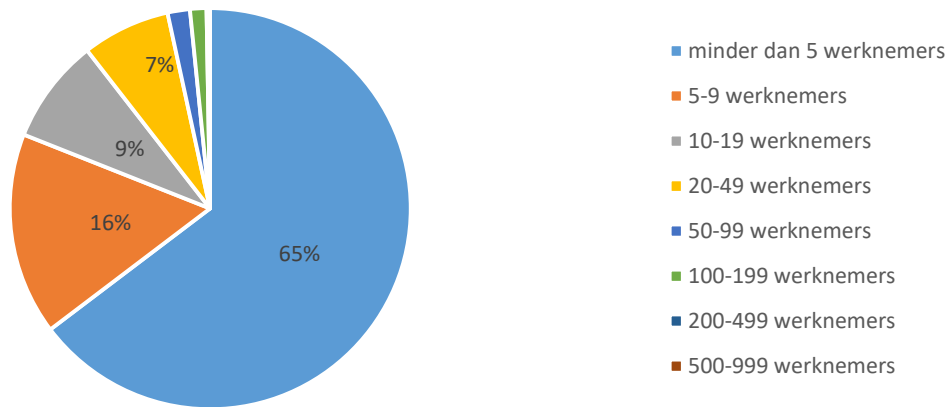

Figuur 35 Aandeel alleenstaanden bij 75-plussers

2.3 Ondernemen

Er waren in onze gemeente op 31 december 2022 1.054 ondernemingen die personeel in dienst hadden, in de terminologie van de RSZ “vestigingen met loontrekkende tewerkstelling”. De meerderheid daarvan zijn kleine bedrijven. Slechts 3 bedrijven tellen meer dan 200 werknemers.

Vestigingen naar vestigingsgrootte - 2023

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
minder dan 5 werknemers	642	650	670	667	686	692	682
5-9 werknemers	187	183	164	180	173	172	172
10-19 werknemers	87	91	99	91	89	89	89
20-49 werknemers	70	66	65	72	73	71	75
50-99 werknemers	20	21	17	18	17	19	19
100-199 werknemers	14	10	15	15	15	15	14
200-499 werknemers	2	4	2	1	1	1	2
500-999 werknemers	1	1	1	1	1	2	1

Het aantal bedrijven volgens NACE-sector levert volgend beeld op. De tien soorten meest voorkomende bedrijven zijn grijs gemarkeerd. Kleinhandel en bouw zijn de meest voorkomende ondernemingen.

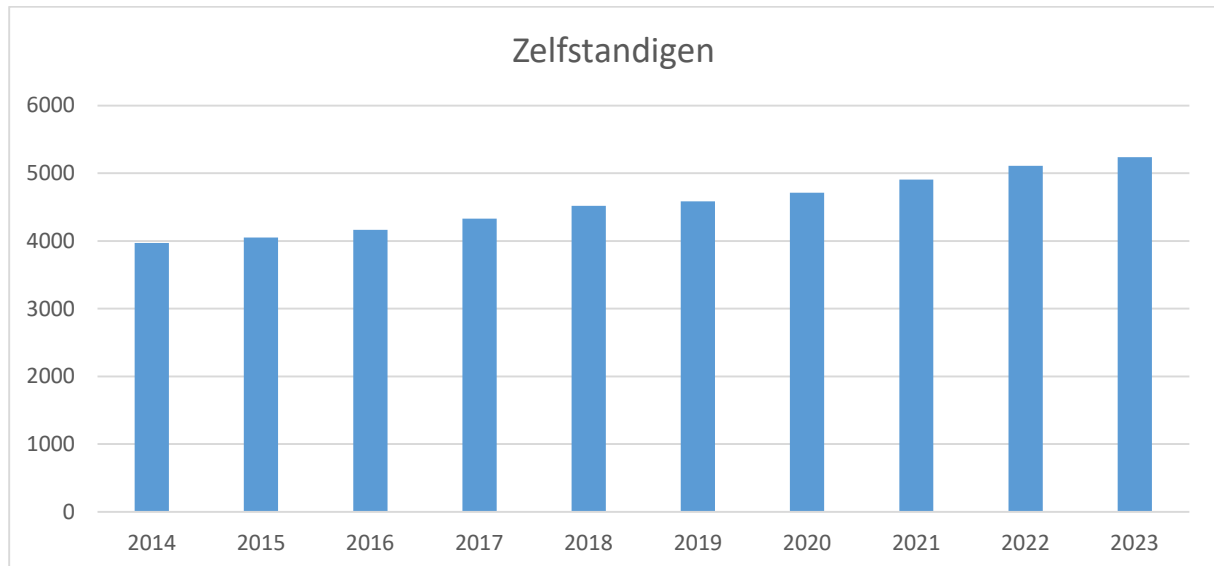
Landbouw, jacht en gerelateerde diensten	13
Voeding	14
Textiel	2
Hout	2
Drukkerijen, reproductie van opgenomen media	1
Vervaardiging van chemische producten	7
Vervaardiging van farmaceutische grondstoffen en producten	2
Rubber- en kunststofnijverheid	2
Vervaardiging van bouwmaterialen	4
Vervaardiging van producten van metaal, exclusief machines en apparaten	14
Vervaardiging van machines, apparaten en werktuigen, n.e.g.	6
Vervaardiging van meubelen	6
Overige industrie	2

Reparatie en installatie van machines en apparaten	7
Afvalwaterafvoer	3
Inzameling, verwerking en verwijdering van afval; terugwinning	3
Sanering en ander afvalbeheer	1
Bouw van gebouwen; ontwikkeling van bouwprojecten	37
Weg- en waterbouw	6
Gespecialiseerde bouwwerkzaamheden	134
Garagewezen	32
Groothandel en handelsbemiddeling	63
Kleinhandel	168
Vervoer te land en vervoer via pijpleidingen	27
Opslag en vervoerondersteunende activiteiten	4
Posterijen en koeriers	3

Verschaffen van accommodatie	3
Eet- en drinkgelegenheden	82
Telecommunicatie	1
Programmeren van computerprogramma's, computerconsultancy-activiteiten en aanverwante	12
Financiële dienstverlening, exclusief verzekeringen en pensioenfondsen	18
Ondersteunende activiteiten voor verzekeringen en pensioenfondsen	28
Exploitatie van en handel in onroerend goed	21
Rechtskundige en boekhoudkundige dienstverlening	32
Activiteiten van hoofdkantoren; adviesbureaus op het gebied van bedrijfsbeheer	19
Architecten en ingenieurs; technische testen en toetsen	10
Reclamewezen en marktonderzoek	2
Veterinaire diensten	2
Verhuur en lease	11
Terbeschikkingstelling van personeel	14
Reisbureaus, reisorganisatoren, reserveringsbureaus en aanverwante activiteiten	4

Diensten in verband met gebouwen; landschapsverzorging	18
Administratie en ondersteuning ten behoeve van kantoren en overige zakelijke activiteiten	8
Reparatie van computers en consumentenartikelen	2
Overige persoonlijke diensten	25
Huishoudens als werkgever van huishoudelijk personeel	27
Openbaar bestuur	18
Onderwijs	40
Menselijke gezondheidszorg	32
Maatschappelijke dienstverlening met huisvesting	7
Maatschappelijke dienstverlening zonder huisvesting	28
Creatieve activiteiten, kunst en amusement	6
Bibliotheken, archieven, musea en overige culturele activiteiten	3
Sport, ontspanning en recreatie	14
Verenigingen	4

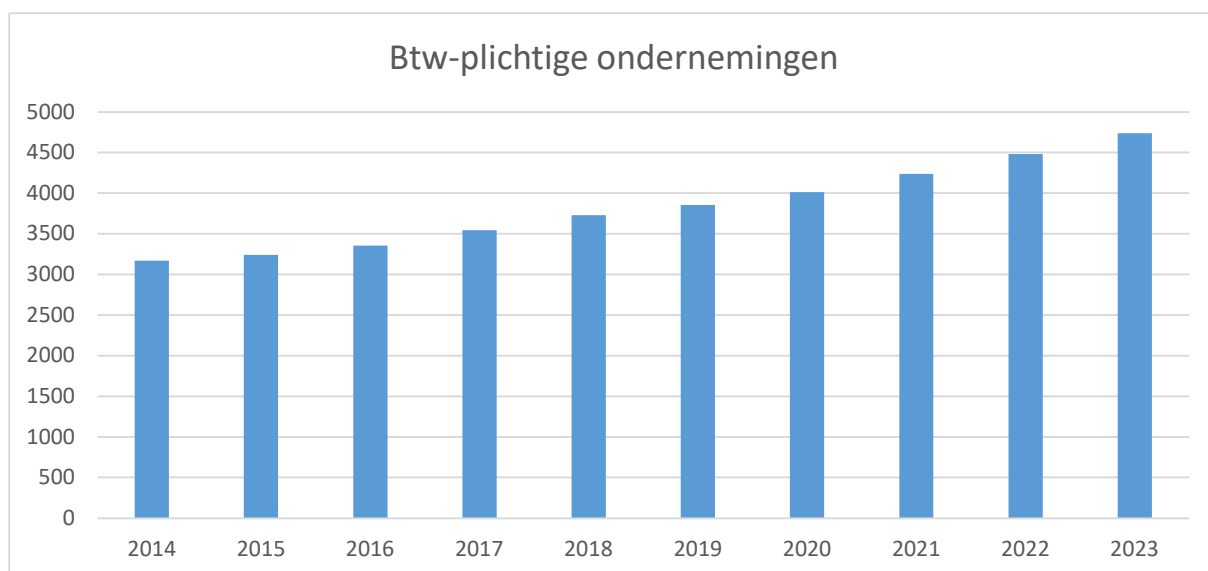
In 2023 waren er in Heist 5.240 zelfstandigen⁶ gevestigd, dat zijn er 1.271 meer dan in 2014.

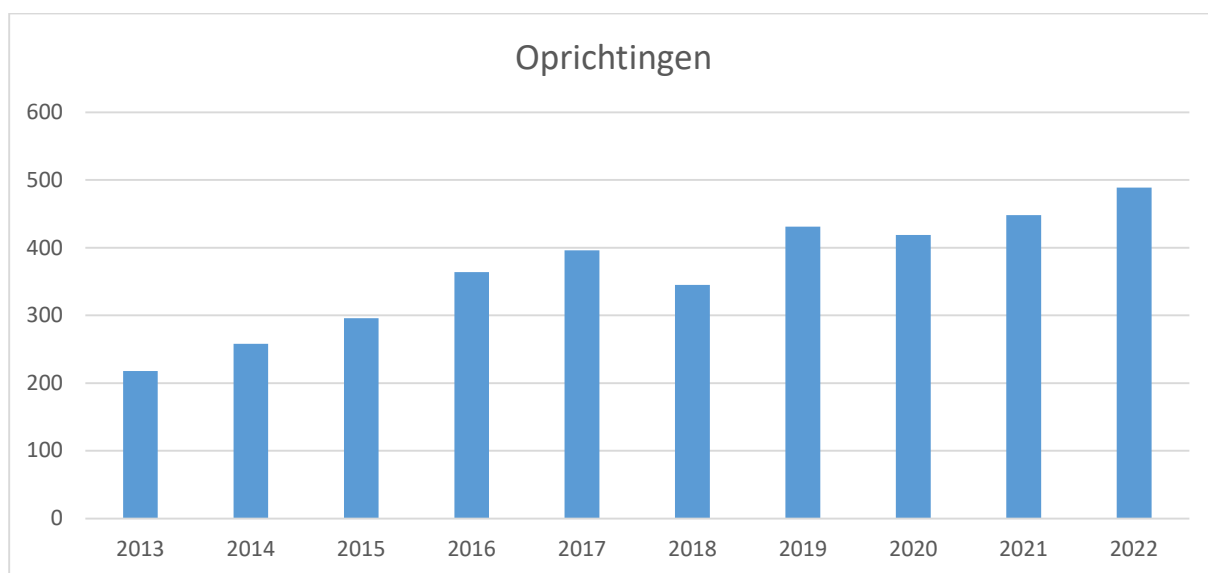
Figuur 36 Aantal zelfstandigen

Ook het aantal ondernemingen is toegenomen, van 3.170 in 2014 naar 4.737 in 2023, evenals het aantal startende ondernemingen, dat steeg van 218 in 2013 naar 489 in 2022.

⁶ Totaal aantal zelfstandigen, dus hoofdberoep, bijberoep en actief na pensioen

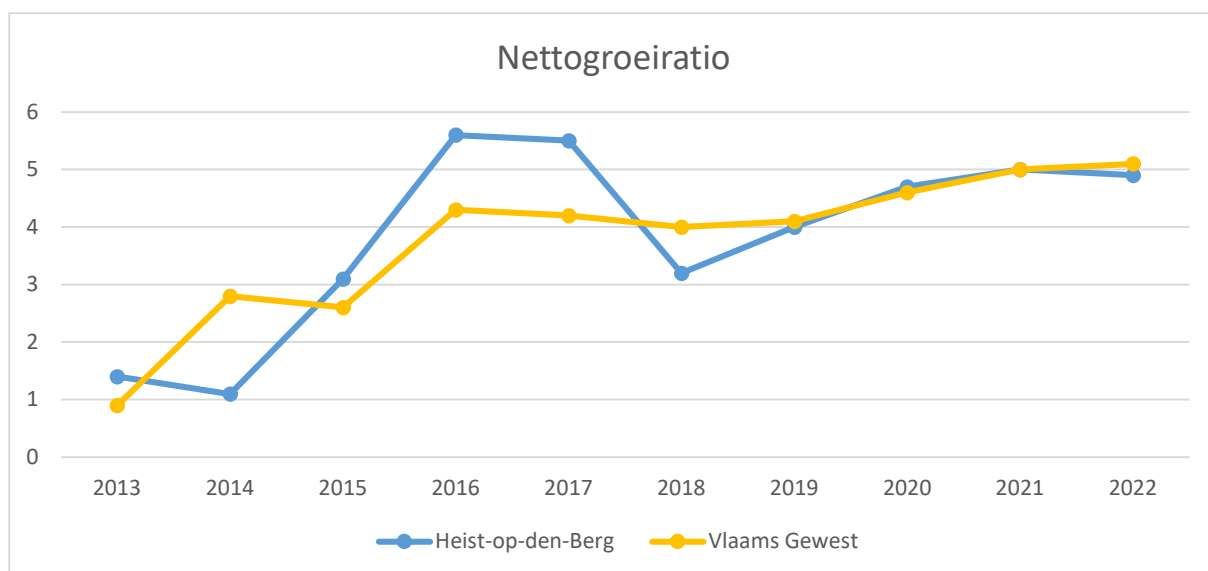
Figuur 37 Btw-plichtige ondernemingen

Figuur 38 Aantal oprichtingen

De nettogroeiratio⁷ is het laatste decennium altijd positief.

⁷ De oprichtingsratio is de verhouding van het aantal oprichtingen ten opzichte van het aantal actieve ondernemingen. De uittredingsratio is de verhouding van het aantal stopzettingen en faillissementen ten opzichte van het aantal actieve ondernemingen. Het verschil van beide indicatoren is de netto-groeiratio.

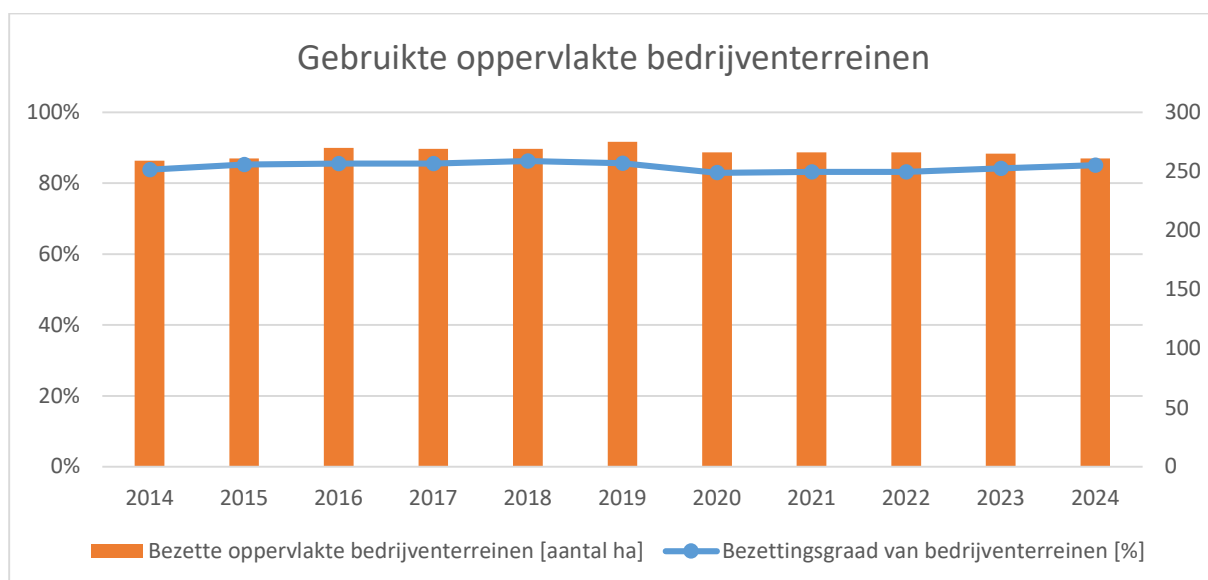

Bedrijventerreinen

Met een oppervlakte van ca. 221,5 ha vormt het bedrijventerrein Heistse Hoek, soms ook 'Ten Bosch' genoemd, het grootste bedrijventerrein binnen de gemeente. Het bedrijventerrein dateert al van in de jaren '70 toen de zone op het gewestplan volledig bestemd werd als gebied voor milieubelastende industrieën. Doorheen de jaren is deze zone grotendeels ingevuld.

Daarnaast zijn er nog enkele kleinere bedrijventerreinen. In Booischot ligt een KMO-zone 'Eindeke'. Op de grens met Beerzel is er het kleinere industriegebied 'Putte-Heist'. Verder zijn er enkele individuele gebieden (= per bedrijf) die soms hiernaar vernoemd worden, zoals 'Fort' in Itegem, 'Kemisol' langs de Hulshoutsesteenweg en 'Impextraco' langs de Wiekevorstsesteenweg. De rest heeft eigenlijk geen specifieke benaming.

De totale oppervlakte aan bedrijventerreinen was voor 85% ingevuld.

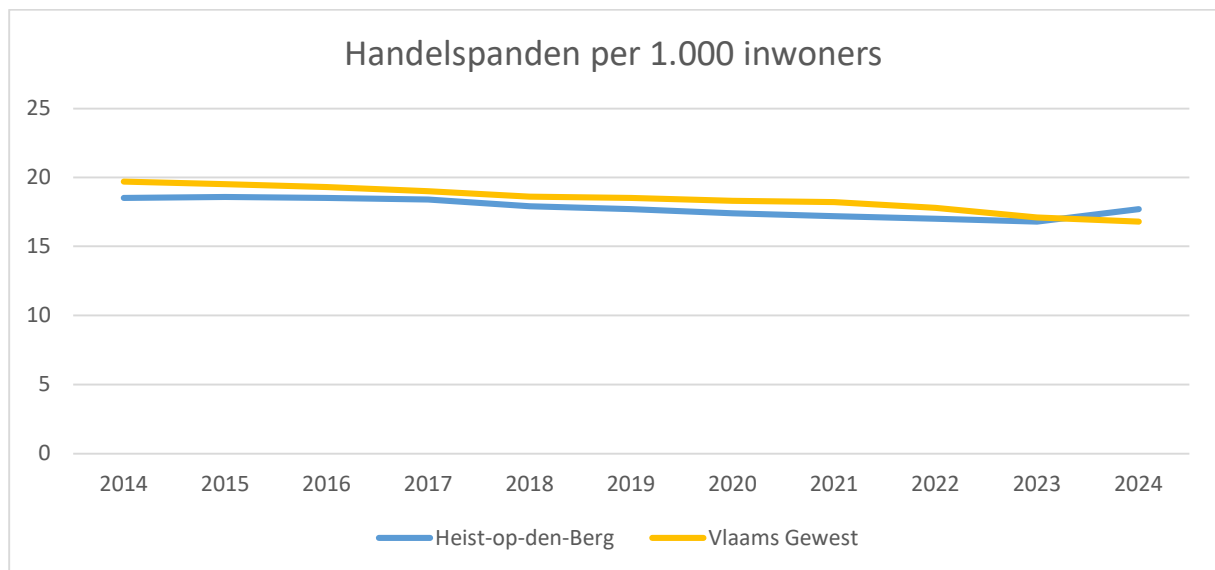
Detailhandel en horeca

De Heistenaar is tevreden over het winkelaanbod in zijn eigen gemeente. Ook voor horeca en uitgaan vindt hij zijn gading in de eigen gemeente.

	Ontevreden	Neutraal	Tevreden
Shopping- en winkelveorzieningen	11%	15%	74%
Restaurants en eetcafés	6%	11%	83%

Uitgaansgelegenheden	8%	13%	79%
-----------------------------	-----------	------------	------------

Per 1.000 inwoners waren er in 2024 in Heist 17,7 handelspanden. Net zoals algemeen in Vlaanderen is dit aantal licht dalend. 2024 doorbreekt een gelijklopende trend.

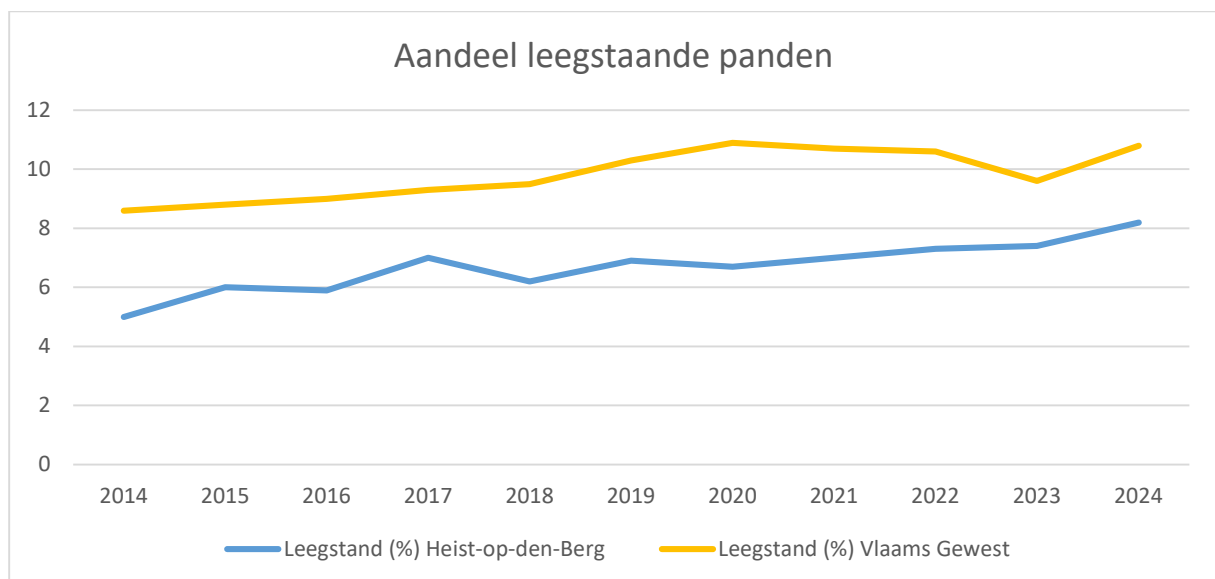

Figuur 39 Handelspanden per 1.000 inwoners

In 2024 waren er 686 gevulde handelspanden, dat zijn er meer dan 41 minder dan in 2014 (727). Het aantal “winkels zonder formule” is afgenomen (van 250 naar 218). Het aantal ketens blijft stabiel (71 naar 67).

Als we naar de leegstandscijfers kijken, zien we een stijgende trend, zowel in absolute als in relatieve cijfers. In 2024 staan 61 handelspanden leeg. Dit is een behoorlijke stijging t.o.v. 2014, toen er 38 handelspanden leeg stonden.

Het aandeel leegstaande handelspanden bedroeg in 2024 8,2 %. Dat is lager dan het Vlaams gemiddelde van 10,8%.

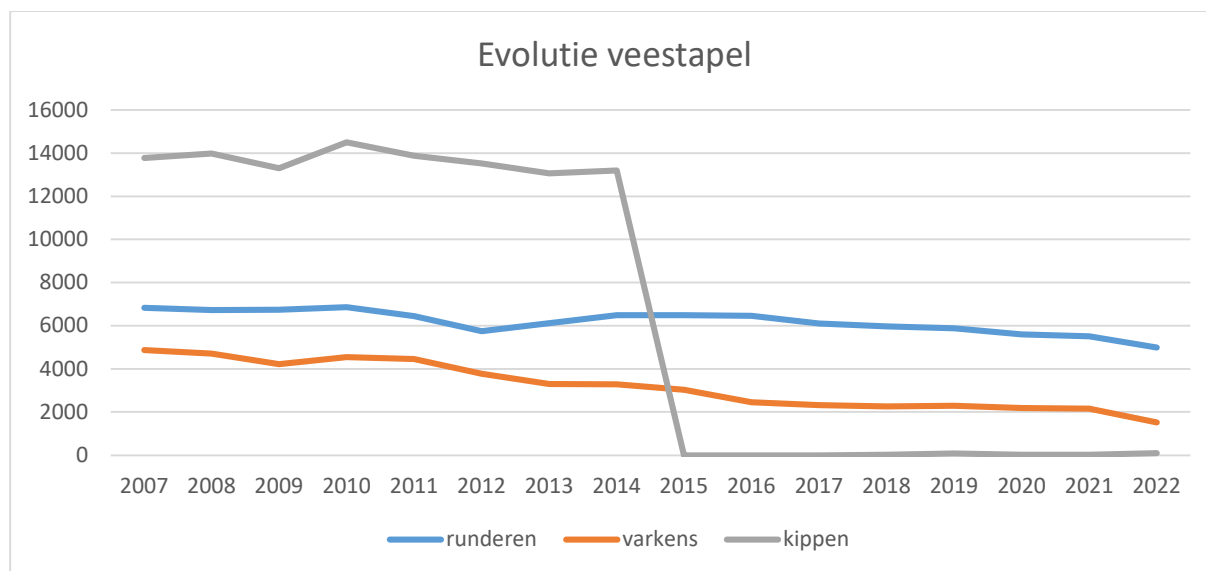

Figuur 40 Aandeel leegstaande handelspanden

2.4 Landbouw

De laatste tien jaar is de oppervlakte die geregistreerd staat als bestemd voor landbouwgebruik toegenomen. Het aantal landbouwbedrijven en de tewerkstelling in de sector nam verder af.

	2005	2010	2015	2020	2022	2023
Aantal bedrijven	173	147	122	113	109	107
Oppervlakte cultuurgrond ⁸	2.661	2.714	2.838	3.020	3.046	/
Aantal arbeidsplaatsen	372	325	/	278	301	291

Figuur 41 Evolutie veestapel

2.5 Financiën lokaal bestuur

Regionale context:

De inkomsten van lokale overheden staan onder druk. Tegelijkertijd stijgen uitgaven omwille van het toenemende aantal verantwoordelijkheden waarvoor naar steden en gemeenten wordt gekeken. Kosten stijgen door factoren zoals stijgende rentelast, hogere grondstofprijzen, dalende koopkracht van de middenklasse, verschuivingen in personenbelasting en een verouderd kadaster. Dit dwingt gemeenten tot creatieve oplossingen om hun schuldopbouw te beheersen en inkomsten te verhogen. Hoewel financiële gezondheid niet het enige doel zou moeten zijn, is het wel essentieel voor goed bestuur.⁹

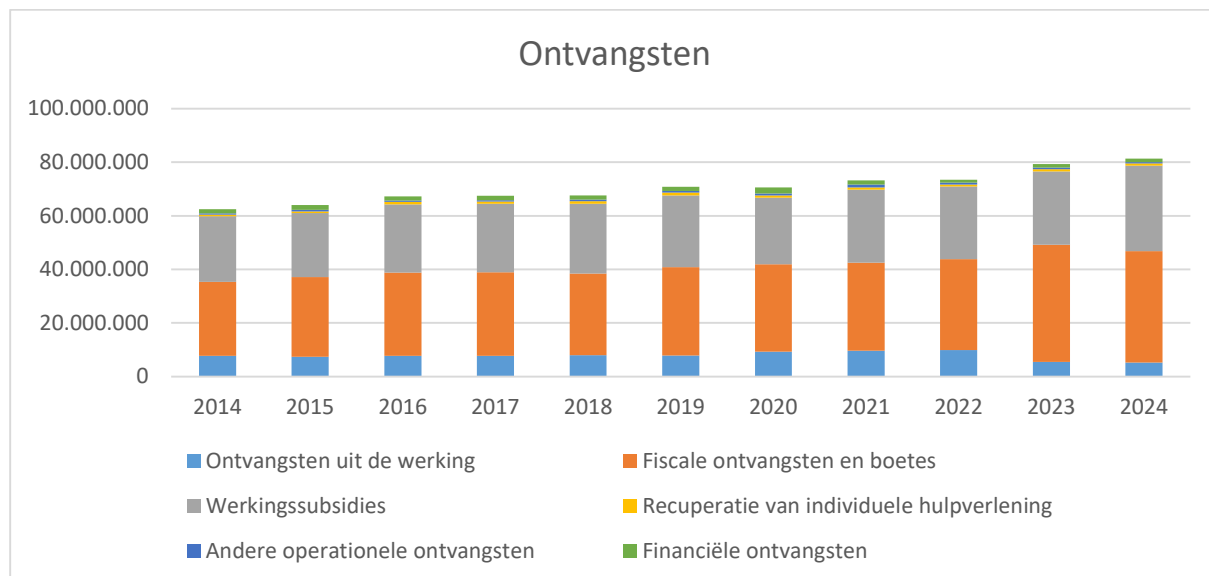
Sinds het meerjarenplan 2020-2025 maken gemeente en OCMW een geïntegreerd plan op. Voor de vroegere jaren (cijfers vanaf 2014, inwerkingtreding beleids- en beheercyclus) werden de cijfers van gemeente en OCMW opgeteld.

⁸ Cultuurgrond: oppervlakte in ha: omvat de plaats ingenomen door de teelt evenals de daarbij horende niet betaalde oppervlakten: wendakkers, hagen, bermen, doorgangen, enz...

⁹ Alles vloeit, Regionale inspiratienota Rivierenland 2025-2030

2.5.1 Ontvangsten

Het lokaal bestuur had de afgelopen jaren gemiddeld 67 miljoen euro exploitatieontvangsten om de werking en investeringen mee te betalen.

Uitgedrukt in euro's per inwoner levert dit volgend beeld op:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Ontvangsten uit de werking	188	176	183	183	186	184	216	224	226	124	118
Fiscale ontvangsten en boetes	667	713	740	735	718	774	759	761	779	988	935
Werkingssubsidies	592	569	604	602	615	627	579	634	622	620	716
Andere operationele ontvangsten	12	13	13	12	14	13	16	27	17	15	11
Financiële ontvangsten	37	41	35	38	37	37	54	35	27	28	30
Recuperatie individuele hulpverlening	14	17	21	20	20	24	19	18	15	18	18

We belichten enkele van de belangrijkste inkomstenbronnen:

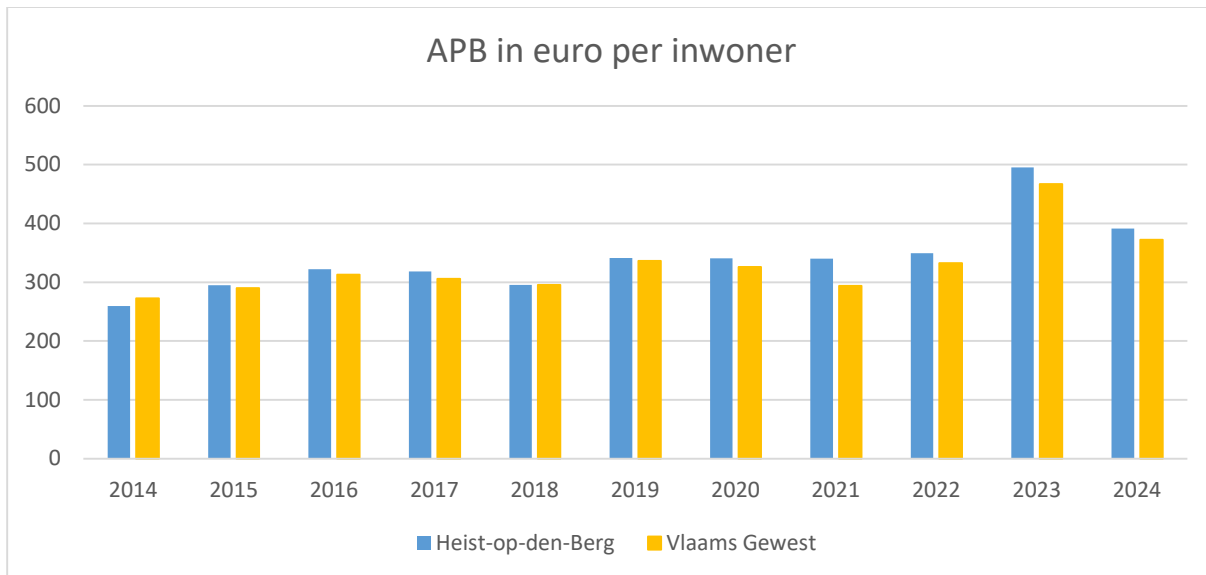
Fiscale ontvangsten

Fiscale ontvangsten vormen een belangrijke bron van inkomsten voor het lokale bestuur. We kunnen de belastingontvangsten opdelen in ontvangsten uit aanvullende belastingen en uit eigen gemeentebelastingen. Het merendeel van de belastingontvangsten komt voort uit de aanvullende belastingen en wordt dus niet door de gemeente zelf geïnd. De belangrijkste twee aanvullende belastingen zijn de aanvullende personenbelasting en de opcentiemen op de onroerende voorheffing.

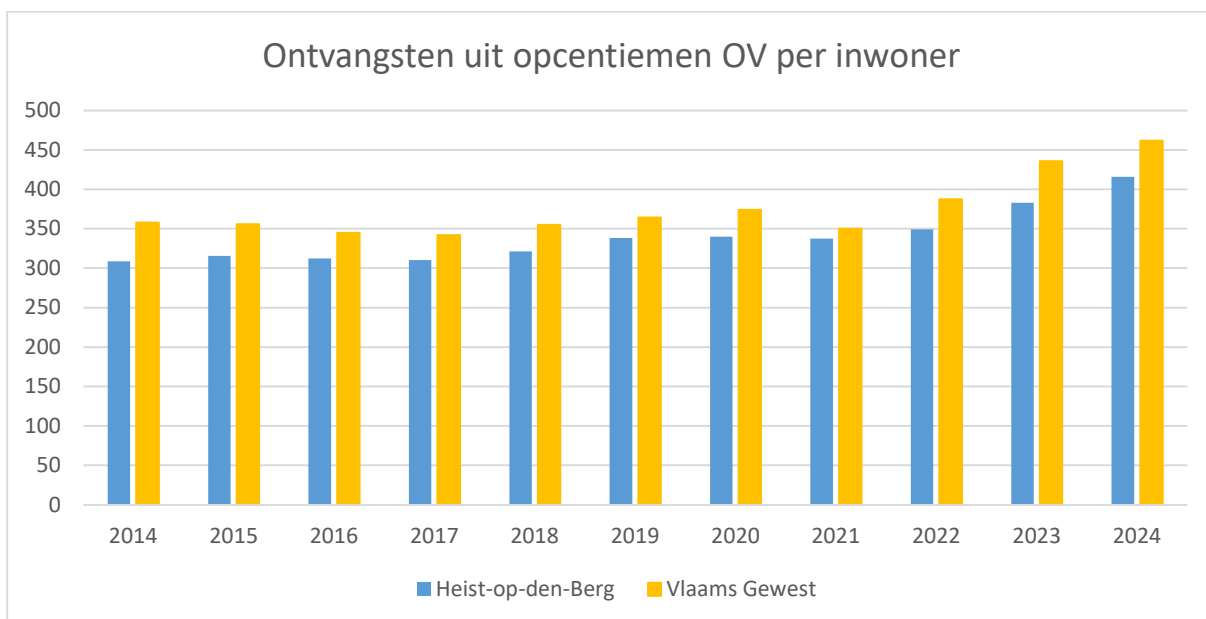
De gemeente heft een percentage aanvullende belasting bovenop de personenbelasting. De federale staat int de belasting en stort het bedrag dat het gemeentebestuur toekomt door. De aanslagvoet in Heist-op-den-Berg is al vele jaren ongewijzigd en bedraagt 7,5%, wat iets hoger is dan het gemiddelde in Vlaanderen van 7,2%.

De grafiek hieronder laat een opmerkelijk hogere opbrengst aan APB voor 2023 zien. Deze is te wijten aan een wijziging in de timing van inboeken. Tot boekjaar 2022 werd de APB die voortkwam

uit de belastingaanslagen door de FOD Financiën in de periode van november 2021 tot en met oktober 2022 ingeschreven. In 2023 kwam er een nieuwe regeling, waarbij voortaan de aanslagen van de periode januari-december in rekening mogen worden gebracht. Voor 2023 betekent dat er uitzonderlijk 14 maanden (november 2022-december 2023) in de jaarrekening belandden. Voor alle duidelijkheid: het gaat om geld dat de besturen ook onder de oude regeling zouden gekregen hebben, maar dan pas in de jaarrekening 2024. Van structurele meerontvangsten is dus geen sprake.

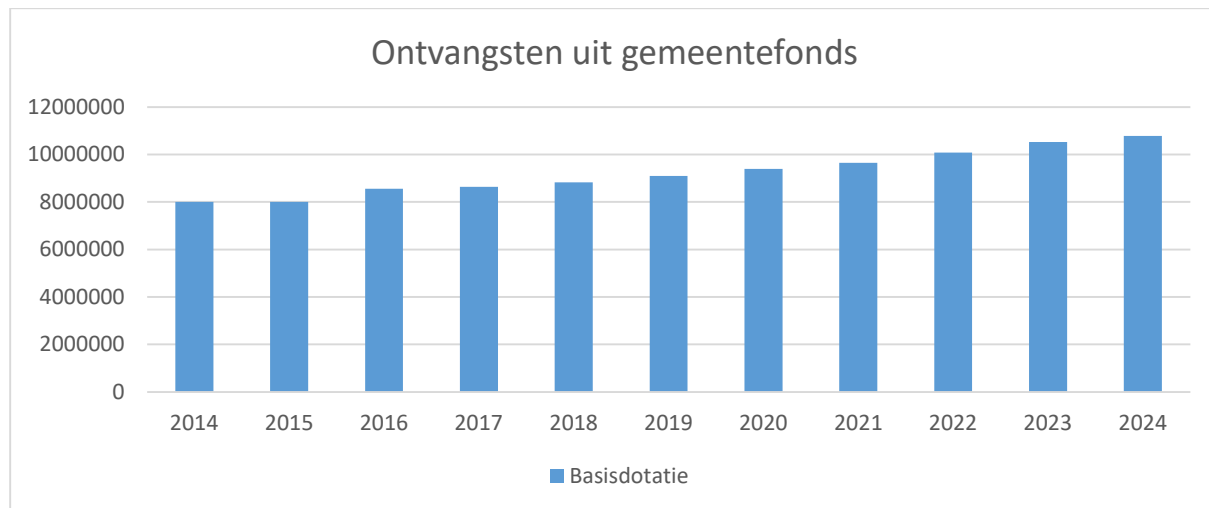

De onroerende voorheffing is een belasting die in België geheven wordt op onroerende eigendommen. Ze wordt berekend op basis van het kadastraal inkomen, een vaste raming van de huurwaarde zoals die door de diensten van het kadaster wordt bepaald. Het basistarief van de onroerende voorheffing wordt vastgelegd door de gewesten. Aan deze hoofdsom voegen de gemeenten en provincies hun eigen heffingen toe. Dat zijn de 'opcentiemen'. Een opcentiem is een toeslag van 1 % op een bepaald tarief. In Vlaanderen wordt de onroerende voorheffing in haar geheel geïnd door de Vlaamse Belastingdienst die aan de gemeenten en provincies hun deel doorstort. De opcentiemen die in Heist-op-den-Berg moeten betaald worden bedragen 913, in Vlaanderen is dat 898.

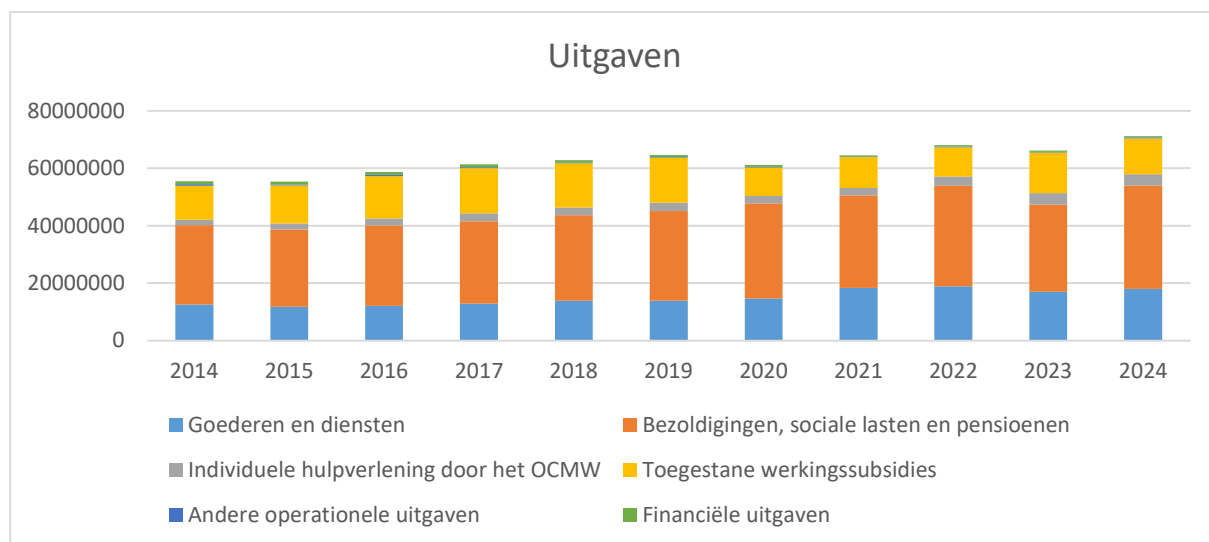
Gemeentefonds

Een andere grote bron van inkomsten is het Gemeentefonds, een subsidie die Vlaanderen aan alle gemeenten uitkeert om hun werking te financieren. De berekening van de verdeling van het Gemeentefonds houdt rekening met verschillende dimensies die met verschillend gewicht meetellen. Rond het Gemeentefonds leeft wel een debat omdat dit steden zou bevoordelen ten nadele van landelijke gemeenten.¹⁰

2.5.2 Uitgaven

Het lokaal bestuur gaf de laatste jaren gemiddeld 60 miljoen uit aan exploitatie. De grootste uitgavenpost zijn de personeelskosten: bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen.

De oprichting van Welzijnsvereniging De Zilveren Zwaan en de daaruit volgende overheveling van de activiteiten en personeelskosten voor contractueel personeel naar die verzelfstandigde entiteit zijn de oorzaak van de daling in 2023.

¹⁰ Zie o.a. artikel van VAN DOOREN, Wouter, Samenleving & Politiek, Jaargang 31, 2024, nr. 8 (oktober), pagina 30 tot 35. <https://www.sampol.be/2024/10/hoe-het-gemeentefonds-herverdelen>

Uitgedrukt in euro's per inwoner, levert dit volgende cijfers op:

	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Goederen en diensten	303	281	287	303	327	325	343	426	433	385	403
Bezoldigingen, sociale lasten en pensioenen	667	643	666	675	700	732	768	746	804	685	810
Individuele hulpverlening door het OCMW	45	51	57	66	63	67	61	61	72	91	88
Toegestane werkingssubsidies	287	317	349	369	362	366	232	249	234	320	280
Andere operationele uitgaven	14	6	11	9	6	5	3	6	5	4	7
Financiële uitgaven	25	24	23	22	20	19	17	9	11	10	10

We lichten enkele uitgavenposten toe.

Pensioenlasten

In tegenstelling tot andere overheidsniveaus en tot de private sector, staan de lokale besturen in België volledig zelf in voor de financiering van de pensioenen van hun statutaire personeelsleden.

Deze financiering is gebaseerd op een solidair systeem waarbij de basispensioenbijdragen op de lonen van de actieve statutenaren de pensioenlast moeten dekken.

Door de toenemende pensioenlasten (meer mensen gaan op pensioen en blijven langer leven) enerzijds en het dalend aantal actieve statutenaren anderzijds komt deze financiering onder druk te staan. Sinds 2012 worden besturen waar de statutaire pensioenlast groter is dan de basispensioenbijdrage die wordt betaald, geresponsabiliseerd. Deze responsabilisering houdt in dat zij los van de pensioenbijdrage die zij betalen voor elk actief statutair personeelslid, ook nog eens 50% van het verschil tussen de eigen pensioenbijdragen en de eigen pensioenlast moeten betalen. Dit percentage wordt zelfs opgetrokken tot 100% van zodra het lokaal bestuur geen enkel statutair personeelslid meer in dienst heeft.

Zowel het percentage van de basispensioenbijdragen als dat van de responsabiliseringsbijdrage zal volgens de prognoses van de federale pensioendienst de komende jaren verder stijgen, met de nodige financiële impact voor de lokale besturen tot gevolg. In 2025 zal, volgens recente info, het percentage van de basispensioenbijdragen 45% en dat van de responsabiliseringsbijdrage 73,29% bedragen, ten opzichte van respectievelijk 40% en 52,94% in 2022. Tegen 2031 zal de responsabiliseringscoëfficiënt wellicht oplopen tot 83,93%.

De afgelopen jaren werden enkele initiatieven genomen om de financiële last voor de lokale besturen te verminderen. De Vlaamse overheid draagt vanaf 2020 ongeveer de helft van de responsabiliseringsbijdrage, in de vorm van een subsidie.

Daarnaast besliste de federale overheid in 2018 om een financiële bonus te creëren met een korting op de responsabiliseringsbijdrage, om het systeem van de tweede pensioenpijler voor contractuele medewerkers aan te moedigen. Deze korting is de eerste keer toegekend in 2020, toegepast op de responsabiliseringsbijdrage voor het jaar 2019.

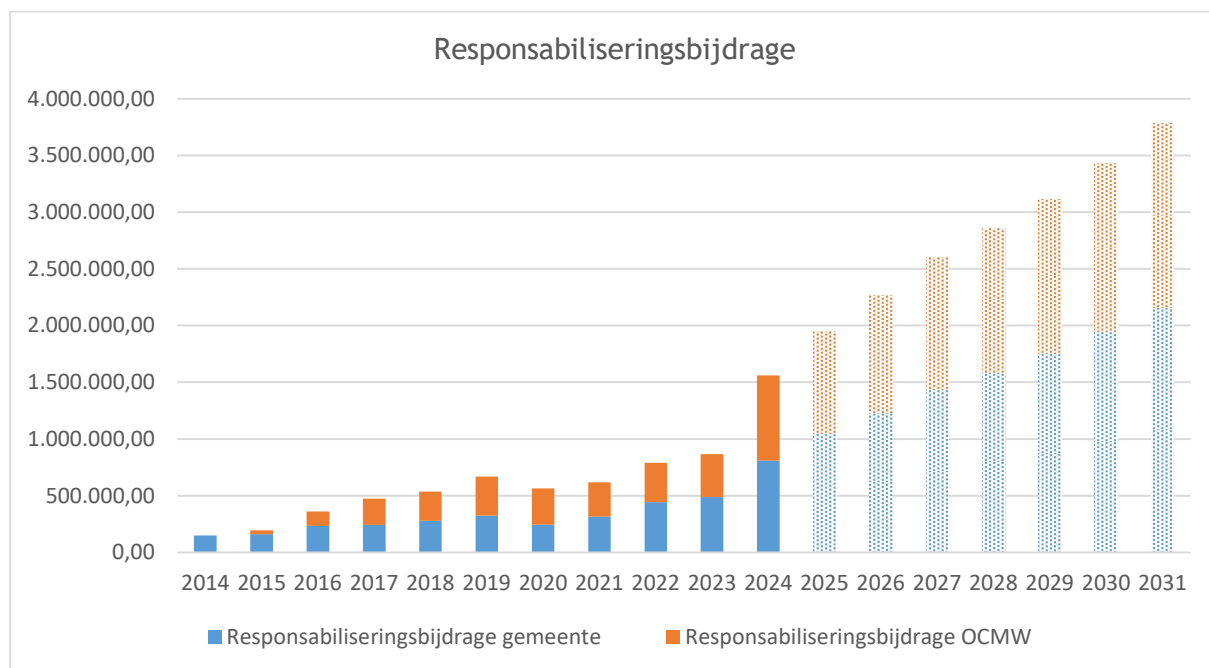
Deze korting bedraagt tot 2024 de helft van de kosten van de tweede pensioenpijler die een bestuur betaalt, met een maximum van 3% (dus voor besturen die 6% toekennen). De verminderingen moeten worden gedragen door de besturen die een responsabiliseringsbijdrage verschuldigd zijn maar die voor hun contractueel personeel geen aanvullend pensioen hebben voorzien of een aanvullend pensioen dat niet aan de gestelde voorwaarden voldoet. Het gaat hier dus eigenlijk om een soort bonus-malus systeem.

De laatste jaren kent de tweede pensioenpijler voor het contractueel personeel van de lokale besturen een sterke veralgemening waardoor steeds meer besturen recht hebben op een

vermindering van hun responsabiliseringsbijdrage, terwijl steeds minder besturen de verhogingen moeten dragen. Hierdoor komt het bonus-malussysteem onder druk te staan en ontstaan er tekorten in de financiering van het systeem.

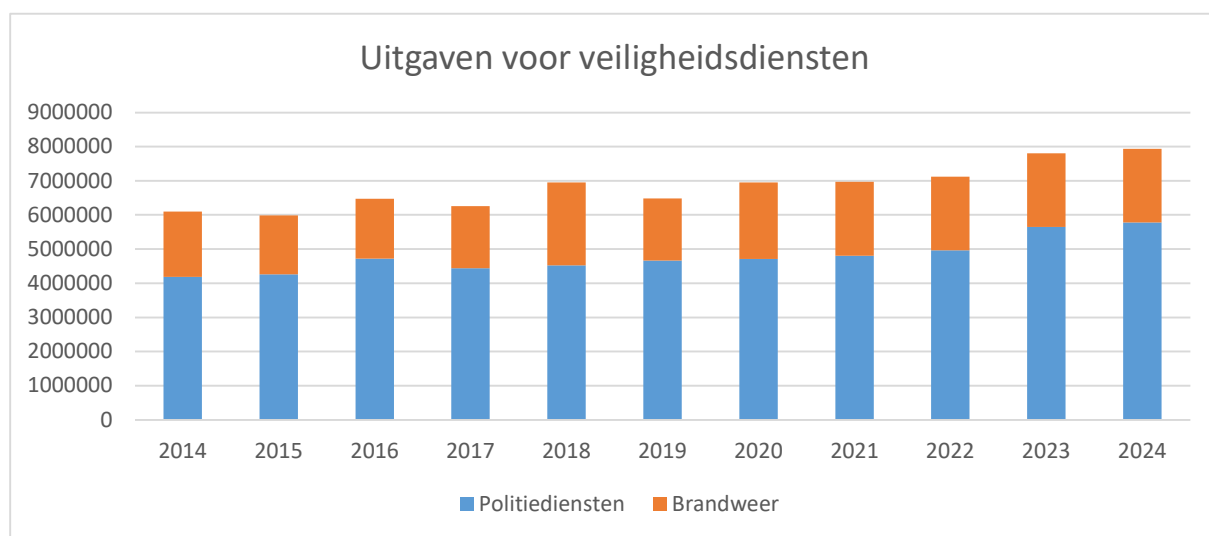
De nieuwe federale regering heeft beslist dat de verminderingen voor de jaren 2024 tot en met 2028 (berekening in 2025 tot en met 2029) vastgesteld worden op 30% van de kostprijs van de tweede pensioenpijler. Het is op dit moment onduidelijk of er na 2028 nog een vermindering zal voorzien worden.

De grafiek hieronder toont t.e.m. 2024 de effectieve kost, vanaf 2025 betreffen het ramingen, gebaseerd op de prognoses van de federale pensioendienst van augustus 2025. De federale korting is verrekend in de cijfers.

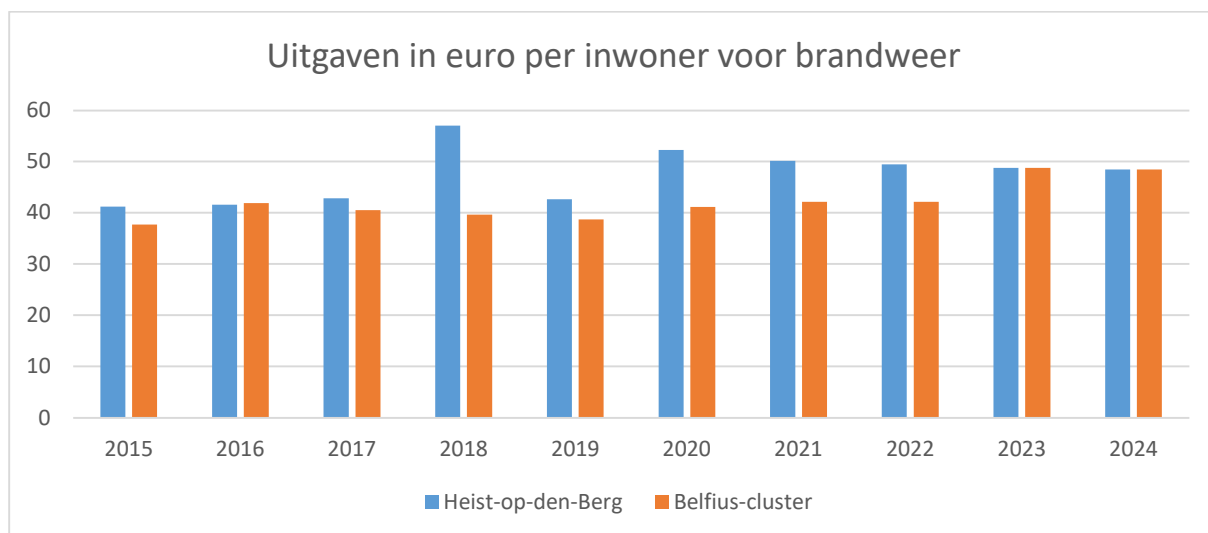
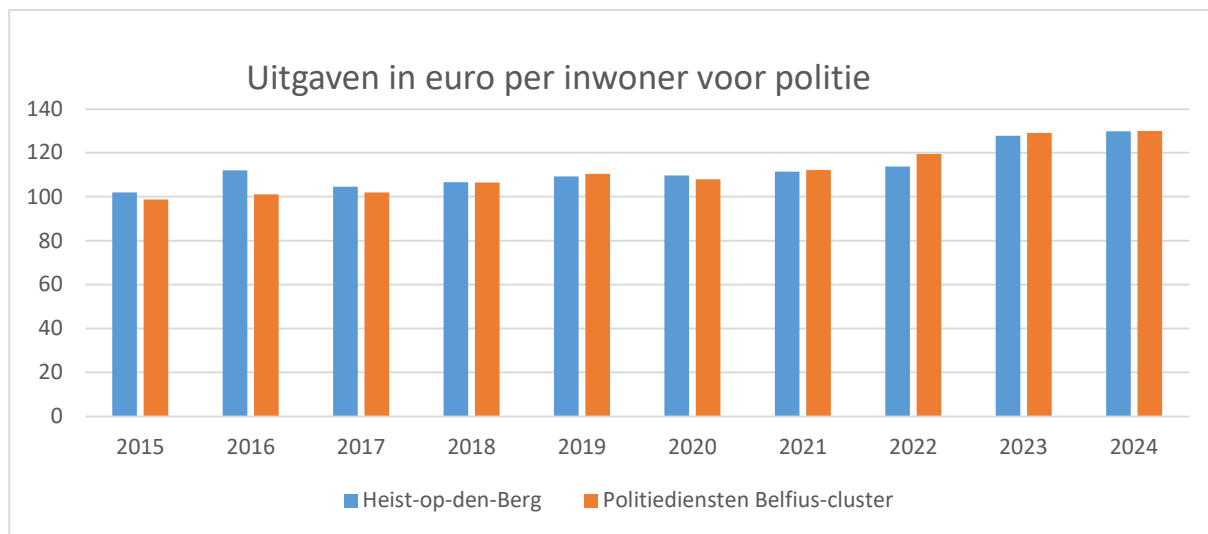

Werkingsubsidies aan politie en hulpverleningszone

Het lokaal bestuur draagt bij aan de werking van de brandweerzone en de politiezone. Sinds 2015 vormt Heist-op-den-Berg samen met 17 andere gemeenten brandweerzone Rivierenland. Politiezone Heist is een ééngemeentezone.

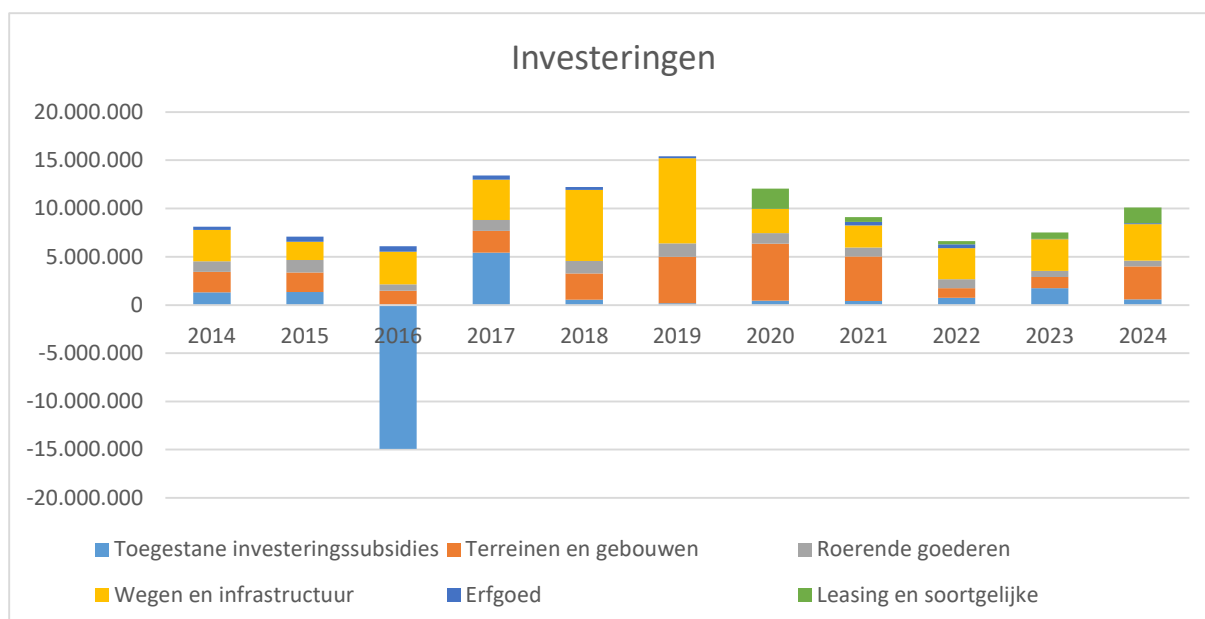

Als we de kostprijs per inwoner vergelijken met andere gemeenten uit de Belfiuscluster blijkt deze voor de brandweer hoger te liggen in onze gemeente.

Investeringsen

Het gemiddeld investeringsvolume voor de afgelopen periode bedroeg 12,5 miljoen euro per jaar. Natuurlijk is dit sterk afhankelijk van de concrete projecten die uitgevoerd worden.

Deze cijfers gaan over toegestane investeringssubsidies en materiële vaste activa, dus zonder investeringen in financiële vaste activa en immateriële vaste activa.

In 2016 werden alle investeringssubsidies die voordien waren toegekend aan het AGB omgezet in een renteloze lening. Dit had tot gevolg dat er een groot bedrag aan investeringssubsidies (som van de jaren voordien) in 2016 moest tegengeboekt worden. Dit heeft op die post een negatief bedrag tot gevolg.

2.5.3 Financieel evenwicht

BBC voerde een dubbel evenwichtscriterium in met jaarlijks een verplicht positief beschikbaar resultaat en een positieve autofinancieringsmarge op het einde van de planningsperiode.

De gemeenten/OCMW's moeten in hun meerjarenplannen beantwoorden aan bepaalde evenwichtsnormen:

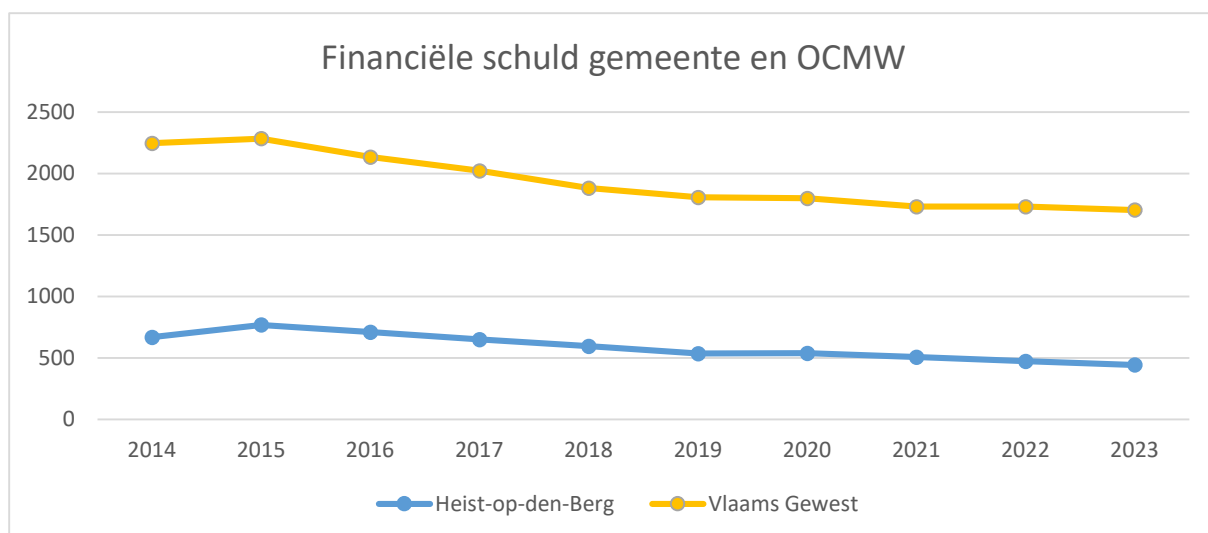
- het geraamde beschikbaar budgettair resultaat moet per boekjaar groter of gelijk zijn aan nul (het "toestandsevenwicht");
- de geraamde autofinancieringsmarge moet in het laatste boekjaar van de periode van het meerjarenplan groter of gelijk zijn aan nul (het "structureel evenwicht").

Deze evenwichtscriteria gaan na of een bestuur de geplande investeringen kan dragen en of het bestuur in staat is om op een structurele wijze de leninglasten te dragen uit de exploitatie.

De autofinancieringsmarge was de voorbije jaren steeds positief.

2.5.4 Schuld

De financiële schuld per inwoner bedroeg in 2023 444 euro, waarmee Heist veel lager scoort dan het gemiddelde in Vlaanderen, dat 1.258 euro bedraagt.

2.5.5 AGB

Het Autonoom Gemeentebedrijf (AGB) van Heist-op-den-Berg werd in 2005 opgericht voor het beheer en de exploitatie van de infrastructuur die gebruikt wordt voor culturele, sportieve of toeristische activiteiten of voor ontspanning, voor het onderwijs, voor sociale, wetenschappelijke of verzorgende activiteiten. In het kader van dit maatschappelijk doel vervult het AGB beleidsvoorbereidende en beleidsuitvoerende taken.

In de praktijk exploiteert het AGB de sport- en cultuurinfrastructuur (met uitzondering van de bibliotheek en het archief) en voert zij het gemeentelijk sport- en cultuurbeleid mee uit.

Het AGB is in principe een BTW-plichtige met recht op aftrek van btw. Een absolute voorwaarde hiervoor is wel dat het AGB een winstoogmerk heeft. Exploitatie-AGB's voor sport, cultuur, ... vallen in dit geval immers buiten de uitzondering van art. 44 (vrijstellingen) van het btw-wetboek.

De exploitatieontvangsten in het AGB zijn ontoereikend om de exploitatiekosten te dekken. Om economisch leefbaar te zijn, ontvangt het AGB vanwege de gemeente prijssubsidies. Deze prijssubsidie is gekoppeld aan de toegangsprijzen en is aan BTW onderworpen. Onder die voorwaarden wordt de prijssubsidie mee in rekening gebracht bij de bepaling van het boekhoudkundig resultaat en komt ze mee in aanmerking om het winstoogmerk te bepalen (Circulaire 2022/C/100 betreffende de btw-regeling die van toepassing is op autonome gemeentebedrijven d.d. 13/10/2022).

Voor de financiering van investeringen doet het AGB beroep op enerzijds investeringssubsidies en anderzijds op renteloze leningen verstrekt door de gemeente.

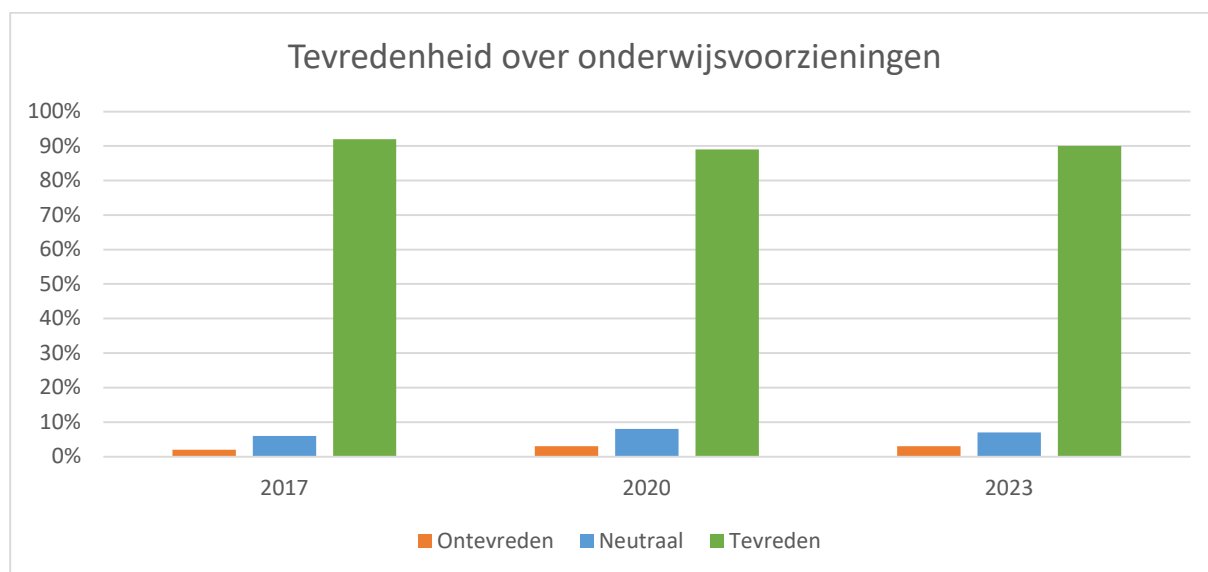
3.1 Onderwijs

Er zijn 20 scholen (hoofdzetels) in Heist-op-den-Berg.

Scholen in Heist-op-den-Berg		Gemeenschap-onderwijs	Vrij	Gemeente	Totaal
Gewoon onderwijs	Basisonderwijs	3	9	2	14
	Secundair onderwijs	1	3	0	4
	Totaal	4	12	2	18
Buitengewoon onderwijs	Basisonderwijs	0	1	0	1
	Secundair onderwijs	0	1	0	1
	Totaal	0	2	0	2
Totaal aantal		4	14	2	20

De Heistenaren zijn nog steeds tevreden over het onderwijsaanbod in de gemeente.

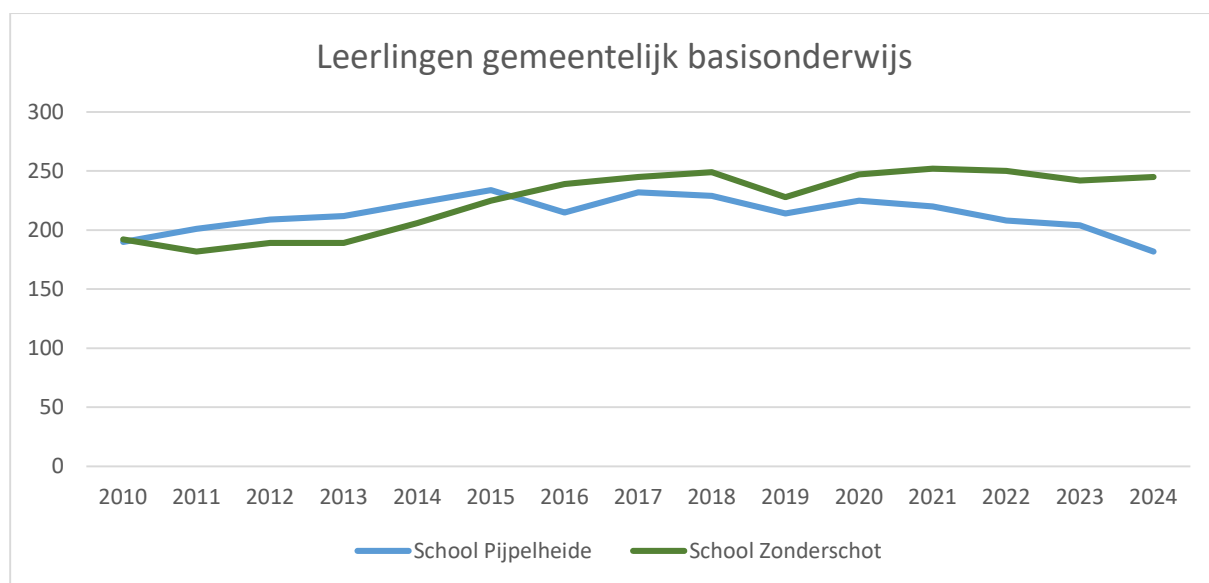
Figuur 42 Tevredenheid over onderwijsvoorzieningen

Toch lopen er heel wat leerlingen school buiten de gemeente: in schooljaar 2023-2024 gingen 18 % van de kleuters en 25,2% van de leerlingen lagere school naar school buiten Heist-op-den-Berg, voor het secundair bedraagt dit percentage bijna 46%. Qua aantrekkingskracht zijn de trends tegenovergesteld. Het totaal aantal leerlingen in gewoon en buitengewoon lager onderwijs in vestigingsplaatsen in de gemeente t.o.v. het totaal aantal schoolplichtige inwoners in de leeftijdscategorie 6-12 jaar gaat in dalende lijn: van 100% in 2008 naar 91,2% in 2024. Voor het secundair onderwijs is deze trend omgekeerd: van 90,1% in 2008 naar 98,3% in 2024.

In 2024 liepen er 6.865 leerlingen school in Heist-op-den-Berg, als volgt verdeeld:

Leerlingenaantal	2014	2024
Kleuteronderwijs	1.451	1.414
Lager onderwijs	2.335	2.409
Secundair onderwijs	2.527	3.042

Er zijn twee gemeentelijke basisscholen, eentje in Pijpelheide en eentje in Zonderschot.

Figuur 43 Leerlingenaantal gemeentelijk basisonderwijs

Wat de leerlingenkenmerken in het gewoon basisonderwijs betreft, ziet het plaatje er zo uit¹¹:

	<i>Aantal leerlingen</i>	<i>Indicator "opleiding moeder"</i>	<i>Indicator "schooltoelage"</i>	<i>Indicator "thuis taal"</i>	<i>Indicator "buurt"</i>
GO! Basisschool 't Wensbos	359	24%	49%	29%	12%
Vrije Basisschool - Heilig-Hartcollege	422	10%	23%	11%	20%
Vrije Basisschool - Berg en Onzea	439	11%	21%	10%	5%
Vrije Basisschool	215	15%	27%	5%	0%
Vrije Basisschool De Merel	255	11%	24%	3%	4%
Gemeentelijke Basisschool De Zonne	251	20%	25%	4%	1%
GO! leefschool Pluishoek	147	9%	35%	5%	1%

¹¹ Leerlingenkenmerken basisonderwijs schooljaar 2023-2024, www.agodi.be

Vrije Basisschool Booischot	299	10%	29%	7%	0%
Gemeentelijke Basisschool - De Hei	216	11%	27%	5%	0%
GO! Freinetschool Triangel	194	11%	38%	5%	6%
Vrije Kleuterschool - De Kleine Sint-Jan	104	24%	39%	13%	1%
Vrije Lagere School - Sint-Jan	165	12%	31%	8%	0%
Vrije Basisschool - Droomboom	317	13%	26%	11%	0%
Vrije Basisschool - De Groeituin	295	13%	31%	5%	0%

Het middelbaar onderwijs geeft dit beeld:

	<i>Aantal lIn</i>	<i>Indicator "opleiding moeder"</i>	<i>Indicator "schooltoelage "</i>	<i>Indicator "thuis taal"</i>	<i>Indicator "buurt"</i>
Sint-Lambertusinstituut	557	15%	35%	5%	4%
Heilig Hart - Middenschool 1	324	9%	24%	10%	5%
Heilig Hart - Bovenbouw 1	265	6%	15%	5%	5%
Heilig Hart - Middenschool 2	159	7%	18%	4%	3%
Heilig Hart - Bovenbouw 2	541	10%	25%	6%	4%
GO! Atheneum Heist	871	23%	43%	7%	6%

De afwezigheidscijfers zijn sterk verschillend naar type onderwijs (cijfers voor leerlingen met woonplaats Heist-op-den-Berg):

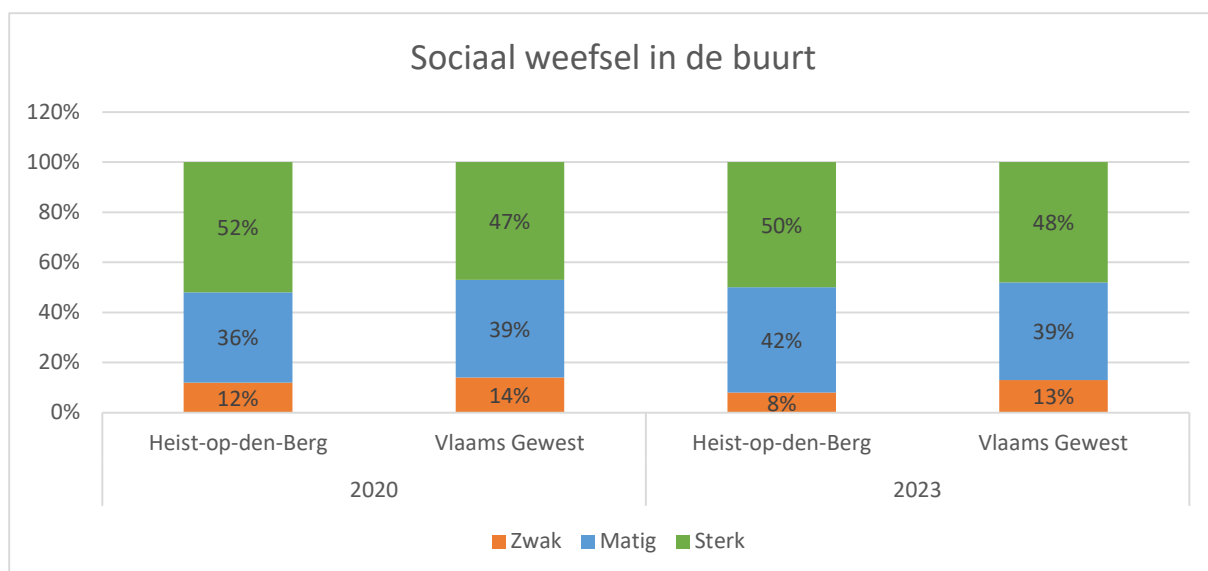
Type onderwijs	Aantal halve dagen afwezig schooljaar '23-'24					
	0	1-4	5-9	10-19	20-29	>=30
Gewoon basisonderwijs	87%	9%	2%	1%	0%	0%
Voltijds gewoon secundair onderwijs	59%	24%	9%	5%	2%	2%
Buitengewoon basisonderwijs	68%	17%	7%	4%	2%	2%
Buitengewoon secundair onderwijs	42%	26%	12%	11%	1%	9%
Deeltijds beroepssecundair onderwijs	13%	22%	18%	17%	13%	18%

Vooral in het deeltijd beroepssecundair onderwijs is het aantal ongewettigde afwezigheden hoog.

3.2 Leefbaarheid en veiligheid

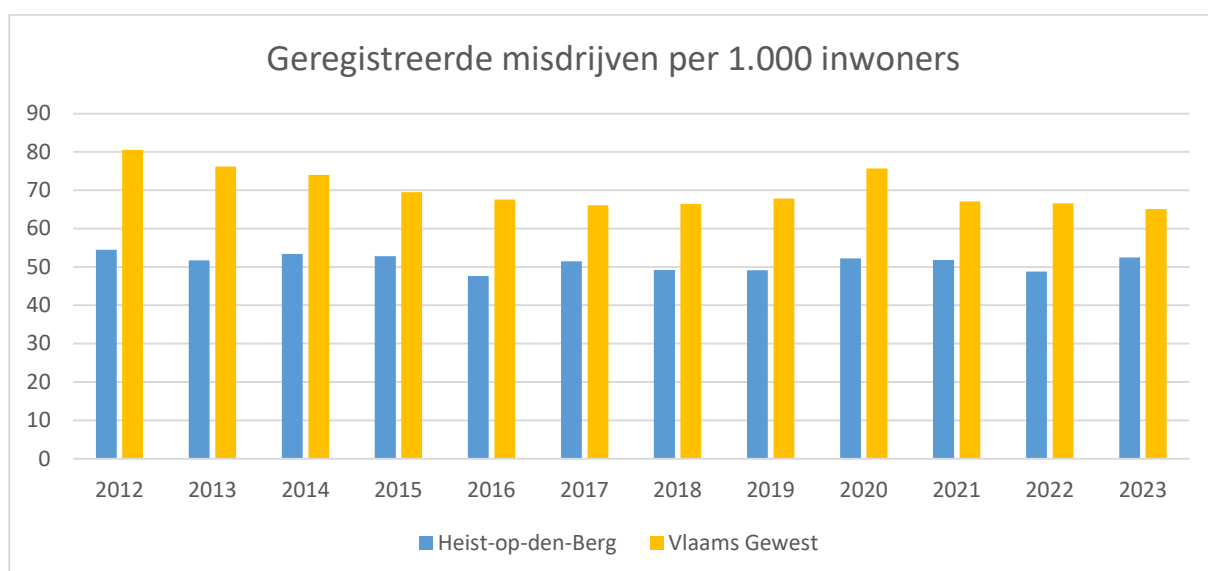
Het sociaal weefsel in Heist-op-den-Berg wordt als sterker gevoeld dan algemeen in Vlaanderen¹².

¹² Aandeel van de inwoners met sterk sociaal weefsel in de buurt. Er werd een samengestelde indicator berekend die gebaseerd is op de gemiddelde score op de vier items hierover (Mensen in mijn buurt zijn te vertrouwen. Ik voel mij thuis bij de mensen die in deze buurt wonen. Ik heb veel contact met de mensen in mijn buurt. Mensen in mijn buurt willen hun burens helpen. de respondent moet minstens op drie items geantwoord hebben, de maximale gemiddelde score is 5). Respondenten met een score van 2,8 of zitten in de categorie 'Zwak', respondenten tussen 2,8 en 4 in de categorie 'Matig'. Respondenten

Figuur 44 Sociaal weefsel in de buurt

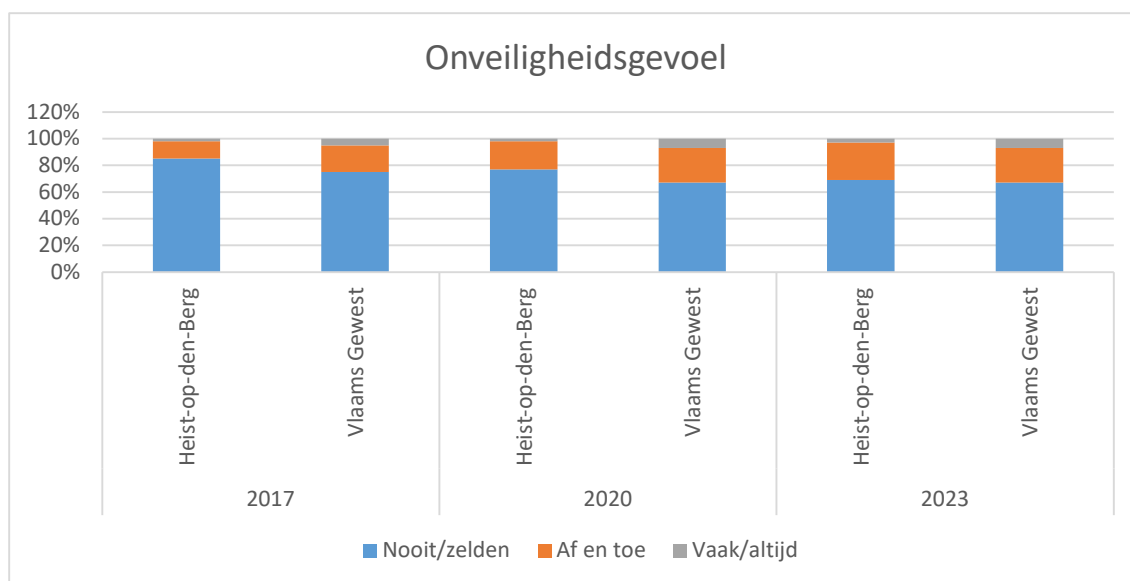
Met 52,5 geregistreerde misdrijven per 1.000 inwoners, is het in Heist veiliger dan algemeen in Vlaanderen, waar dat cijfer op 65,1 ligt.

Figuur 45 Geregistreerde misdrijven per 1.000 inwoners

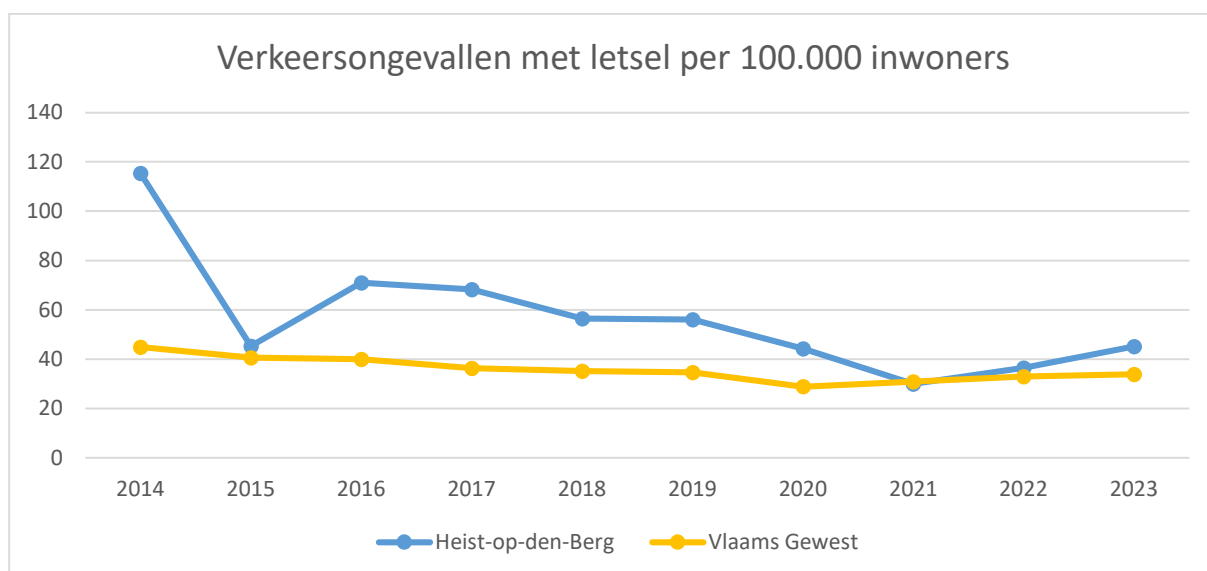
Het onveiligheidsgevoel in Heist-op-den-Berg is laag, maar neemt wel toe. De gemeentemonitor leert dat 69% van de inwoners zich nooit of zelden onveilig voelt in de gemeente. In 2017 was dit nog 85%. Het aandeel inwoners dat zich zelden of nooit onveilig voelt, ligt daarmee maar een tikje hoger dan het gemiddelde voor Vlaanderen, dat 67% bedraagt. Het aandeel inwoners dat zich altijd onveilig voelt, blijft met 3% wel zeer laag.

met een score van 4 of hoger zitten in de categorie 'Sterk'. Deze laatste categorie komt overeen met de respondenten die het gemiddeld steeds eens waren met de stellingen.

Figuur 46 Onveiligheidsgevoel

Het aantal verkeersongevallen vertoont tot 2021 een dalende trend. In 2023 ging het om 135 ongevallen.

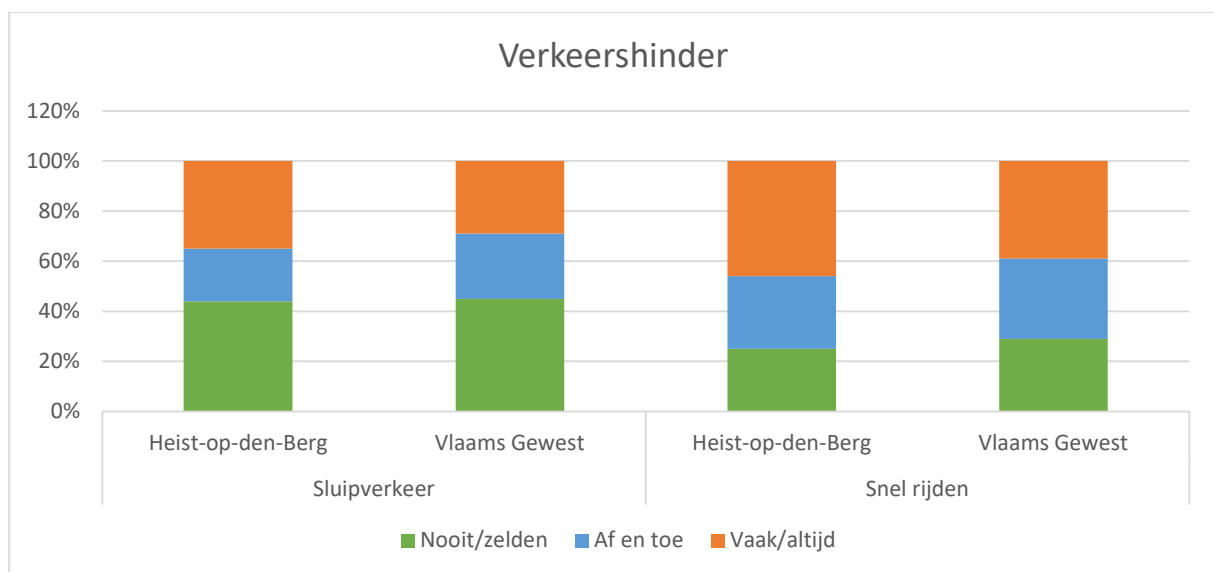

Het aantal dodelijke verkeersslachtoffers wordt uitgedrukt per 100.000. Deze cijfers komen van Statbel, ABB en Kancelarij, en gaan over de mensen die ter plekke overlijden en zij die overlijden binnen de 30 dagen na het ongeval.

	Voetgangers (doden)		Fietzers (doden)	
	Heist-op-den-Berg	Vlaams Gewest	Heist-op-den-Berg	Vlaams Gewest
2013	2,4	0,8	2,4	1,2
2014	0	0,8	2,4	1,1
2015	0	0,7	0	1,2

2016	0	0,6	2,4	1
2017	0	0,7	0	1
2018	2,3	0,5	0	1,2
2019	2,3	0,7	0	1,1
2020	2,3	0,4	0	1,1
2021	0	0,7	2,3	1,1
2022	0	0,5	4,6	1,1
2023	2,3	0,6	2,3	1,3

Wat verkeershinder betreft, zijn de problemen in Heist dezelfde als die in Vlaanderen.

Figuur 47 Verkeershinder, bevraging gemeentemonitor

Politiezone Heist maakt zich zorgen over grootstedelijke problematieken die opduiken in onze gemeente: jeugdcriminaliteit, drugs, dakloosheid,... Deze trends zijn nog te recent om zichtbaar te zijn in de cijfers. Bovendien geeft politie aan dat bv. in geval van drugs de cijfers vooral weergeven hoeveel capaciteit er op wordt ingezet.

3.3 Zorg en welzijn

Regionale context

Lokale besturen als sluitsteen van het lokale welzijnsbeleid kunnen hun taak efficiënter en effectiever opnemen als ze hiervoor regionaal samenwerken. Het decreet lokaal sociaal beleid geeft de lokale besturen de regierol in het lokaal sociaal beleid.

Het regionale niveau is de noodzakelijke schakel tussen het federale en Vlaamse niveau enerzijds en de lokale context anderzijds. Een regionale samenwerkings- en ondersteuningsstructuur is noodzakelijk om een effectief en geïntegreerd lokaal sociaal beleid te voeren op basis van samenwerking met alle actoren.

Rivierenland zal een inclusieve regio zijn wanneer onze inwoners gelijke kansen hebben om volledig deel te nemen aan de samenleving, ongeacht hun achtergrond, capaciteiten, leeftijd, geslacht, ras, etniciteit of andere kenmerken. Er zijn uitdagingen rond verbondenheid, zorgversnippering en ouderenzorg, wonen en huisvesting, mobiliteitsarmoede, sociale en psychische kwetsbaarheid, digitalisering en e-inclusie, werk en tewerkstelling, sociale rechten en vangnetten.

Om samen te leven, te leren, te verplaatsen, te werken en bij te dragen aan de gemeenschap is sterk regionaal sociaal beleid nodig. Dat kijkt naar de wisselwerking tussen sectoren en beleidsniveaus en betreft belanghebbenden en doelgroepen bij de besluitvorming en budgetallocatie.

Kinderopvang

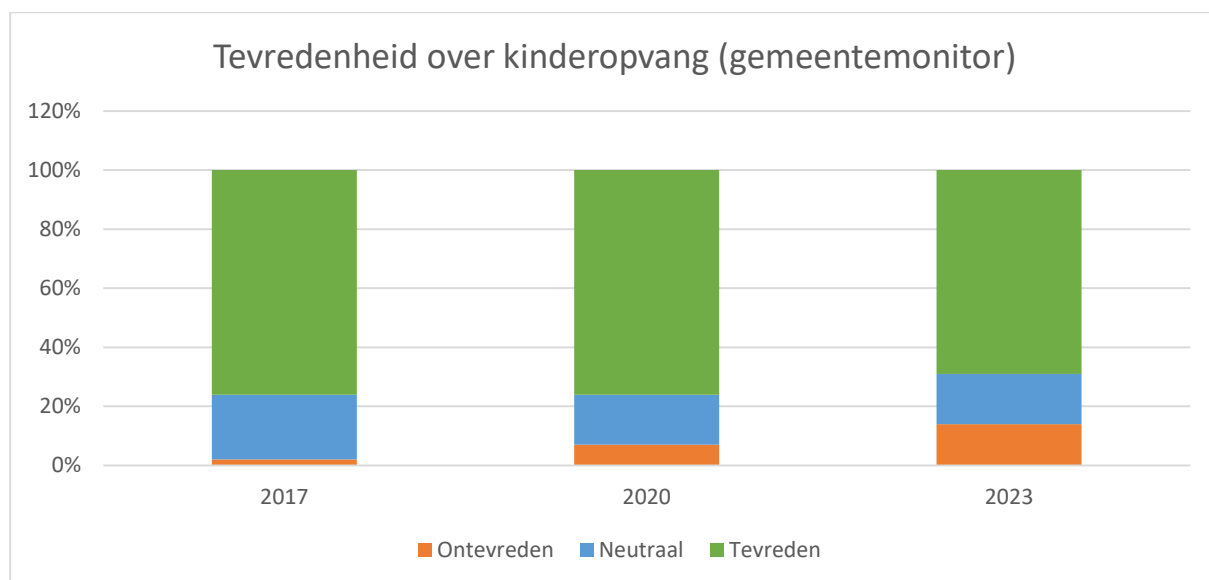
Op vlak van kinderopvang is de opvangcapaciteit voor 0-2-jarigen gestegen van 30% in 2015 naar bijna 45,1% in 2024. Hiermee gaat de Heistse opvangcapaciteit lichtjes over het Vlaamse gemiddelde dat op 43,9 % ligt.

Ondanks de stijging van opvangplaatsen in Heist-op-den-Berg blijkt er vanuit de cijfers van het lokaal loket kinderopvang nog steeds een structureel tekort:

- In 2023 bedroeg de gemiddelde wachttijd voor een gezin dat opvang zocht 15 maanden.
- 38% van de aanvragen kon niet beantwoord worden. Enerzijds omdat er geen opvangplaats vrij was (meerderheid). Anderzijds omdat het voorgestelde opvangplan niet voldeed aan de opvangnoden van het gezin. Er zijn dus nog heel wat gezinnen die in Heist-op-den-Berg geen opvang vinden.

De tevredenheid over kinderopvang gaat er op achteruit.

Uit de cijfers van de driejaarlijkse gemeentemonitor blijkt dat het aandeel van mensen die ontevreden zijn over de opvang van kinderen in de leeftijd 0-3 jaar verdubbeld is.

Figuur 48 Tevredenheid kinderopvang. Bron: Gemeentemonitor

Eind 2023 zijn er in de regio Heist-op-den-Berg 19 onthaalouders actief, dit getal is fors afgenomen. 12 onthaalouders zijn verbonden aan het lokaal bestuur, zij werken met een prijs volgens inkomen. 4 onthaalouders zijn aangesloten bij een andere organisatie (Ferm en i-mens), zij werken ook aan een prijs volgens inkomen. 3 onthaalouders werken zelfstandig aan vrije dagprijs. Het lokaal bestuur Heist-op-den-Berg heeft een samenwerkingsverband voor de organisatie van gezinsopvang

met Hulshout (2 actieve onthaalouders) en Bonheiden (4 actieve onthaalouders). In totaal zijn er 4 onthaalouders (3 Heist en 1 Hulshout) ingestapt in het werknemersstatuut.

Het lokaal bestuur baat zelf kinderdagverblijf Het Heiveldje uit, met een capaciteit van 28 plaatsen voor kinderen van 0 tot 2,5 jaar. Daarnaast zijn er in begin 2024 nog elf andere groepsopvangen voor de jongste kinderen. 7 daarvan hebben een vrije dagprijs, de overige vier werken net zoals het Heiveldje met een prijs volgens inkomen.

Er zijn in Heist-op-den-Berg 17 locaties voor Buitenschoolse Kinderopvang voor kinderen uit het basisonderwijs. (Boonmarkt voor woensdagnamiddagopvang en schoolvrije dagen inclusief)

8 daarvan zijn door het Agentschap Opgroeien erkende locaties en beschikken over het kwaliteitslabel kleuteropvang, 9 locaties zijn niet erkend.

Er zijn 300 erkende kindplaatsen (opvangcapaciteit) en 280 niet-erkende kindplaatsen (het cijfer niet-erkende is een inschatting op basis van gemiddelde capaciteit en bezetting).¹³

	2021	2022
Aantal actieve kinddossiers	2.961	2.912
Aantal actieve gezinnen	1.902	1.905
Aantal kinderen minstens 1 x opgevangen in een BKO-locatie	1.428	1.596

Medische zorgverlening

Heist maakt samen met Bonheiden en Putte deel uit van Eerstelijnszone Bonstato.

Op het grondgebied van Heist is deze medische zorgverlening terug te vinden:

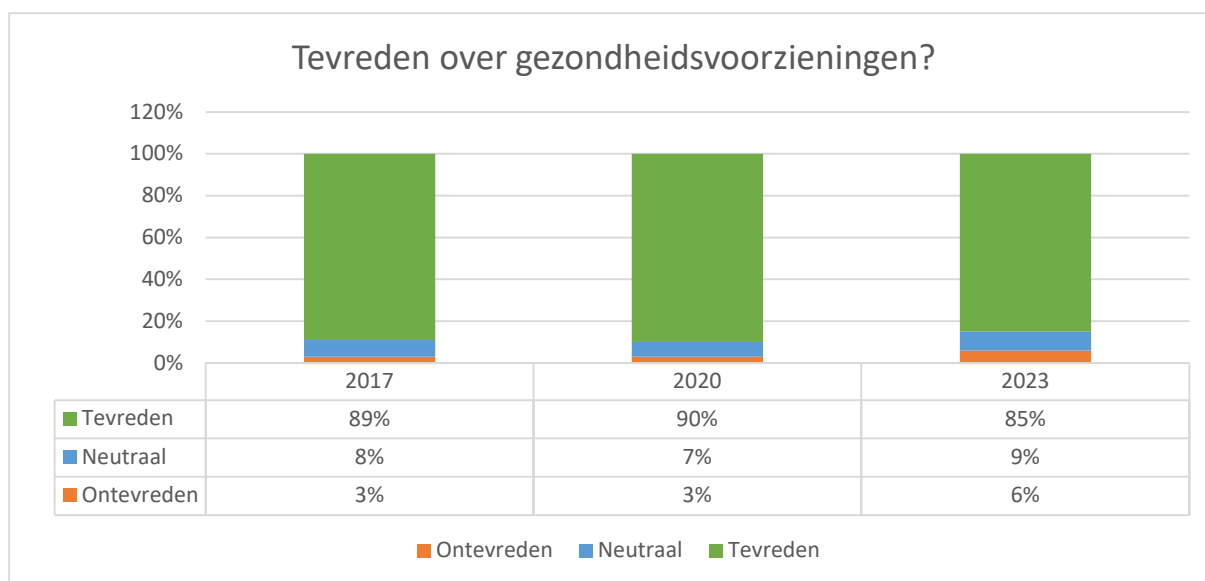
- Somedi: polikliniek met allerlei medische specialismen;
- Wijkgezondheidscentrum: multidisciplinaire groepspraktijk waar huisartsen, verpleegkundigen, maar ook andere zorgverleners zoals maatschappelijk werkers, diëtisten, psychologen, ... onder één dak werken, op basis van forfaitair betalingssysteem.
- 42 huisartsen en 7 huisartsen in opleiding.¹⁴ Sinds 2012 is er een huisartsenwachtpost voor regio Heist, gelegen aan de Mechelsesteenweg 70.

Uit de laatste bevraging van de gemeentemonitor blijkt dat de tevredenheid van de Heistenaar over de gezondheidsvoorzieningen erop achteruit gaat.

In 2023 vindt 73% van de bevroegden dat er voldoende huisartsen zijn in de gemeente, waar dat in 2020 nog 89% bedroeg. Ook over het algemene aanbod aan gezondheidsvoorzieningen gaat de tevredenheid achteruit, maar minder uitgesproken.

¹³ Opmerking: de effectieve dagelijkse beschikbare capaciteit BKO ligt hoger dan het aantal kindplaatsen volgens geraamde erkende en niet-erkende capaciteit. Op piekmomenten kan de bezetting tot 130% stijgen

¹⁴ Cijfer uit omgevinganalyse ELZ Bonstato, toestand juli 2022

3.3.1 Aanbod zorgvoorzieningen

Er zijn allerlei zorgvoorzieningen in Heist-op-den-Berg:

- Voor ouderen zijn er volgende residentiële voorzieningen:
 - Woonzorgcentrum Berkenhof - Welzijnsvereniging de Zilveren Zwaan:
Capaciteit: 104 woongelegenheden
 - Woonzorgcentrum Heilige Familie - Zusters Van Berlaar (Heist-op-den-Berg):
Capaciteit: 91 woongelegenheden.
 - Woonzorgcentrum Sint-Jozef - Zusters van Berlaar (Wiekevorst):
Capaciteit: 146 woongelegenheden
 - Woonzorgcentrum Ten Kerselaere - Emmaüs (Hallaar):
Capaciteit: 107 woongelegenheden
- Ouderen kunnen ook terecht in deze assistentiewoningen:
 - Heistse berg, Zorgbedrijf Antwerpen: 49 serviceflats (Heist-op-den-Berg).
 - Ten Gaerde, 11 assistentiewoningen verbonden aan WZC Heilige Familie
 - Ter Wieke, 31 assistentiewoningen verbonden aan WZC Sint-Jozef
 - The Village, 36 assistentiewoningen verbonden aan WZH Ten Kerselaere

De gemiddelde dagprijs in een woonzorgcentrum bedraagt in Heist-op-den-Berg 67,57 euro per dag (meting mei 2024). Dat zit onder het Vlaamse gemiddelde (71,61 euro), en is een heel stuk lager dan gemiddeld in de provincie Antwerpen (75,96 euro).

Voor personen met een beperking zijn er volgende voorzieningen:

- Home Marjorie:
Home Marjorie biedt zowel tijdelijk als permanent verblijf aan, dagbesteding en thuisondersteuning aan een 40-tal personen. Zij begeleiden mensen met de ziekte van Huntington of een ander niet-aangeboren Hersenletsel. Er bevinden zich drie woningen in Heist-op-den-Berg (Hallaar). Het was in Vlaanderen het eerste tehuis dat zich specifiek richtte op deze doelgroep. Voorheen werden deze mensen hoofdzakelijk opgevangen in woonzorgcentra of psychiatrische ziekenhuizen. De exploitatie van dit project gebeurt door het dienstverleningscentrum Zevenbergen in Ranst, een afdeling van de vzw Emmaüs.
- Psychiatrisch verzorgingstehuis (PVT) Schorshaegen:
PVT Schorshaegen is een woonvoorziening te Heist-op-den-Berg voor mensen met een psychiatrische aandoening. Het richt zich tot volwassenen voor die zelfstandig wonen,

beschut wonen of wonen onder begeleiding van een mobiel team (nog) niet lukt. De voorziening heeft naast deze doelgroep oog 5 plaatsen voor 'vrij op proef' - geïnterneerde personen, met een low-risk profile en die in aanmerking komen voor een residentiële woonvorm. Dementiële beelden en agressie problematiek zijn exclusiecriteria voor opname in PVT Schorshaegen. PVT Schorshaegen valt ook onder de groep Emmaüs.

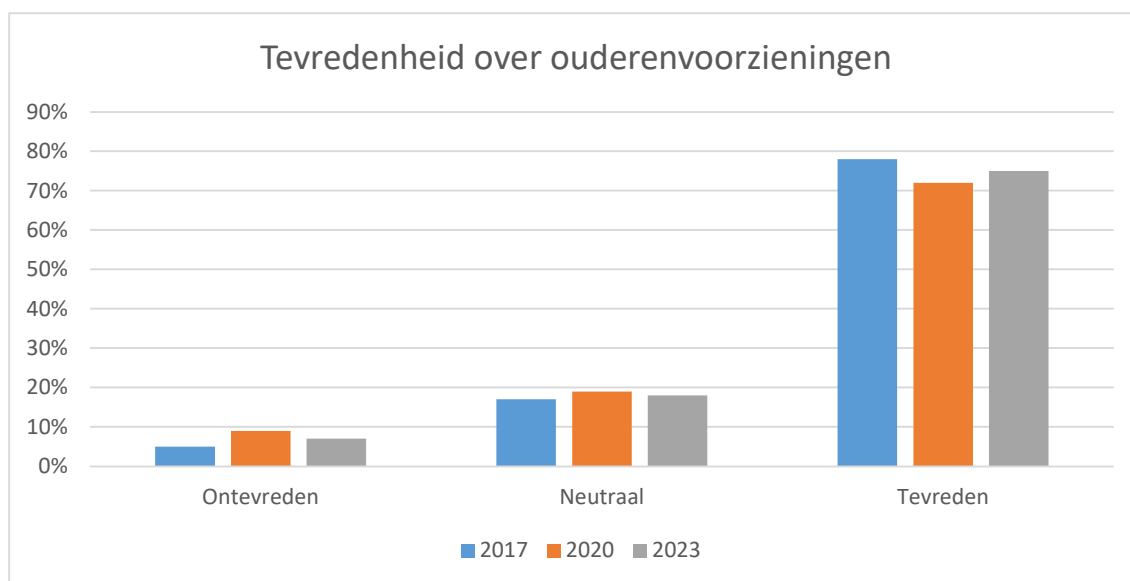
Naast de residentiële voorzieningen, zijn volgende ondersteunende dienstverleningen aanwezig op grondgebied Heist-op-den-Berg:

- Twee lokale dienstencentra:
 - Lokaal dienstencentrum De Pit (onderdeel van Woonzorgcentrum Ten Kerselaere): hier kan je terecht voor informatie, recreatie, vorming en dienstverlening. De bar en de ontmoetingszaal staan vrijblijvend open voor elke bezoeker. Je kan er doorlopend biljarten, kaarten, een gezelschapsspel spelen, de computer gebruiken, ... Je kan deelnemen aan vormingen en initiatielessen zoals seniorenfitness, computerinitiaties, familiegroepen dementie, ... Het LDC biedt hulp bij activiteiten van het dagelijks leven, inzonderheid hygiënische zorgen. Je kan gebruik maken van een bad/douche, het kapsalon, warme maaltijden, gezondheidsconsult en dieetadvies. Je kan gebruikmaken van de in- en outdoor fitness en er is een strijk- en poetsdienst.
 - Lokaal dienstencentrum Het Pluspunt (onderdeel van WZC Sint-Jozef Wiekevorst): wil een open huis zijn waar ontmoeting en dienstverlening voorop staan. Je kan er terecht voor allerlei informatie, vormende en recreatieve activiteiten zoals warme maaltijden, pedicure, een boodschappendienst of informatie rond en hulp bij allerlei administratieve vragen. In de cafetaria kan je ook gewoon een praatje slaan, de krant lezen, iets drinken of een kaartje leggen. Daarnaast bieden zij taal- en computerlessen en tablet-initiatie aan, maar ook yoga, tai chi, petanque, wandelnamiddagen, crea-ateliers, bloemschikken, bingonamiddagen en zoveel meer.
- Het lokaal bestuur organiseert eenmaal per maand 'de Dorpskom' in deelgemeente Schriek. Men kan genieten van een warme maaltijd vanuit het woonzorgcentrum Berkenhof. Tijdens dit ontmoetingsmoment, waar er gemiddeld 64 eters aanwezig zijn, wordt de verbinding gelegd tussen de dienstverlening vanuit het lokaal bestuur, senioren en de meest kwetsbare doelgroepen.
- Centrum voor dagopvang - Ten Kerselaere (Emmaüs): Het centrum voor dagverzorging biedt van maandag tot zaterdag plaats aan personen die nog thuis verblijven en nood hebben aan ondersteuning. Naast de nodige hygiënische en verpleegkundige hulp biedt het centrum voor dagverzorging een gevarieerd aanbod aan: fitness, ondersteuning in het revalidatieproces, zinvolle dagbesteding, sociale contacten, dagelijks activiteiten, ...

Op deze locaties zijn dorpsrestaurants actief op ons grondgebied:

- LDC De Pit
- Buurtzorg Wiekevorst
- 't Klapgat in WZC Berkenhof
- WZC Heilige Familie
- de Dorpskom
- Dienstencentrum Heistse Berg

De Heistenaar is in het algemeen wel tevreden over de ouderenvoorzieningen in de gemeente.

Figuur 49 Tevredenheid over ouderenvoorzieningen, bron: Gemeentemonitor

In Heist is een sociale kruidenier aanwezig. In 2024 deden gemiddeld zo'n 220 gezinnen per kwartaal een beroep op de sociale kruidenier.

Voor ondersteuning van kwetsbare gezinnen is er sinds begin 2024 een project rond brede gezinsondersteuning lopende.

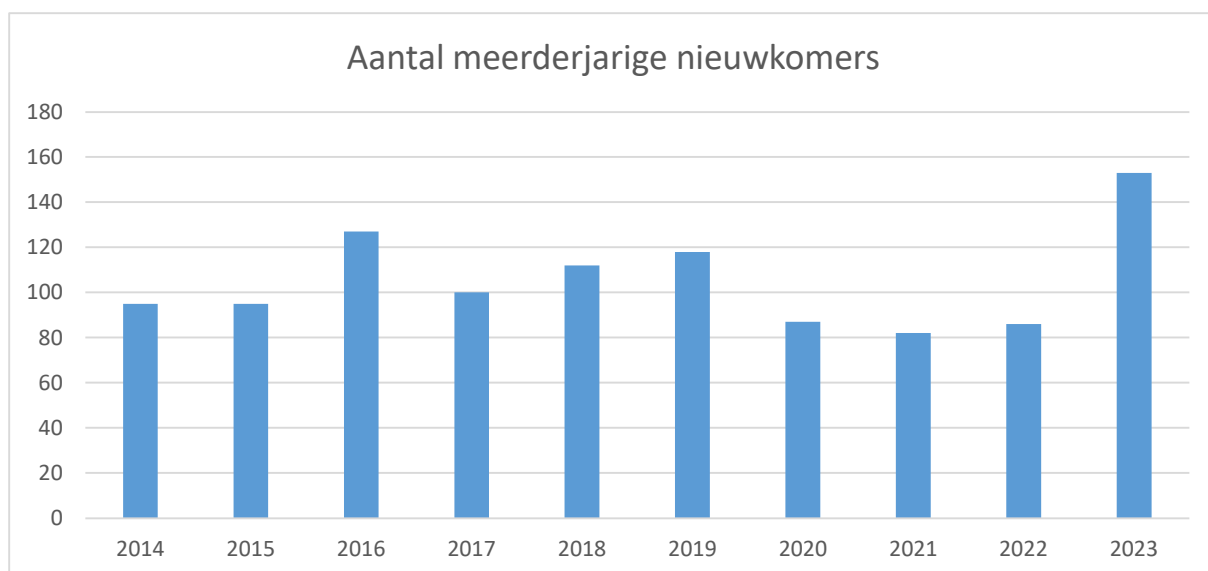
3.4 Inburgering en integratie

In 2024 hadden 95,3% van de inwoners van Heist-op-den-Berg de Belgische nationaliteit. Voor details, zie hoger onder 1.2

Voor anderstalige nieuwkomers worden verschillende initiatieven georganiseerd: 'Babbelberg' (in de BKO van Hallaar), 'Babbelhof' (in buurtzorghuis Wiekevorst), 'Babbelwinkel' (in 'Den Draai' in Heist-centrum), allemaal gelegenheden waar anderstaligen met vrijwilligers de Nederlandse taal kunnen komen oefenen.

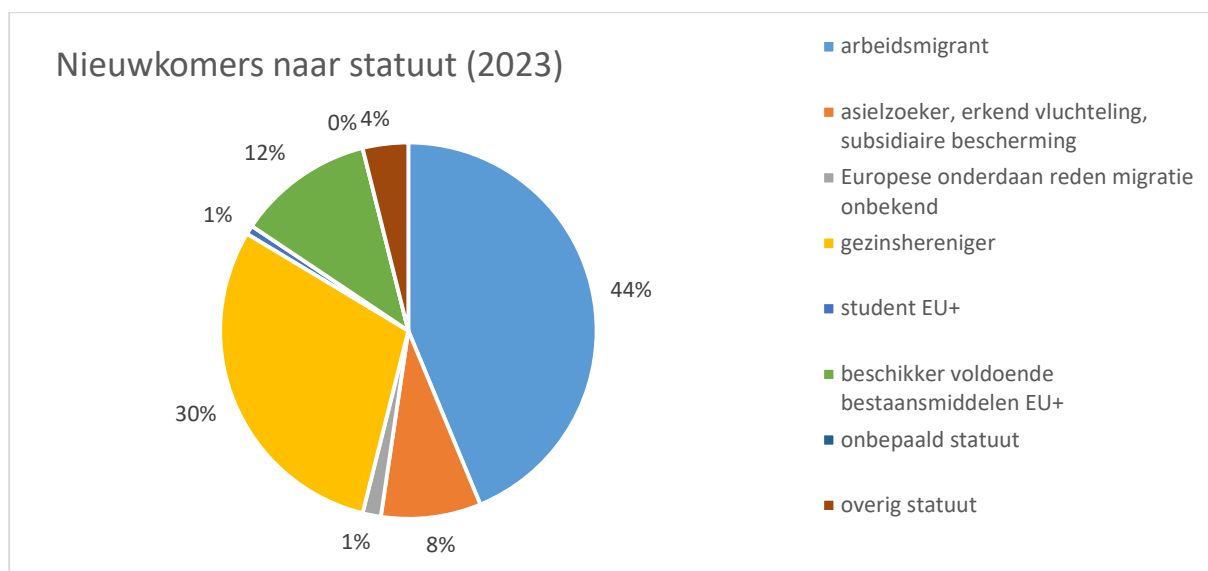
In 2023 vestigden zich 140 meerderjarige nieuwkomers in Heist, dat wil zeggen personen die zich recent, voor het eerst en voor lange duur (meer dan drie maanden) komen vestigen¹⁵. Dit is een uitzonderlijk hoog aantal.

¹⁵ Oekraïense oorlogsvluchtelingen met tijdelijke bescherming zijn dus niet opgenomen in deze cijfers

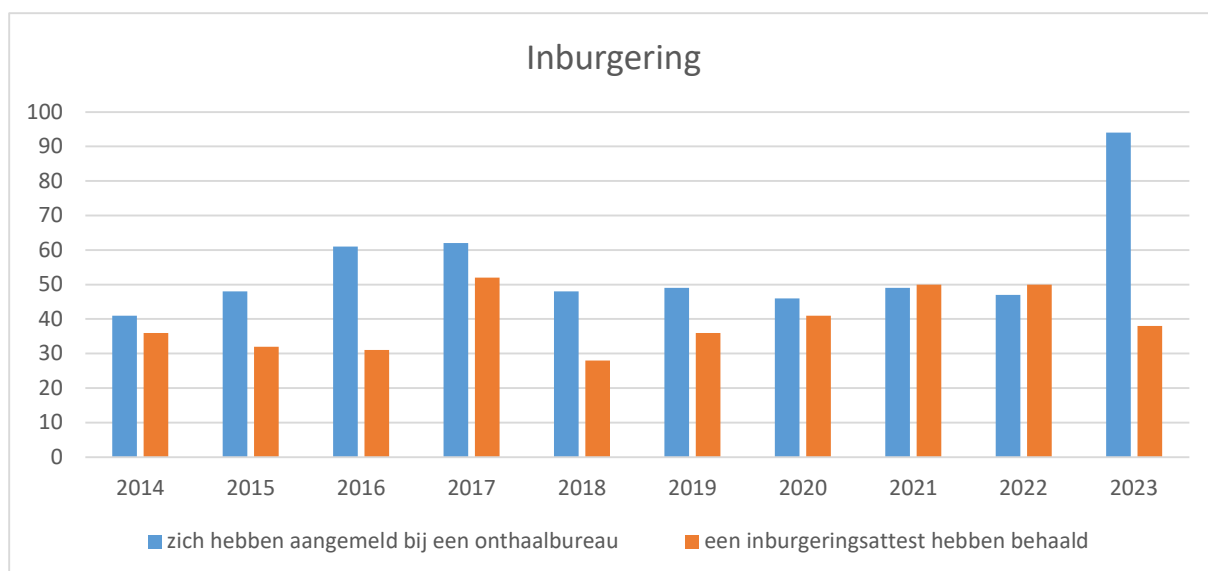

Figuur 50 Meerderjarige nieuwkomers

De voornaamste redenen om zich hier te vestigen zijn arbeidsmigratie en gezinshereniging.

Figuur 51 Statuut nieuwkomers

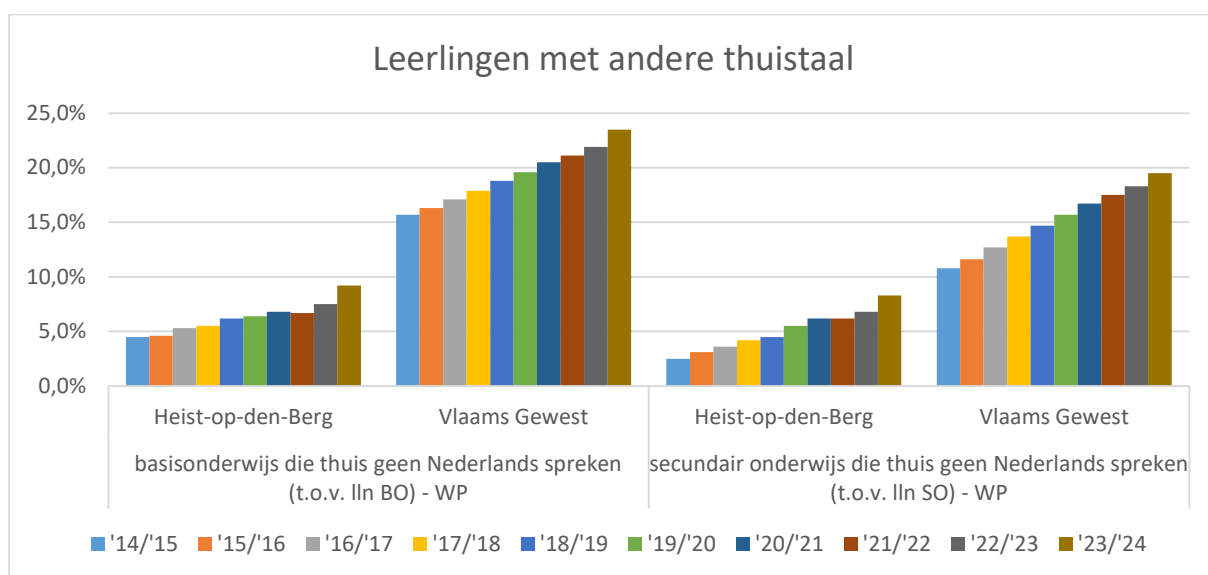
Figuur 52 Inburgering

In 2023 meldden 94 personen zich bij een onthaalbureau om een inburgeringstraject te volgen. In de loop van 2023 behaalden 38 personen een inburgeringsattest. Let wel: niet alle nieuwkomers zijn verplicht een inburgeringstraject te volgen.

Wat betreft onderwijs zag het plaatje anderstalige leerlingen er in schooljaar '23-'24 zo uit:

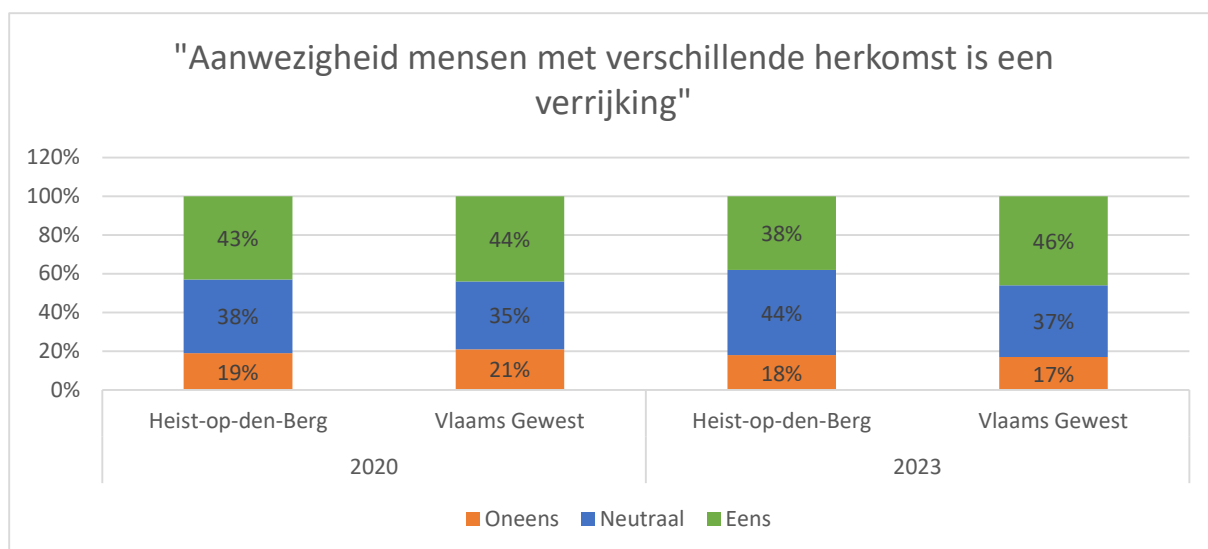
Thuis taal	Basisonderwijs	Secundair onderwijs
Niet-Nederlands	367	235

Het aandeel anderstalige leerlingen is de voorbije jaren gestegen.

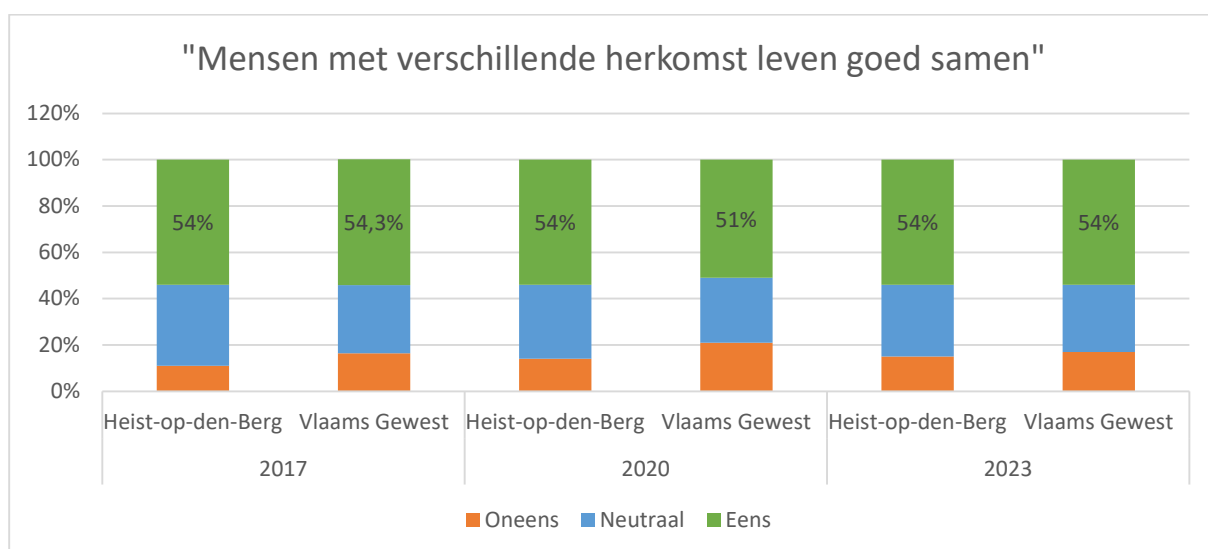

In de gemeentemonitor werd met enkele vragen gepeild naar de houding van de Heistenaren tegenover andere culturen.

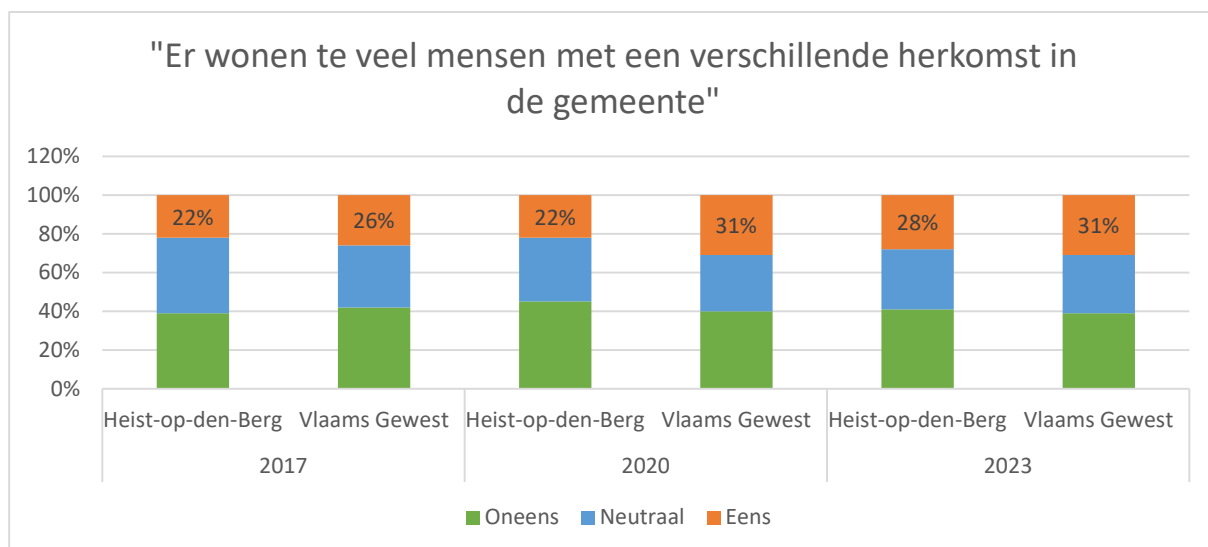
De groep inwoners die neutraal staat tegenover diversiteit bleek bij de laatste bevraging van de gemeentemonitor vergroot, voornamelijk ten koste van het aandeel inwoners dat er positief tegenover staat.

Figuur 53 "Is diversiteit een verrijking?"

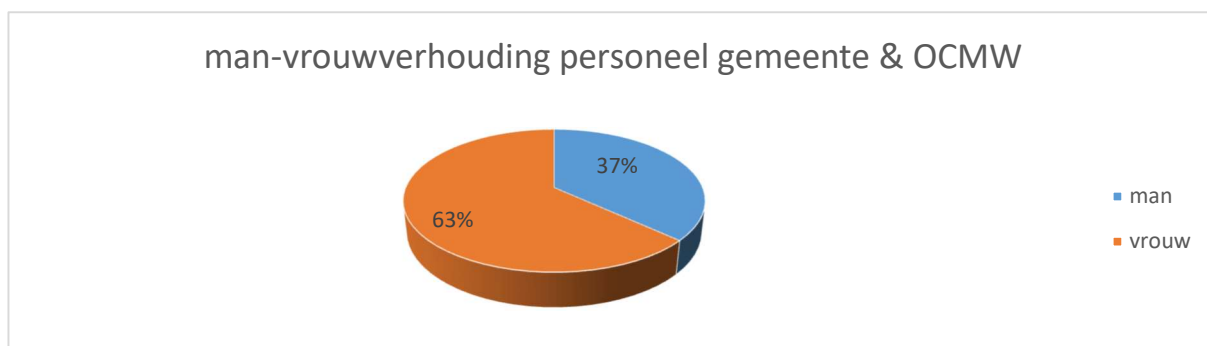
Figuur 54 Samenleven in diversiteit

Figuur 55 Hoeveelheid diversiteit

3.5 Gender

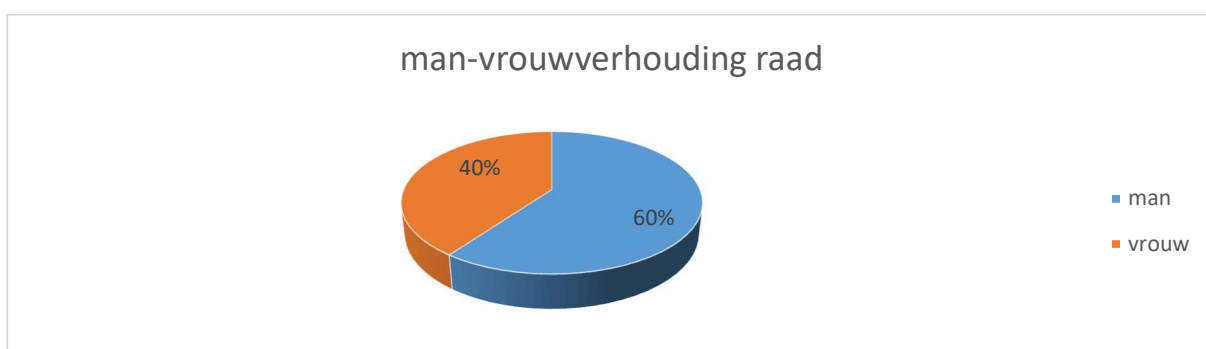
Bij het lokaal bestuur Heist-op-den-Berg werkten op 31 december 2024 63% vrouwen.

Figuur 56 Man/vrouw-verhouding personeel lokaal bestuur

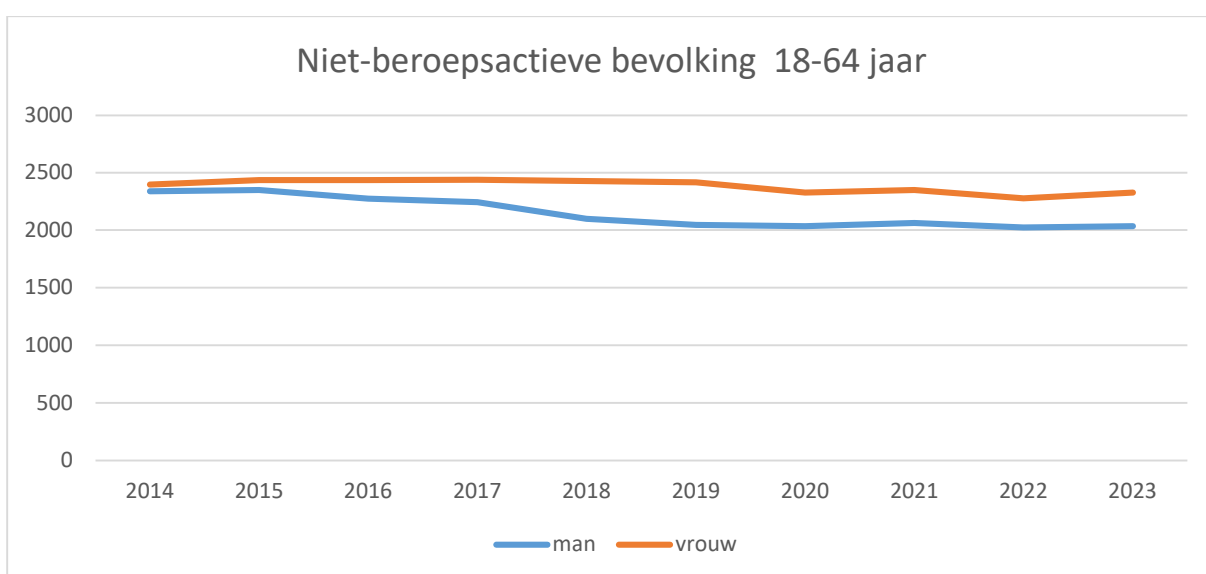
Ook in het managementteam zijn vrouwen met 7 van de 8 leden goed vertegenwoordigd.

De gemeenteraad/raad maatschappelijk welzijn bestaat uit 35 leden, waarvan er 14 vrouwen zijn.

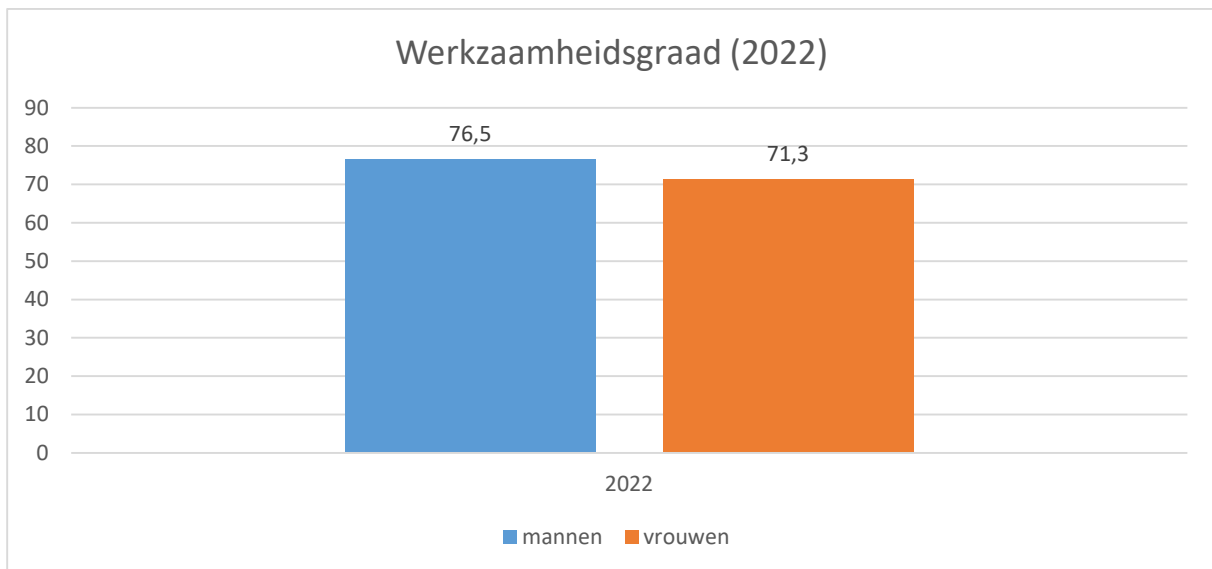
In het schepencollege/vast bureau zetelen 2 vrouwen op een totaal van 8 leden.

Wanneer we kijken naar de man-vrouwverhouding op de Heistse arbeidsmarkt, zien we dat het aantal niet-beroepsactieve vrouwen relatief stabiel blijft, en dat het aantal niet-beroepsactieve mannen daalt.

Figuur 57 Niet-beroepsactieve bevolking, vergelijking man/vrouw

De werkzaamheidsgraad ligt bij mannen een dikke 5% hoger dan bij vrouwen.

Figuur 58 Werkzaamheidsgraad, man/vrouw-verhouding

3.6 Vrije tijd

Regionale context

Historische bezienswaardigheden, tradities, kunst en ambachten dragen bij aan de aantrekkingskracht van een regio voor zowel bezoekers als inwoners. Het regionaal promoten van aantrekkelijke bestemmingen, evenementen en activiteiten, creëert werkgelegenheid en genereert inkomsten voor lokale bedrijven.

De natuurlijke schoonheid van Rivierenland, talrijke recreatiemogelijkheden zoals wandelen, fietsen en watersport trekken Rivierenlanders en bezoekers aan. Sportevenementen, van lokale wedstrijden tot internationale toernooien, alsook theaters, festivals en andere culturele evenementen brengen nieuwe ervaringen mee. Culinaire tradities met lokaal geproduceerde ingrediënten brengen de uniek smaak van onze regio.

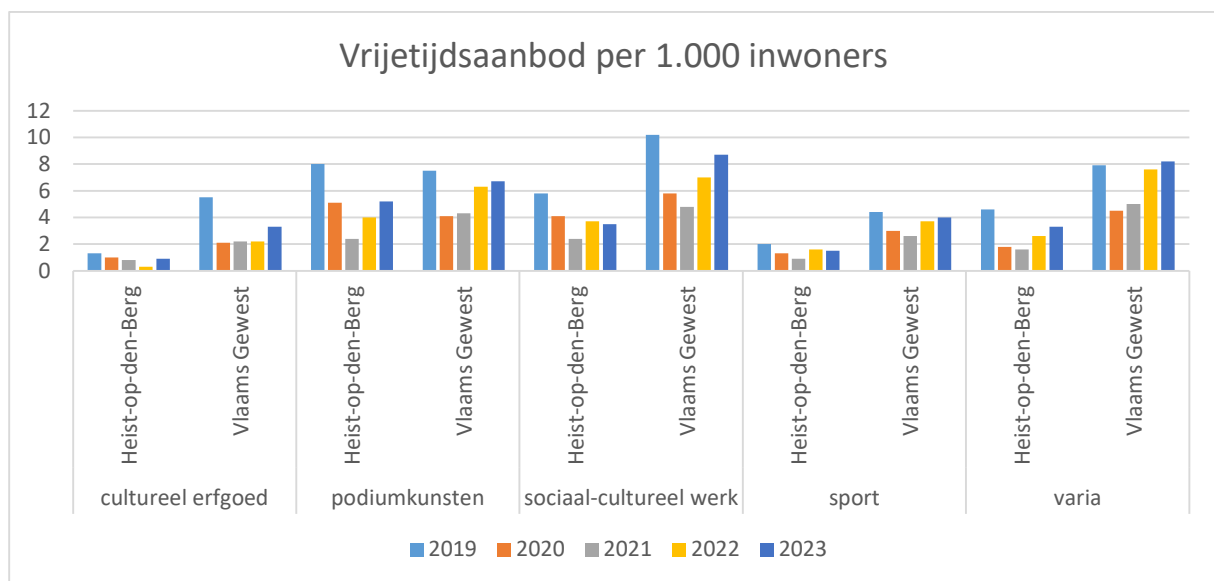
Aanbod

Er is een groot vrijetijdsaanbod in de gemeente. Er is een zwembad, meerdere sporthallen sportvelden, een ijsbaan, een cultuurcentrum, bibliotheek, academie voor muziek-woord-dans en een academie voor toegepaste en beeldende kunst, er is veel groen, mooie wandel- en fietsroutes, shoppingmogelijkheden en markten. Daarnaast is er een groot verenigingsleven dat wekelijks talloze activiteiten organiseert.

Volgens de Uitdatabank, waren er in Heist-op-den-Berg in 2023 644 vrijetijdsactiviteiten, als volgt opgedeeld:

- 42 activiteiten in verband met cultureel erfgoed
- 232 activiteiten in de sector podiumkunsten
- 156 sociaal-cultureel werk
- 66 sport
- 148 varia-activiteiten.

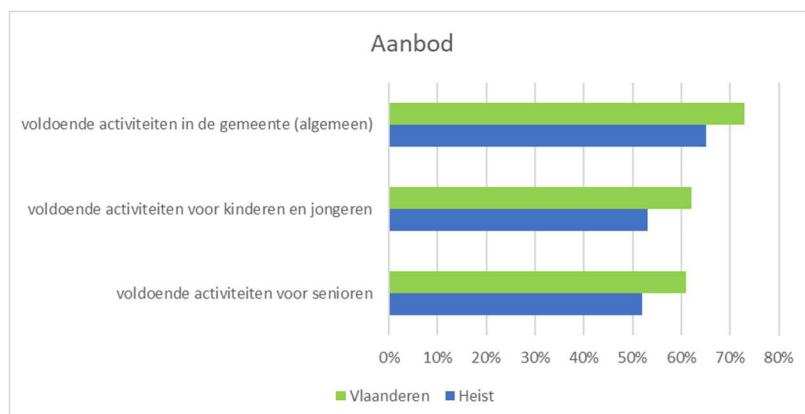
Weergegeven naar 1.000 inwoners levert dit volgend beeld en vergelijking met Vlaanderen op:

Figuur 59 Vrijetijdsaanbod volgens cijfers UITdatabank

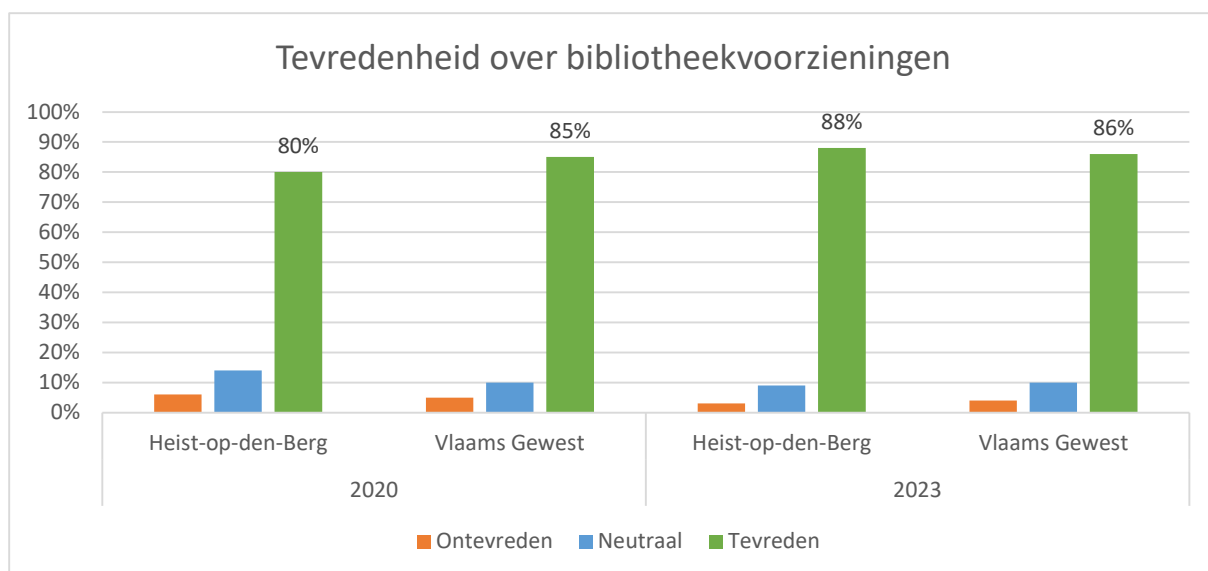
Dit lijkt een zware onderschatting. Niet alle aanbod komt in de UITdatabank terecht Het is echter moeilijk om ergens een compleet zicht te krijgen op het totale vrijetijdsaanbod.

Volgens de respondenten van de recentste gemeentemonitor (2023) scoort Heist lager dan het Vlaamse gemiddelde als het op voldoende aanbod aankomt.

3.6.1 Bibliotheek

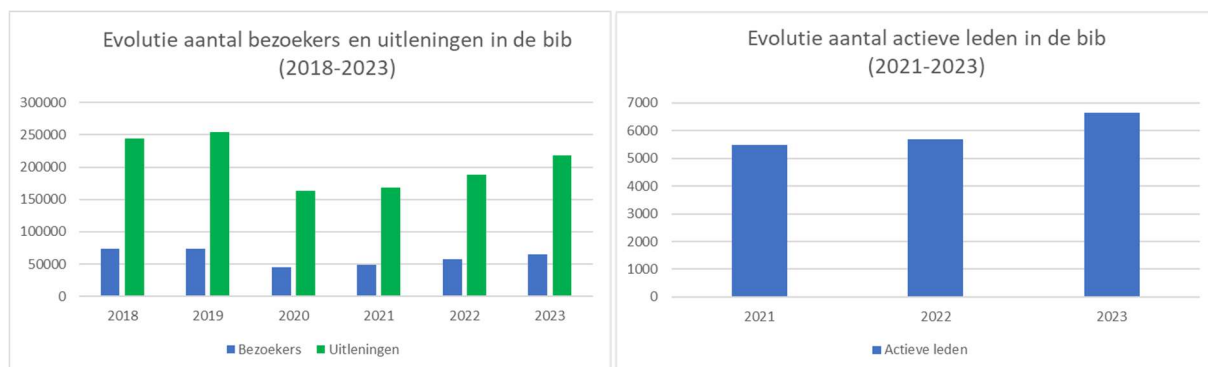
De Heistenaar toonde zich bij de laatste gemeentemonitor zeer tevreden over de bibliotheekvoorzieningen.

Figuur 60 Tevredenheid over bibliotheekvoorzieningen. Bron: gemeentemonitor 2023

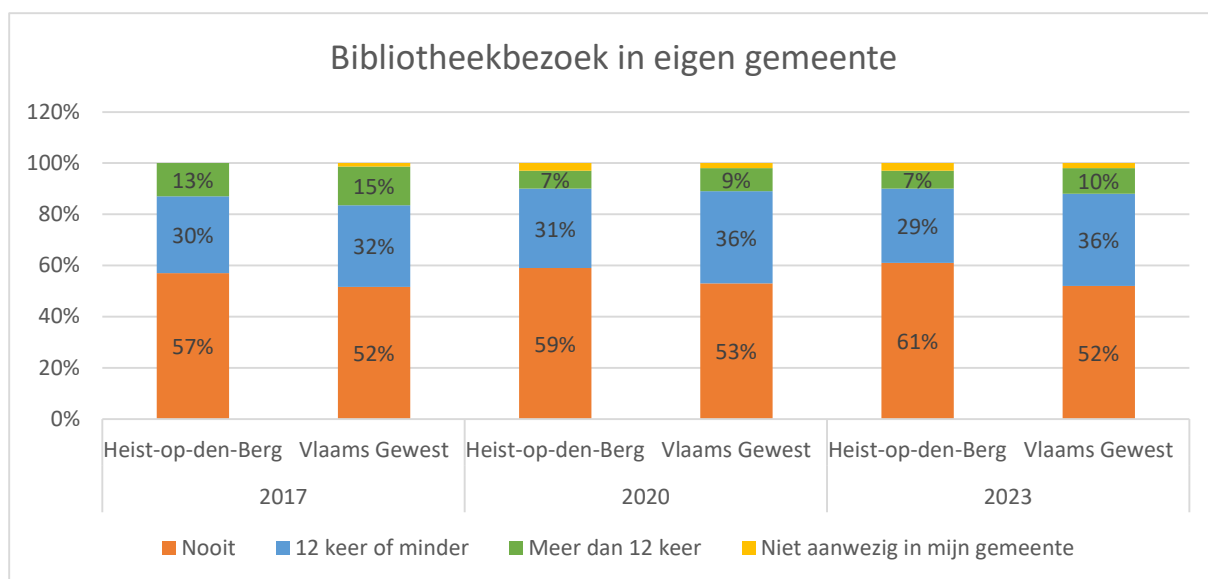
De bib verwelkomde in 2024 in haar hoofdzetel aan het Cultuurplein 66.227 bezoekers, goed voor 198.062 uitleningen. In De Bus kwamen 8.956 bezoekers, die 20.255 materialen ontleenden.

Het aantal actieve leden nam de laatste jaren gestaag toe. De komst van het OpenPlus heeft hier zeker iets mee te maken. Het aantal ontleningen zit bijna terug aan het niveau van voor corona. De BUS trekt gemiddeld op alle locaties samen, een **125** bezoekers per maand en het gebruik zit in dalende lijn.

Bron: teameigen cijfers en rapportage

Toch stijgt blijkens het onderzoek van de gemeentemonitor het aantal inwoners dat nooit een voet in de bibliotheek zet, zowel in vergelijking met de vorige bevraging als in vergelijking met Vlaanderen.

Figuur 61 Bibliotheekbezoek in eigen gemeente

De bib organiseerde ook nog 156 activiteiten, goed voor 4.104 deelnemers. Het gaat dan bij voorbeeld over leesjury's en leeskringen, voorleessessies, bibliotheekintroducties, auteurslezingen voor kinderen en voor volwassenen,...

3.6.2 Sport

De gemeente kan beschikken over deze sportinfrastructuur:

- Zwembaden:
 - o Sportoase De Lo, Lostraat 70A, 2220 Heist-op-den-Berg. Dit sportcomplex bevat o.a. een sport- en wedstrijdbad, instructiebad, peuter- en kleuterzone en een ontspanningszone met verschillende sauna's. Het complex wordt voor 30 jaar uitgebaat en onderhouden door een private partner.
- Sporthallen:
 - o De Sporthal, Lostraat 48a, 2220 Heist-op-den-Berg
 - o De Lichten, Kloosterveldenstraat 7, 2221 Booischot
 - o De Wimpel, Dalstraat 28, 2222 Wiekevorst
- Turnzalen:
 - o Turnzaal Itegem, Dulft 17, 2222 Itegem
 - o Turnzaal Schriek, Leuvensebaan 38, 2223 Schriek
 - o Turnzaal Pijpelheide, Schrieksesteenweg 30, 2221 Pijpelheide
 - o Turnzaal Heilig Hartcollege, Biekorfstraat 8-10, 2220 Heist-op-den-Berg: geen gemeentelijke eigendom, enkel verhuur buiten de schooluren

Ook in open lucht zijn er verschillende mogelijkheden.

Op sportcentrum Heist liggen 4 volwaardige voetbalvelden waarvan 1 in kunstgras en 3 oefenveldjes. Het kunstgrasveld mag vrij gebruikt worden buiten de gereserveerde uren van sportverenigingen. De natuurgrasvelden mogen alleen gebruikt worden mits reservatie.

Aan De Lichten zijn volgende mogelijkheden:

- Softbalterrein: Sportcentrum De Lichten is uitgerust met een afgesloten softbalterrein. Dit terrein bestaat uit een graszone en gravelzone en is alleen toegankelijk mits reservatie.
- Voetbalveld: Naast het softbalveld ligt een grasveld (ter grootte van een voetbalterrein) uitgerust met 2 vaste voetbaldoelen, zonder belijning. Het gaat om een trainingsveld dat enkel gebruikt mag worden na reservatie.

- Atletiekpiste: Achter de sporthal ligt een 400 m lange, volledig uitgeruste tartan atletiekpiste. De atletiekpiste is enkel toegankelijk mits reservatie.
- Beachvolleybalterreinen: Naast de sporthal liggen drie beachvolleybalterreinen, een groot terrein met een afmeting van 8 x 16 m en twee kleine terreinen van 6 x 12 m. De beachvolleybalterreinen worden speelklaar gemaakt in het voorjaar (eind april-begin mei) en weer afgebroken in het najaar (oktober-november) en zijn enkel toegankelijk mits reservatie.
- Paardenpiste, gras piste en Finse piste: Rondom het voetbalveld en softbalveld liggen drie pistes in cirkelvorm. Tijdens de wintermaanden zijn deze pistes verlicht gedurende de reservatie van de verenigingen. Een 750 m lange Finse piste met een ondergrond bestaande uit boomschors. Deze piste mag vrij belopen worden. Een paardendrafpiste waarvoor jaarlijks een abonnement moet worden aangekocht om deze te mogen berijden. Na aankoop van een abonnement kan deze piste onbeperkt gebruikt worden, met uitzondering van de momenten waarop wedstrijden plaatsvinden op één van de terreinen binnenin de piste. Een 600 m lange gras piste die vrij mag belopen worden buiten de gereserveerde uren door sportverenigingen.

Aan het gemeentelijk sportcentrum in Heist-op-den-Berg ligt een bewegwijzerde looppiste van 1.500 meter, aangelegd in dolomiet. Het startbord staat aan de toegangspoort achteraan de sporthal, vlak aan de cafetaria.

In provinciaal domein De Averegeten zijn verschillende loopparcours aanwezig, en ook op buurtplek 't Werft zijn er verschillende looppaden. De afstanden variëren van 200 tot 500 meter.

Sport Vlaanderen telde in 2023 2,2 sportaccommodaties per 1.000 inwoners, waar dit in Vlaanderen 4,4 bedraagt.

Kwalitatieve (top)sportinfrastructuur staat wel onder druk. De Vlaamse sportfederatie lanceerde eind april 2024 nog een alarmerend artikel over het tekort aan sportinfrastructuur waardoor clubs op hun limieten botsen¹⁶. Ook Sporza weet dat 4 op 10 sportclubs infrastructuurproblemen hebben¹⁷. Infrastructuursignalen krijgen we ook in Heist.

Deze problematiek is het meest aanwezig met betrekking tot de **zwembaden** in Vlaanderen, die de afgelopen decennia alleen maar daalden¹⁸. Heist is gezegend met een nieuw kwaliteitsvol zwembad sinds 2020. Het nieuwe zwembad liep echter al snel tegen zijn grenzen aan. Schoolzwemmen, clubs, topsport, recreatie, publiekszwemmen... de verenigbaarheid is moeilijk.

In 2024 waren er 94 verenigingen erkend of aangesloten bij de sportraad. 64 sportclubs en- verenigingen, samen goed voor 10.948 leden, vroegen een subsidie aan.

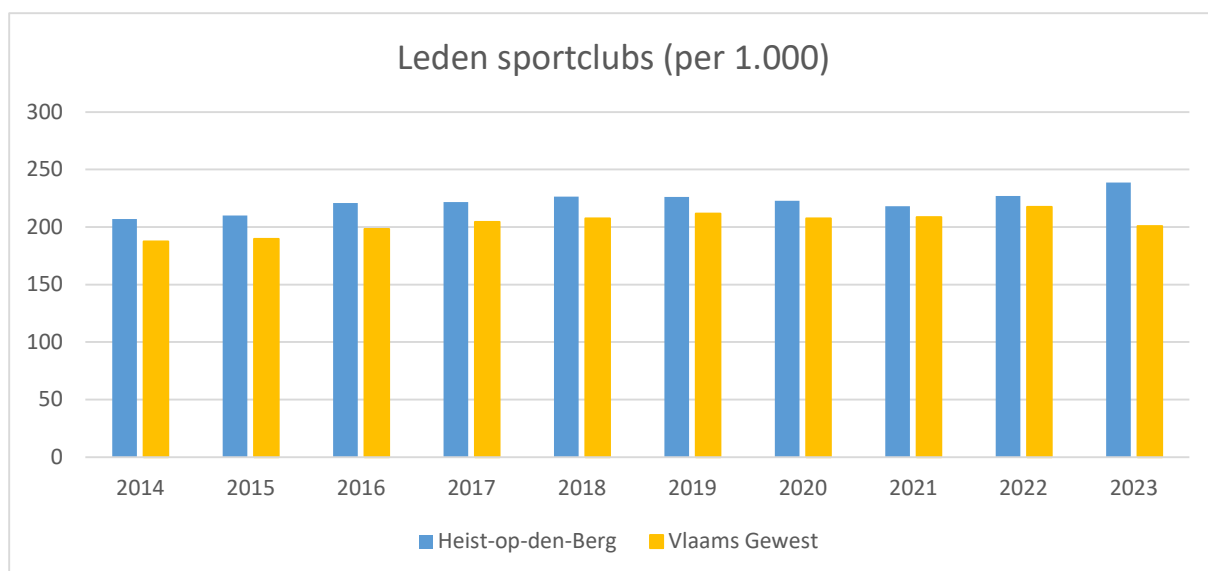
In 2023 waren 10.622 inwoners van Heist-op-den-Berg aangesloten bij een erkende sportfederatie (via hun lidmaatschap bij een sportvereniging).

Hiermee toont de Heistenaar zich sportiever dan de doorsnee Vlaming. Deze trend blijft gelijk.

¹⁶ <https://vlaamspportfederatie.be/nieuws-en-inspiratie/tekort-aan-sportinfrastructuur-clubs-botsen-op-hun-limieten#no-back>

¹⁷ <https://sporza.be/nl/2024/04/27/vlaamse-sportfederatie-trekt-aan-alarmbel-4-op-10-sportclubs-hebben-infrastructuurprobleem-1714202562747/>

¹⁸ Statistiek Vlaanderen (2023). Sportinfrastructuur. Geraadpleegd via <https://www.vlaanderen.be/statistiek-vlaanderen/sport/sportinfrastructuur>

Figuur 62 Lidmaatschap van een sportclub

Opvallend is dat 55% van de sportende Heistenaren (ook) aangesloten zijn bij een sportvereniging in een andere gemeente. Ook stellen we vast dat 17% van de sportende Heistenaren bij meer dan 1 sportvereniging is aangesloten en dat 20% van de sportende Heistenaren meer dan 1 sport beoefent.

De top 3 van meest beoefende sporten binnen de gemeente zijn voetbal, dansen en tennis. Sporten die buiten de gemeente beoefend worden zijn wielrennen, voetbal en tennis.

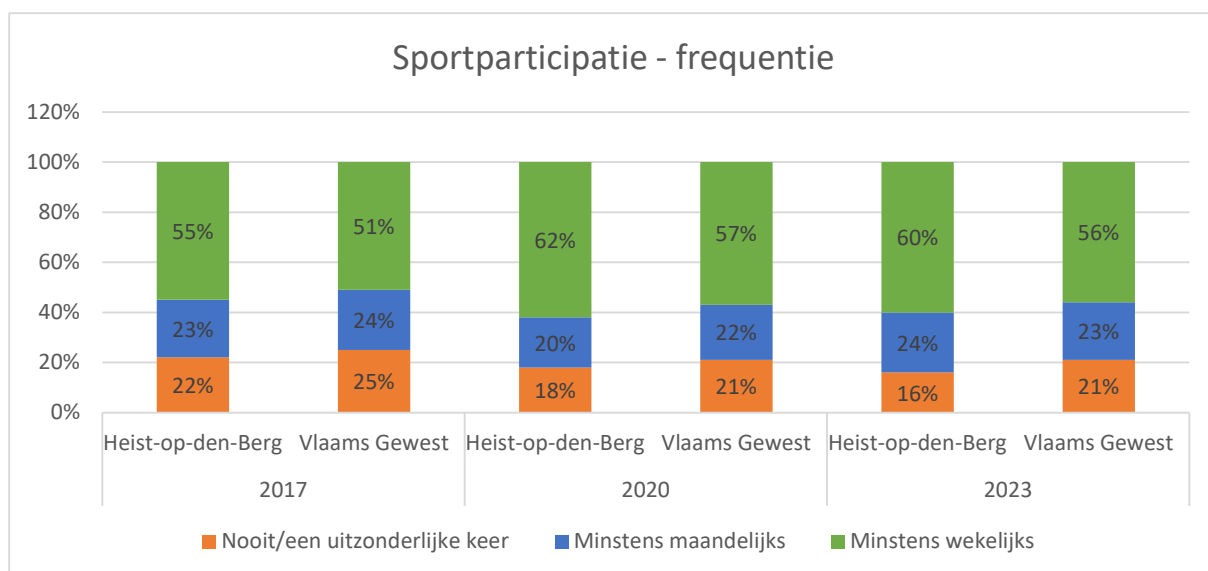
De gemiddelde leeftijd van de sportende Heistenaar aangesloten in 2023 bij een erkende federatie bedroeg 34 jaar. 16% van de sporters beëindigde zijn clublidmaatschap bij een sportvereniging in 2023. In Vlaanderen liggen beide getallen ietsje hoger: de gemiddelde leeftijd is 35 jaar en 17% beëindigde zijn lidmaatschap.

243 inwoners van Heist-op-den-Berg zijn als gekwalificeerde trainer actief in een sportvereniging (binnen of buiten onze gemeente). Dit aantal is het laatste decennium sterk toegenomen. Er zijn ook 267 niet-gekwalificeerde trainers aan de slag. Dit cijfer blijft eerder constant.

Mensen brengen hun vrije tijd door in lossere verbanden dan vroeger. **Licht-georganiseerde of ongebonden sport** wint sterk aan belang, zeker bij (jong)volwassenen die zoeken naar nieuwe manieren van sportbeleving en -beoefening.¹⁹

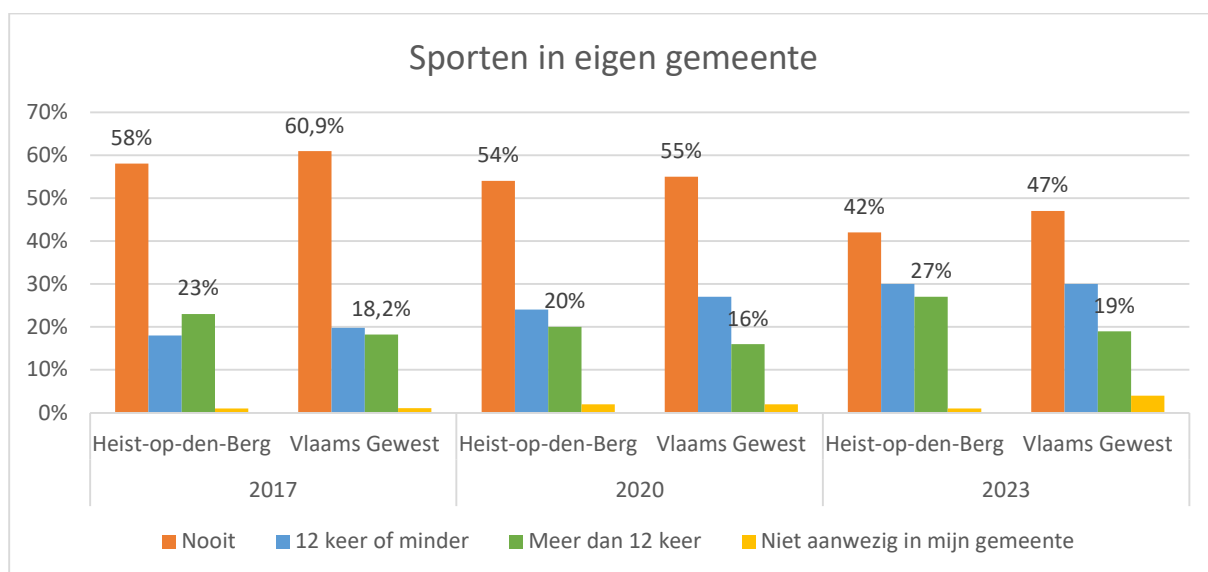
In de gemeentemonitor werd ook gepolst naar de sportparticipatie van de inwoners. Het aandeel Heistenaren dat nooit of slechts uitzonderlijk sport is verder gedaald, terwijl dat aantal op Vlaams niveau gestagneerd is. Het aandeel inwoners dat minstens wekelijks sport is nog verder toegenomen en ligt ook hoger dan in Vlaanderen.

¹⁹ Borgers, J., Scheerder, J., & Vanreusel, B. (2016). 'Sport light'. Uitdagingen en kansen voor de sport.

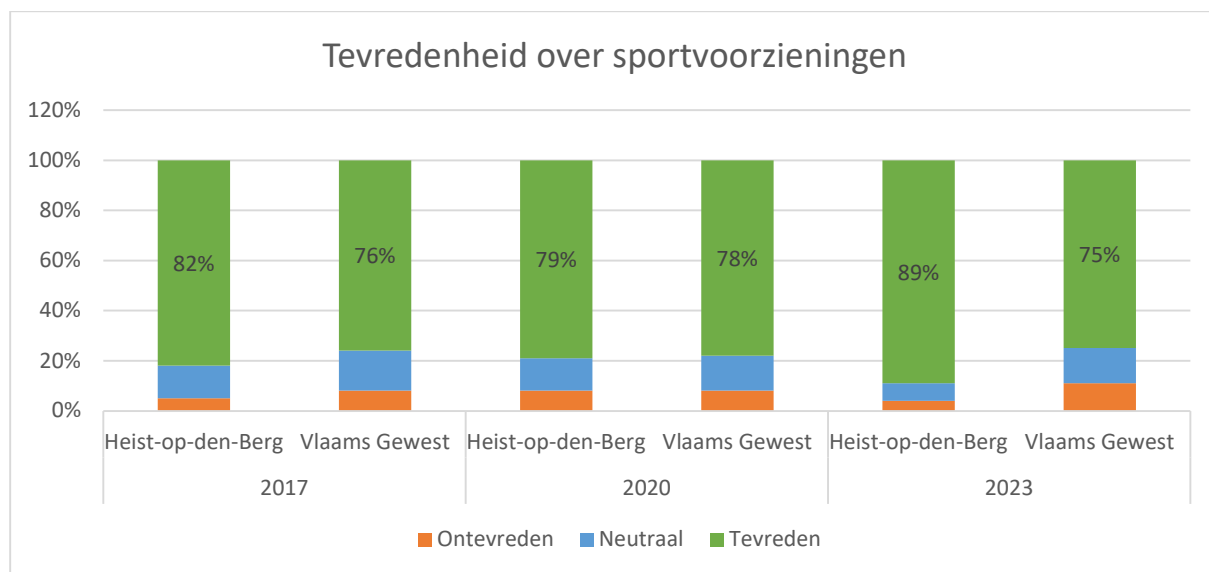
Figuur 63 Frequentie sportparticipatie

Uit een andere vraag die in de gemeentemonitor wordt gesteld, blijkt dat de Heistenaar ook meer dan gemiddeld sport in de eigen gemeente. Bijna 1 op de 3 sportte in het afgelopen jaar meer dan 12 keer in de eigen gemeente, een cijfer dat behoorlijk hoger ligt dan in Vlaanderen. Het aandeel Heistenaren dat nooit in de eigen gemeente sportte, is ook fel afgenomen.

Figuur 64 Sporten in de eigen gemeente

Gelet op de relatief hoge cijfers voor sportparticipatie, mag het geen verbazing zijn dat de tevredenheid over de sportvoorzieningen hoger dan gemiddeld is.

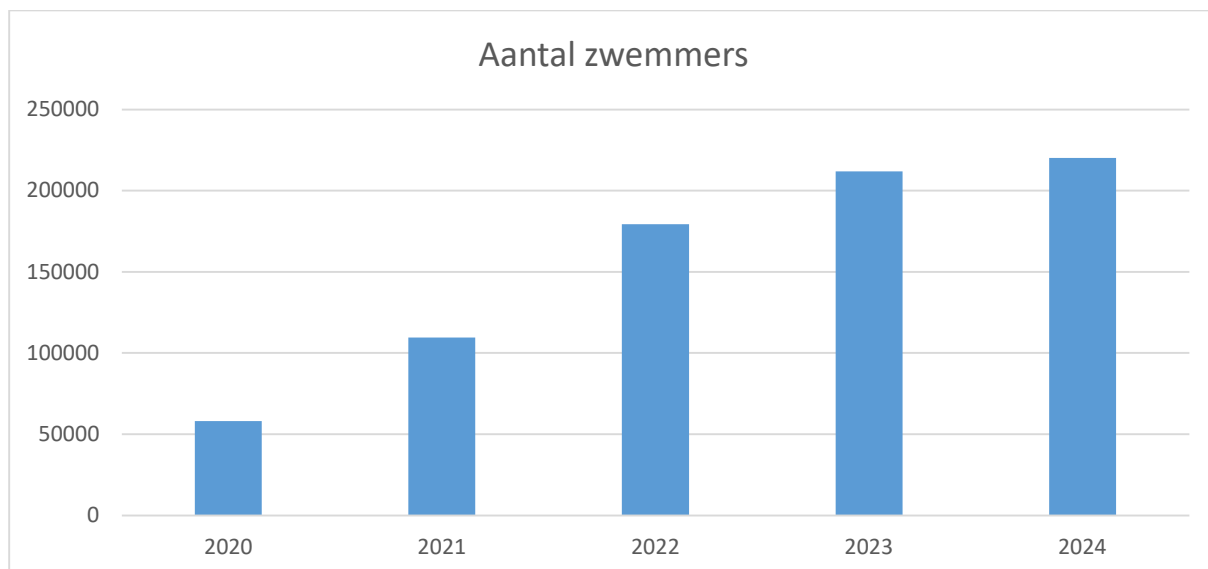
Figuur 65 Tevredenheid over sportvoorzieningen in de gemeente

Team Sport en Jeugd organiseert een aantal specifieke activiteiten per doelgroep:

- kinderen en jongeren:
 - Bewegingsschool: voor kinderen van 2 tot 6 jaar
 - Multi SkillZ: voor kinderen van ...
 - Sportkampen voor kleuters: voor kinderen van 3 tot 6 jaar
 - Sportkampen voor kinderen: voor kinderen van 6 tot 14 jaar
 - Scholenloop in de vorm van een bewegingsloop (hindernissenparcours en urban trail): voor de eerste graad van alle Heistse lagere scholen: in 2024 850 kinderen
 - Verkoop SNS-passen op school (middelbaar)
 - Buitenspeeldag: voor kinderen van 3 tot 14 jaar
 - Zwemlessen: kansarme kinderen geselecteerd vanuit de megascholen
 - Initiatiereeks skate
 - Teambuildingssportdag: 1^e middelbaar
- volwassenen en senioren:
 - Fit plus+
 - Kracht en stabiliteit
 - Aeronetics
 - Corestability
 - Trampofit
 - Zumba plus+
 - HIIT
 - Start to run
 - Pilates
- Heistenaar:
 - Heists Joggingcriterium (7 joggings van verschillende verenigingen)
 - Nordic Walking
- andere:
 - Zwemlessen: bereik +/- 10 deelnemers per reeks, 2 reeksen per jaar
 - 't Zal Welzijn (sporten op het werk): thai chi, Knaldag (sportdag), kubbtornooi, initiatie padel, beachvolleybal tornooi, bootcamp, boksinitiatie,...
 - Sportfest
 - Kampioenenviering
 - Café congé

- Beleefzones Schriek en Wiekevorst
- Paaszoektocht

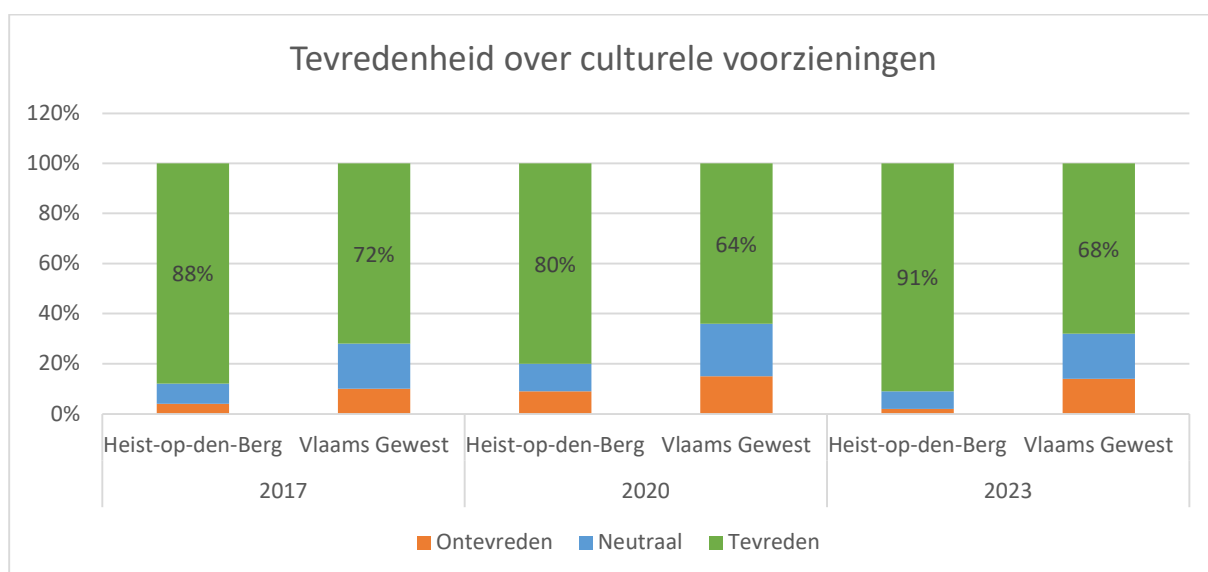
Het nieuwe zwembad De Lo ging in juli 2020 open, in volle coronaperiode, maar was onmiddellijk een groot succes. De populariteit blijft stijgen, in 2024 werd er meer dan 220.000 keer gezwommen.

Figuur 66 Aantal zwemmers

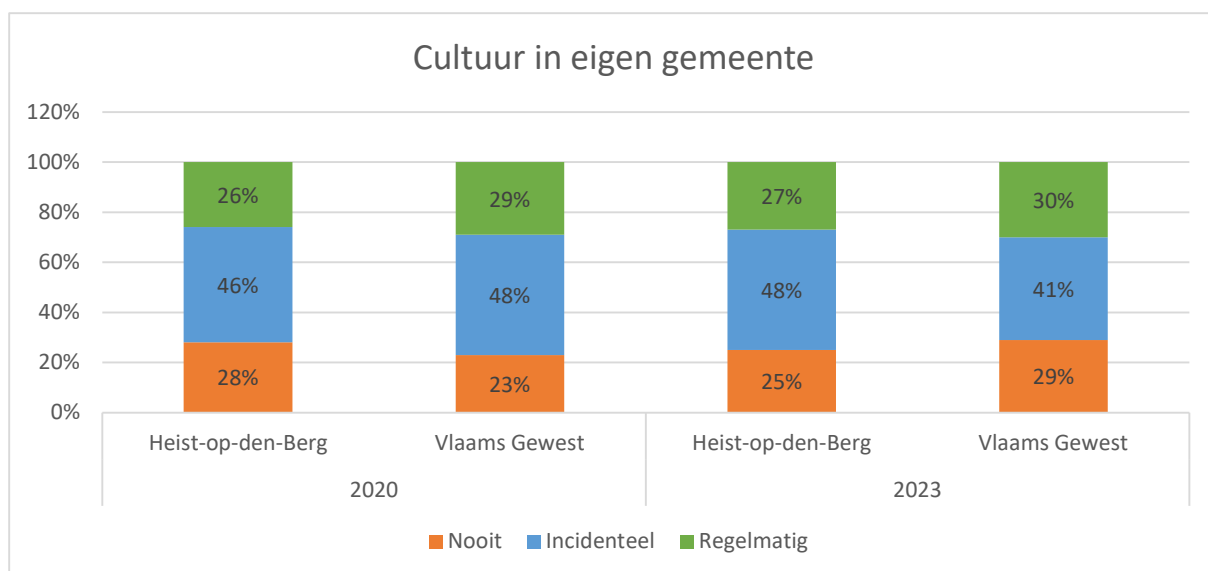
3.6.3 Cultuur

De Heistenaar is uitermate tevreden over de culturele voorzieningen. Het cijfer ligt veel hoger dan in Vlaanderen én de trend is stijgend.

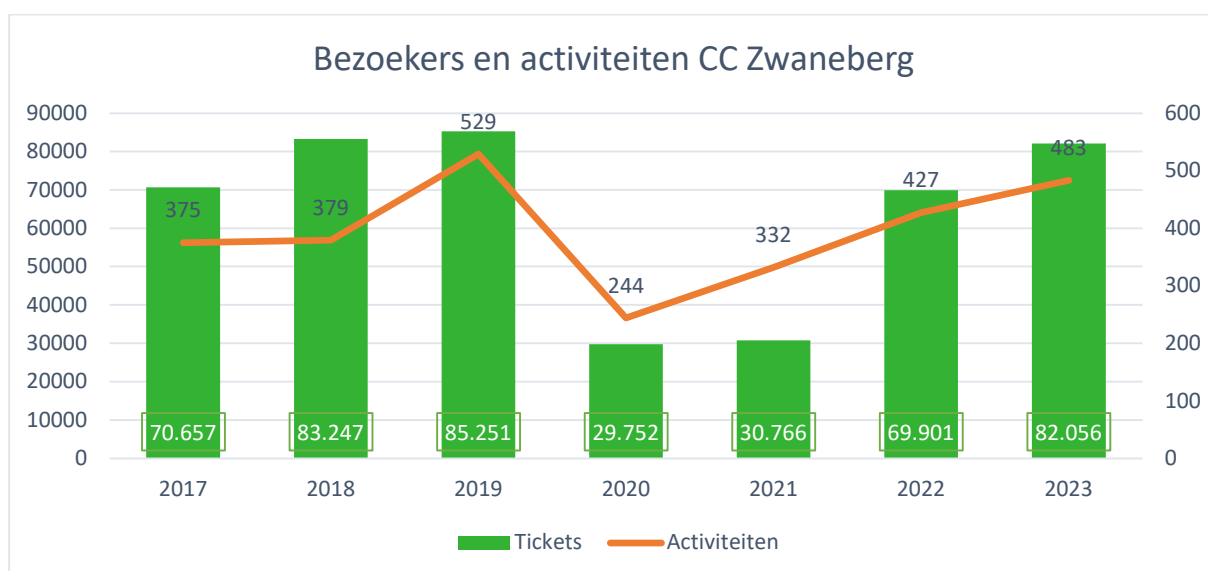
Figuur 67 Tevredenheid over culturele voorzieningen

De Heistenaar neemt ook meer dan gemiddeld in Vlaanderen deel aan culturele activiteiten in de eigen gemeente. Eén op vier Heistenaren neemt er nooit aan deel.

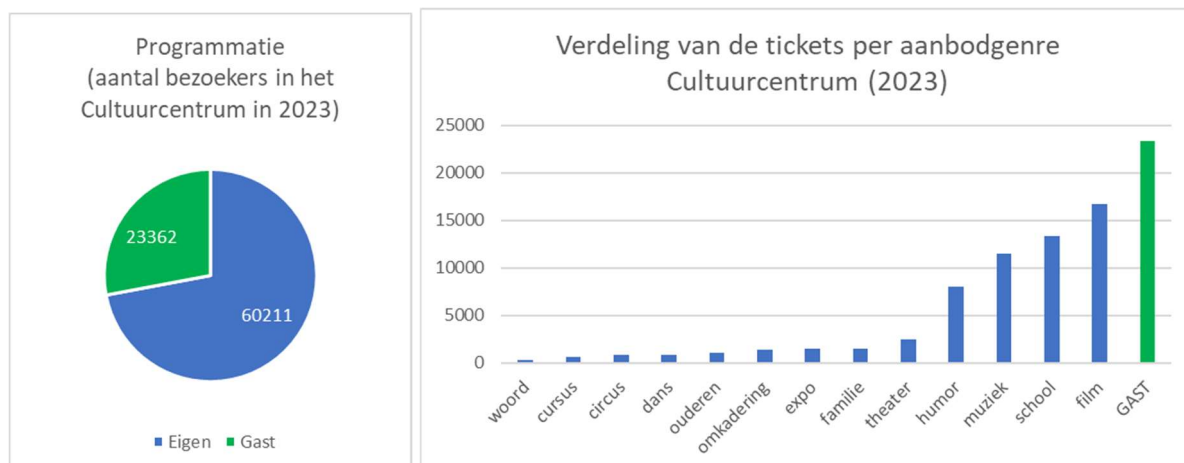
Figuur 68 Cultuurparticipatie

Met CC Zwaneberg heeft de gemeente een gevestigde waarde op haar grondgebied. De coronajaren hadden natuurlijk een grote impact.

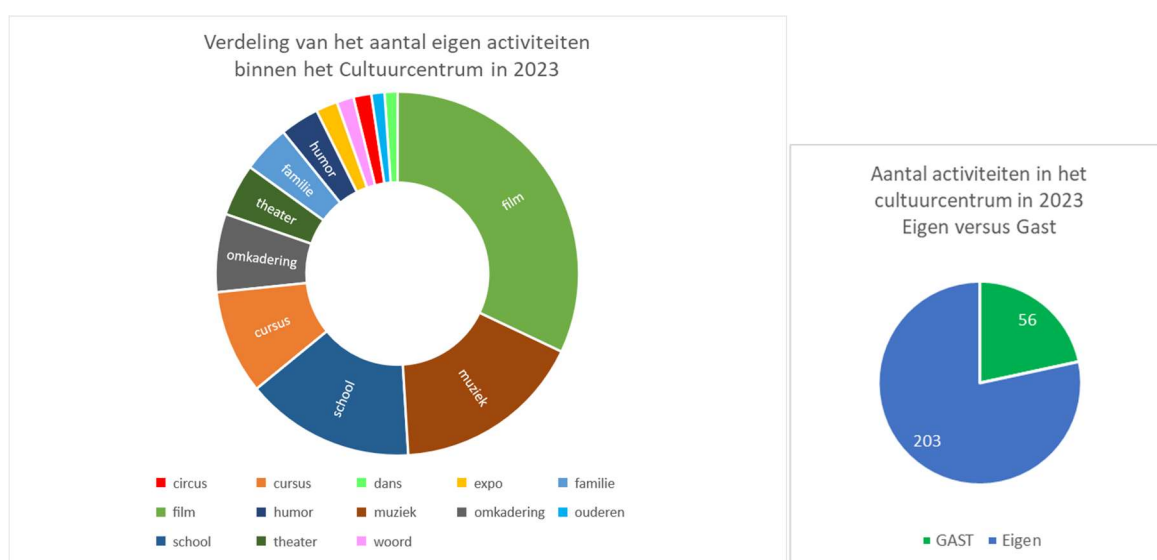

Figuur 69 Cultuurcentrum Zwaneberg

Hieronder wordt ingezoomd op het jaar 2023. Zoals de grafiek aantoonst wordt er breed geprogrammeerd binnen verschillende genres. We zien dat de meeste tickets verkocht worden binnen de eigen programmatie van humor, muziek, schoolvoorstellingen en film, wat uiteraard gerelateerd is aan het aantal voorstellingen binnen dit genre. Daarnaast vertegenwoordigen de gastvoorstellingen vaak grote publiekstrekkingen, wat leidt tot een grotere relatieve bezettingsgraad per activiteit. Belangrijk om daarbij te benadrukken is dat in onze eigen receptieve werking de inhoudelijke aanvulling, bijsturing, nuance (namelijk wat ontbreekt er, diversiteit, maatschappelijke relevantie, ...) gebeurt, wat uiteraard heel belangrijk is. Kwantitatief zit ook in het receptieve aandeel een groot deel van onze missie.

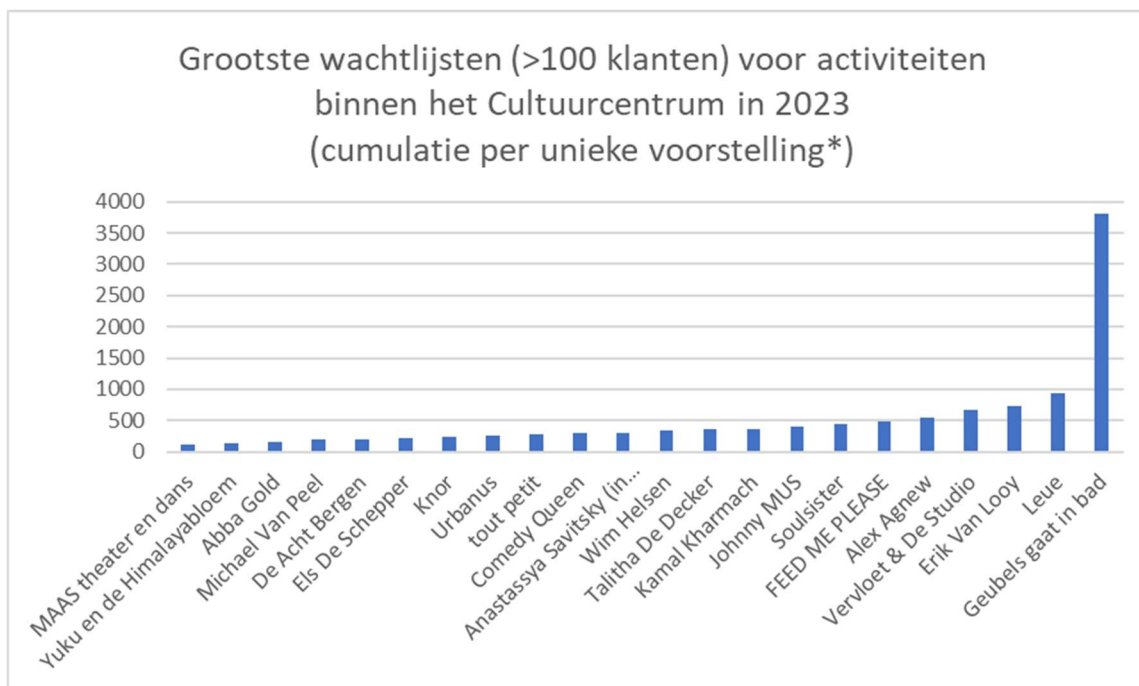

*Ticketverkoop binnen het Cultuurcentrum in 2023, let op: **exclusief** de gratis activiteiten of activiteiten met een externe ticketverkoop! De gastvoorstellingen kunnen we niet opdelen per genre. Qua bezoekers komen er nog steeds méér bezoekers naar gast-activiteiten dan eigen activiteiten (tussen 50/50 en 60/40 in het voordeel van de gastactiviteiten).*

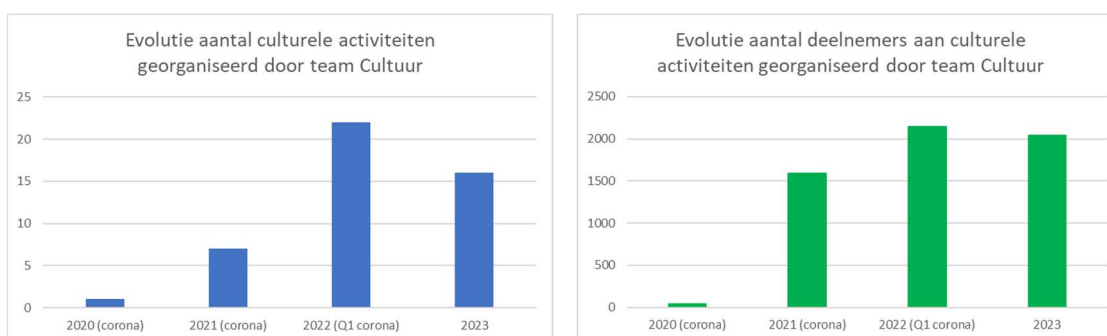
Aantal activiteiten binnen het Cultuurcentrum in 2023

In het jaar 2023 stonden er 12.472 mensen op een **wachtlIJst**, voor 79 momenten of 62 unieke voorstellingen. Vooral populaire podiumnamen en enkele films springen eruit.

*Wachtlijsten van voorstellingen die meerdere dagen werden opgevoerd, zijn gecumuleerd in deze weergave.

Ook team Cultuur heeft een eigen aanbod.

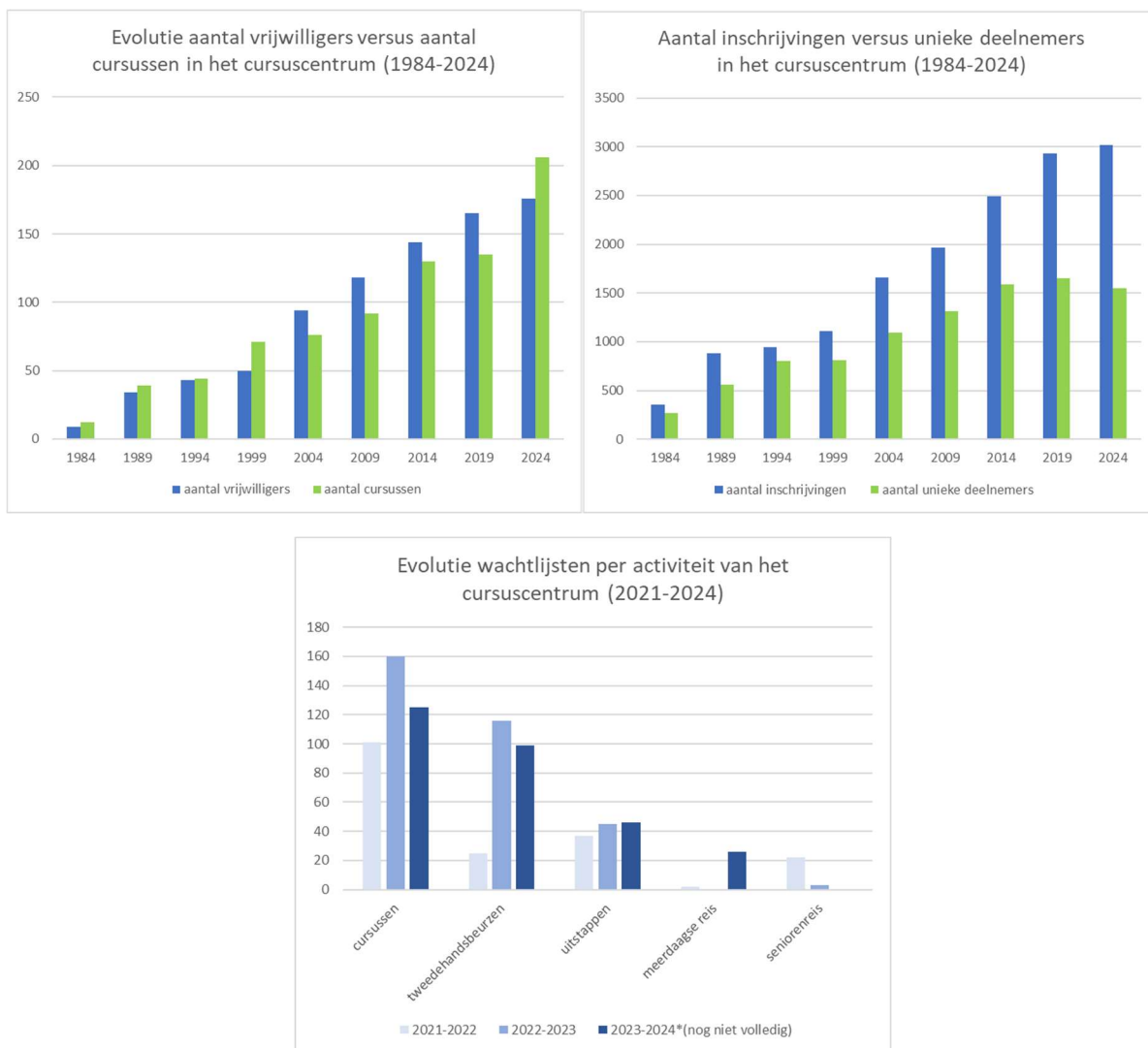
Postcorona merken we dat dit aanbod meer dan 2.000 bezoekers trekt op jaarbasis.

Ook het Cursuscentrum is een vaste pijler in het vrijetijdsaanbod binnen de gemeente.

Bij het Cursuscentrum kan je overdag terecht voor vormingsaanbod (cursussen, korte lessenreeksen rond brede thema's, informatief-ontspannende uitstappen en een culturele reis) dat ontmoetingskansen biedt, aan iedereen in de brede regio, die daar zin in heeft.

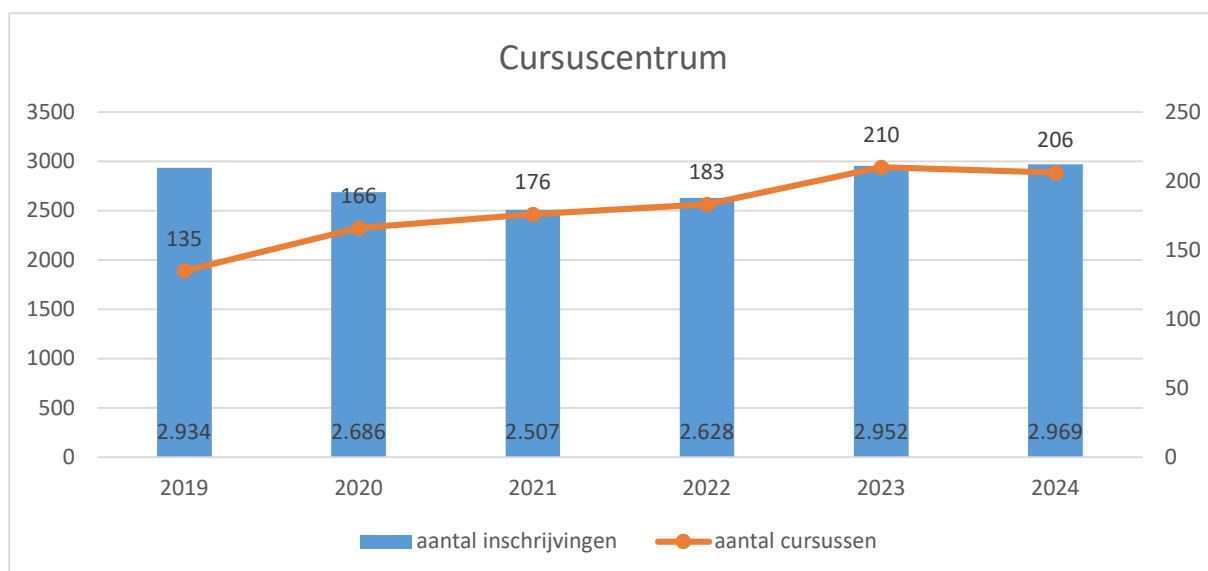
De cursussen worden gegeven door vrijwilligers. Volwassenen die iets willen bijleren of anderen iets willen aanleren vinden elkaar in een ongedwongen en aangename sfeer.

Het aantal vrijwilligers en cursussen stijgt lineair vanaf de opstart 40 jaar geleden. De laatste jaren zien we dat er meer en meer vrijwilligers meerdere cursussen geven. Het aantal inschrijvingen steeg eveneens lineair doorheen de tijd.

Bron: teameigen cijfers en rapportage

De laatste jaren zien we een afvlakking (wegens vol=vol) en nemen we de trend waar dat steeds meer deelnemers meerdere cursussen per week volgen.

Figuur 70 Cursuscentrum

3.7 Jeugd

Regionale context

Ook in Rivierenland worden beleidsmakers geconfronteerd met een stijgend aantal kinderen en jongeren zonder emotioneel gezond thuisklimaat. Het ontbreekt aan gepaste opvolging en begeleiding van kinderen tussen 0 en 18 jaar, terwijl die periode bepalend is voor zowat alle actieve levensdomeinen in het latere leven.

Er wordt nog teveel sociaal beleid gemaakt vanuit het standpunt van volwassenen, niet het perspectief van kinderen en jongeren in al hun verscheidenheid en overeenkomsten. Het is belangrijk om kinderen en jongeren te betrekken in alle verschillende initiatieven om te horen waar zij nood aan hebben.²⁰

Jeugdverenigingen

In Heist-op-den-Berg zijn er in 2024 24 erkende jeugdverenigingen en -afdelingen, die samen 2.076 leden tellen.

De gemeentemonitor vermeldt dat in Heist-op-den-Berg 136,2 op 1.000 inwoners lid zijn van een jeugdvereniging, waar dat getal in Vlaanderen 102,8 is.

Buitenschoolse Kinderopvang

Er zijn in Heist-op-den-Berg 17 locaties voor Buitenschoolse Kinderopvang voor kinderen uit het basisonderwijs. (Boonmarkt voor woensdagnamiddagopvang en schoolvrije dagen inclusief)

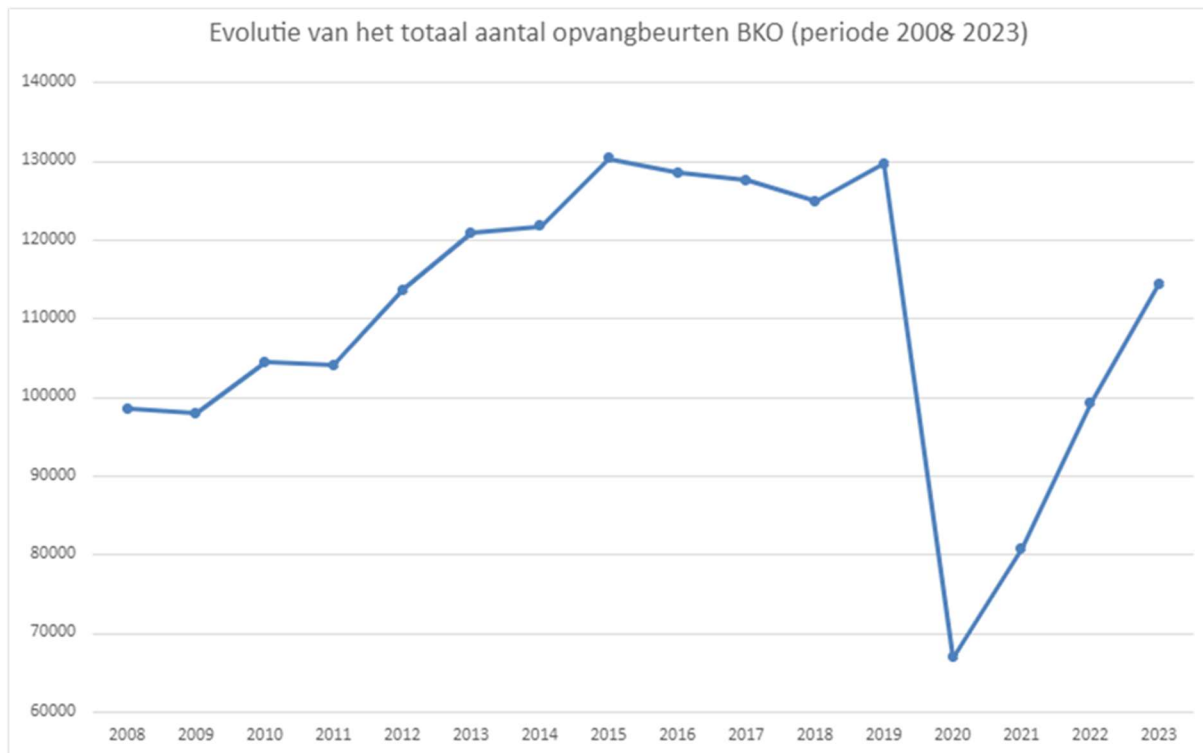
8 daarvan zijn door het Agentschap Opgroeien erkende locaties en beschikken over het kwaliteitslabel kleuteropvang, 9 locaties zijn niet erkend.

Er zijn 300 erkende kindplaatsen (opvangcapaciteit) en 280 niet-erkende kindplaatsen (het cijfer niet-erkende is een inschatting op basis van gemiddelde capaciteit en bezetting).²¹

²⁰ Alles vloeit, Regionale inspiratienota Rivierenland 2025-2030

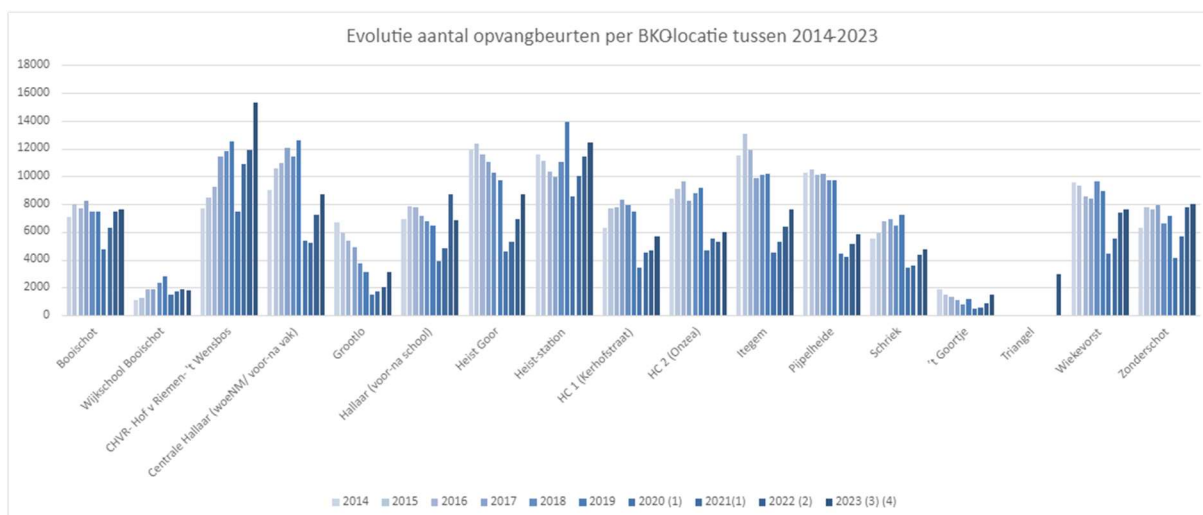
²¹ Opmerking: de effectieve dagelijkse beschikbare capaciteit BKO ligt hoger dan het aantal kindplaatsen volgens geraamde erkende en niet-erkende capaciteit. Op piekmomenten kan de bezetting tot 130% stijgen

Qua gebruik van de BKO-dienstverlening merken we een gestage klim van 2008 tot 2015, dan een lichte daling, om dan bij de uitbraak van corona bijna volledig terug te vallen. De post-corona-heropstart is zichtbaar maar heeft tot op heden nog niet het niveau van voor corona bereikt. De mogelijkheid tot meer thuiswerk van de ouders speelt hierin vermoedelijk een (blijvende?) rol in de opvangvraag. We zien alvast wel dat 2024 een sterke start genomen heeft. Ondanks deze cijfers, wordt een grote werkdruk ervaren bij de medewerkers.

Bron: teameigen cijfers en rapportage

Vooral de vraag binnen de centrum-locatie 't Wensbos (GO!Atheneum Heist) stijgt sterk de laatste jaren en vraagt de nodige aandacht. Niet alleen naar aantallen, maar ook naar diversiteit van culturen en afkomst van de kinderen en ouders. Ook BKO Heist-Station blijft toenemen.

Speelpleinwerking en vakantieaanbod

Enkel het lokaal bestuur biedt in Heist-op-den-Berg speelpleinwerking aan.

Elke schoolvakantie (met uitzondering van de eerste week kerstvakantie) is er speelpleinwerking. Deze werkt met specifieke leeftijdsgroepen.

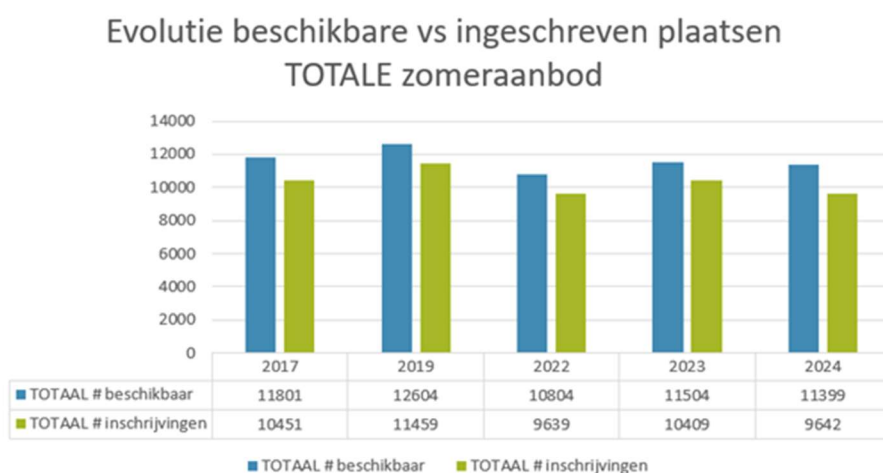
- Smurfen: 2,5- tot en met 4-jarigen in L. Carréstraat 2 A, Hallaar (60 plaatsen)
- Kabouters: 5- en 6-jarigen in Boonmarkt 15, Hallaar (40 plaatsen)
- Groot pleiners: 7- tot en met 9-jarigen in Boonmarkt 15, Hallaar (70 plaatsen)
- Tieners: 10- tot en met 13-jarigen in Boonmarkt 15, Hallaar (30 plaatsen)

In de zomervakantie zijn er ook nog 2 dagen per week 15 plaatsen voor de VIPS (13-15 jaar). Op de slotdag wordt de capaciteit opgetrokken tot 80 grootpleiners en 40 tieners.

Er zijn 200 aantal plaatsen die ingevuld kunnen worden.

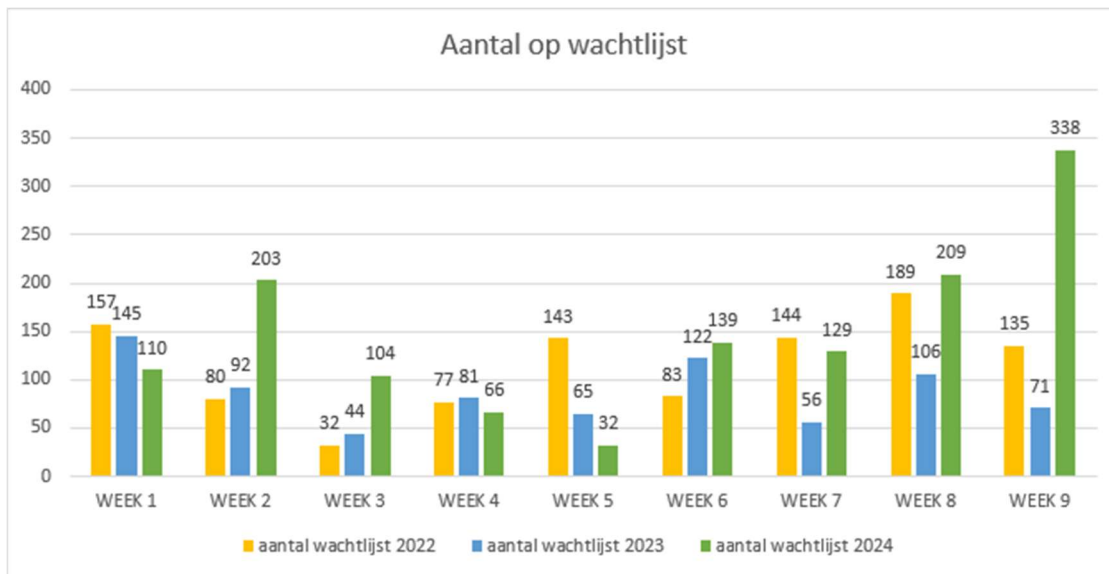
Tijdens de vakantie organiseert het lokaal bestuur ook kampen, workshops en uitstappen.

De cijfers laten zien dat de meer dan 11.000 zomerplaatsen in een mum van tijd verkocht worden. We houden het aantal plaatsen echter ook hier stabiel, al zien we de wachtlijsten aandikken.

Bron: teameigen cijfers en rapportage

Voor het **zomeraanbod 2024** waren er, na 1 week na de inschrijvingen, **1330 kinderen op de wachtlijst** ingeschreven. Concreet betekent dit voor de kampen, speelplein en workshops/uitstappen resp. 384, 805 en 141 kinderen.

Buiten spelen

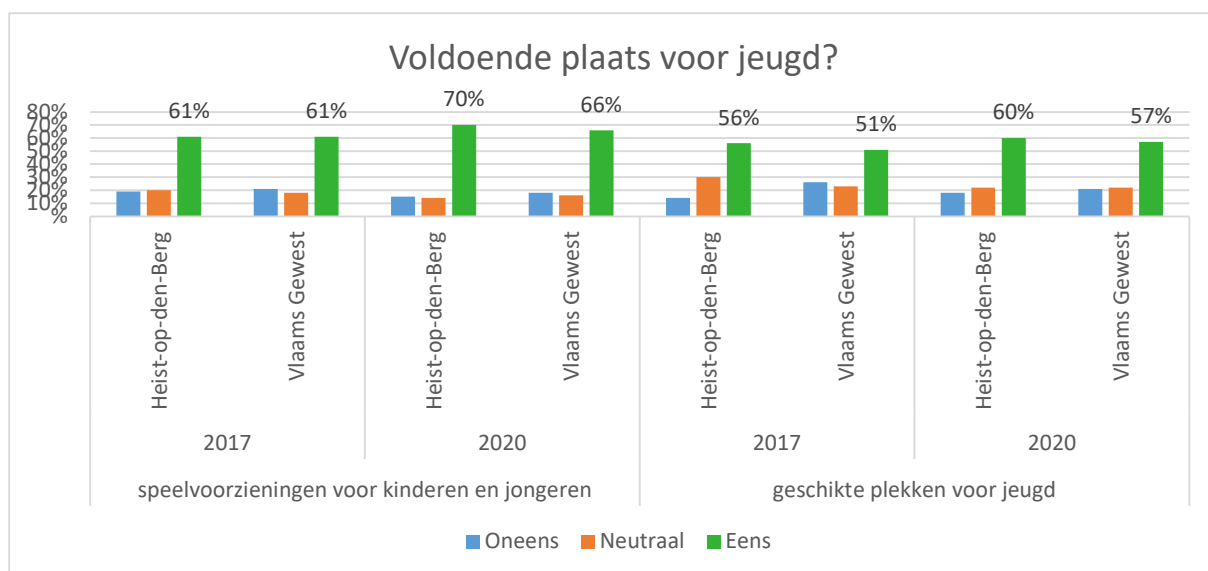
Er zijn 23 buurtspeelpleintjes en 2 speelbossen

- Booischot: Heivelden
- Hallaar: Dorelarelei
- Hallaar: Roerspaanstraat
- Heist-Centrum: Hof van riemen
- Heist-Centrum: Lodewijk Liekenswijk
- Heist-Centrum: Moerenloopstraat
- Heist-Centrum: Orshagenstraat
- Heist-Centrum: Postweg
- Heist-Centrum: Schellendijk
- Heist-Centrum: 't Werft
- Heist-Goor: Drieshoevestraat
- Heist-Goor: P. Mellaertsstraat
- Heist-Station: Moretuswijk
- Heist-Station: Vleugelarendijk
- Itegem: Denis Verschuierenstraat
- Itegem: Van Gansackerplein
- Pijpelheide: Dophei
- Pijpelheide: Pastoor Van eycklei
- Schriek: Nachtegaalweg
- Wiekevorst: Heylandweg
- Wiekevorst: J.F. Sneyersstraat
- Wiekevorst: Winterstraat
- Zonderschot: Blokstraat

De speelbossen zijn te vinden in Struikheide in Booischot en in provinciaal domein De Avereften in Hallaar.

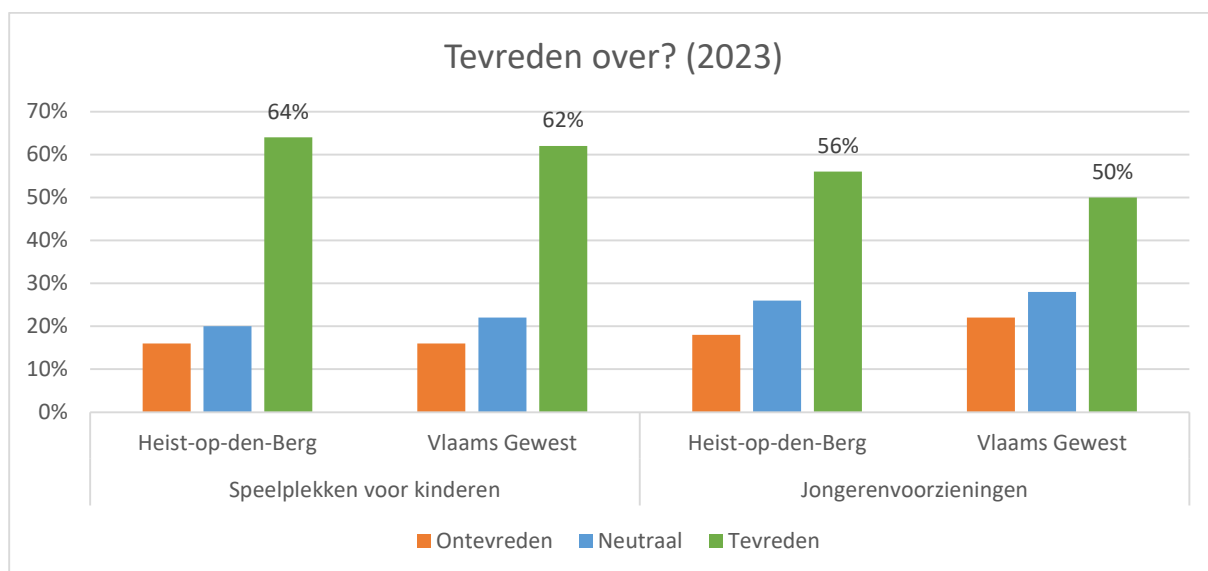
Naast het speelplein aan de Boonmarkt is er ook een skateterrein en een BMX-parcours.

De meerderheid van de Heistenaren vond dat er in Heist voldoende plaats is voor kinderen en jongeren.

Figuur 71 Voldoende plaats voor kinderen en jongeren? Bron: Gemeentemonitor 2021

Bij de bevraging van de gemeentemonitor van 2023, werd deze vraag anders geformuleerd en werd gepolst naar de tevredenheid over speelplekken voor kinderen en jongerenvoorzieningen.

Figuur 72 Tevredenheid over plekken voor kinderen en jongeren. Bron: Gemeentemonitor 2023

Jeugthuizen

Er zijn 3 jeugthuizen in de gemeente:

- Jeugdhuis Kwinten
- Jeughuis Vibro
- Jeugdhuis De Biekorf

In 2022 peilde een bevraging 'Jong in Heist' naar de favoriete plekken van jongeren. De Bergstraat, het cultuurcentrum en het skatepark werden het meest genoemd. Wanneer wordt gevraagd naar plek die ze missen, is dat vooral een plek om gratis te sporten (40%), een plek om rond te hangen met vrienden (36%), en een plek om uit te gaan (31%).

Aanbod lokaal bestuur

Team Sport&Jeugd heeft een uitgebreid aanbod aan vrijetijdsactiviteiten, o.a.

- Bewegingsschool
- Multi SkillZ
- (thema-) wandelzoektochten
- Uitstappen en workshops
- buitenspeeldag
- studeerplekken waar jongeren samen kunnen studeren
- Dag van de jeugdbeweging

Ook andere teams van het lokaal bestuur bieden vrijetijdsactiviteiten aan, o.a.

- Voorleeskwartiertjes (bib)
- Creatieve workshops voor kinderen en jongeren (CC)
- Films, theater en concerten voor kinderen en jongeren (CC)

Tijdens de zomervakantie gaat de jeugdopbouwwerker in verschillende wijken langs met de Sportbak. In die bak zit atypisch sport- en spelmateriaal zoals spikeball, airbadminton en kanjam. Het biedt kinderen en jongeren uit de buurt de kans om samen te spelen en te sporten.

Huis van het Kind organiseert voor de jongste kinderen (0-3 jaar) samen met hun (groot)ouders wekelijks een peuterspeelpunt. Eén keer per maand gaan ze op locatie in het buurtzorghuis in Wiekevorst.

OverKophuis

Sinds september 2024 is in Heist een Overkophuis geopend, waar jongeren van 12 tot 25 jaar terecht kunnen. Tijdens de eerste drie maanden bereikten zij 102 unieke deelnemers.

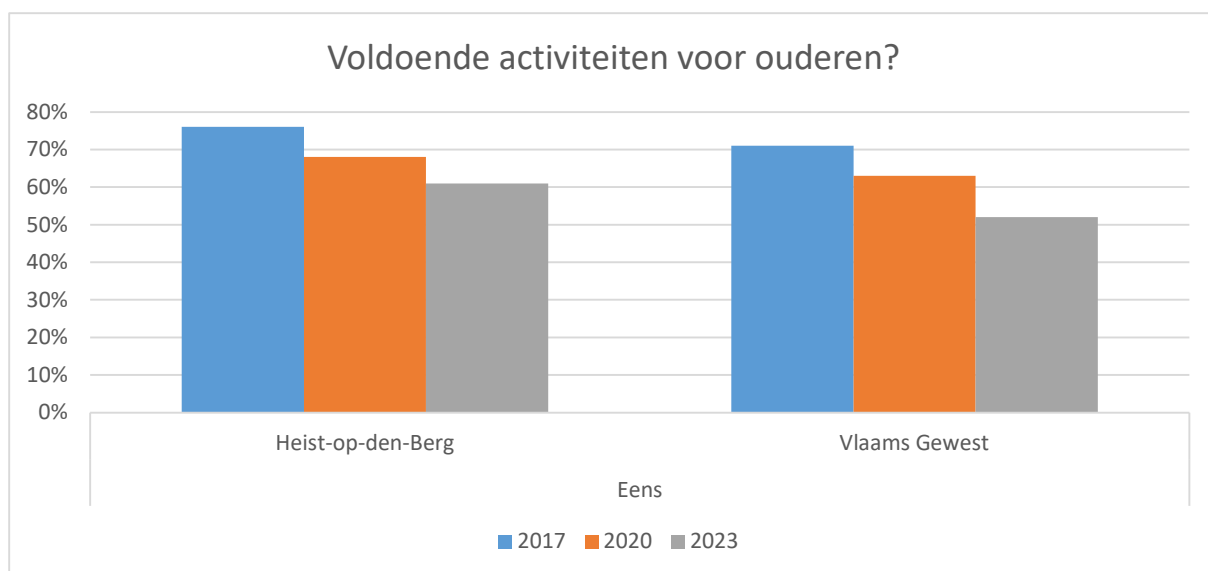
Beleid voor kinderen en jongeren

Twee belangrijke initiatieven voor deze doelgroep die in de pijplijn zitten, zijn de implementatie van het BOA-decreet en het behalen van het label Kindvriendelijke gemeente, beiden voorzien in 2026:

- Door de uitvoering van het BOA-decreet neemt het lokaal bestuur de regie in handen. Hierbinnen beogen we het geven van speelmogelijkheden en ontplooiingskansen voor kinderen, maar ook keuzevrijheid en recht op rust. We bieden ouders de mogelijkheid om werk, opleiding en gezin vlot te combineren. We creëren een aanbod buitenschoolse opvang en activiteiten dat toegankelijk en betaalbaar is voor iedereen. Bijzondere aandacht geven we aan kleuteropvang, kwetsbare gezinnen, kinderen met een specifieke zorgbehoefte en het multifunctioneel gebruik van infrastructuur. Het behalen van de kleuterlabels (met financiële impact) op al onze 17 BKO-locaties is hierbij zeker een doelstelling, evenals een kwaliteitscharter als kader en een evenwichtig financieel verdelingsmechanisme tussen de verschillende BOA-partners van het samenwerkingsverband.
- Eveneens tegen begin 2026 willen we het label Kindvriendelijke gemeente behalen. Het doel is niet het label an sich, maar wel de realisatie van de rechten van het kind zoals omschreven in het Kinderrechtenverdrag. De doelgroep zijn kinderen en jongeren tot achttien jaar.

3.8 Ouderen

Uit de gemeentemonitor blijkt dat 6 op 10 inwoners vinden dat er voldoende activiteiten voor ouderen zijn in Heist-op-den-Berg. Dit aandeel is behoorlijk gezakt sinds de vorige bevraging, net als in Vlaanderen. De tevredenheid in onze gemeente ligt wel structureel hoger dan algemeen in Vlaanderen.

Figuur 73 Tevredenheid over ouderenaanbod

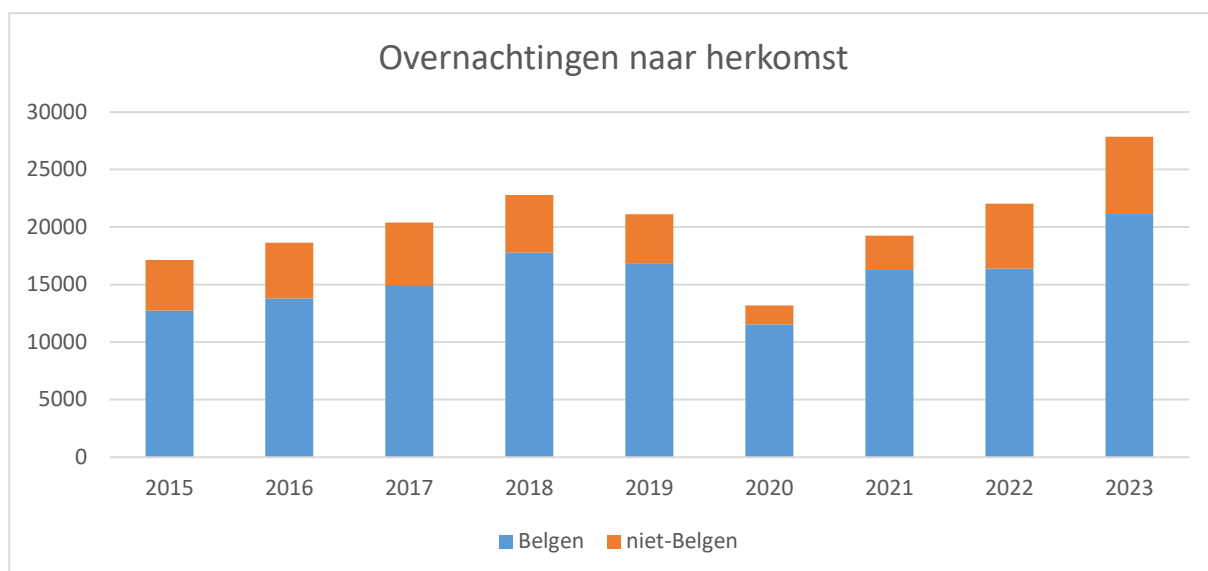
3.9 Toerisme

Het aanbod aan overnachtingsmogelijkheden is de voorbije jaren fel uitgebreid. Drie jaar geleden waren er in onze gemeente twee hotels en zeven bed & breakfasts.

Medio 2024 is dit het aanbod:

- Hotel: Villa Monte
- B&B's:
 - o D'Hollehoeve
 - o Hullebrug
 - o 't Soete Neteland
 - o De Zon
 - o Het Kadaster
 - o Het Buitenhuis
 - o Rooms2rent (enkel logies)
- Camperplaatsen:
 - o Sportoase De Lo: 5 plaatsen
 - o Wilgenhoeve: 1 plaats
 - o Avereften: 2 plaatsen
- Vakantiewoningen:
 - o 't Averhuys
 - o Fabrik Romantik
 - o 't Bruggeneindje
- Boskampeerplaats: naast de Kaasstrooimolen

In 2023 vonden er 27.832 toeristische overnachtingen plaats in Heist-op-den-Berg. Dit jaar is een uitschieter, meestal schommelt dit rond de 20.000.

Figuur 74 Toeristische overnachtingen

3.10 Erfgoed

Erfgoed is nauw verbonden met de culturele identiteit, tradities en waarden van een samenleving. Het vertegenwoordigt de geschiedenis, gebruiken, en cultuur van een gemeenschap of land. Het speelt een rol in hoe mensen zich identificeren met hun omgeving en elkaar, en kan ook invloed hebben op toerisme, educatie en maatschappelijke betrokkenheid.

Het verleden en (on)roerend erfgoed vormen mee het DNA van de gemeente Heist-op-den-Berg. Denk maar aan de belangrijke immateriële erfgoed van de jazzcollectie en -geschiedenis, het diamantverleden, de reuzen, het funerair erfgoed en de kaasstrooimolen.

Publieksprojecten zetten in op een brede erfgoedwerking, waarbij de beleving van erfgoed voor burgers en verenigingen centraal staat. Daarnaast is het identificeren, bewaren en doorgeven van de erfgoed een belangrijke opdracht van ons. Uit de gemeentemonitor blijkt dat Heist (met 0.6 activiteiten rond cultureel erfgoed/1000 inwoners) ver onder het Vlaamse gemiddelde (van 4.4) scoort op het vlak van activiteiten rond cultureel erfgoed.

Binnen de erfgoedsector bestaat er een heuse beweging rond zorggericht erfgoedwerk, waardoor mensen even uit hun zorgen kunnen wegstappen door stil te staan bij een voorwerp met een verhaal.

Er staan in Heist-op-den-Berg 11 kerken. Het gebruik van kerken en de organisatie van erediensten neemt af, net zoals overal in Vlaanderen. Maar kerken zijn vaak **monumentale gebouwen** met een **eigen karakter en geschiedenis**. Bovendien staan ze meestal op **prominente plaatsen** in een gemeente, zodat ze ook een grote invloed hebben op **de ruimtelijke structuur van de omgeving**. De voorbije 15 jaar hebben de Heistse kerken al een grondige restauratie of onderhoud gehad.

De verplichting door de Vlaamse overheid om een **kerkenbeleidsplan** op te stellen, biedt mogelijk kansen voor vrije tijd. Herbestemming van kerkgebouwen gaat immers vaak samen met het zoeken van een nieuwe bestemming voor aansluitende gebouwen die vaak een rol spelen in het verenigingsleven, zoals de pastorie of de parochiezaal.

3.11 Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk in het verenigingsleven

De coronaperiode deed mee het besef groeien dat vrijwilligers onmisbaar zijn voor een warme samenleving. De opkomst van en waardering voor vrijwilligers was enorm. Toch zien we dat verenigingen na deze periode vaak moeten zoeken om hun vrijwilligersaantal op pijl te houden. De engagementen zijn bovendien korter. De Heistse vereniging en dus ook ons ondersteuningsbeleid, zal zich wendbaar in deze nieuwe situatie moeten opstellen.

De gemeentemonitor 2023 stelt dat het aandeel inwoners dat aan vrijwilligerswerk doet in de vrijetijdsbesteding 16% is in Heist (18% in het gewest). Per 1.000 inwoners zijn er 227 leden in een sportclub (tov 217 gemiddeld in het Vlaams gewest), en 126 leden in een jeugdbeweging (tov 76 gemiddeld in het Vlaams gewest)²².

De mate van ondersteuning voor de meer dan 250 Heistse verenigingen is sterk afhankelijk is van de sector waarbinnen deze vereniging zich bevindt. Binnen de sectoren sport en jeugd kennen we een lange traditie en ervaring binnen allerlei vormen van ondersteuning, binnen de socio-culturele sector was dit nagenoeg onbestaande tot voorkort en zijn we het pad ingeslagen om te leren uit de andere sectoren en op zoek te gaan naar de noden die er binnen deze specifieke sector leven.

Ter ondersteuning van vrijwilligers en verenigingen biedt het lokaal bestuur een druk- en uitleendienst aan voor inwoners.

Wie een knalfuif, een tentoonstelling, een concert of een ontspannende wandeltocht wil organiseren, een verjaardags- of communiefeest op de planning heeft staan, kan bij hen terecht voor o. m. muziekinstallaties, multimediateleprojectors (beamers), projectieschermen, guirlandes, verlengkabels, partytafels, bekers, EHBO-rugzakken, CO²-meters, brandblussers, kookpotten, koffiezetapparaten, volksspelen, new games, verkleedmateriaal,...

Ook voor het huren van podiumelementen, nadar, fietsnadar, tafels, stoelen, tentoonstellingspanelen, vlaggenmasten en kiosken kan je bij team Uitleen terecht.

In 2024 werden 2.182 diverse materialen uitgeleend. Het podium werd 87 keer uitgeleend.

Bij de uitleendienst kunnen verenigingen ook terecht voor drukwerk en kopies. Het equivalent van 888.265 Q4-pagina's rolde zo in 2024 van de printers.

Vrijwilligerswerk bij het lokaal bestuur

Het lokale bestuur kiest er bewust voor om de teams te versterken met vrijwilligers. Vrijwilligers zijn een meerwaarde voor de kwantiteit en zeker ook voor de kwaliteit van het aanbod binnen de verschillende beleidsdomeinen. Door vrijwilligers in te schakelen kunnen we zorgen voor een gevarieerder en ruimer aanbod en kunnen we grotere projecten aanpakken.

De vrijwilliger kan door zijn andere kijk, zijn voeling met de doelgroep en flexibelere tijdsinvulling voor inbreng zorgen die de kwaliteit van de dienstverlening ten goede komt.

Vrijwilligers zijn aanvullend en ondersteunend, het vrijwilligerswerk is onbezoldigd, niet-verplicht en divers en biedt ontplooiingskansen aan de vrijwilliger.

In het vrijwilligersbeleidsplan beschrijven we voor de ganse organisatie hoe we vrijwilligers inschakelen, hoe we er mee omgaan en hoe we onze waardering uiten. Het plan geeft ook duidelijkheid aan de vrijwilligers over wat ze kunnen verwachten als zij zich inzetten voor onze organisatie.

In 2024 waren 982 vrijwilligers actief binnen het lokaal bestuur (sommigen zetten zich in voor meerdere beleidsdomeinen:

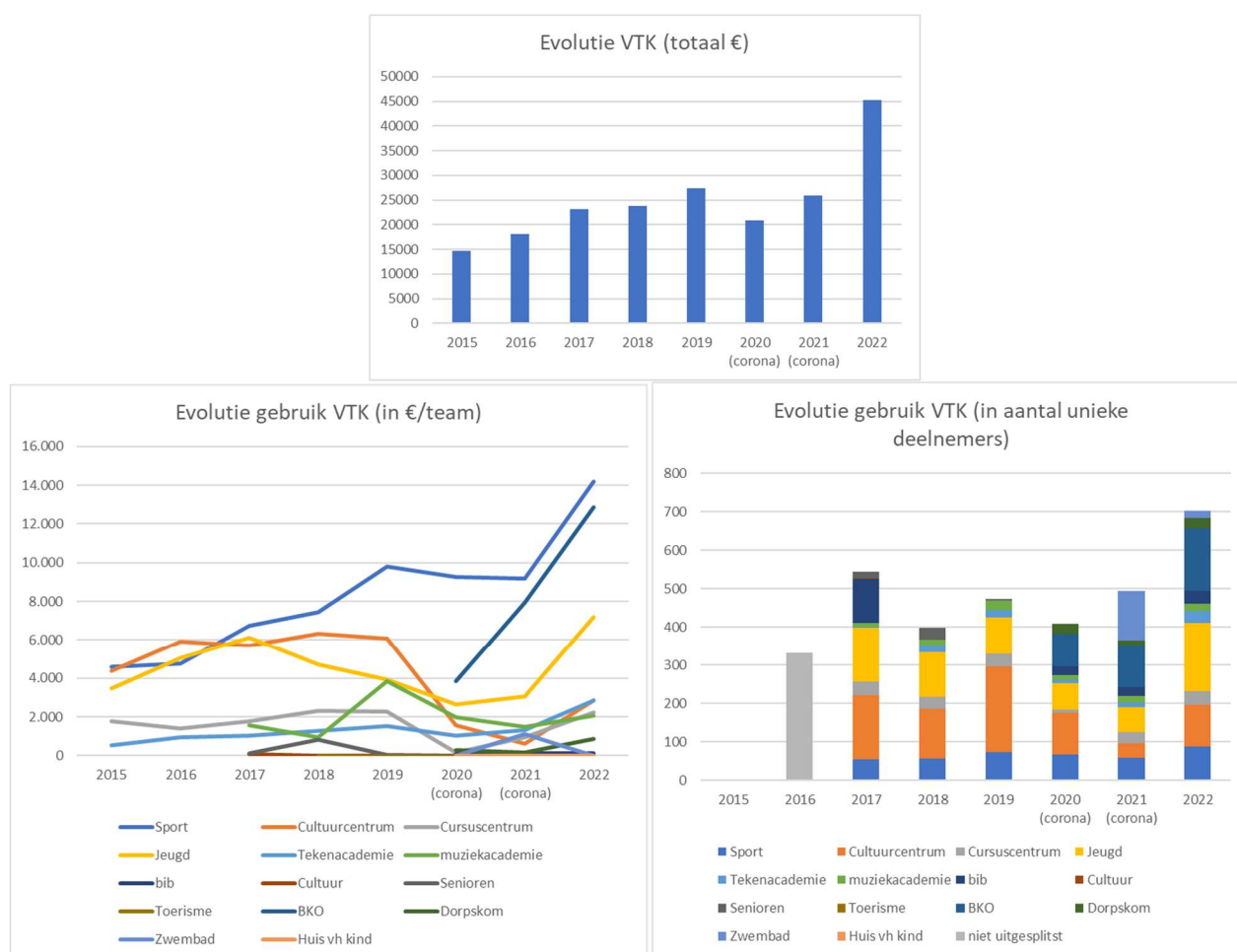
²² Burgerbevraging Gemeente-Stadsmonitor 2023, Agentschap Binnenlands Bestuur

Adviesraden	88
Beleidsdomein Samenleving	468
Beleidsdomein Dienstverlening	81
Beleidsdomein Zorgverlening	83
Beleidsdomein Interne ondersteuning	2
Beleidsdomein Leefomgeving	296
Beleidsdomein Onderwijs	56

3.12 Toegankelijkheid voor kwetsbare groepen

Recht op vrijetijdsbeleving heeft iedereen. Ook wie het financieel lastiger heeft, fysieke of andere beperkingen ervaart, zou sport, kunst of cultuur moeten kunnen beleven. Dit vraagt een inclusief beleid, dat niet alleen aanvullend is bij het huidige maar eerder een veranderingstraject is dat onze werking tot in haar kern raakt.

In Heist wordt de laatste jaren meer en meer de weg naar de vrijetijdskaart (VTK) gevonden en van deze ondersteuning gebruik gemaakt. De nood is er, dat is duidelijk.

Bron: eigen data (team gelijke kansen) en verwerking

De VVSG geeft aan dat de meest recente participatiesurvey toont dat **sociale ongelijkheden** binnen cultuur, jeugd, sport en media echter onverminderd blijven bestaan. Het zijn nog steeds langgeschoolden die het meest deelnemen. Ook tonen de cijfers van het laatste gebruikersonderzoek van ons Cultuurcentrum deze tendensen aan. Hoogopgeleiden (vooral vrouwen) van middelbare

leeftijd spannen de kroon. Ook na de coronacrisis was het deze groep die als trekker fungeerde. Ook de kloof in sport- en beweegdeelname tussen hoger- en lageropgeleiden groeit.²³

Binnen de werkingen die we hebben met **kinderen en jongeren** merken we dat de **zorgbehoefte** de afgelopen jaren behoorlijk gestegen is. Dit gaat om een diversiteit aan zorgbehoeften (niet zindelijk zijn, autisme, ADHD, gedragsproblematieken, medische context, ...) en gradaties in deze zorgbehoeften. We zijn zoekende hoever onze draagkracht hierin (moet) gaat/gaan.

Naast het **stimuleren** van **G-verenigingen** zorgen we ook voor een beperkt eigen specifiek aanbod. Bv. Sinds 2019 organiseert het Cultuurcentrum **Festival Special**, een festival dat open staat voor iedereen maar laagdrempelig wordt gehouden voor mensen met een (mentale en/of fysieke) beperking. Daarnaast is ook het systeem van **toegankelijke cultuur, kaart kosteloze begeleider en een ringleiding voor slechthorenden** al jaren ingebed in het Cultuurcentrum. In de gebouwen die het toelaten hebben we gekeken naar toegankelijkheid voor rolstoelgebruikers, maar dat kan helaas nog steeds veel beter.

Het **leesniveau** van tienjarigen in België is het laagste van Europa. Nergens is de neergang zo steil als in Vlaanderen.²⁴ Als lokaal bestuur willen we onze scholen en gezinnen stimuleren en ondersteunen om meer te lezen en hier ook plezier in te vinden. Onze scholenwerking is echter aan vernieuwing toe.

Net als het leesniveau is het **zwemniveau** van de lagere schoolkinderen in dalende lijn. Scholen schrappen alsmaar meer zwemlessen, dat blijkt uit een bevraging van hogeschool UCLL bij een 500-tal scholen. Dat is volgens de hogeschool problematisch, als de trend zich doorzet kunnen kinderen minder goed zwemmen.²⁵

Samen leven op straat. De verdraagzaamheid van ‘anderen in mijn buurt’ is na de pandemie afgenomen. Al snel worden diverse vormen van vrijetijdsbeleving als overlast aanschouwd (zie skate, hangplekken, evenementen,...) en komen de meldingen binnen. De geviseerde doelgroep voelt zich al snel niet meer welkom. Voor ons als lokaal bestuur is het een opdracht om spanningen op straat niet op de spits te drijven, om in te zetten op dialoog en begrip. Het is belangrijk dat verschillende diensten hun werking hieromtrent op elkaar afstemmen zoals we nu al doen in verschillende cases rond (hang)jongeren (samen met politie, buurtwerker, betrokkenen vrijetijdsteams, gelijke kansen,...). We blijven strijden voor openbare gebouwen als open huis voor iedereen. Mogelijks zijn samenwerkingen met het middenveld zoals welzijnsorganisaties of sociaal-culturele organisaties een meerwaarde.

Binnen de context van de bevolkingsgroei en verstedelijking zien we dat Heist een groeiende en **vergrijzende** gemeente is die problematieken als vereenzaming en zorgnoden met zich meebrengt. Het **cursuscentrum** is een plek waar veel senioren komen maar is allesbehalve toegankelijk voor mensen die moeilijk te been zijn. Voor de doelgroep senioren mikt het **Cultuurcentrum** op de interessante dagvoorstellingen. Er is een duidelijk stijgende vraag de laatste jaren, met dank aan de formule ‘koffie en gebak voor wie in verenigingsverband komt’.

²³ Van Stam, W., van den Dool, R., & Elling, A. H. F. (2021). Sport-en beweeggedrag van kinderen en jongeren naar sociaaleconomisch milieu. Mulier Instituut.

²⁴ De Standaard, 17 mei 2023

²⁵ <https://www.robvtv.be/nieuws/scholen-besparen-op-zwemlessen-bevolking-kan-weleens-snel-zwemarm-worden-165588>

Regionale context

Om beter te zijn uitgerust voor de digitale toekomst en de voordelen van datagebruik volledig te benutten is een goed doordachte structuur noodzakelijk. Doelgerichte data-uitwisseling tussen lokale besturen, andere overheden en bedrijven vereist aandacht voor cybersecurity, investeringen in kennis en analyse en het overbruggen van de digitale vaardigheidskloof.

Tegelijkertijd worden zowel de burger als de overheid geconfronteerd met een overvloed aan dataplatformen. Het feit dat bijna de helft van de Vlamingen niet over voldoende digitale vaardigheden beschikt, bemoeilijkt de informatieverstrekking en betrokkenheid van burgers bij gemeentelijke aangelegenheden. Bovendien blijven lokale overheden vaak achter bij het benutten van het potentieel van big data en datadeling, vanwege een gebrek aan kennis en de hoge kosten die gepaard gaan met gegevensanalyse.

4.1 Digitalisering

Heel wat mensen ervaren dat dienstverlening verder van hen af staat, bijvoorbeeld doordat diensten in hoge mate digitaal worden. Volgens de gemeentemonitor (2023) is 62% tevreden over de digitale dienstverlening (t.o.v. 67% gemiddeld in het gewest).²⁶ De groep **digitaal kwetsbaren** breidt wel uit en gaat veel verder dan mensen die geen gsm of laptop kunnen kopen. Kennis en kunde zorgt voor een steeds grotere wordende kloof tussen digitaal mee zijn en het niet zijn, al wordt het digitale maatschappelijk landschap alleen maar groter.

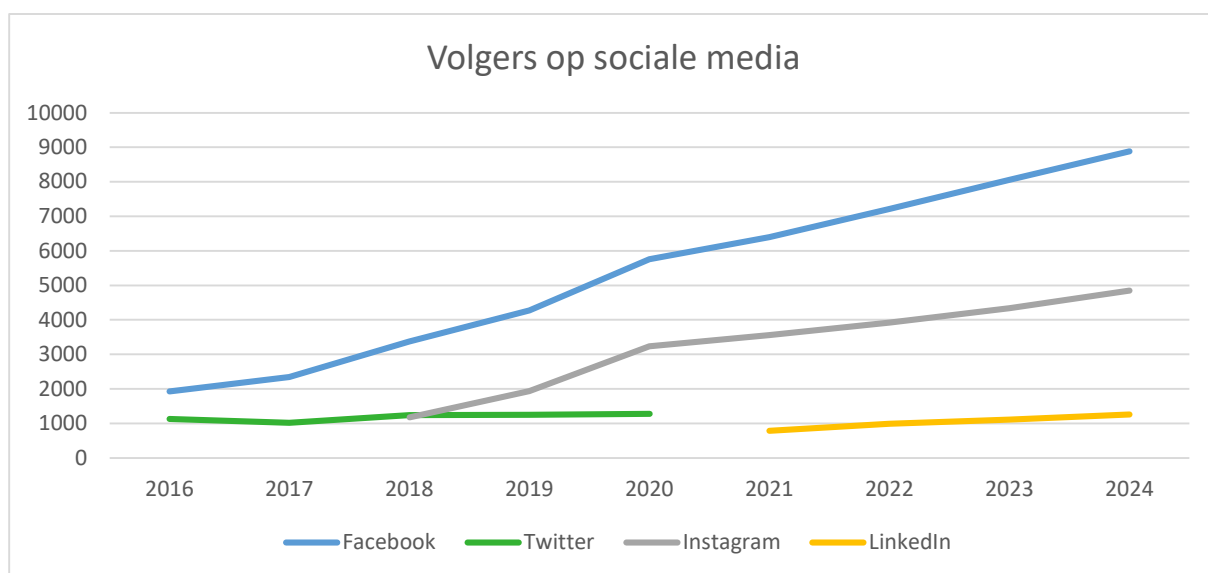
- Uit het resultaat van de enquête ICT- en internetgebruik bij huishoudens Statbel (2023) blijkt dat 41% van de Vlamingen tussen 16 en 74 jaar digitaal kwetsbaar zijn, 31% lage digitale vaardigheden heeft en 5% geen gebruik maakt van internet.
- Uit onze recente bevraging van de Heistenaar (2024) vanuit werkgroep E-inclusie blijkt dat:
 - o 95% thuis wifi heeft, 78% op verplaatsing 4G heeft. 10/277 geen internet gebruikt (wegens ½ geen interesse, ½ te ingewikkeld).
 - o 6/277 geeft aan geen toestel te hebben, vooral +60j, vooral wegens geen interesse.
 - o 36/277 deelnemers maken gebruik van geleende apparaten in de bib.
 - o De 3 voornaamste gewenste ondersteuningsvormen: goedkoper internet thuis (39%), betaalbare opleidingen (33%) en gratis openbaar internet (26%). Het aantal

²⁶ Aandeel inwoners dat tevreden is over de digitale dienstverlening in de gemeente/stad vanuit de Burgerbevraging Gemeente-Stadsmonitor 2023, Agentschap Binnenlands Bestuur

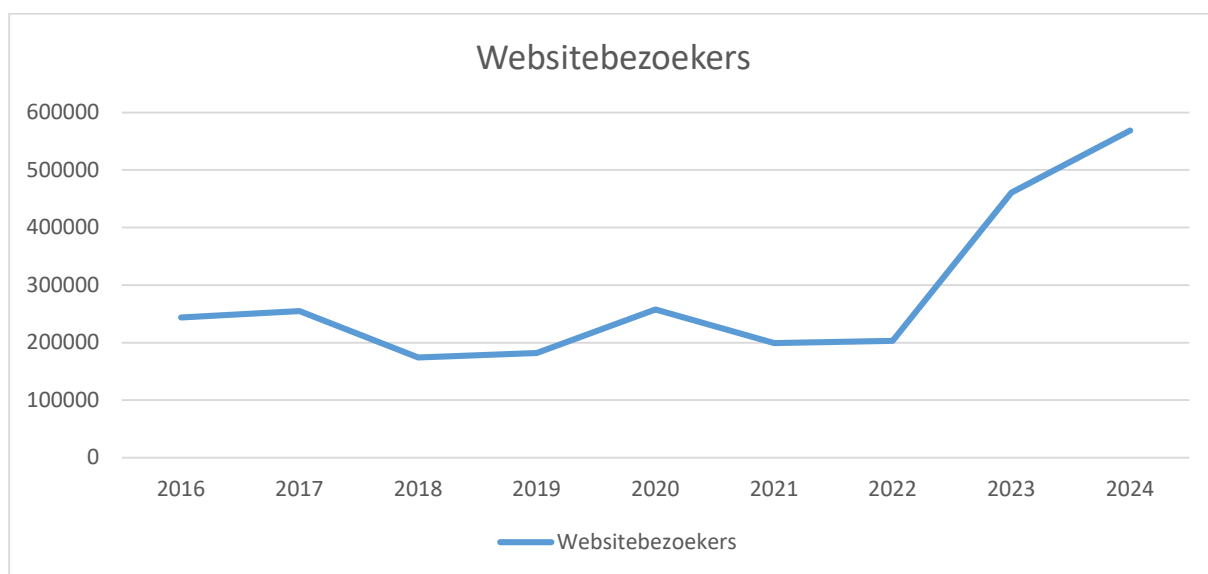
deelnemers met een digitale nood of vraag stijgt met het toenemen van de leeftijd. Alle anderstalige nieuwkomers hebben een ondersteuningsnood.

Het lokaal bestuur zet in op sociale media voor externe communicatie.

Het aantal volgers op sociale media blijft stijgen. Twitter wordt niet meer ingezet als communicatiekanaal. Sinds het najaar van 2021 is het lokale bestuur wel actief op LinkedIn.

Figuur 75 Volgers op sociale media

Figuur 76 Bezoekers website

In 2024 werd de website van het lokaal bestuur 568.918 keer bezocht. De sterke stijging in bezoekerscijfers is mogelijk te wijten aan een nieuw analysesysteem (Matomo in plaats van Google analytics).

4.2 Duurzame ontwikkeling

Regionale context

We staan voor uitdagingen om de regio meer weerbaar te maken tegen effecten van klimaatverandering zoals verhitting en overvloedige regen. Hoe creëren we meer schaduw? Welke aanpak om hitte-eilanden weg te nemen, om groen-blauwe netwerken te versterken?

Er is veel potentieel voor adaptatie: ontharden met oog voor levensnoodzakelijke biodiversiteit. Onbevaarbare waterlopen en het fijnmazig netwerk aan grachten zijn belangrijk voor het infiltreren, afvoeren, bufferen en borgen van water. Lucht- en waterverontreiniging aanpakken, afvalbeleid kaderen in een logica van circulaire economie.

Klimaatpact

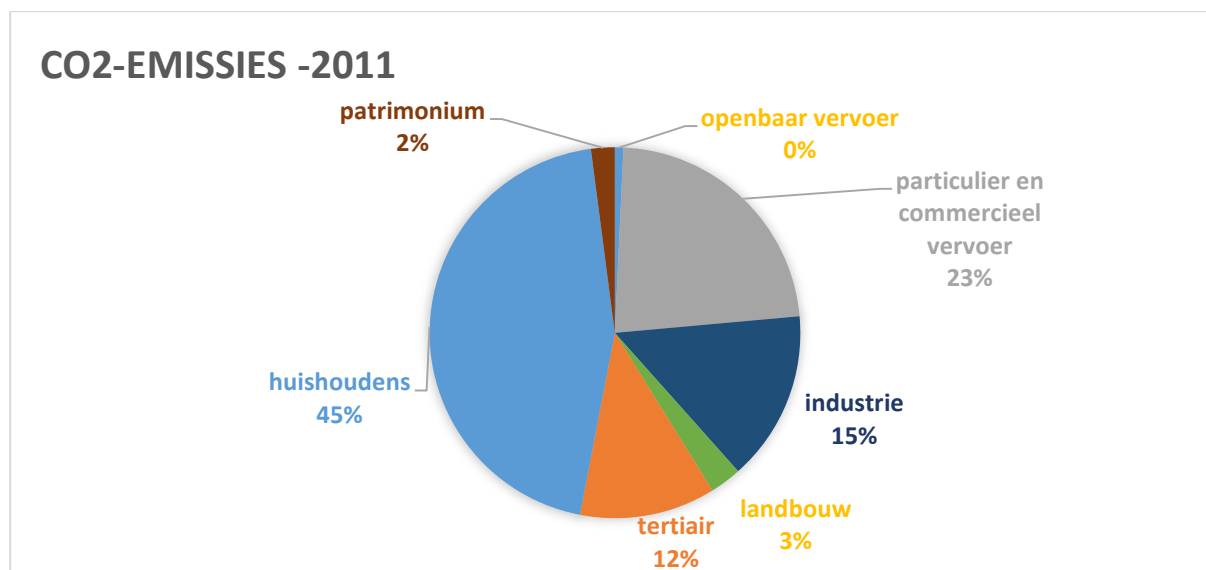
Heist-op-den-Berg ondertekende de Burgemeestersconvenant 2020 en 2030. Dit initiatief van de Europese Commissie daagt de lokale overheden uit om de CO₂-uitstoot drastisch te verminderen. De doelstelling van de tweede burgemeestersconvenant, waarbij Heist aansloot in september 2019, is om 40% minder broeikasgassen uit te stoten tegen 2030. Heist-op-den-Berg werkt hiervoor samen met andere gemeenten van het werkingsgebied en de intercommunale IOK binnen het project Kempen2030.

Aansluitend hierbij sloot Heist-op-den-Berg ook aan bij het Lokaal Energie- en Klimaat pact, een samenwerking tussen de Vlaamse overheid en lokale besturen dat inzet op vergroening, energie, mobiliteit en regenwater, ook met als doel om de Europese klimaatdoelstellingen te realiseren. De eerste versie hiervan werd goedgekeurd in juni 2021, in november 2022 keurde de gemeenteraad het LEKP 2.0 goed. Extra opgenomen hierbij zijn doelstellingen rond energiebesparing van het eigen gemeentelijke patrimonium (3% per jaar) en de CO₂-uitstoot van de eigen gebouwen, de technische infrastructuur én de eigen mobiliteit (-40,3% tegen eind 2030 ten opzichte van 2019).

SURE2050 is een project dat helpt bij de verplichting om het vastgoed van het lokale bestuur tegen 2050 klimaat- en energieneutraal te maken.

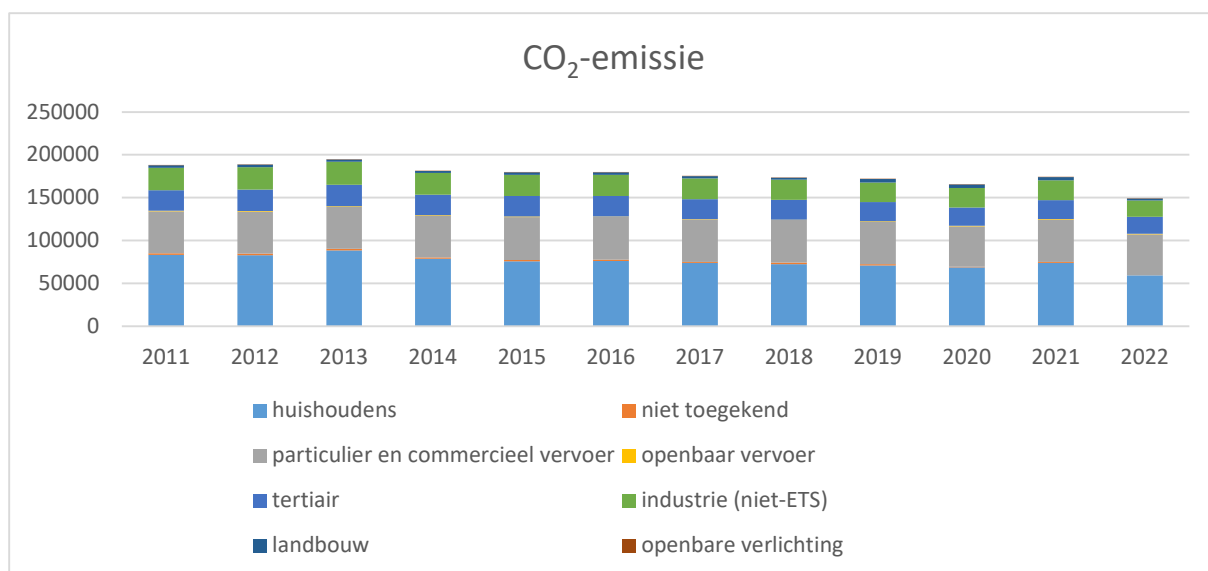
CO₂-emissies

De nulmeting hiervoor werd in 2011 uitgevoerd en leverde volgend overzicht op:

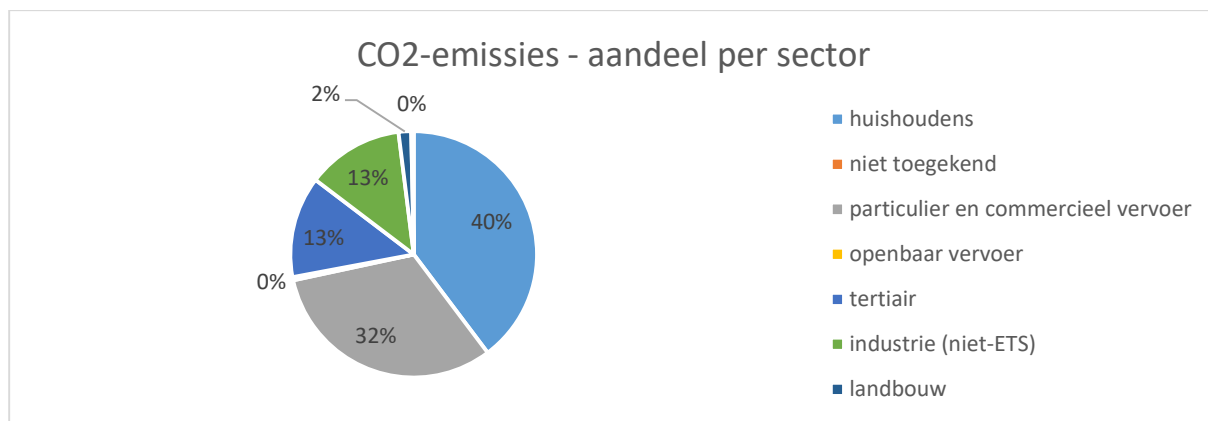
Figuur 77 Sectorale CO₂-emissies Heist-op-den-Berg - nulmeting 2011

De evolutie sindsdien ziet er zo uit:

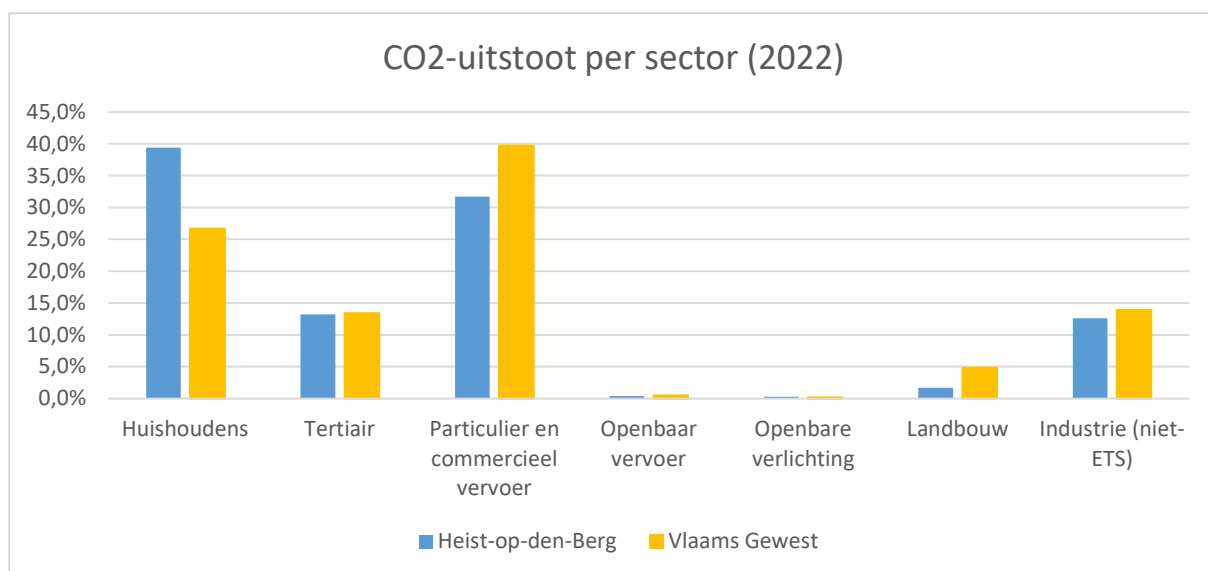
Figuur 78 Evolutie CO₂-emissies

De meest recente cijfers leveren dit beeld op:

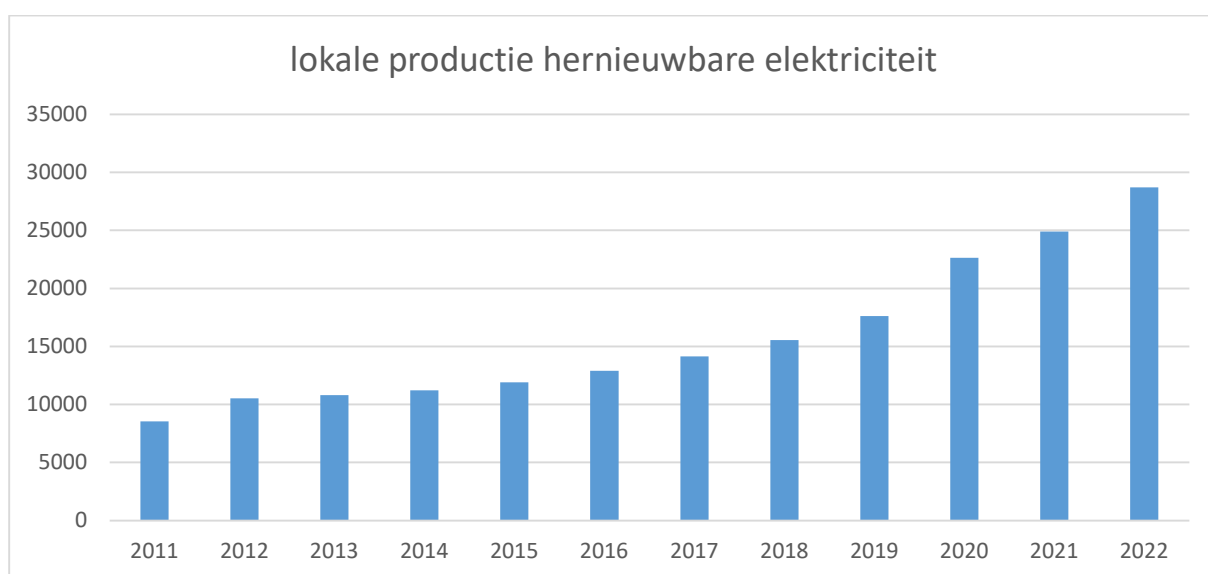
Figuur 79 CO₂-emissie (2022)

De CO₂-uitstoot bij huishoudens is sinds 2011 met meer dan 10% gedaald. In vergelijking met het gemiddelde in Vlaanderen is er echter nog steeds een grotere uitstoot van CO₂ bij de huishoudens.

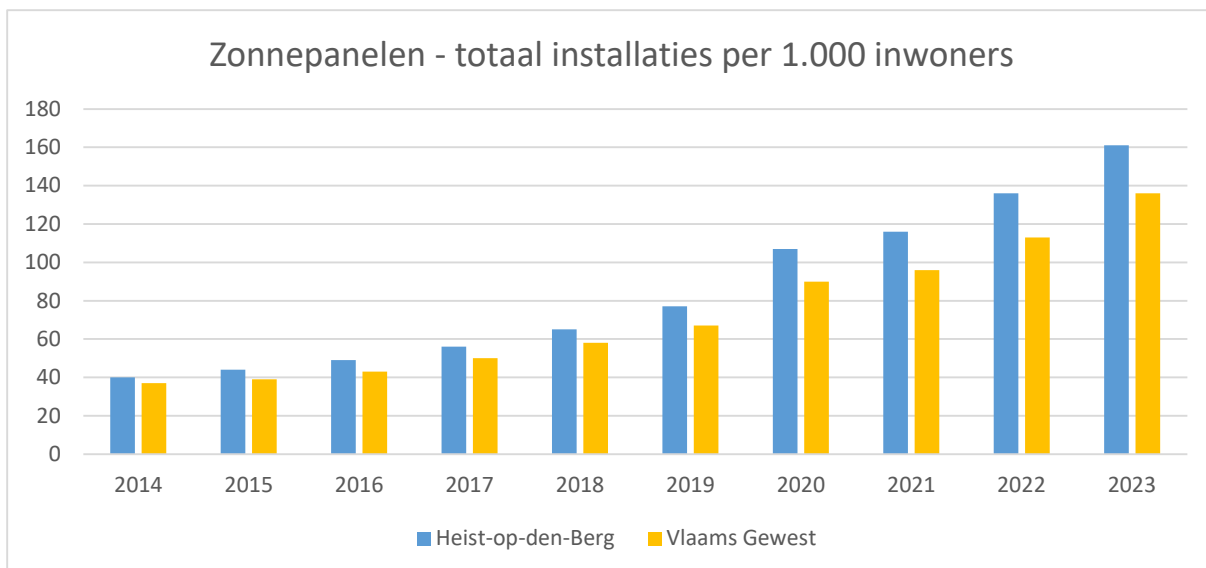
Figuur 80 CO2-uitstoot per sector

De lokale productie van hernieuwbare elektriciteit is de afgelopen 10 jaar bijna verdrievoudigd.

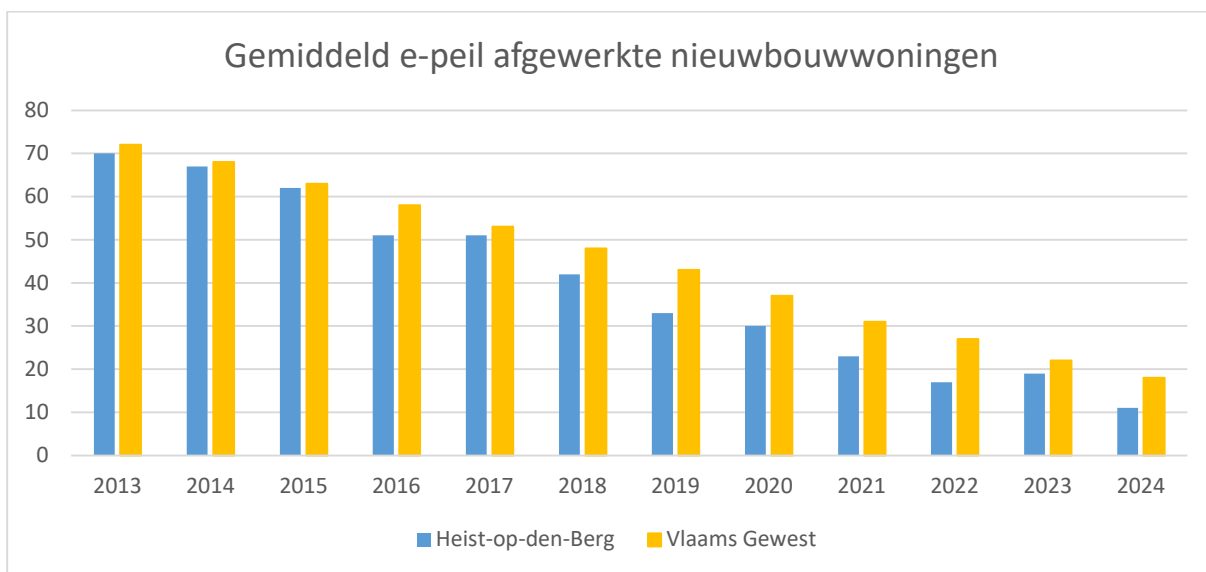
Figuur 81 lokale productie hernieuwbare elektriciteit

Het aantal zonnepaneelinstallaties is sterk gestegen.

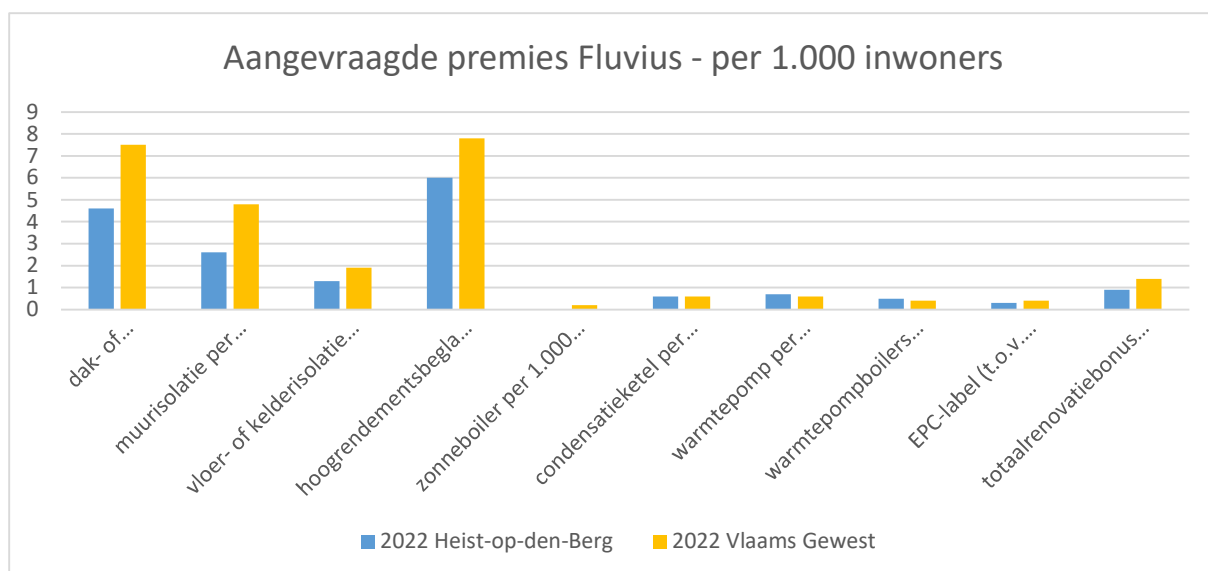
Figuur 82 Zonnepanelen per 1.000 inwoners

Voor nieuwe gebouwen gaat het gemiddeld E-peil steil naar beneden, en doen we het in Heist beter dan gemiddeld in Vlaanderen.

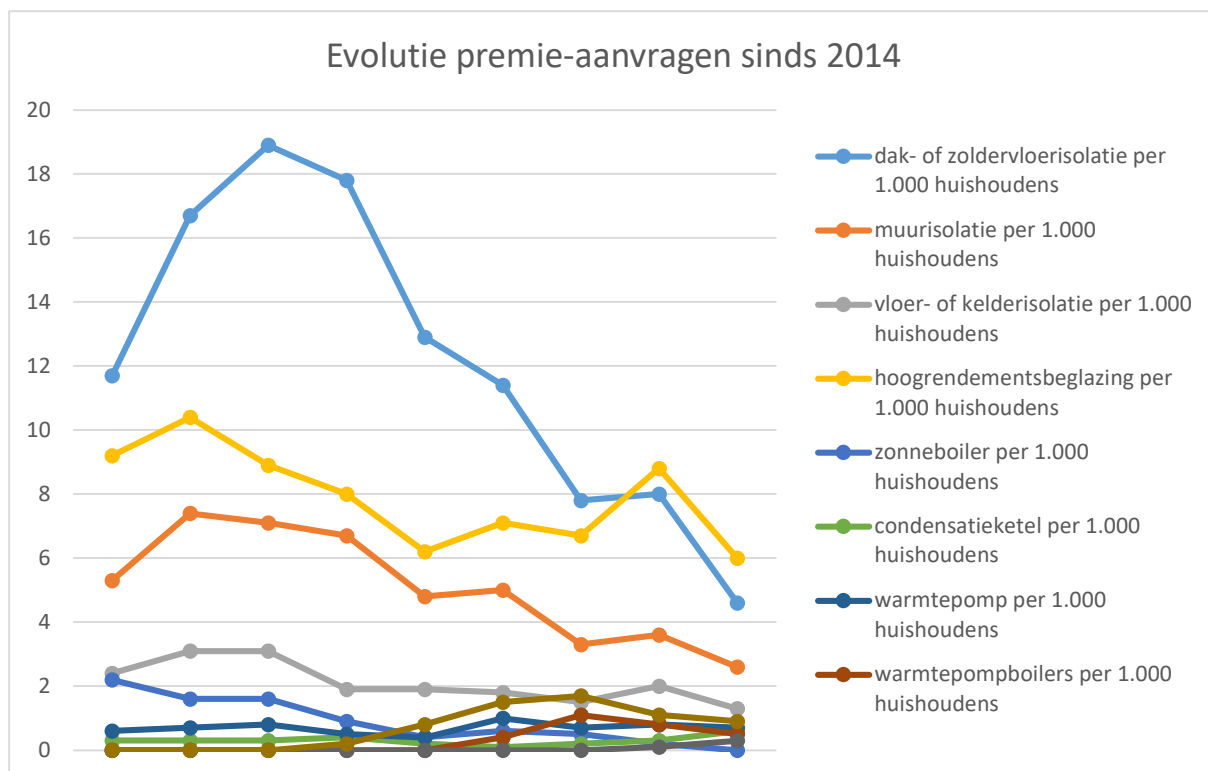

Netwerkbeheerder Fluvius kent premies toe voor duurzame aanpassingswerken aan woningen.

In 2022 werden deze premies aangevraagd in Heist-op-den-Berg. Voor isolatie zijn de aanvragen lager dan gemiddeld in Vlaanderen.

De evolutie voor dat soort premies is ook dalende.

Figuur 83 Overzicht aangevraagde premies sinds 2014

Heist-op-den-Berg onderschreef in 2013 de fairtraderesolutie en behaalde op 5 juni 2018 het label van FaireTradeGemeente. Deelnemers die de verklaring op eer hiervoor ondertekenden:

- Winkels: AD Delhaize Itegem Barnature, D'Essentie koffie, thee & meer; Lidl Heist-op-den-Berg, Oxfam Wereldwinkel, Proxy Delhaize, Spar Schriek, 't 7 Graantje, Wijnhuis Verlinden, Zuid-Afrikaanse Wijnen Van Genechten.
- Horecazaken: Biologische Boerenmarkt, Café Den Hosp, Den Afgrond, De Swa(e)nekelder, Herberg Piet Konijn, Staminee De Living, t Hoekske en 't Eetkafee

- Scholen: Basisschool De Groeituin, Freinetschool Triangel, Sint-Jan Lagere School,
- Bedrijven: Bio-tuinbouwbedrijf Akelei, Ecobos, Groep F&S, Kapper Luk Van Houtven, Maatschappij van de Huisvesting
- Verenigingen: Groen Heist-op-den-Berg, Jeugdraad Heist-op-den-Berg, Stuw Heist (vzw Jeugdhulp Don Bosco Antwerpen)

5 ECOLOGIE

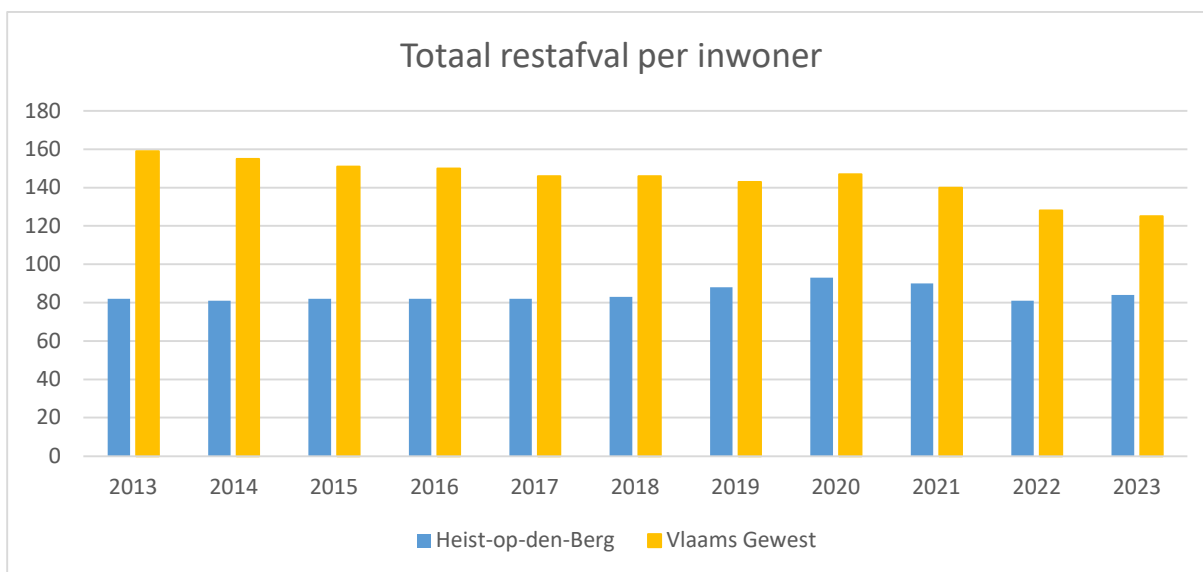

5.1 Afval en kringloopgoederen

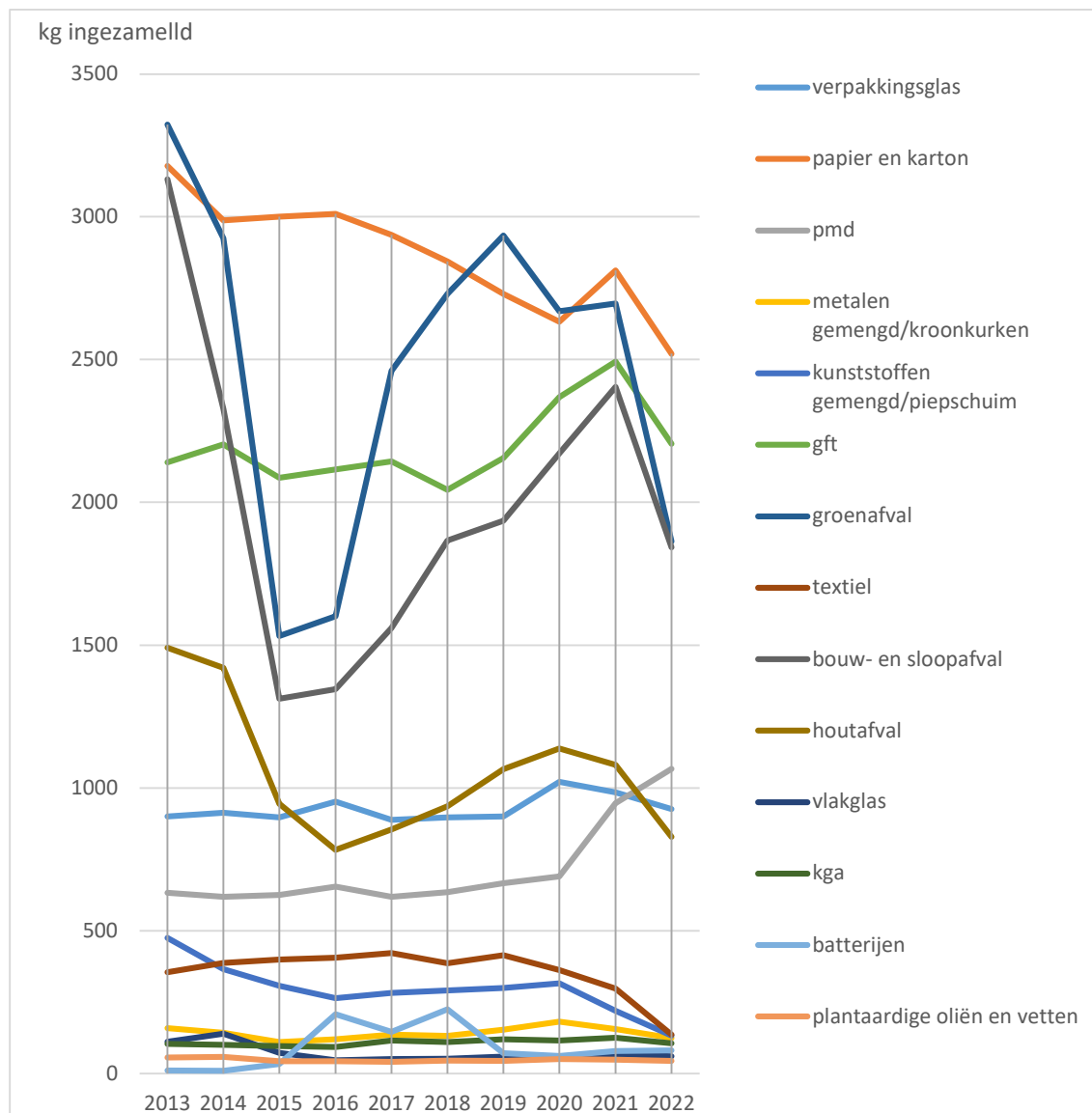
Voor afvalverwerking is Heist-op-den-Berg aangesloten bij IOK. Zij zorgen voor de wekelijkse huis-aan-huisophaling van huisvuil, gft, papier en karton, pmd, glas en de uitbating van twee containerparken.

In de gemeentemonitor 2023 bleek dat 91% van de Heistenaren tevreden is over de huisvuilvoorzieningen in de gemeente, dat is 2% hoger dan bij de vorige bevraging en veel hoger dan het gemiddelde in Vlaanderen, waar 83% tevreden is.

De Heistenaar sorteert goed, per inwoner werd er in 2023 slechts 84 kg restafval per inwoner opgehaald, terwijl dit in Vlaanderen algemeen 125 kg is.

Naast de 3.757 ton restafval die in 2023 werd opgehaald, werden er ook selectieve afvalstoffen ingezameld. Deze grafiek geeft de evolutie van de laatste jaren weer.

Figuur 84 Evolutie selectieve inzameling

Op vlak van afval is er vrij recent nog wetgeving veranderd, wat gevolgen meebrengt voor onze organisatie. De Vlarema wetgeving verplicht elk bedrijf om keukenafval, etensresten en verpakte levensmiddelen apart in te zamelen. De Europese richtlijn voor single use plastic legt dan weer regels op rond wegwerpplastic, wat een impact heeft op de organisatie van evenementen.

Riolering

De rioleringsgraad en de zuiveringsgraad zijn 2 indicatoren die berekend worden door de Vlaamse Milieu Maatschappij. De afgelopen jaren scoorde Heist-op-den-Berg steeds vrij laag: voor beide indicatoren zat het cijfer net onder 60 procent, bijna 25 procentpunt lager dan het Vlaamse

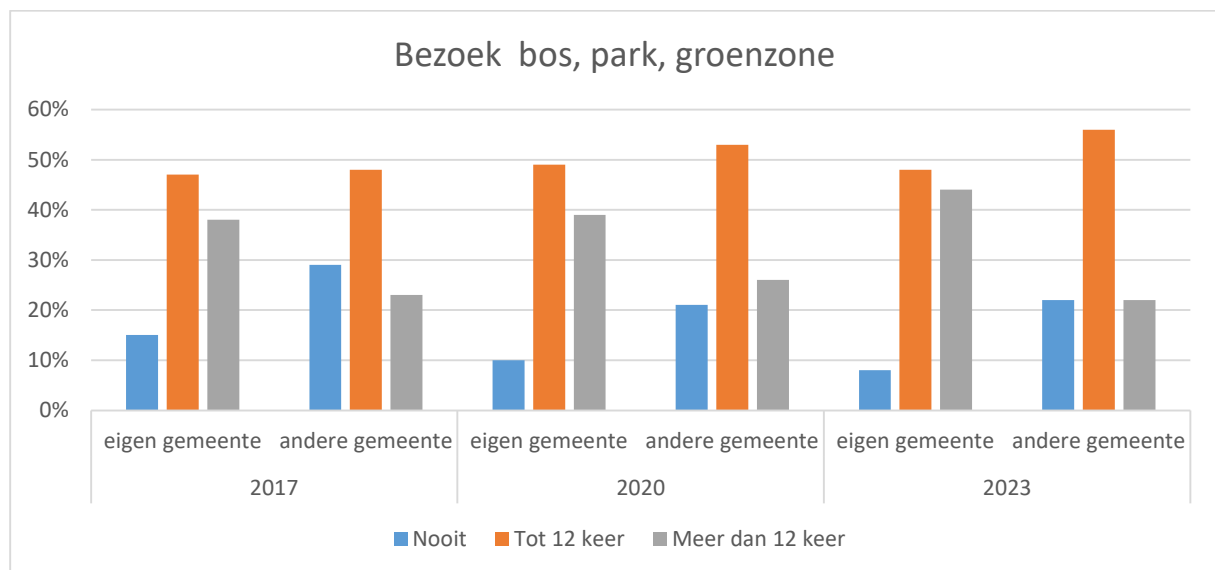
gemiddelde. Vanaf 2023 hanteert VMM een andere berekeningswijze voor de rioleringsgraad²⁷. Hierdoor is het nieuwste cijfer 87,1, wat in de buurt komt van het Vlaamse gemiddelde van 93,3%. Voor de zuiveringsgraad wordt de berekeningswijze nog geüpdatet. Hier is dus nog geen nieuw cijfer voorhanden.

5.2 Natuur en groen

Er zijn in Heist-op-den-Berg twee beschermde natuurgebieden: de Vallei van de Grote Nete, 90 hectare langs de oevers van de middenloop van de Grote Nete tussen Booischot en Itegem, en de Bruggeneindse Goren, 27 hectare versnipperd over verschillende reservaten. Daarnaast is er het provinciaal domein De Averegten, dat 100 ha groot is en waar aan natuureducatie gebeurt. De Vallei van de Grote Nete maakt deel uit van het Natura2000-netwerk. Momenteel is er de uitvoering van een deelproject van het Sigmaplan lopende: “Tussen Hellebrug en Herenbossen” wordt over 650 hectare de winterbedding van de Nete hersteld. De beemden worden hersteld, er komen twee rivierdrempels en er worden compartimenteringsdijken aangelegd. Dit project loopt van 2016 tot 2026 en beslaat naast Heist-op-den-Berg ook Nijlen, Herenthout en Hulshout.

Uit de gemeentemonitor blijkt dat 77% van de inwoners vindt dat er voldoende aanbod van groen in de buurt is, een percentage dat lichtjes gezakt is, net zoals algemeen in Vlaanderen (78%). 82% is tevreden over het aanbod natuur- en groenvoorzieningen in de gemeente, dat aandeel is wel constant gebleven en ligt lichtjes hoger dan het Vlaamse cijfer (80%).

Er wordt regelmatig een bos, park of groenzone bezocht, veel meer binnen Heist dan buiten de gemeente.

Figuur 85 Bezoek bos, park, groenzone

In Heist-op-den-Berg beschikt 92% van de inwoners over een eigen of gedeelde tuin aan de woning.

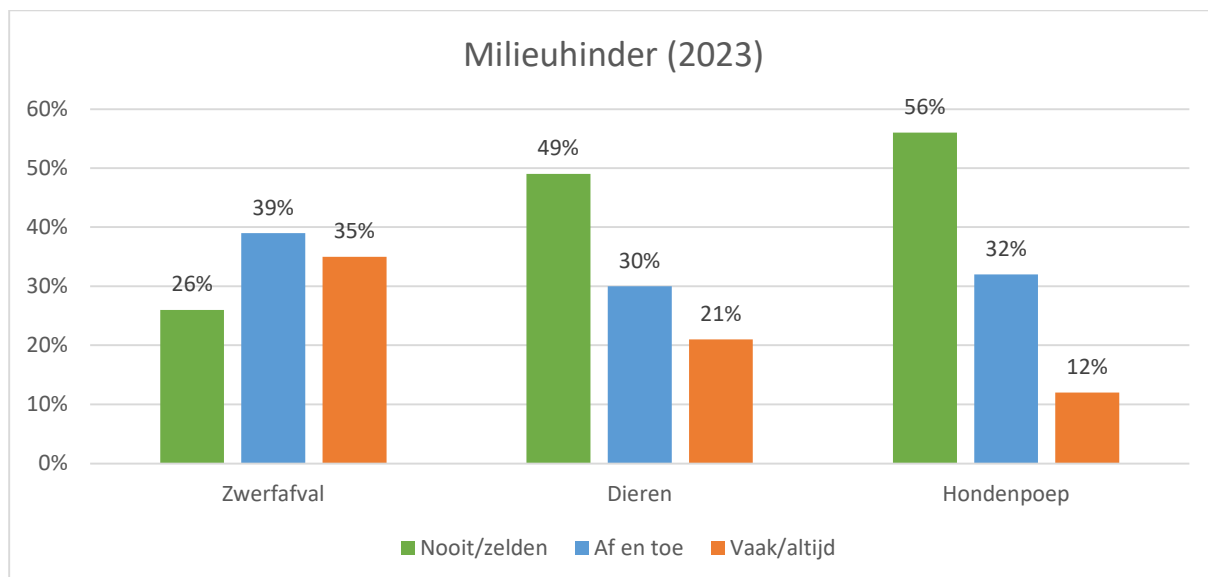
Wat biodiversiteit betreft, is de diversiteit in het aantal waargenomen biologische soorten (planten, dieren, mossen, zwammen,...) volgens de databank www.waarnemingen.be verder gestegen. Veel hangt natuurlijk af van het aantal gebruikers van de databank en de ijver waarmee ze hun waarnemingen ingeven.

²⁷ De stijging in rioleringsgraad is deels te wijten aan extra riolering aangelegd op het terrein en anderzijds door een betere inventarisatie van het eerder aangelegde patrimonium. Maar de berekende cijfers zijn correct en geven een weerspiegeling van de situatie op het terrein zoals deze in de AWIS-rioolinventaris is ingevoerd.

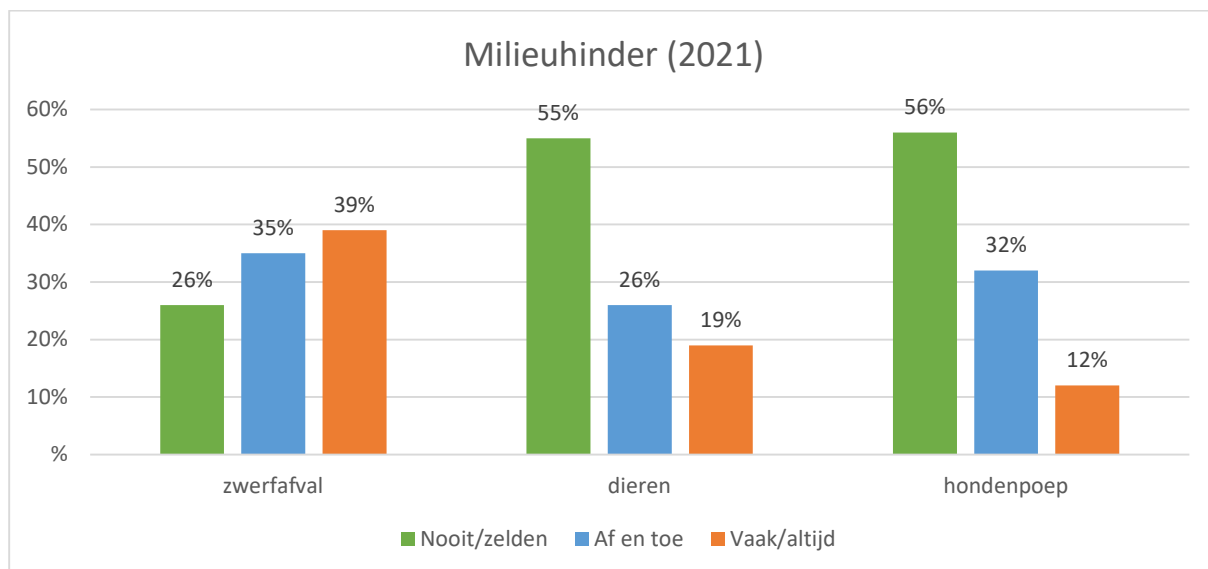
	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Waargenomen Soorten	1.613	1.920	1.902	2.451	2.119	2.247	2.770	3.200

Sinds 2015 is het gebruik van pesticiden door openbare besturen, behoudens enkele strikte uitzonderingen, verboden. Heist-op-den-Berg gebruikte in 2021 geen pesticiden²⁸.

Als het gaat over milieuproblemen, blijkt in Heist zwerfvuil het grootste probleem te zijn. Slechts 1 op 4 inwoners wordt daar nooit of zelden mee geconfronteerd.

Figuur 86 Milieuhinder

Figuur 87 Milieuhinder, bron: gemeentemonitor 2021

²⁸ Cijfers 2021, www.zonderisgezonder.be

5.3 Ruimte en wonen

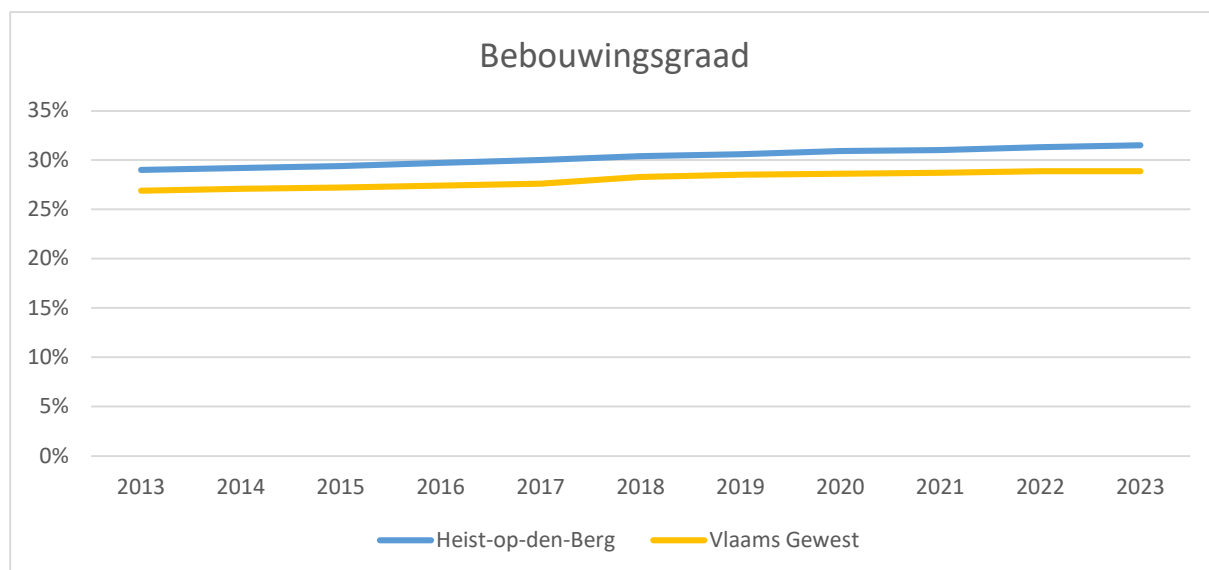
Regionale context

Ruimtelijke realisaties raken aan veel verschillende beleidsdomeinen. Verschillende maatschappelijke uitdagingen zoals de demografische evolutie, de noodzaak naar een meer duurzame samenleving en de klimaatveranderingen brengen ook noden met zich mee. Betaalbaar wonen, sociaal contact, mobiliteit, groen, werkgelegenheid, economie zijn allemaal ruimtelijke opgaven. Efficiënt ruimtegebruik is cruciaal. Dat kan enkel door ruimte te delen, de juiste functie op de juiste plaats te voorzien en te werken aan klimaatadaptatie en mitigatie. Om kwalitatieve projecten te realiseren is er zowel draagvlak nodig als het juiste instrumentarium. Een gedragen regionale visie met een duidelijke toolbox kan hierbij helpen.

Wonen

Met 86,7 km² is Heist een zeer grote gemeente.

De bebouwde oppervlakte in Heist neemt, zoals overal in Vlaanderen, toe. De bebouwingsgraad (verhouding bebouwde oppervlakte ten opzichte van de totale oppervlakte van de gemeente) bedroeg in 2023 3,51%.

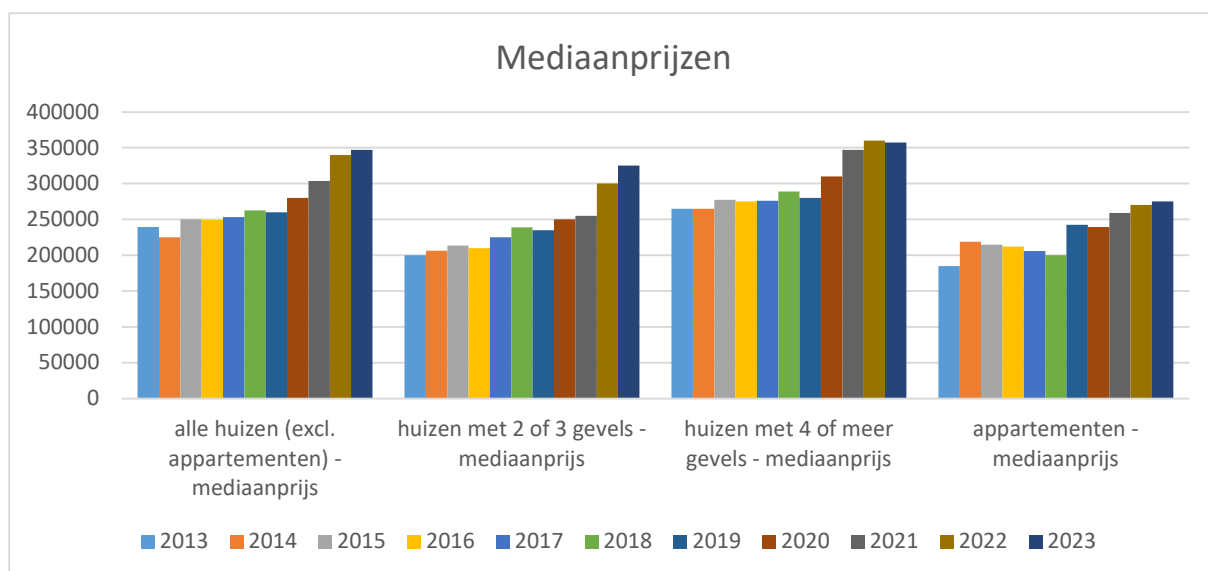

Figuur 88 Bebouwingsgraad

De gemiddelde verkoopprijs van bouwgrond is verdubbeld van 101,5 euro per m² in 2005 naar 205,66 euro per m² in 2014. Recentere gegevens zijn niet meer voorhanden, omdat de prijs te veel afhankelijk is van factoren als regio en ligging²⁹.

De verkoopprijs voor woningen steeg de laatste 10 jaar zeer sterk. De mediaanverkoopprijs voor huizen nam de laatste 10 jaar met ca 100.000 euro toe.

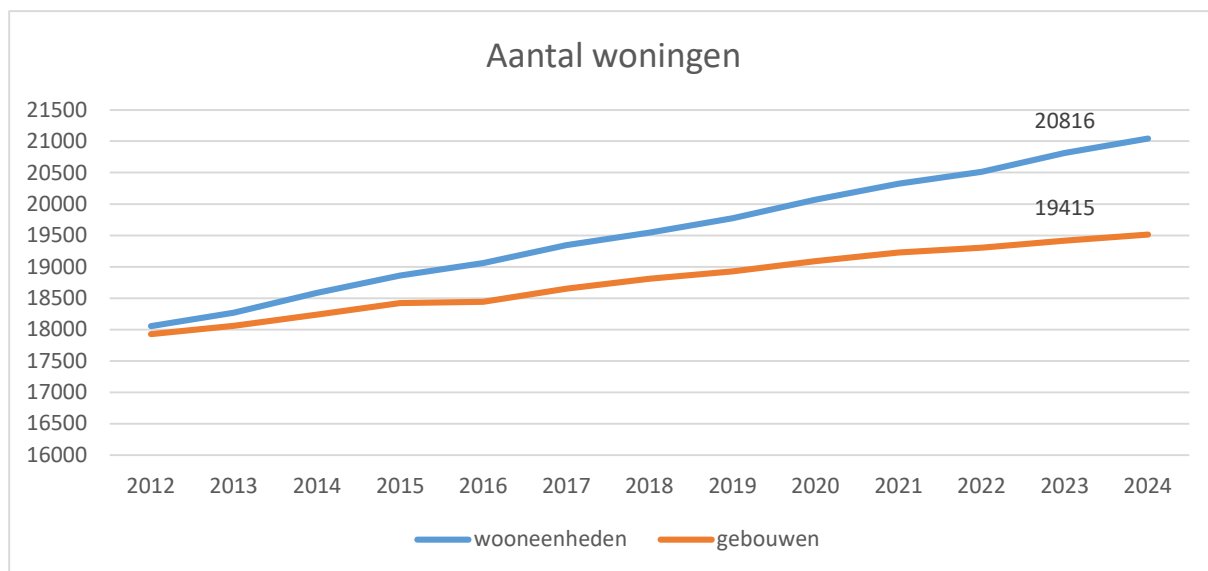
²⁹ www.vlaanderen.be/prijzen-van-bouwgrond

Figuur 89 Mediane vastgoedprijzen

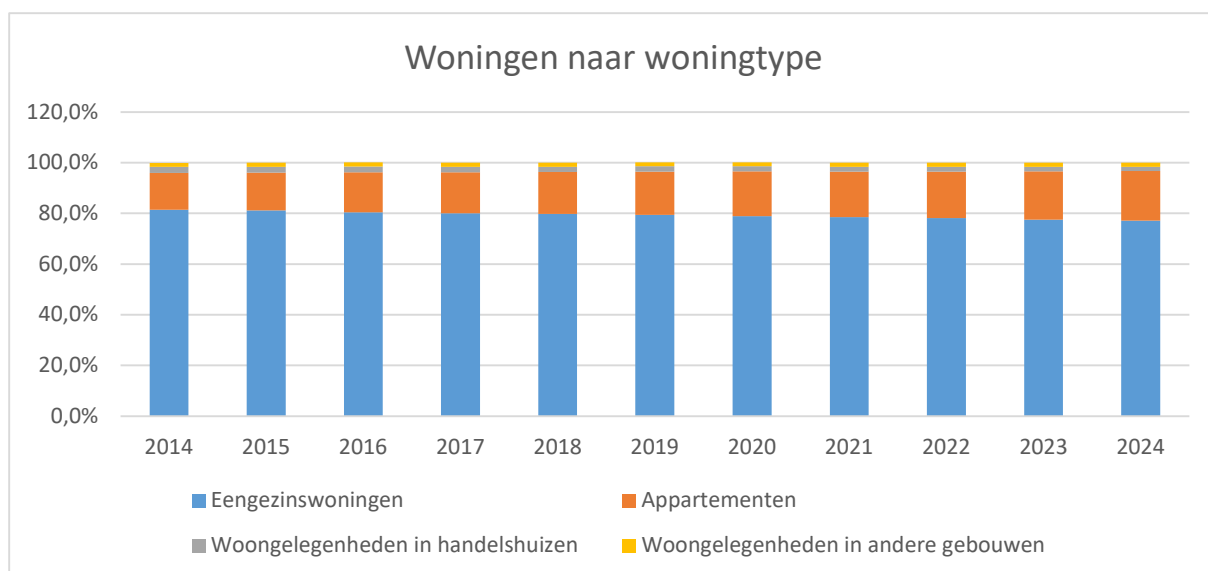
De ruimte bestemd voor wonen t.o.v. de totale oppervlakte van de gemeente bedraagt 23,8%. Dat is meer dan gemiddeld in Vlaanderen (16,7%). De gronden bestemd voor industrie bedragen 3,5%, die voor landbouw 59,7% van de totale ruimte, ongeveer hetzelfde als in het Vlaams gewest. 4,2 % van de oppervlakte heeft als bestemming bos, dat is een procent meer dan in Vlaanderen waar dit 3,3% bedraagt.

In 2024 waren er in Heist-op-den-Berg 21.048 wooneenheden, zijnde wooneenheden in huizen in gesloten, halfopen of open bebouwing, in hoeven en kastelen, in buildings en flatgebouwen met appartementen, in handelshuizen en in andere gebouwen. In totaal gaat het om 19.514 gebouwen waarin gewoond wordt.

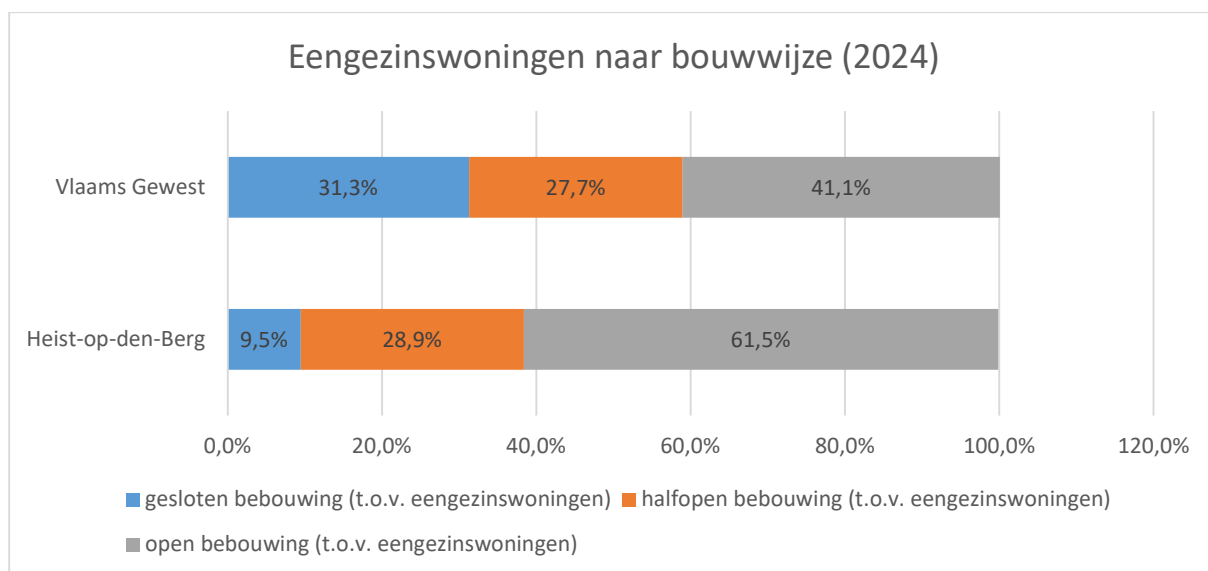
Figuur 90 Aantal woningen

De woningmarkt in Heist-op-den-Berg bestaat voor het overgrote deel uit eengezinswoningen. Het aandeel appartementen is wel gestegen van 14,5 in 2014 naar 19,1 in 2023.

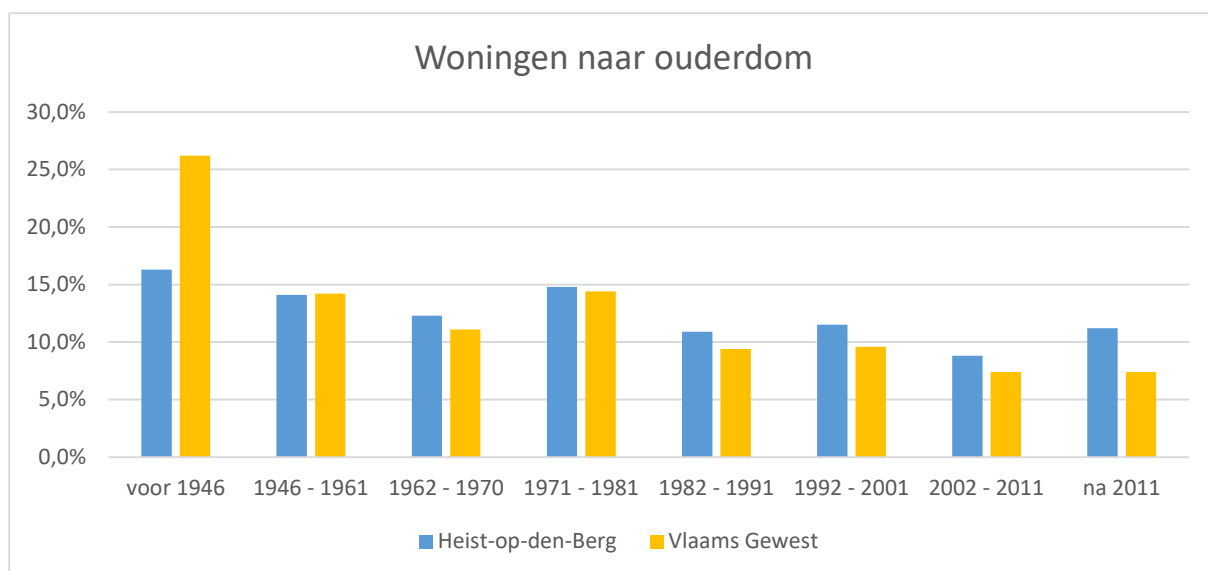
Figuur 91 Woningtypes

Het merendeel van de eengezinswoningen is vrijstaand.

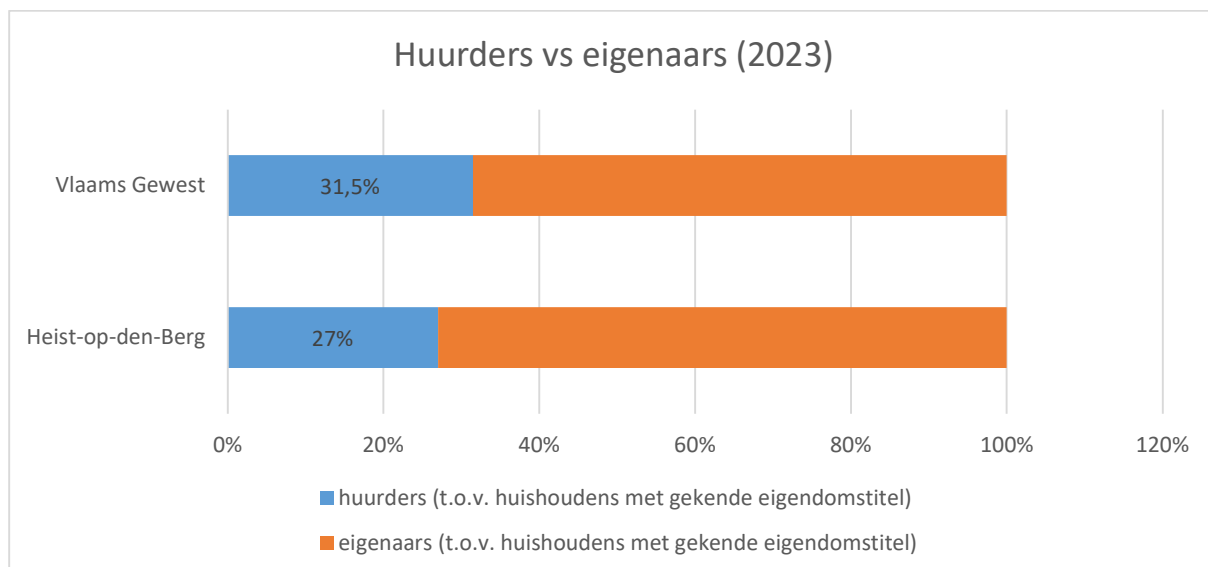
Figuur 92 Eengezinswoningen naar bouwwijze

De woningen in Heist-op-den-Berg zijn vrij recent in vergelijking met Vlaanderen, 4 op de 10 woningen dateren van na 1981. Dat heeft natuurlijk een invloed op het comfort en energieverbruik van de woningen. Een derde van het woningbestand dateert van voor 1960, dat wil zeggen uit een periode zonder wettelijke isolatieverplichtingen. Er is dus een aanzienlijk renovatiepotentieel.

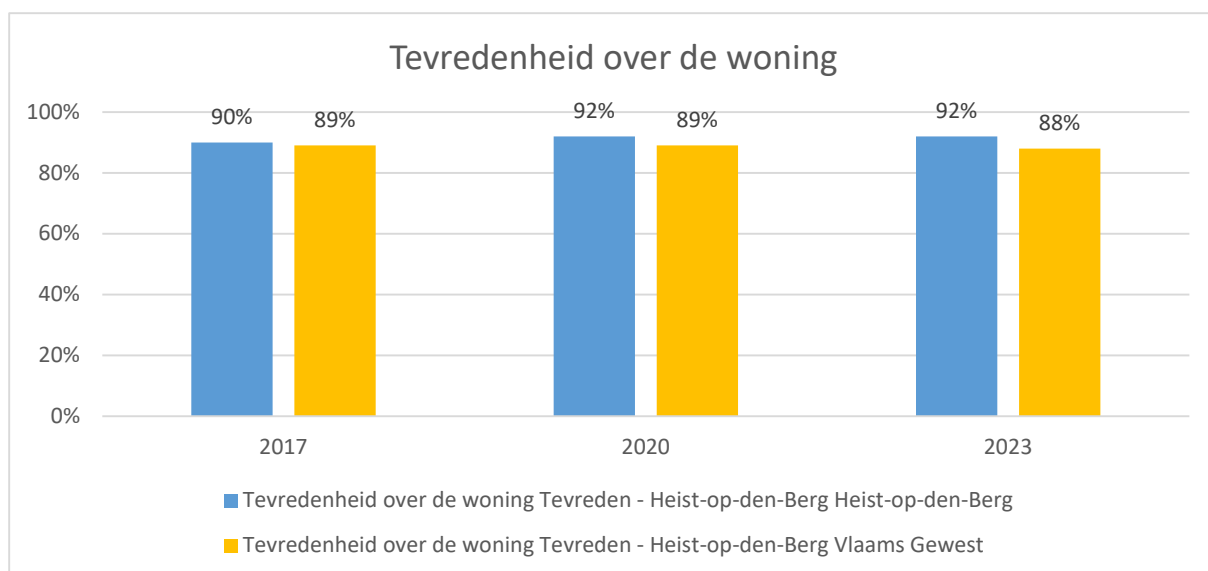
Figuur 93 Woningen naar ouderdom

Het merendeel van de gebouwen in Heist-op-den-Berg betreffen woningen in eigendom. 27% van de wooneenheden betreffen huurpanden. Huurwoningen vormen een moeilijke klimaatuitdaging: huurders zullen niet investeren in hun huurwoning en eigenaars van huurwoningen vragen een andere benadering om hen te overtuigen. De Vlaamse wooncode legt een aantal energetische normen op aan huurwoningen, maar deze normen liggen laag.

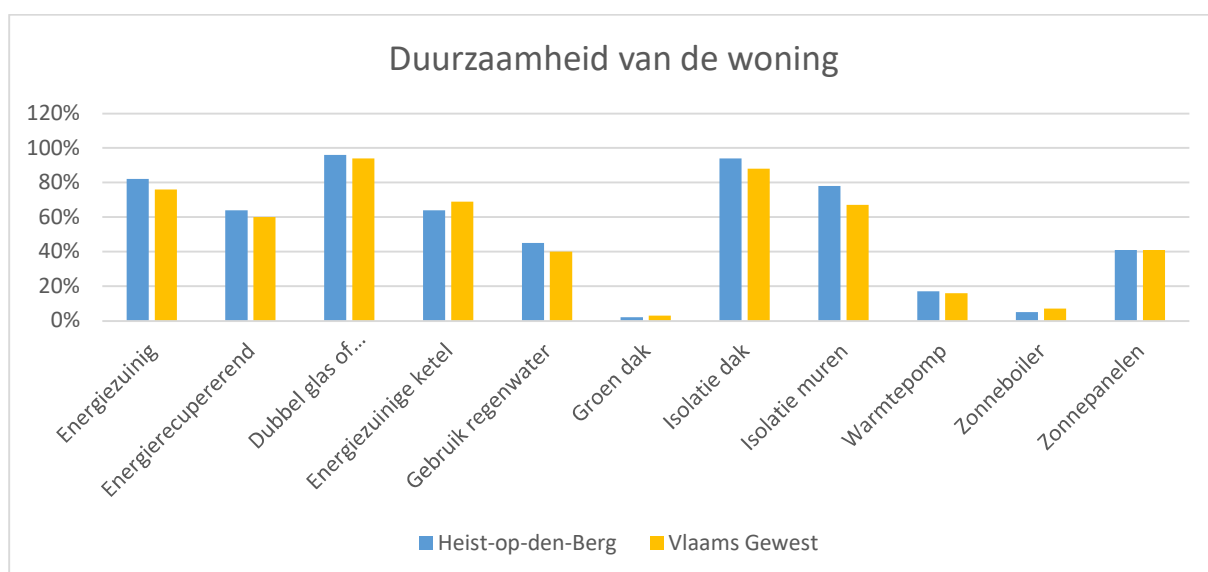
Figuur 94 Aandeel huurders en eigenaar t.o.v. totaal huishoudens met gekende eigendomstitel (2023)

Bij de bevraging van de gemeentemonitor van 2023 blijkt de tevredenheid over de eigen woning hoog (92%) en constant.

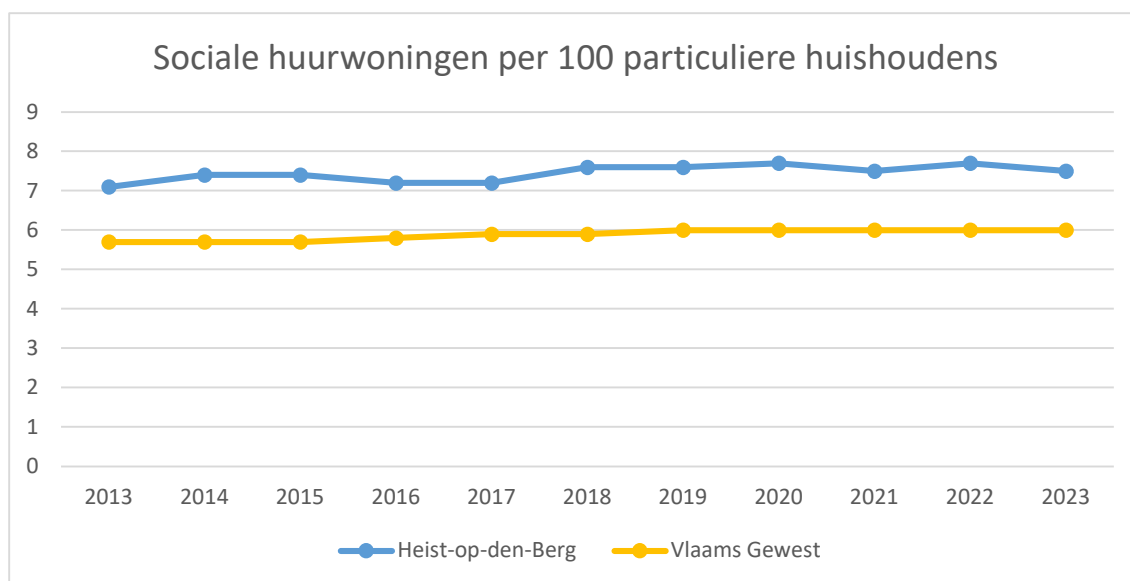
Figuur 95 Tevredenheid over woning

In diezelfde bevraging werd aan inwoners gevraagd of hun woning energiezuinig was. Het percentage dat “ja” antwoordde op deze vraag, ligt voor bijna alle aspecten hoger dan in Vlaanderen. Enkel voor de aanwezigheid van een groendak en een zonneboiler scoort Heist iets lager dan Vlaanderen.

Figuur 96 Duurzaamheid van de woning

Het aandeel sociale woningen t.o.v. het aantal private huishoudens is ongeveer hetzelfde gebleven en bedraagt voor 2023 7,5 sociale huurwoningen per 100 particuliere huishoudens. Dat is een hoger cijfer dan in Vlaanderen.

Er zijn in Heist 1.445 sociale huurwoningen.³⁰ Het aantal sociale woningen per 1.000 inwoners bedraagt 30, wat beduidend meer is dan in Vlaanderen (20).³¹

Op 1 januari 2023 waren er 52 woningen opgenomen in het leegstandsregister. Er waren 6 verwaarloosde woningen. Er werden 57 conformiteitsonderzoeken uitgevoerd. Dit aantal stijgt jaar na jaar (2021:42, 2022: 48).³²

5.4 Mobiliteit

Regionale context

Mobiliteit in onze regio is sterk autogericht en leidt tot opstoppingen en inefficiëntie. Er is een maatschappelijke nood aan ruimte voor stadontwikkeling, klimaatadaptatie en alternatieve vervoerswijzen. Toegenomen fietsgebruik vergroot de behoefte aan betere infrastructuur. Basisbereikbaarheid en verbetering van het openbaar vervoer zijn essentieel. Het groeiende goederenvervoer, vooral e-commerce, vraagt om duurzame logistiek. Een gecoördineerde regionale aanpak en beleidsmaatregelen zijn essentieel voor een betere mobiliteit en levenskwaliteit.

Wegen en verkeer

Heist-op-den-Berg heeft veel gemeentewegen. Het gemeentelijk wegennet bedraagt 403 km, terwijl dit in Vlaanderen gemiddeld maar 166 km is.

De dichtheid van de weginfrastructuur in eigen beheer, dat wil zeggen de lengte (in lopende km) gemeenteweg ten opzichte van de totale oppervlakte (km²) bedraagt 4,7%, terwijl dat in Vlaanderen slechts 3,9% is³³.

158 km trage wegen doorkruisen de gemeente voor de zachte weggebruiker.

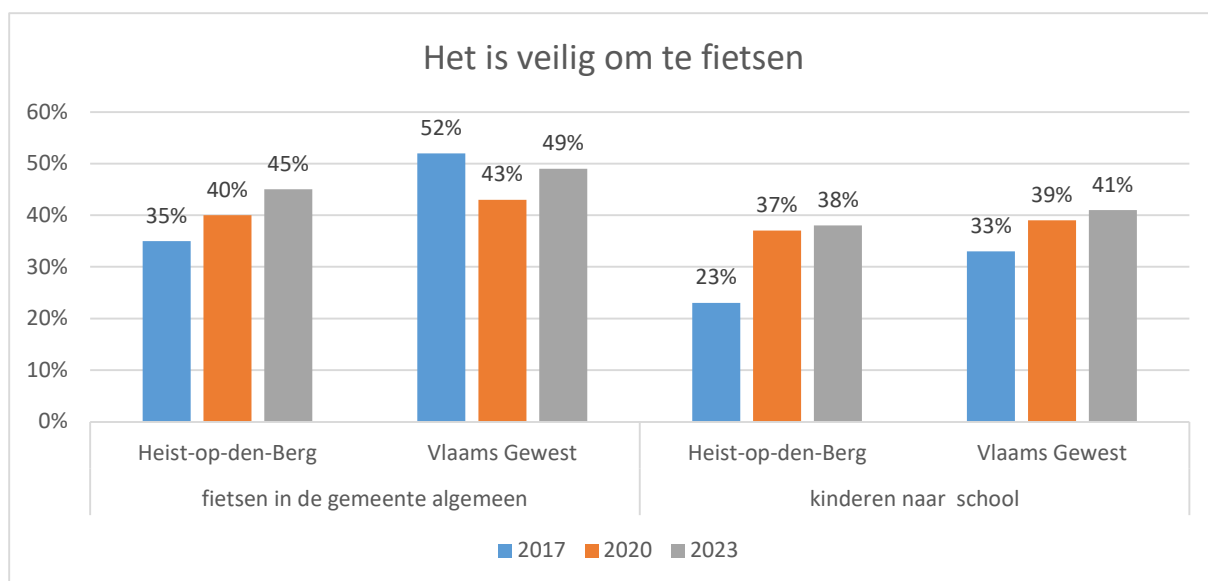
Het aandeel inwoners dat het veilig vindt om te fietsen stijgt, maar blijft wel lager liggen dan in Vlaanderen. 4 op 10 Heistenaren vindt het voor kinderen veilig om naar school te fietsen.

³⁰ Cijfers Wonen in Vlaanderen, 2023

³¹ Cijfers 2020, uit Belfius Individueel Financieel Profiel Heist-op-den-Berg 2022

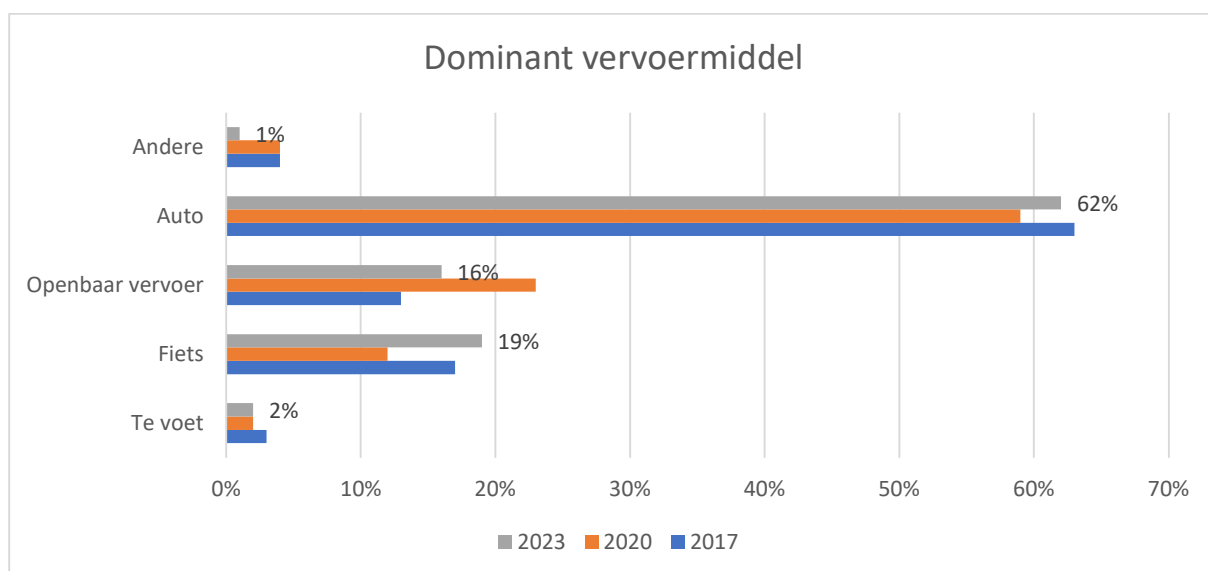
³² Cijfers uit IOK, Woonkaart Heist-op-den-Berg 2023

³³ Cijfers 2005, geciteerd in Bestuurskrachtmonitor Heist-op-den-Berg 2017.

Figuur 97 Veilig om te fietsen?

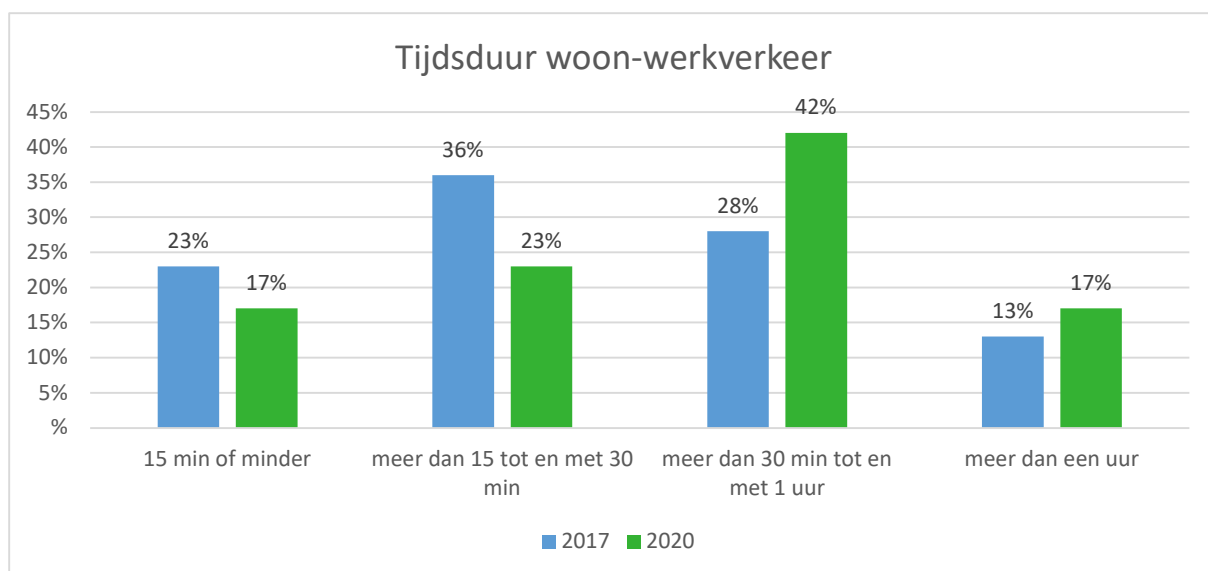
De verplaatsingen tussen woonplaats en werk, school of opleiding van de Heistenaren gebeuren nog steeds voor het merendeel met de auto. De cijfers zijn vergelijkbaar met Vlaanderen.

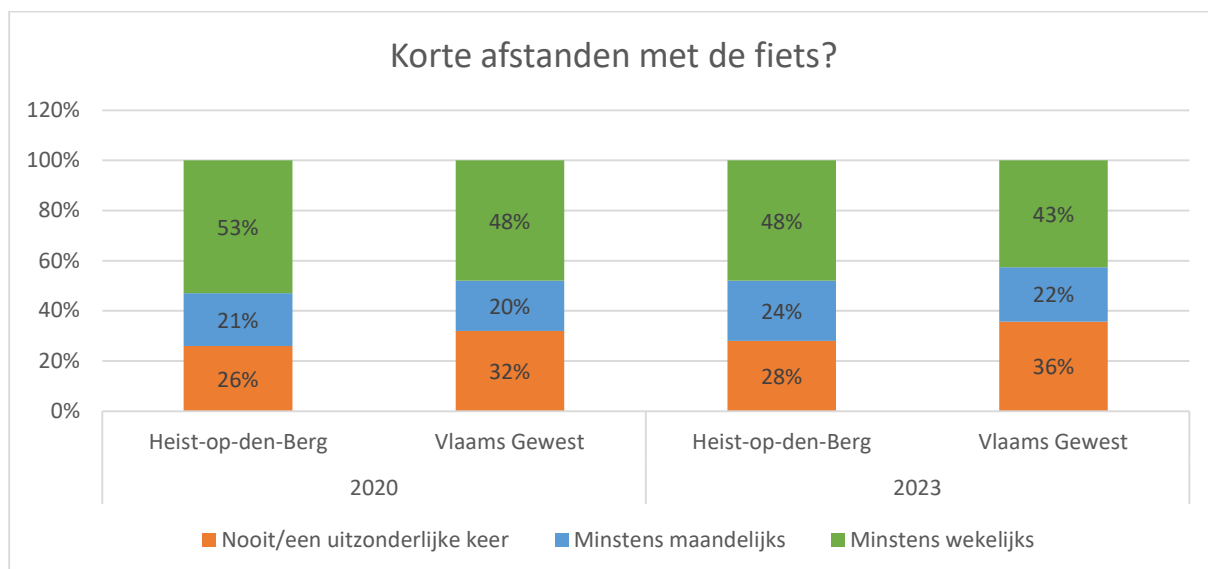
Figuur 98 Dominant vervoersmiddel

De gemiddelde tijdsduur van het woon-werkverkeer is sterk toegenomen³⁴.

³⁴ Meest recente cijfers: 2020.

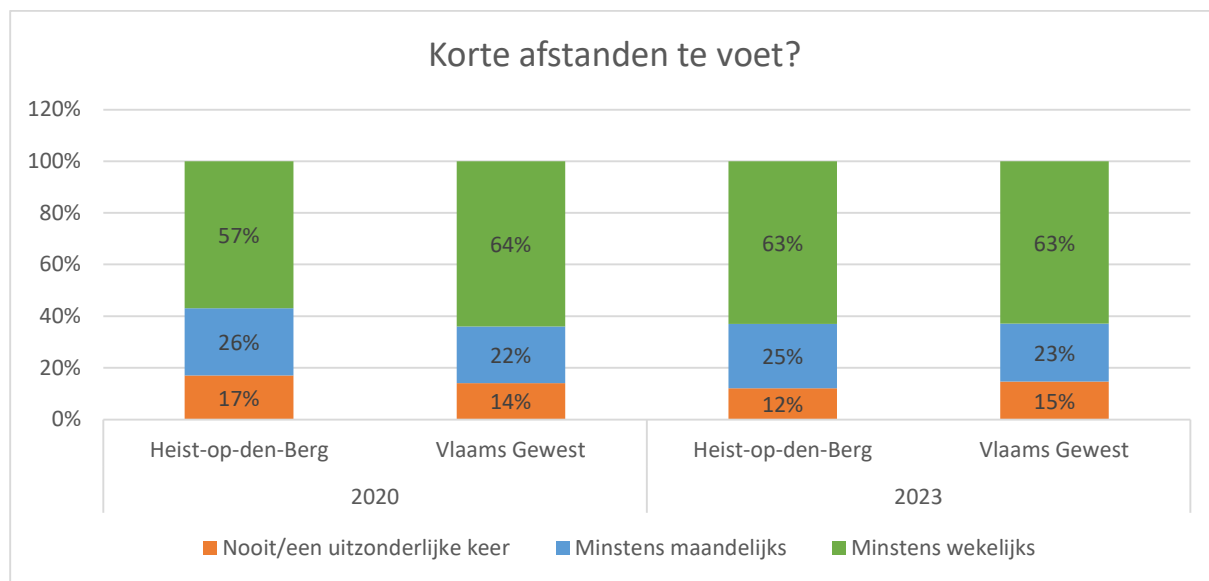

Qua duurzaam verplaatsingsgedrag, zijn er volgens de Gemeentemonitor ten opzichte van 2020 minder mensen die minstens wekelijks de fiets nemen. Ook op Vlaams niveau zien we deze achteruitgang. Ook het aantal mensen dat aangeeft nooit of uitzonderlijk de fiets te nemen, is gestegen. Nochtans leeft algemeen wel het gevoel dat er de laatste jaren een kentering is gekomen en dat woon-werkverkeer met de fiets in de lift zit.

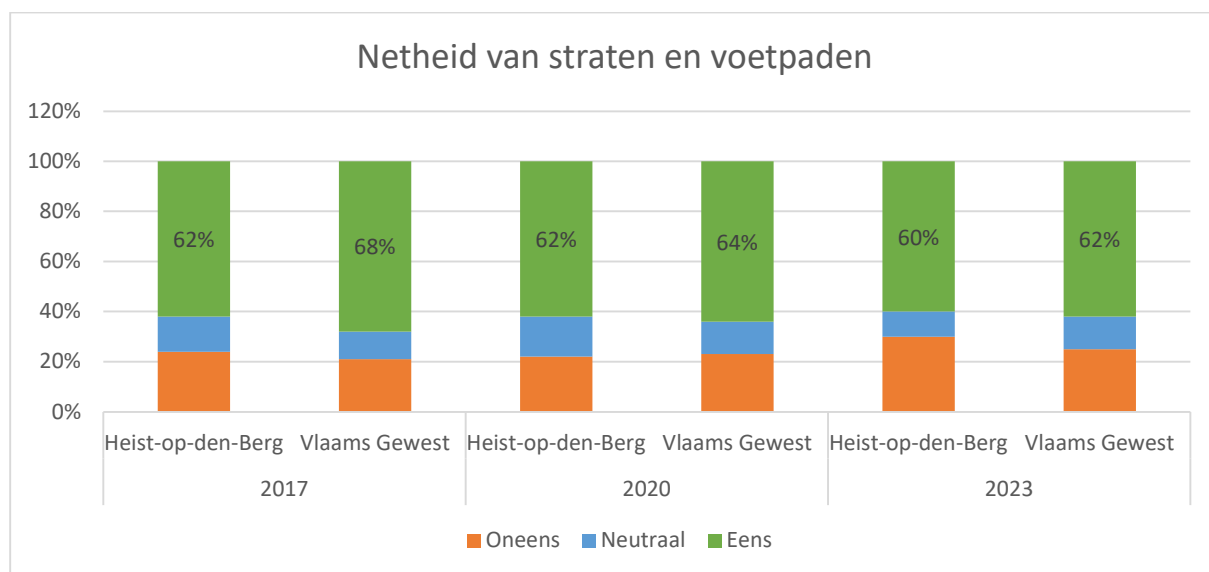
Figuur 99 Korte afstanden met de fiets?

Er zijn wel meer inwoners die voor korte afstanden te voet gaan, er zijn nu in Heist-op-den-Berg evenveel mensen die wekelijks korte afstanden te voet gaan als in Vlaanderen, terwijl daar vorige keer nog een achterstand was.

Figuur 100 Korte afstanden te voet?

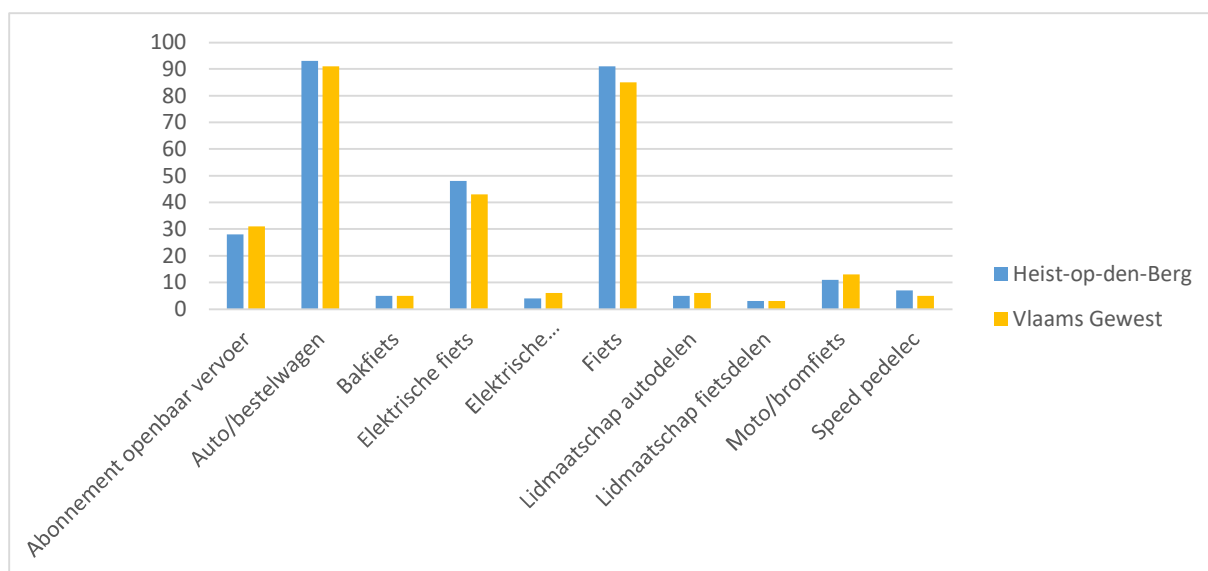
Het aandeel inwoners dat vindt dat straten en voetpaden in de buurt over het algemeen netjes zijn, is bij de laatste bevraging gedaald naar 6 op 10, ietsje lager dan algemeen in Vlaanderen.

Figuur 101 Netheid van straten en voetpaden

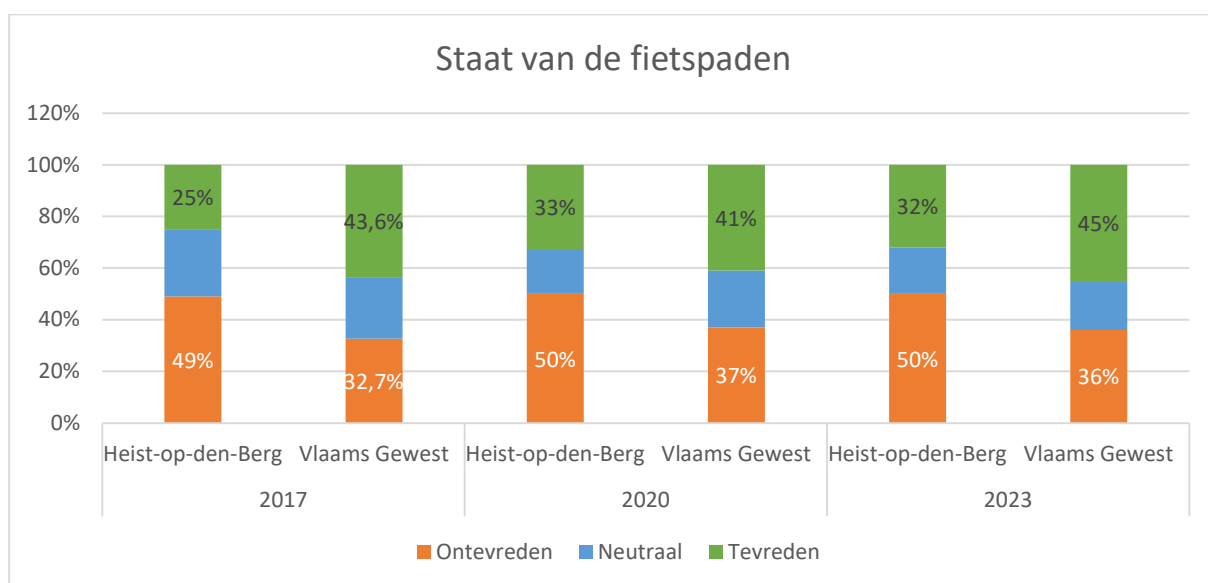
Het vervoersmiddelenbezit ligt in bijna alle categorieën (enkel abonnement openbaar vervoer en moto/bromfiets) hoger dan in Vlaanderen. 93% van de inwoners geeft aan dat zijn gezin over een auto kan beschikken, 91 % van de inwoners heeft een fiets, 48% van de inwoners heeft zelfs een elektrische fiets ter beschikking in het gezin.

Ook de speedpedelec is al goed ingeburgerd in Heist-op-den-Berg. In 2024 waren er 648 snelle fietsen ingeschreven.

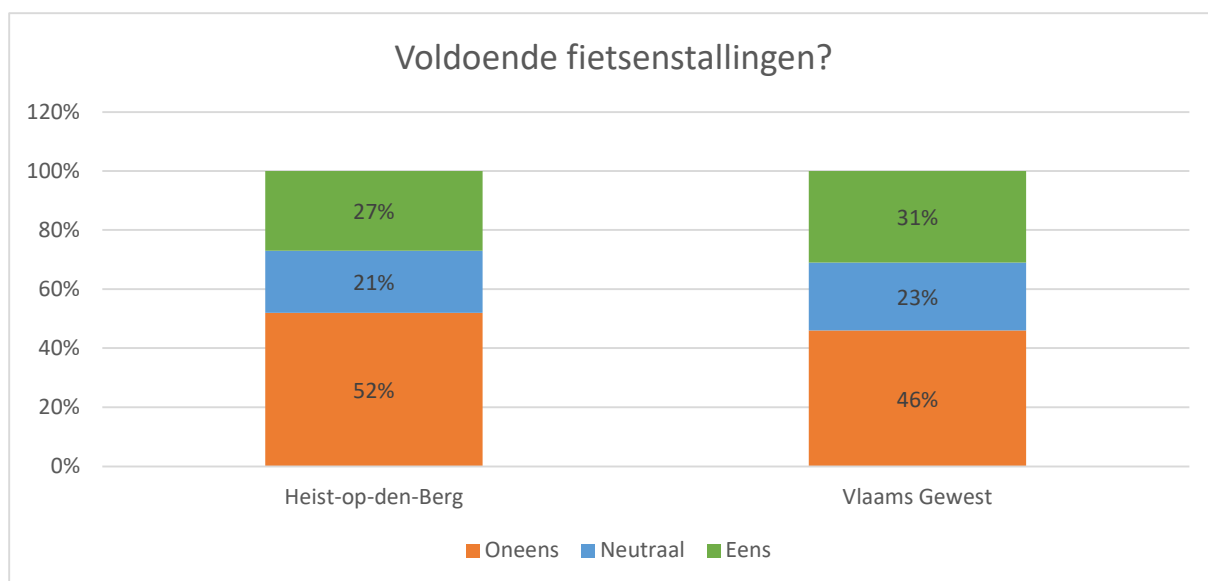
Figuur 102 Vervoersmiddelenbezit

De fietsers zijn niet allemaal tevreden. Dit bevestigt de bevraging van de gemeentemonitor 2023.

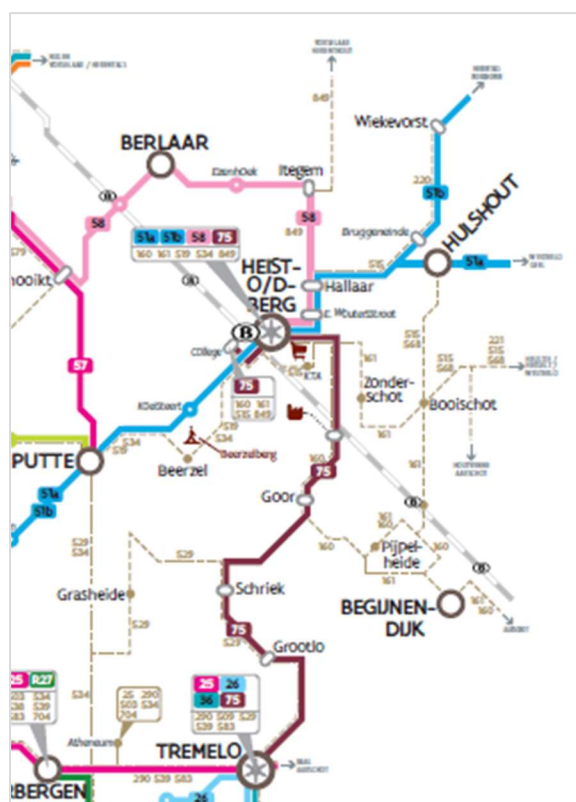
Figuur 103 Staat van de fietspaden

Ook over fietsenstallingen is de Heistenaar niet zo positief.

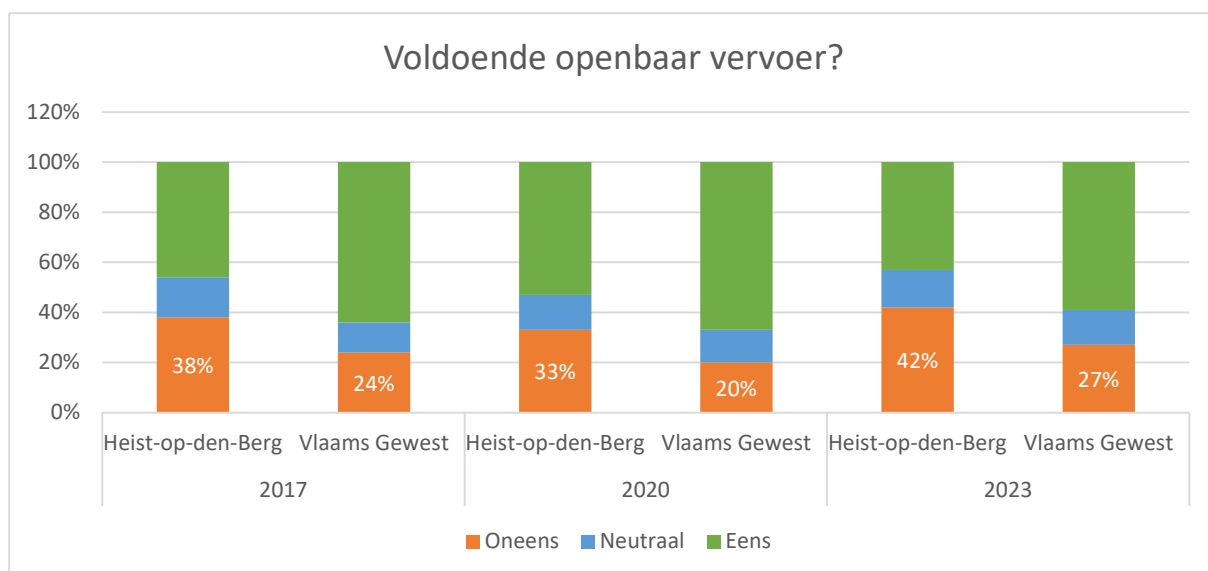
Figuur 104 Tevredenheid over fietsenstallingen

Wat betreft busvervoer, bedienen momenteel deze lijnen de gemeente:

Figuur 105 Bron: uitsnede uit netplan vervoersregio Mechelen

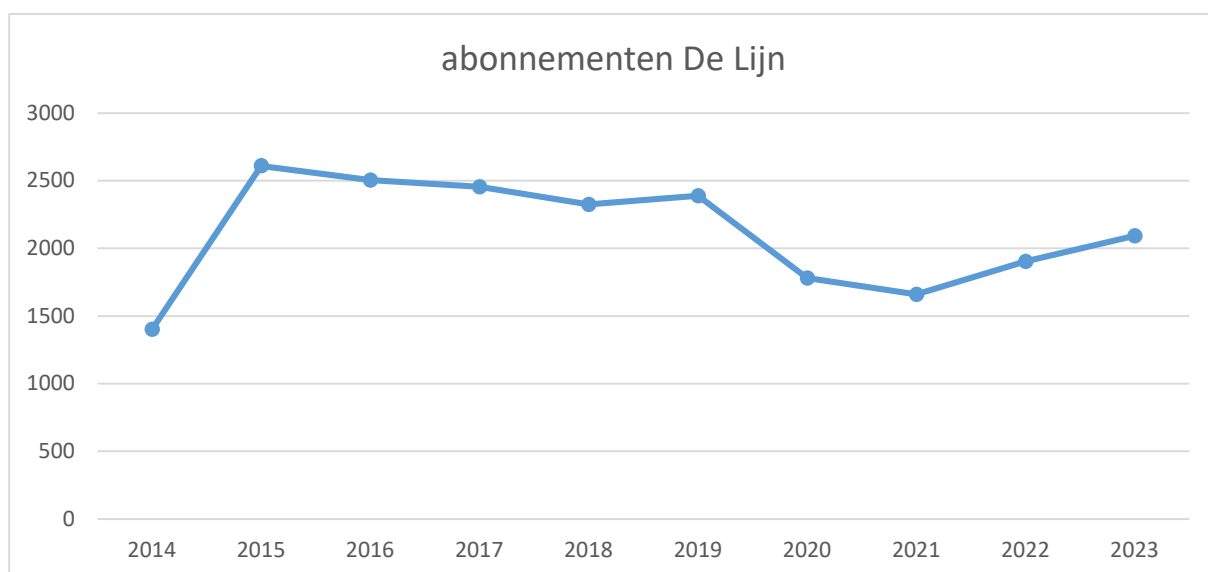
Hoewel er een treinstation in de gemeente is, blijkt de Heistenaar niet zo tevreden over het aanbod aan openbaar vervoer. Het percentage dat ontevreden is ligt bijna 15% hoger dan gemiddeld in Vlaanderen, en bij de laatste peiling was het aandeel ook nog gegroeid.

Figuur 106 Tevredenheid over aanbod openbaar vervoer

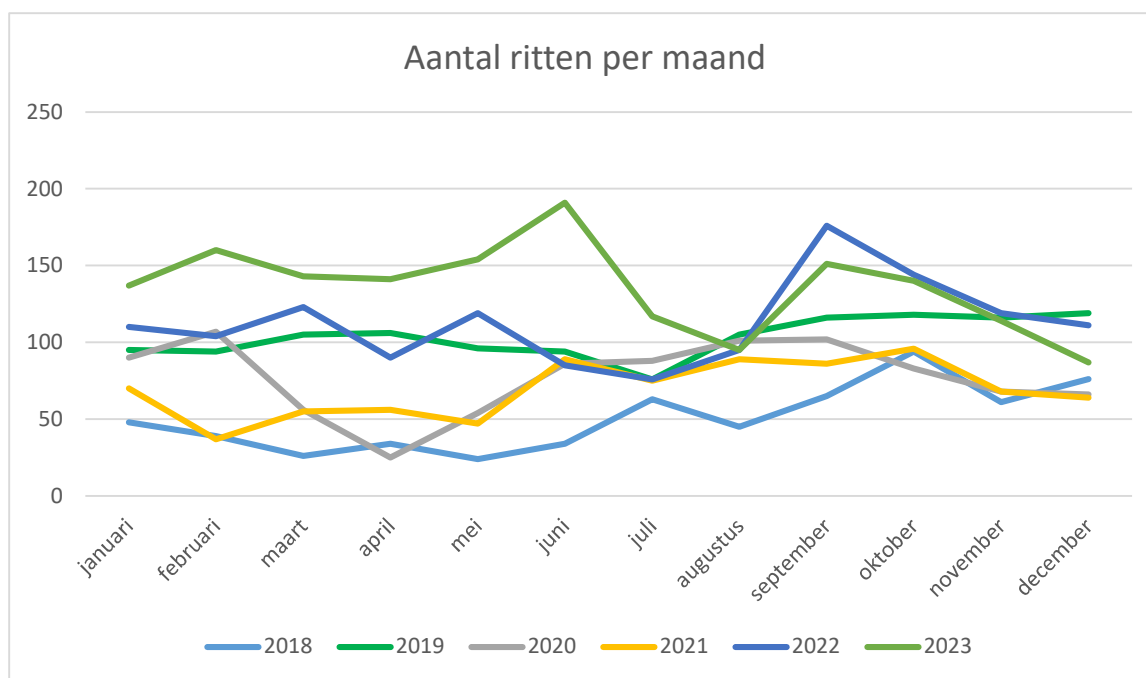
Mogelijk ligt hier onvrede over het recente snoeien in het aanbod van buslijnen aan de basis.

Tijdens de jaren 2015-2019 hadden beduidend meer mensen een busabbonnement.

Figuur 107 Aantal busabonnementen

Op het grondgebied van Heist-op-den-Berg kan je de trein nemen in het station van Heist-op-den-Berg en de stopplaats in Booischot-station. Voor inwoners van Itegem kan de stopplaats van Melkouwen ook interessant zijn. Met de Local Multi card (voorheen Key Card) kan je vanuit Heist aan een goedkoop tarief naar Melkouwen, Lier, Begijnendijk, Langdorp, Aarschot, Booischot en Berlaar. Je kan er ook een fiets lenen, de zgn. Blue-bikes. Dit systeem van deelfietsen bestaat sinds 2016 in Heist. Er staan 8 fietsen ter beschikking. In 2023 maakten 244 unieke gebruikers 1.630 ritten. Sinds juni 2023 zijn er ook deelfietsen van Donkey Republic beschikbaar aan het station van Heist-op-den-Berg en Booischot, en aan het Hoppin-punt Leopoldlei.

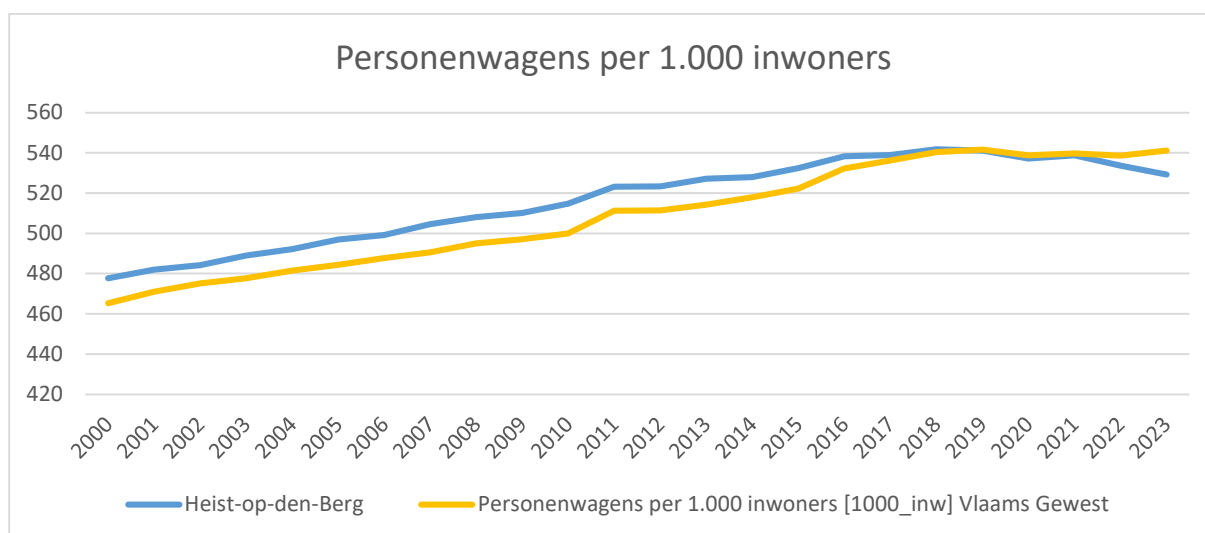

Figuur 108 Blue-bike cijfers per maand. Bron: Blue-bike jaarrapport 2023

Sinds 2017 bestaat de mogelijkheid om een Cambio-wagen te reserveren. In de Leopoldlei is een standplaats met twee deelwagens van Cambio. Sinds september 2024 staan er ook Cambiowagens in de Leopoldlei in Heist-Centrum, Heist-Station, Booischot-Station en Schriek.

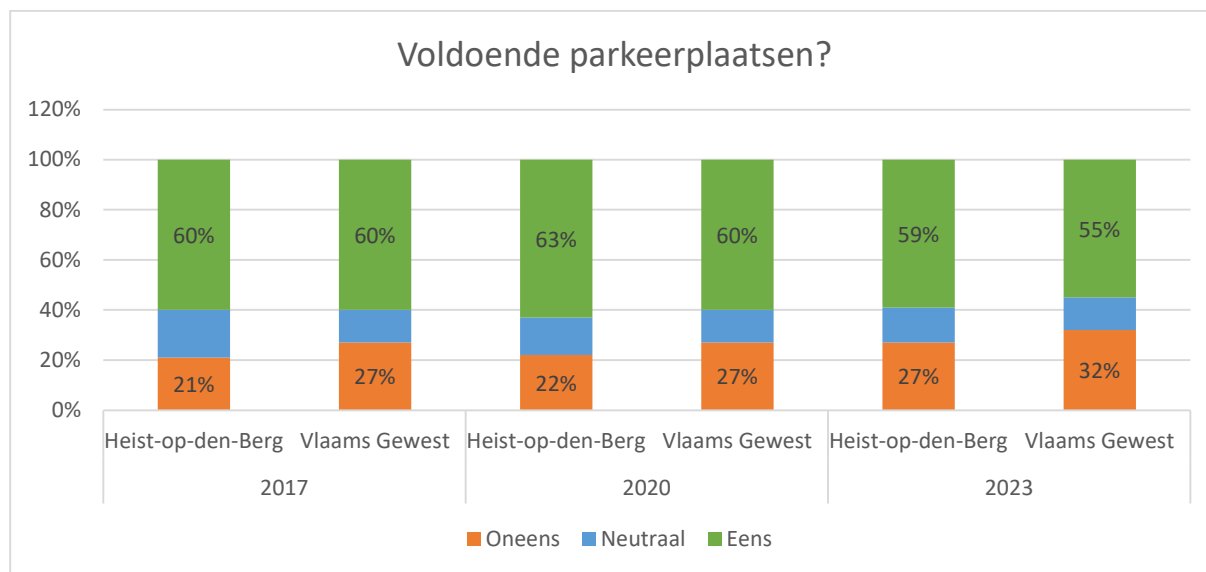
In 2024 waren er 126 actieve gebruikers, die 1.165 ritten hebben gemaakt, goed voor 60.502 kilometers.

In 2023 waren er in Heist 24.281 personenwagens geregistreerd. Dit komt neer op 529,2 wagens op 1.000 inwoners. Dit getal ligt lager dan algemeen in Vlaanderen, waar dit getal 541,1 bedraagt. Als we de langetermijntrend bekijken, lijkt er zich een trendbreuk af te tekenen. In het verleden waren er in Heist steeds meer wagens dan gemiddeld in Vlaanderen, sinds 2019 zijn dat er iets minder.

Figuur 109 Personenwagens

Een ruime meerderheid van alle Heistenaren is tevreden over het aantal parkeerplaatsen voor bewoners. Het percentage dat het oneens is met de stelling dat er voldoende parkeerplaatsen zijn, is wel toegenomen bij de laatste bevraging.

Figuur 110 Voldoende parkeermogelijkheden?

5.5 Energie

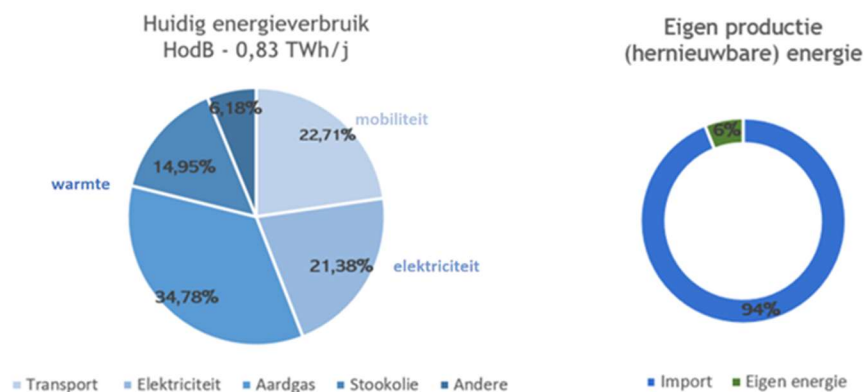
Regionale context

Lokale besturen hebben een sleutelrol in de realisatie van de Europese ambitie om tegen 2050 klimaatneutraal te zijn. Het verlagen van de CO₂-uitstoot en het verhogen van energie-efficiëntie zijn belangrijke pijlers van de transitie. De toekomst brengt enorme uitdagingen met zich mee: nieuwe woonbehoeftes evolueren als gevolg van o.m. vergrijzing en gezinsverdunding, er is de bouwshift tegen 2040 en er wacht een gigantische renovatieopdracht van de particuliere woningen. Heel wat verouderd of leegstaand gemeentelijk patrimonium verdient een gecoördineerde aanpak. Ook bedrijfsleiders moeten meer investeren in energie-efficiëntie en duurzame energievoorziening. De combinatie van ambitie met de nodige technische kennis en financiële ondersteuning heeft veel potentieel voor een versnelling op vlak van mitigatie.³⁵

Warmteanalyse

Van het totale energieverbruik in Heist-op-den-Berg gaat zo'n 55% naar warmte (aardgas, stookolie en andere, donkerblauw), 21% naar elektriciteit en 23% naar mobiliteit. Slechts 6% van de energieproductie komt van hernieuwbare energie (Bron: Broeikasgasemissie-inventaris, 2021, eigen verwerking).

³⁵ Alles vloeit, regionale inspiratienota Rivierenland 2020-2025

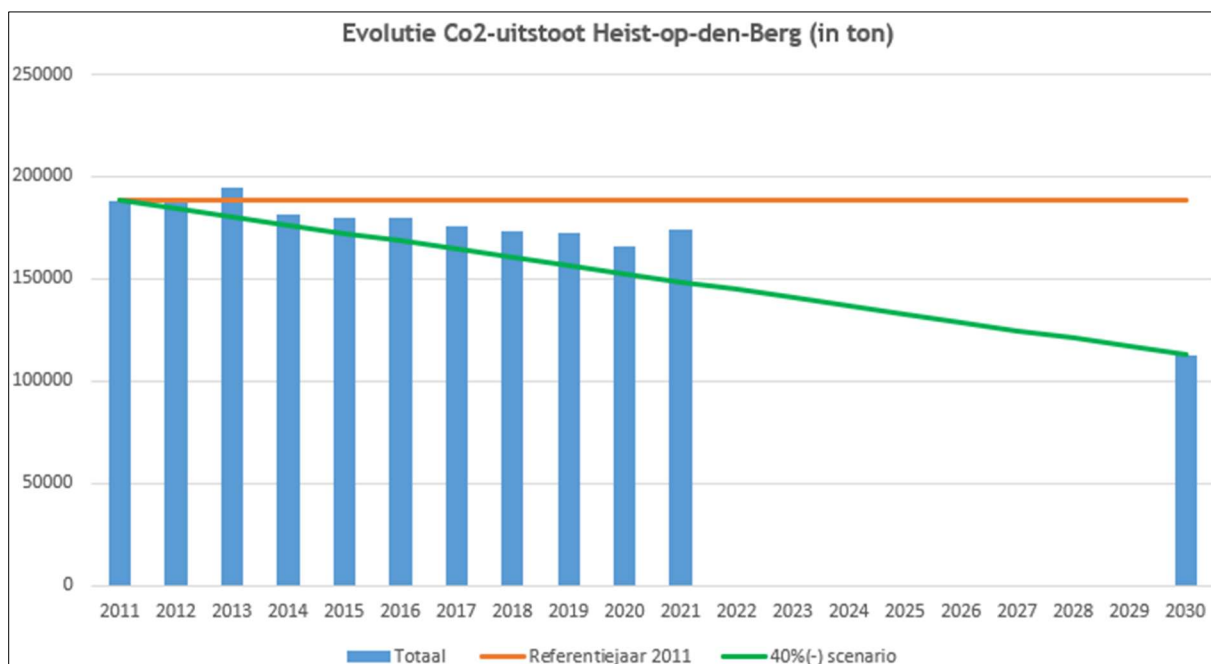

Wanneer we kijken naar de manier waarop gebouwen en woningen verwarmd worden, zijn deze cijfers van belang:

Aantal gasaansluitingen	11.371
Totaal gasverbruik	53805617,98 m ³
Aantal wooneenheden vermoedelijk niet aangesloten op gas, waarvan de hoofdverwarming vermoedelijk op:	7.979
- butaan-propaan	127
- elektriciteit	2.064
- hout	903
- steenkool	55
- stookolie	4.397
- warmtepomp	433

CO₂-uitstoot huishoudens

In 2022 is de CO₂-uitstoot in Heist-op-den-Berg 20% lager dan in 2011. We zien dus een dalende trend. Tegelijkertijd tonen de cijfers dat extra inspanningen nodig zijn om de doelstelling (-40% CO₂-uitstoot tegen 2030) te halen. In 2021, het eerste na- coronajaar, steeg de CO₂-uitstoot bovendien met 5,1 % t.o.v. 2020.

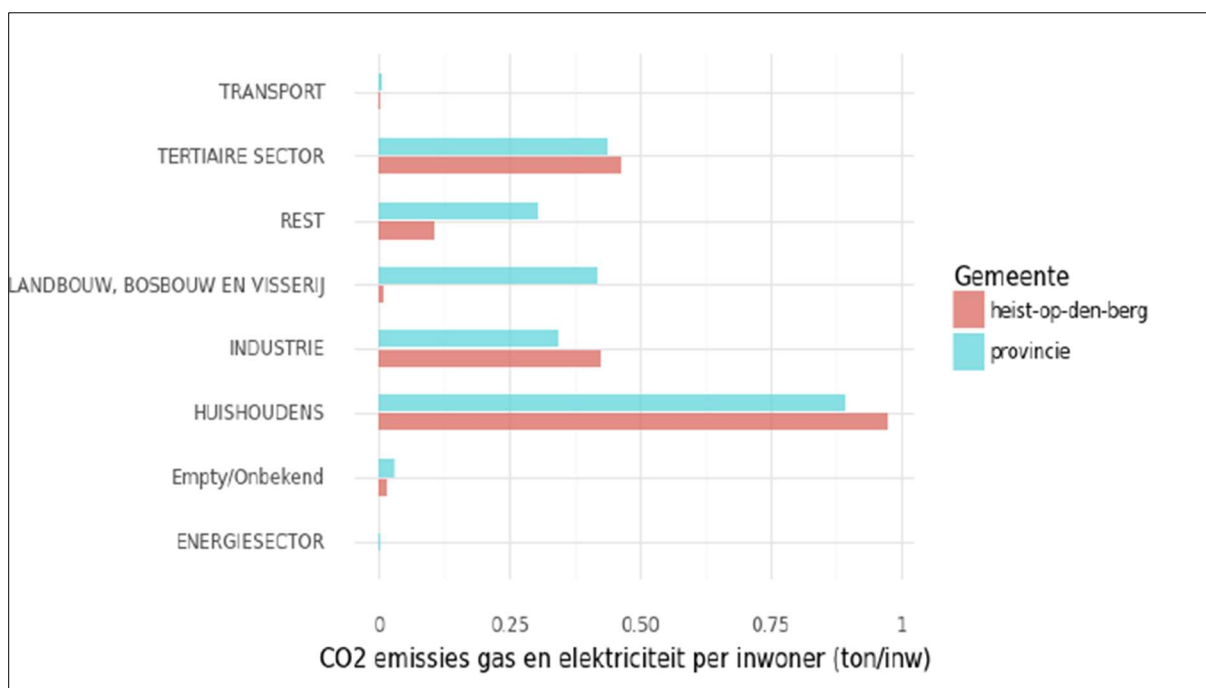

Figuur 111 Provincies in Cijfers, eigen verwerking, uit ontwerp-visietekst warmte

Heist-op-den-Berg, zoals veel Vlaamse gemeenten, loopt achter op schema om de CO₂-uitstoot tegen 2030 met 40% te verminderen. Hoewel er tussen 2011 en 2020 een kleine daling van de lokale uitstoot was, bleef deze onder de gestelde doelen. T.o.v. 2011 is wel een daling in de uitstoot merkbaar, maar het is op langere termijn juister om van een stagnatie van onze klimaatimpact te spreken dan van een fundamentele trendbreuk. Wil dat zeggen dat alle lokale inspanningen geen effect hebben? Neen, dankzij alle inspanningen werd al een duidelijke ontkoppeling gerealiseerd tussen enerzijds de CO₂-uitstoot (die lichtjes daalt) en anderzijds de groei in economische activiteit en bevolking.³⁶

In 2021 was het totale energieverbruik van Heist-op-den-Berg 827.716 MWh/jaar, waarvan 55% naar warmte, 22% naar elektriciteit en 23% naar mobiliteit ging. Slechts 6% van de energieproductie was hernieuwbaar, wat aangeeft dat er nog aanzienlijke inspanningen nodig zijn richting energie- en klimaatneutraliteit.

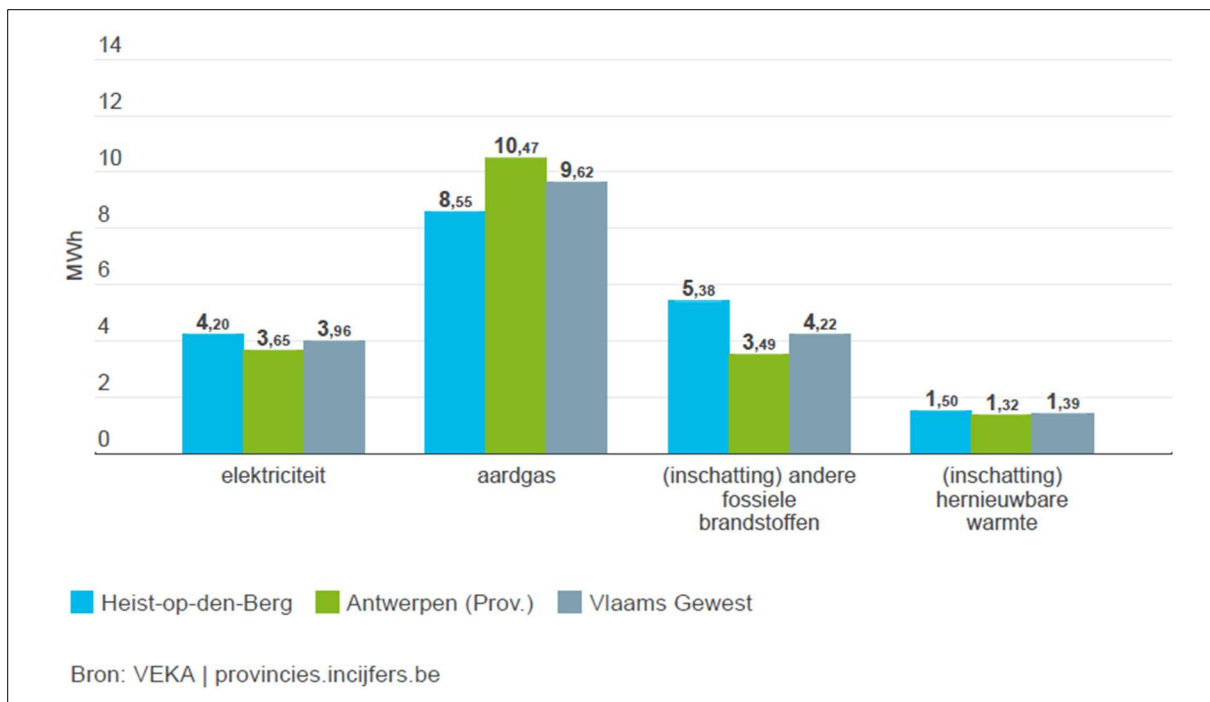
In 2021 was de CO₂-uitstoot van huishoudens in Heist-op-den-Berg goed voor 42,3% van de totale uitstoot, voornamelijk veroorzaakt door elektriciteitsverbruik en fossiele brandstoffen in woningen.

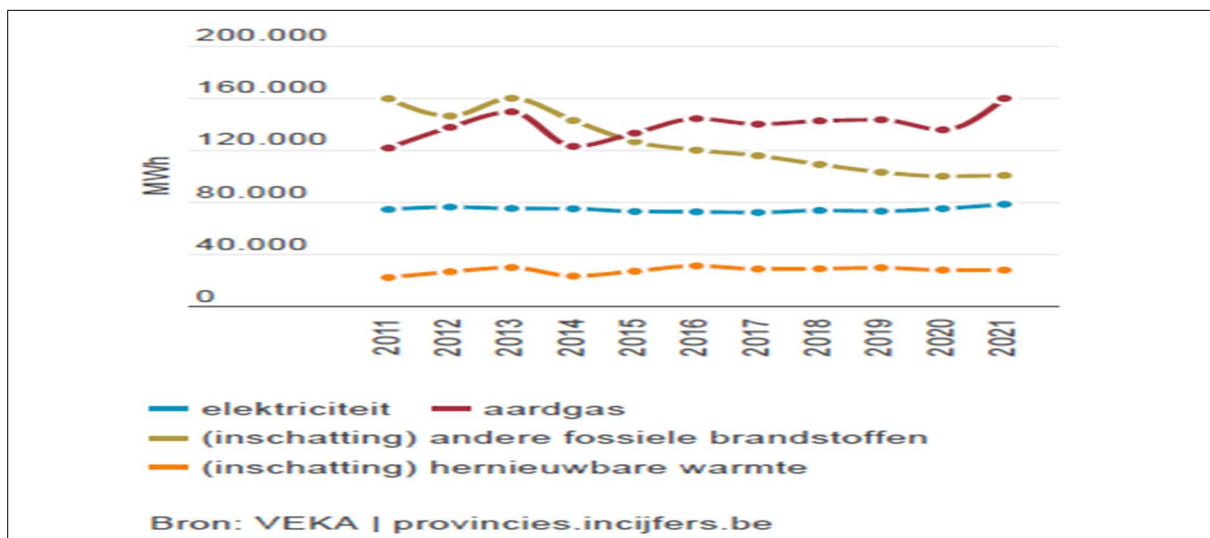
Figuur 112 CO₂-emissies uit gas en elektriciteit, uitgesplitst per gebruikersgroep. Bron: Begeleidende gids warmte Heist-op-den-Berg

Verder ingezoomd op deze cijfers bedraagt het elektriciteitsverbruik 21,4% van het totale energieverbruik in de woningen in Heist-op-den-Berg. Fossiele brandstoffen (hoofdzakelijk voor verwarming en sanitair water) zijn goed voor 71,0% van het energieverbruik. Het overige verbruik (7,6%) betreft hernieuwbare warmte (hout, zonneboilers en warmtepompen) voor verwarming en sanitair water. Naast bijkomende productie van groene stroom is de omschakeling naar groene warmte zo een grote uitdaging.

³⁶ <https://www.provincieantwerpen.be/lokale-besturen/nieuws/dlm/nieuwe-lokale-co2-inventarissen-gepubliceerd.html>

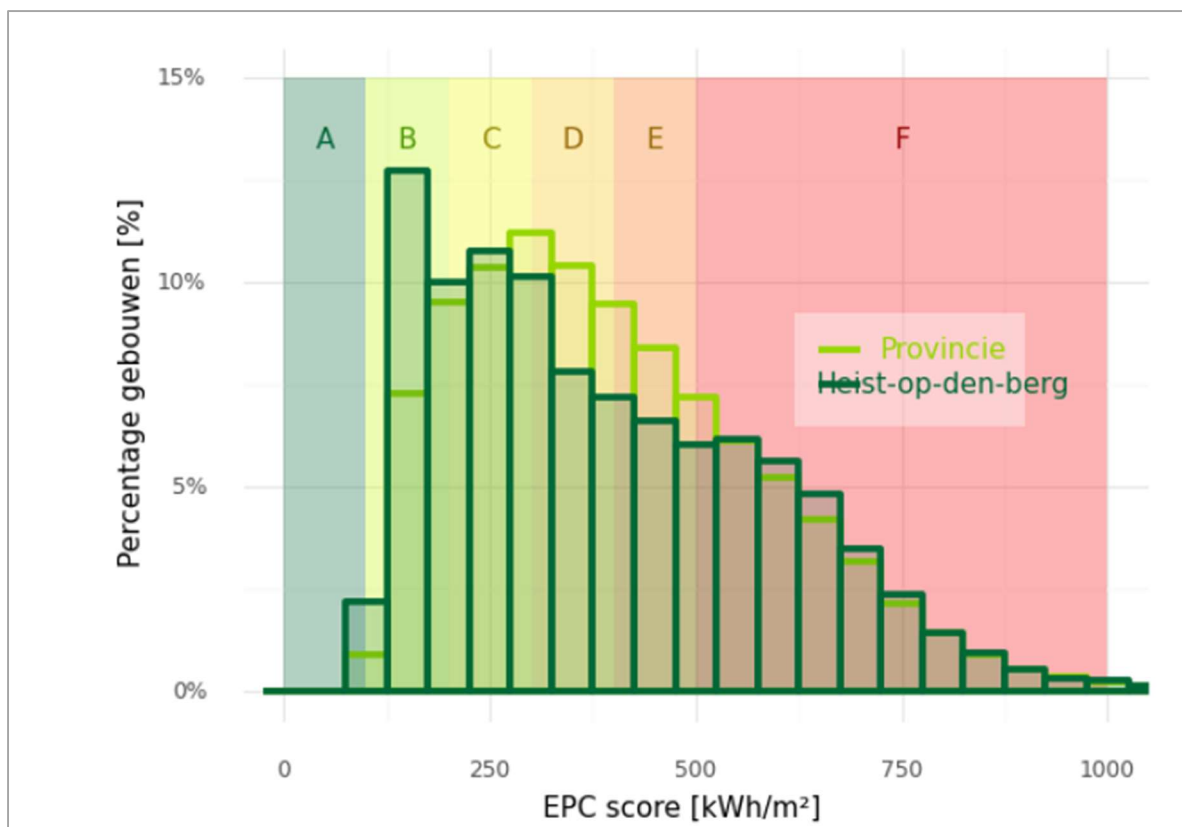
Figuur 113 Gemiddeld energieverbruik door huishoudens per energiedrager, per huishouden (2021)

Figuur 114 Energieverbruik door huishoudens per energiedrager (2011-2021)

Hoewel een groot aantal woningen energiezuiniger wordt, met name in de nieuwbouw waar de impact van de EPB-regelgeving duidelijk wordt, is er voor de bestaande woningen een grote inhaalbeweging nodig. De huidige renovatiegraad in België bedraagt 1% en moet minstens verdrievoudigd worden om de klimaatdoelstellingen te halen.

Voor het huidige woonbestand werd een EPC-kerngetal geschat. Slechts 2% van de woningen heeft een EPC-label A, terwijl ongeveer 13% onder EPC-label B valt. De overige woningen (85%) worden ingedeeld onder EPC-label C of lager.

Figuur 115 Verdeling EPC-labels op basis van het gebouwmodel. Bron: Begeleidende gids warmte, geciteerd in Warmte-analyse Heist-op-den-Berg

Ook moet de shift gemaakt worden van fossiel naar hernieuwbaar (bv. van aardgas naar warmtepompen, warmtenetten of andere duurzame technieken). Om onze klimaatdoelstellingen te halen, zullen tussen nu en 2050 in Heist-op-den-Berg nog meer dan 15.000 installaties omgevormd moeten worden naar een groene manier van verwarmen. De grootste uitdagingen liggen in de vervlechting van de warmtevoorziening met ruimtelijke planning, energetische renovatie van bestaande bebouwing, financiering, maatschappelijk draagvlak, inschakeling van collectieve warmtebronnen enz. Een visie hierover met daarin collectieve en individuele oplossingen werd reeds uitgeschreven.

Energiegebruik van het lokaal bestuur

Het lokaal energie- en klimaatpact bevat ambitieuze doelstellingen, o.a. op het vlak van energiebesparing.

Door het fossiel energieverbruik van gemeentelijke gebouwen en installaties te verminderen willen we in 2030 minstens 40% minder uitstoten t.o.v. 2011. Voor gemeentelijke gebouwen is dat 1.911,4 ton CO₂ uitstoot, t.o.v. 3.185,7 ton in 2011. De openbare verlichting willen we volledig omschakelen op LED tegen 2030. Dit bespaart 247 ton. Niettegenstaande dat ons eigen aandeel beperkt is t.o.v. de totale gemeentelijke uitstoot (0.33% voor Heist-op-den-Berg), geven we als gemeente het goede voorbeeld om zo burgers en bedrijven te inspireren.

De directe uitstoot van de gemeentelijke gebouwen en openbare verlichting van Heist-op-den-Berg bedroeg in 2018 2.752,1 ton CO₂. Het aandeel van deze sectoren in de totale uitstoot van de gemeente bedraagt 1,6%. De jaarlijkse uitstoot van het gemeentelijk patrimonium in Heist-op-den-Berg daalde tussen 2011 en 2018 met 13,6%.

56% van de uitstoot komt door gebouwverwarming op aardgas. Door in te zetten op isolatie en stookplaatsrenovaties, is het aardgasverbruik gedaald met bijna 8,9% t.o.v. 2011. De uitstoot van de openbare verlichting is met 9.2% afgenomen.³⁷

Energiearmoede

De laatste jaren zien we een grote stijging in het aantal budgetmeters.

		2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Aantal actieve budgetmeters	Elek	162	164	187	194	189	187	175	178	239	339
	Gas	92	103	118	127	120	124	116	116	148	208
Aantal behandelde dossiers LAC ³⁸	Elek	169	153	210	206	197	156	132	97	218	189
	Gas						79	65	52	110	78

Het OCMW zorgt voor de toekenning van federale verwarmingstoelagen. Ook die aantallen stijgen.

	2020	2021	2022
Aantal verwarmingstoelagen toegekend	562	535	588
Aantal dossiers	453	434	498

5.6 Water

Om het hergebruik van regenwater te stimuleren, geeft het lokaal bestuur premies voor hemelwaterputten.

	2013	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Toegekende premies hemelwaterput	21	7	6	4	9	13	10	8	12	6	16

³⁷ Energie- en klimaatactieplan Heist-op-den-Berg, 2021

³⁸ LAC = Lokale Adviescommissie. De netbeheerder of waterleverancier die een verbruiker wil afsluiten, moet in bepaalde gevallen eerst advies vragen aan de Lokale Adviescommissie (LAC) van de gemeente. In die commissie zitten mensen van het OCMW, de netbeheerder of waterleverancier, en eventueel de schuldbemiddelaar van de verbruiker.

6. POLITIEK

6.1 Lokaal bestuur

De gemeenteraad en de raad maatschappelijk welzijn bepalen het beleid van het lokaal bestuur. De coalitie bestaat sinds einde 2024 uit CD&V en PRO Heist-Vooruit. Samen hebben zij 51% van de zetels in de gemeenteraad. In totaal telt de raad 35 leden, waarvan de zetels als volgt verdeeld zijn: 11 CD&V, 7 PRO Heist-Vooruit, 7 Vlaams Belang, 5 NV-A, 3 onafhankelijken, 1 eta+ en 1 PVDA.

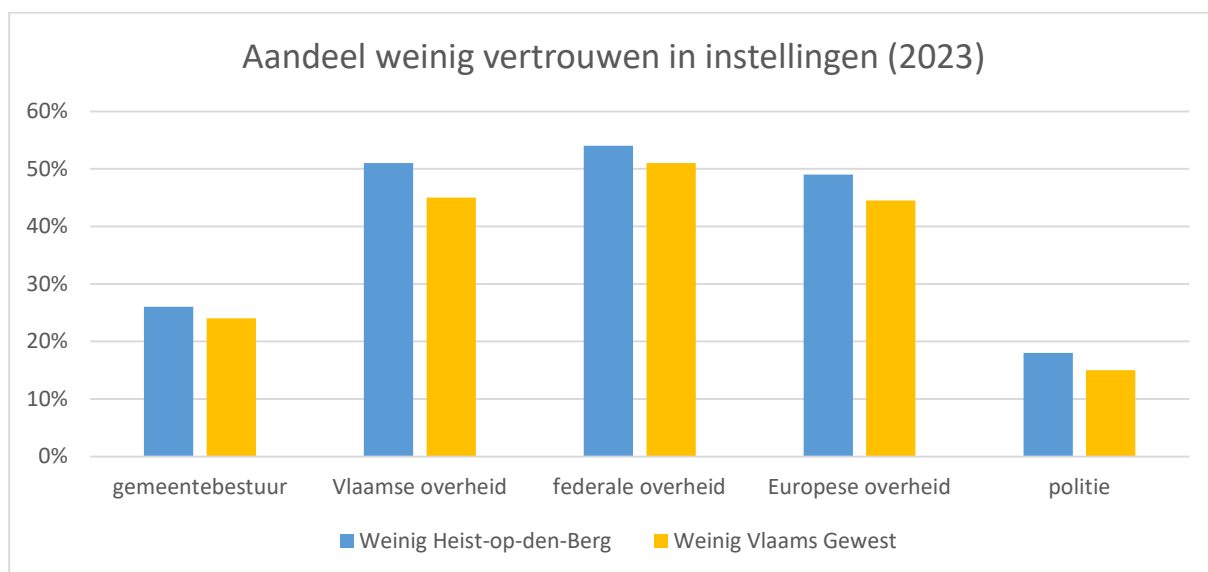
Het schepencollege/vast bureau is als volgt samengesteld:

- Burgemeester: Dirk Van Noten, CD&V, bevoegd voor: veiligheid, samenleven & inclusie, armoedebestrijding, Heist in de wereld, Huis van de Heistenaar, Communicatie, Europa
- David Geerts, eerste schepen, PRO Heist-Vooruit, bevoegd voor: Openbaar Domein, Groen, Burgerzaken, Personeel, Evenementen (vergunningen).
- Carl Verelst, tweede schepen, CD&V, bevoegd voor Financiën, Cultuur, Toerisme, Patrimonium, Lokale economie en citymarketing, Juridische zaken, Senioren.
- Wim Van den Bruel, derde schepen, CD&V, bevoegd voor: Ruimtelijke ordening, Ruimtelijke planning, Onderwijs, Bibliotheek & erfgoed, Landbouw, Veerkrachtige dorpen.
- Sven Lambrechts, vierde schepen, PRO Heist-Vooruit, bevoegd voor: Sport, jeugd, Markten, Kermissen.
- Karolien Vleugels, vijfde schepen, CD&V, bevoegd voor: Zorg (Woonzorgcentrum en Thuiszorg), Sociale economie en werk, Cursuscentrum, Verenigingen en vrijwilligers, Digitalisatie.
- Gisèle Vervoort (vervanger van Kelly Van Tendeloo), zesde schepen, Pro Heist-Vooruit, bevoegd voor: Milieu, Klimaat, Kinderopvang, Dierenwelzijn, Participatie.
- Sebastiaan Mariën, zevende schepen, CD&V, bevoegd voor: Voorzitter bijzonder comité voor de sociale dienst, Welzijn, Mobiliteit, Wonen, Energie.

Het bijzonder comité van de sociale dienst bestaat uit een voorzitter en deze leden:

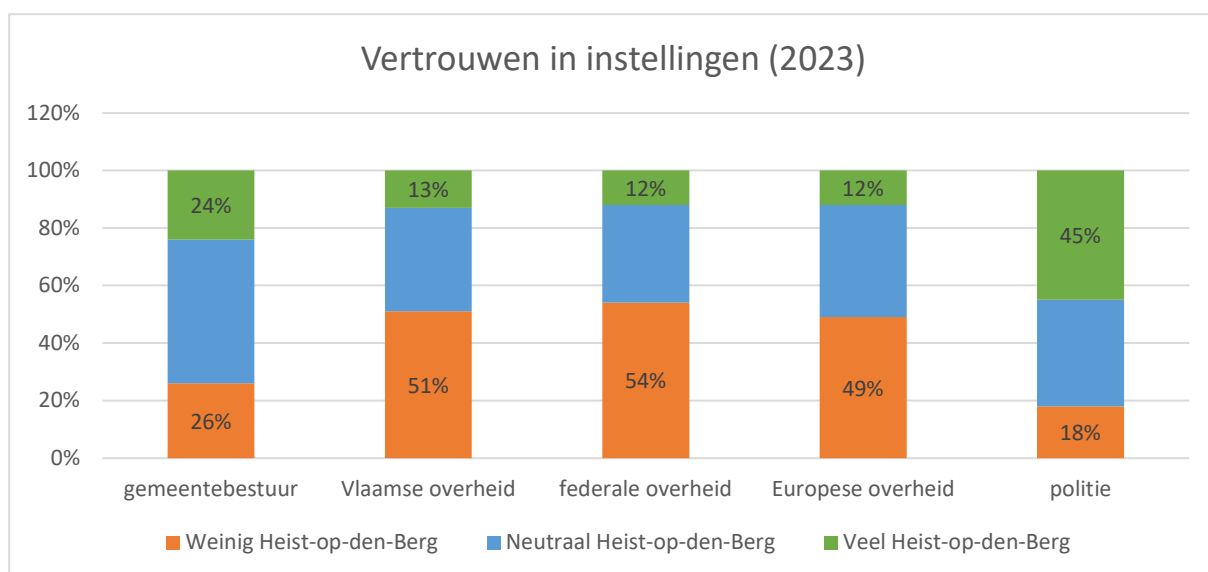
- Sebastiaan Marien, voorzitter, CD&V
- Eva Van Noten, CD&V
- Patrick Schoovaerts, CD&V
- Isabelle Moons, CD&V
- Inge Clé, N-VA
- Matthias Van Veldhoven, Groen
- Bieke Helsen, Pro Heist- Vooruit
- Stien Van Herle, Pro Heist - Vooruit
- Gery Van den Eynde, Vlaams Belang
- Pros Laureys, Vlaams Belang

De Heistenaar heeft iets minder vertrouwen in instellingen dan gemiddeld in Vlaanderen.

Figuur 116 Aandeel inwoners met weinig vertrouwen in instellingen

Van alle instellingen wekt de politie het meeste vertrouwen op. Bij de politieke instellingen wekt het lokale niveau bijna dubbel zoveel vertrouwen als de andere beleidsniveaus.

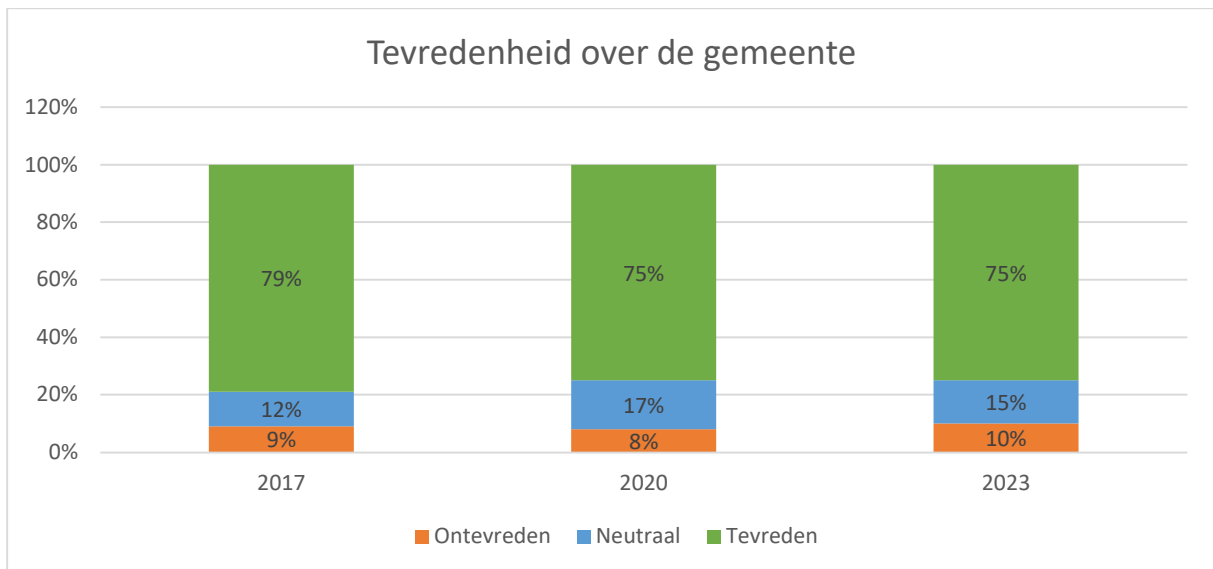

Figuur 117 Vertrouwen in instellingen overzicht

6.2 Participatie van de burger

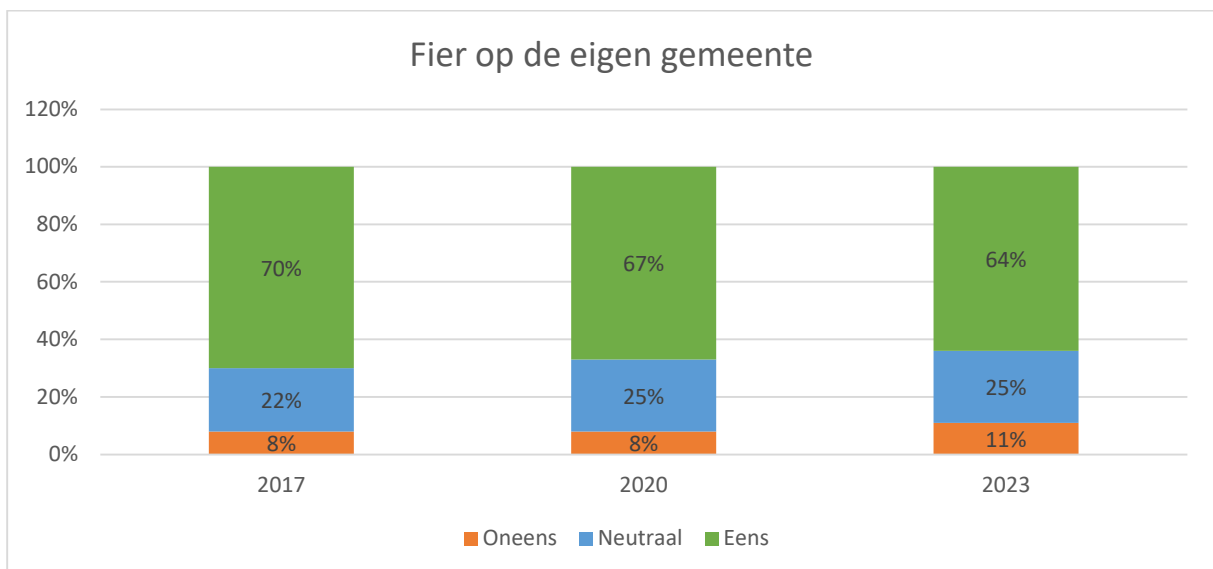
Er zijn in Heist-op-den-Berg 16 adviesorganen, namelijk: Adviesraad sport - Adviesraad senioren- Adviesraad GECORO - Adviesraad LOK - Adviesraad jeugd - Adviesraad milieu en natuur - Adviesraad internationale solidariteit - Adviesraad lokale economie - Adviesraad landbouw - Adviesraad mobiliteit en openbare werken - Adviesraad GAPH - Adviesraad bibliotheek - Adviesraad cultuur - Adviesraad cultuurcentrum - Adviesraad cursuscentrum - Adviesraad kansarmoede.

Uit de gemeentemonitor van 2023 blijkt dat 75% van de inwoners tevreden is over zijn gemeente. De cijfers zijn ten opzichte van 2020 ongeveer hetzelfde gebleven.

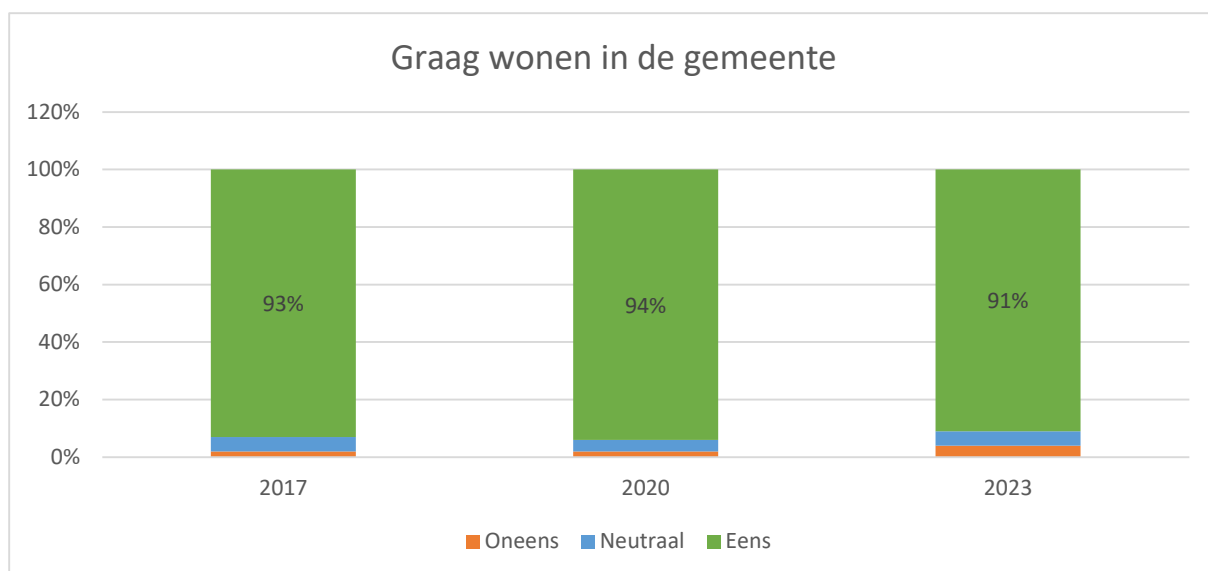
Figuur 118 Tevredenheid over de gemeente

Het aandeel inwoners dat volmondig fier is op de eigen gemeente, is dalend.

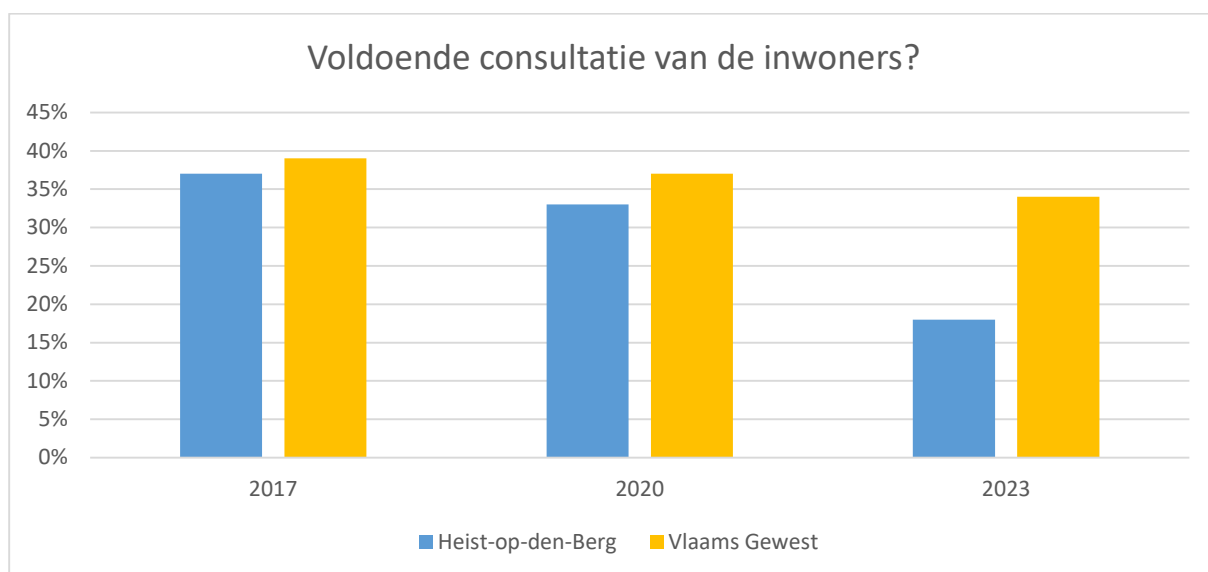
Figuur 119 Fierheid op de gemeente

Nochtans woont 9 op 10 Heistenaren graag in de gemeente.

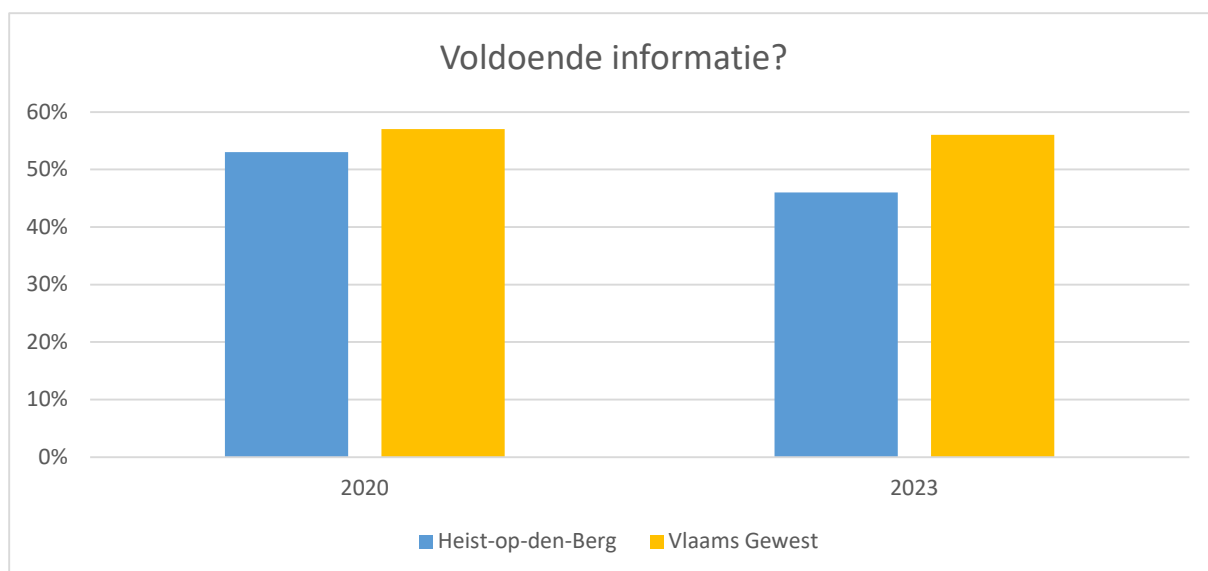

Figuur 120 Graag wonen in de gemeente

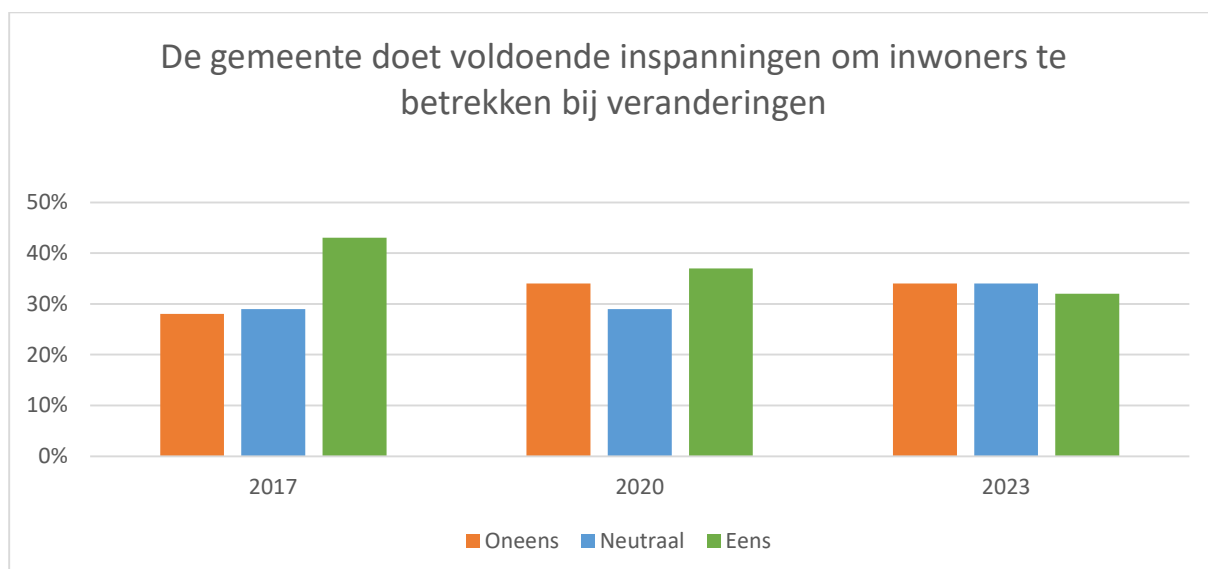
In 2023 kocht het lokaal bestuur 2 tools aan om participatie te versterken: het participatieplatform Citizenlab, in combinatie met het buurtnetwerk van Hoplr. In 2024 wordt dit platform bij voorbeeld ingezet bij de vernieuwing van het skatepark in Wiekevorst. Ondanks deze inspanningen, daalde het aandeel inwoners dat vindt dat het lokaal bestuur de inwoners voldoende consulteert, sterk:

Ook op de vraag of het lokaal bestuur voldoende informeert, daalt het aantal respondenten dat hier positief op antwoordt.

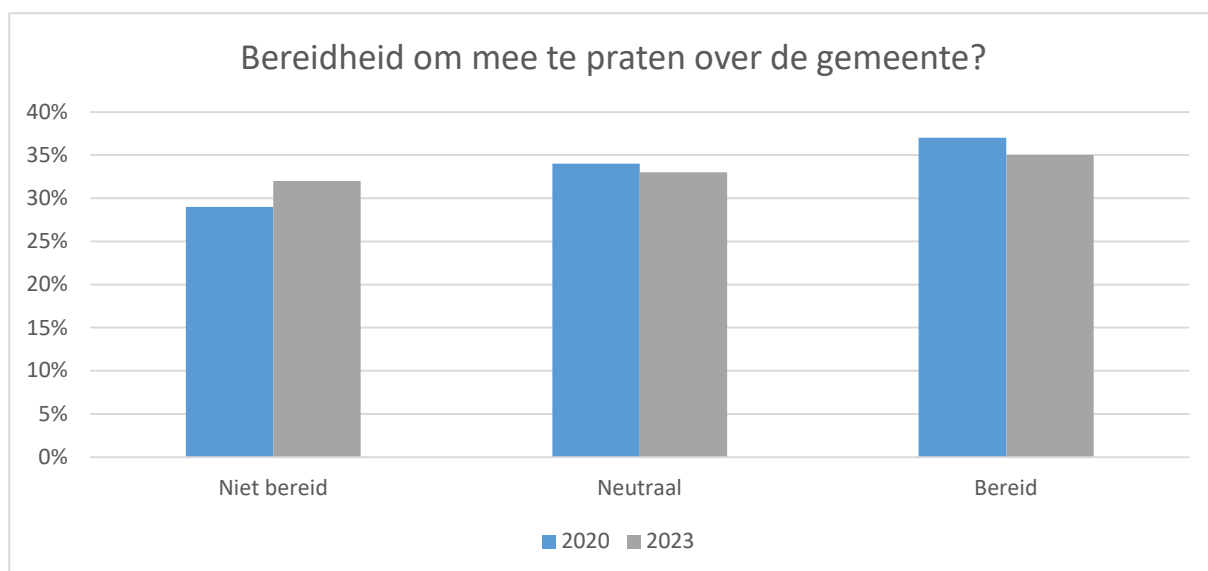

In de gemeentemonitor werd ook gepeild naar de betrokkenheid van burgers bij het beleid.

Figuur 121 Inspanningen voor participatie

De Heistenaar is niet overtuigd dat de gemeente voldoende inspanningen doet om de inwoners te betrekken bij veranderingen. Wanneer gepeild wordt naar de bereidheid om mee te praten over de gemeente, blijkt dat hier ook geen meerderheid toe bereid is.

Figuur 122 Bereidheid tot participatie

6.3 Beleidsplanning

In het meerjarenplan worden 6 beleidsdoelstellingen naar voren geschoven:

1. Heist is een warme, goed werkende organisatie die bergen verzet voor haar burgers en medewerkers!
2. Heist-op-den-Berg is een groene plattelandsgemeente die geeft om het klimaat!
3. Iedereen aan boord!
4. Een bruisend Heist-op-den-Berg, vol leven en beleven!
5. In Heist-op-den-Berg wil iedereen graag wonen, werken en winkelen - want welle hemme alles!
6. Zorgeloos en vlot onderweg in een veilig Heist-op-den-Berg!

Aan elke beleidsdoelstelling zijn actieplannen gekoppeld, en aan elk actieplan zijn acties verbonden.

Via de opvolgingsrapportering en de beleidsevaluatie wordt de uitvoering van het meerjarenplan opgevolgd en bewaakt.

6.4 Samenwerking

6.4.1 Regionale samenwerking

Het Regiodecreet verdeelt sinds 2023 Vlaanderen in 15 referentieregio's. Het is van toepassing op intergemeentelijke samenwerkingsverbanden met rechtspersoonlijkheid, zoals projectverenigingen. Nieuwe samenwerkingsverbanden van lokale besturen moeten binnen deze vastgelegde grenzen blijven, de reeds bestaande krijgen enige tijd om zich te herschikken indien ze de regiogrenzen overschrijden.

Heist-op-den-Berg vormt samen met Berlaar, Bonheiden, Bornem, Duffel, Lier, Mechelen, Nijlen, Putte, Puurs-Sint-Amunds, Sint-Katelijne-Waver, Willebroek de referteregio Rivierenland.

6.4.2 Intergemeentelijke samenwerking

Het lokaal bestuur neemt o.a. deel aan volgende intergemeentelijke samenwerkingsverbanden:

Bekkenbestuur van het Dijle-Zennebekken
Bekkenbestuur van het Netebekken
Berg en Nete
Bonstato
Bosgroep Zuiderkempen
Centrum voor Basiseducatie Open School
Cipal
De Kringwinkel Zuiderkempen
De Lijn
Dierenbescherming
ERSV
Ethias Co
GAS(AM) Mechelen/GAS Rivierenland
Gemeentelijke Holding NV
Igemo
ILV Deeltijds Kunstonderwijs
ILV Regie Sociale Economie Rivierenland
IOK
IOK Afvalbeheer
IOK/GiDPBW
Iverlek
Kempens Karakter
Kredietmaatschappij der Zuiderkempen
Logo
Maatschappij voor de Huisvesting
Milieu en Werk
OFP Prolocus
OVSG
Pidpa
Pontes
Regionaal Landschap Rivierenland vzw
Scholen aan de Nete
Sportregio Kempen
Streekplatform Kempen
SVK
TMVS
Vereniging voor openbaar groen
VVSG
Welzijnskoepel Rivierenland (Igemo)
Woonmaatschappij Rivierenland-Oost (onderdeel van Maatschappij voor de Huisvesting)
Woonpunt Mechelen (vroegere Klemo)
Zefier

Over de intercommunale werking wordt apart gerapporteerd in de gemeenteraadscommissie financiën, intergemeentelijke samenwerking en AGB.

6.4.3 Internationale samenwerking

Net zoals alle overheden heeft lokaal bestuur Heist-op-den-Berg de 2030Agenda voor Duurzame Ontwikkeling van de VN onderschreven en daarmee de ambitie uitgesproken om de nodige initiatieven en beslissingen te nemen die nodig zijn om onze planeet en maatschappij op een duurzame koers te brengen. Er werden 17 Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen uitgesproken (Sustainable Development Goals = SDG's).

Op internationaal vlak heeft Heist-op-den-Berg een stedenband lopen met Bergrivier in Zuid-Afrika.

Resultaten Zelfevaluatie Organisatiebeheersing 2024

Inleiding

Volgens het kader dat goedgekeurd werd door raden op 29 juni 2021, voeren we driejaarlijks een zelfevaluatie uit. De vorm waarin deze zelfevaluatie gebeurt, is niet bepaald, maar net zoals in de zomer van 2021 kozen we ervoor om een organisatiebrede bevraging te organiseren op basis van de Leidraad Organisatiebeheersing van Audit Vlaanderen.

Methodiek

In 2021 werd deze bevraging extern uitgevoerd door Inovant. Deze keer kozen we ervoor om de bevraging zelf in handen te nemen, door via MS Forms te werken. Het grote voordeel hiervan was dat we konden sleutelen aan de formulering. Op de bevraging aan de hand van risico's in 2021 kwam als feedback dat de stellingen soms moeilijk te begrijpen waren, door de vele dubbele negaties en de gebruikte terminologie. Daarom werden de negatief geformuleerde risico's vertaald naar positief geformuleerde stellingen (bv. 2021 'De medewerkers kennen de doelstellingen niet' werd in 2024 'De medewerkers kennen de doelstellingen'). De vragenlijst werd ook nagekeken door de deskundige Toegankelijkheid die ook nog een aantal verbeteringen aanbracht. Een ander verschil ten opzichte van 2021 was dat de bevraging deze keer niet anoniem gebeurde. Dit vanuit het idee dat voor eventuele uitschieters in de resultaten op deze manier een verklaring zou kunnen gezocht worden, en ook omdat we in onze organisatie voor een open cultuur willen gaan. Door zelf de enquêteformulieren op te maken, konden we ook gelegenheid bieden om feedback te geven over de verschillende onderdelen.

Respons

De bevraging kon ingevuld worden van 15 april tot 10 mei 2024. Net zoals vorige keer werden een aantal mensen (125) aangeduid door het managementteam om een evenwichtige spreiding over de verschillende teams te bewaken, alle teamcoördinatoren werden uitgenodigd en wie vorige keer had meegedaan (en dat laten weten had) kreeg ook een persoonlijke uitnodiging. Daarnaast werd op intranet 2 keer via een nieuwsbericht een oproep gedaan om mee te doen, met een link naar de Forms. De welzijnsvereniging werd niet betrokken. In totaal werden de 10 thema's 249 beantwoord. Er waren 75 unieke deelnemers. Op 516 medewerkers betekent dit ca 15% deelname. Omdat de bevraging vorig jaar anoniem was en medewerkers een vragenlijst in meerdere keren kunnen afwerken, is geen vergelijking mogelijk. Het aantal ontvangen antwoorden was in 2021 met 256 3 procent hoger. Onze organisatie was toen ook nog wel groter (Welzijnsvereniging was nog niet afgesplitst).

Thema	Aantal invullers
Thema 1 - Doelstellingen- en procesmanagement	27
Thema 2- Belanghebbendenmanagement	18
Thema 3 - Monitoring	22
Thema 4 - Financieel management	23
Thema 5 - Organisatiestructuur	32

Thema 6 - Personeelsbeleid	38
Thema 7 - Organisatiecultuur	27
Thema 8 - Informatie en communicatie	21
Thema 9 - Facilitaire middelen, opdrachten en contracten	14
Thema 10 - ICT	27
Totaal antwoorden ontvangen	249

Resultaten

Over naar de resultaten. Deze zijn vergelijkbaar met deze van 2021 en waren toen ook al vrij goed. De gemiddelde risico-score bedraagt 2,6 dat is een lichte daling tegenover de vorige keer. Let wel, een daling van het cijfer betekent dat de situatie beter onder controle is.

De cijfers moeten als volgt geïnterpreteerd worden: risico is...

- helemaal niet van toepassing is (= score 1)
- zelden van toepassing is (= score 2)
- eerder niet van toepassing is (= score 3)
- eerder wel van toepassing is (= score 4)
- meestal van toepassing is (= score 5)
- helemaal van toepassing is (= score 6)

De manier van bevragen zou de score kunnen beïnvloeden (mogelijk antwoorden mensen positiever op positief geformuleerde stellingen, en het gebrek aan anonimiteit zou sommige medewerkers durven afremmen om 'slecht' scoren.)

Overzicht scores	2024 ³⁹	2021	verschil
Thema 1 - Doelstellingen- en procesmanagement	2,98	3,01	-0,03
Thema 2- Belanghebbendenmanagement	2,68	2,37	+0,31
Thema 3 - Monitoring	2,88	2,66	+0,22
Thema 4 - Financieel management	2,36	2,29	+0,07
Thema 5 - Organisatiestructuur	2,66	2,99	-0,33
Thema 6 - Personeelsbeleid	2,75	2,68	+0,07
Thema 7 - Organisatiecultuur	2,68	3,13	-0,45
Thema 8 - Informatie en communicatie	2,39	2,82	-0,43
Thema 9 - Facilitaire middelen, opdrachten en contracten	2,24	2,60	-0,36

³⁹ De resultaten van 2024 werden terug geconverteerd naar de risico-inschatting-schaal. Hoe lager de score, hoe beter de risico's onder controle zijn.

Thema 10 - ICT	2,36	2,61	-0,25
Gemiddelde score	2,6	2,72	-0,118

Gemiddeld is onze risicoscore met 4,3 % gedaald. De grootste daling is te merken op de thema's organisatiecultuur, informatie en communicatie, en facilitaire middelen, opdrachten en contracten.

De standaardafwijking (die aangeeft hoe sterk de scores op een bepaalde stelling uiteenlopen) was voor geen enkele vraag hoger dan 1, terwijl die tot 1,5 mag gaan. Er werd dus consistent geantwoord.

Deze zelfevaluatie levert dus globaal gezien een positief beeld op van onze organisatie.

Wat kunnen we er verder uit leren? De vijftientig "slechtst beoordeelde" risico's bevinden zich in 6 thema's uit de leidraad.

- Thema 1 -doelstellingen en procesmanagement (9 in de top-25)

(11) De doelstellingen en het (meerjaren)plan zijn niet realistisch of degelijk opgemaakt en kunnen dus niet worden gerealiseerd omdat: het plan moeilijk op te volgen is omdat het te algemeen is;

(13) De doelstellingen en het (meerjaren)plan zijn niet realistisch of degelijk opgemaakt en kunnen dus niet worden gerealiseerd omdat: het niet duidelijk is bepaald wanneer een doelstelling is gerealiseerd;

(16) De doelstellingen en het (meerjaren)plan zijn niet realistisch of degelijk opgemaakt en kunnen dus niet worden gerealiseerd omdat: de inzet van de medewerkers niet realistisch is ingeschat.

(18) Diensten/afdelingen werken niet op het juiste moment aan de realisatie van doelstellingen, waardoor de realisatie binnen de afgesproken termijnen in het gedrang komen.

(20) De realisatie van dienstoverschrijdende beleidsdoelstellingen loopt vast.

(24) De organisatie komt in de problemen bij het onverwacht langdurig wegvallen van medewerkers in sleutelprocessen.

(26) Het uitwerken van sleutelprocessen gebeurt ongecoördineerd en versnipperd waardoor energie verloren gaat.

(27) Processen worden niet up-to-date gehouden.

(28) Er is een verschil tussen de processen 'op papier' en de effectieve flow.

- Thema 3, monitoring, 1 risico in de top-25:

(49) Medewerkers weten niet hoe/waar ze de gegevens moeten bijhouden, registreren of ingeven in het meetsysteem.

- Organisatiestructuur, thema 5, volgende 3 risico's in de top-25:

(98) Er is wrijving tussen de medewerkers omdat de werklust niet evenredig verdeeld is.

(101) Veranderingen kunnen pas na een ruime tijd worden doorgevoerd omdat de organisatiestructuur te stijf is.

(109) De projectuitvoering loopt niet goed (bv. kredietoverschrijving, overschrijding uitvoeringstijd, onafgewerkte initiatieven).

- Bij thema 6, personeelsbeleid deze 5 in de top-25:

(127) Uitstroom - Door de uitstroom van medewerkers ontstaat er een verlies aan kennis over een bepaalde dienstverlening.

(147) Medewerkers vallen uit door burn-out.

(148) Het ziekteverzuim is hoog.

(157) De personeelsinvulling is niet optimaal door een onvoldoende flexibele inzet van de beschikbare kredieten per rechtspersoon.

(160) Het absenteïsme is hoog.

- 6 risico's uit de top-25 hebben te maken met Informatie en communicatie:

(178) Documenten raken verloren.

(189) Informatiebeheer - Informatie wordt foutief of ongeordend bewaard.

(192) Beheer van informatie - Informatie geraakt verloren.

(195) Beheer van informatie - Dezelfde informatie wordt meerdere keren opgevraagd bij de burger.

(199) Toegankelijkheid van informatie voor medewerkers - De organisatie moet een beroep doen op externe leveranciers om informatie over de eigen werking aan te leveren (bv. softwareleveranciers, ...

(203) Archivering: Informatie wordt te snel vernietigd of helemaal niet.

- Bij thema 10 - ICT vinden we de laatste 2 risico's terug:

(256) Data kunnen niet uitgewisseld worden tussen verschillende programma's.

(257) Er wordt veel tijd verloren omdat er met gebrekkige systemen gewerkt wordt of omdat de systemen onderbenut worden.

Evolutie

Wanneer we de top-25 van vorige editie naast de deze leggen, zien we dat het allergrootste risico van vorige keer, (206) Het facilitair beheer is gericht op de korte termijn met grotere toekomstige kosten tot gevolg (bv. investeringen worden uitgesteld), helemaal niet meer voorkomt in de top-25. Er is geen enkel risico meer uit het thema Facilitair Management dat terugkomt in de top-25. Vorige keer was dat ook nog (238) Opvolging, (op)levering en facturatie: Opdrachten uren langer dan gepland.; (216) Gebouwen: Onderhoudswerken worden niet of te laat uitgevoerd; (234) Beoordeling, gunning en bestelling: Kleine aankopen gebeuren steeds bij dezelfde leveranciers.

Ook de risico's uit het thema organisatiecultuur die te maken hadden met waarden en deontologie zijn niet meer terug te vinden in de top-25.

Bij doelstellingen- en procesmanagement waren er vorige editie 2 risico's in verband met procesmanagement in de top-25, dat zijn er deze keer 4 en daar bovenop 5 risico's die te maken hebben met het realiseren van doelstellingen.

Bij het thema organisatiestructuur zien we 2 oude bekenden terugkeren: (109) de projectuitvoering loopt niet goed (bv kredietoverschrijding, overschrijding uitvoeringstijd, onafgewerkte initiatieven) en (101) Veranderingen kunnen pas na een geruime tijd worden doorgevoerd omdat de organisatiestructuur te stug is.

Wat verdwenen is, zijn de risico's 'ongestructureerd werken aan projecten' en 'onrealistische of uiteenlopende verwachtingen over projecten' en 'onvoldoende coördinatie tussen de verschillende diensten. Een risico dat wel nieuw is onder dit thema, is de onevenredige werklastverdeling.

Bij HRM blijven de drie risico's van de vorige bevraging overeind: (127) door de uitstroom van medewerkers ontstaat er een verlies aan kennis over een bepaalde dienstverlening; (147) medewerkers vallen uit door burn-out, en (148) het ziekteverzuim is hoog. Ze worden deze keer aangevuld met het risico rond absentisme en het onvoldoende flexibel inzetten van personeelskredieten.

Bij Informatie en Communicatie zijn 2 risico's gebleven: (189) Informatie wordt foutief of ongeordend bewaard en (203) Informatie wordt te snel vernietigd of helemaal niet. 2 andere risico's zijn verdwenen: (197) Bij afwezigheid van een medewerker kan een dossier niet verder behandeld worden en (196) Medewerkers vinden documenten die ze nodig hebben voor hun taken niet of moeilijk terug. Bij dit thema zijn dus nu wel 4 nieuwe risico's geïdentificeerd: risico op verlies van documenten of informatie, het meermaals opvragen van dezelfde informatie bij de burger, en het beroep moeten doen op leveranciers om informatie over de eigen werking op te vragen.

De risico's bij ICT zijn onveranderd dezelfde gebleven.

De realisatie van de zelfevaluatie werd besproken op het management en op TeamHeist. Op basis hiervan werd het actieplan organisatiebeheersing 2024-2027 vastgelegd met deze prioriteiten:

1. Doelstellingenbeheer

- Doelstellingen MJP (her)formuleren
- Eigenaars toekennen aan acties
- Aanpak voor teamoverschrijdende doelstellingen bepalen
- Timing bepalen voor acties
- Indicatoren / normen bepalen
- Realisatiegraad verhogen

(link leidraad Audit Vlaanderen: thema 1: doelstellingen- en procesmanagement)

2. Procesmatig werken

- Uitwerken organisatiebreed kader voor procesmanagement
- In kaart brengen van sleutelprocessen
- Sjablonen en methodieken voor procesbeschrijving uitwerken
- Uittekenen en analyse van kritische processen
- Processen ontsluiten
- Aanwerving procesbeheerder

(link leidraad AV: thema 1: doelstellingen- en procesmanagement)

3. Rapportering

- Uitrollen CS analytics voor Financiën, P&O en Sociale Zaken

- Verdere implementatie van Pepperflow voor Organisatiebeheersing en Projectmatig werken

(link leidraad AV: thema 3: monitoring)

4. Implementatie nieuwe organisatiestructuur

- Uitvoering nieuwe organisatiestructuur
- Uitvoering functieweging

(link leidraad AV: thema 5: organisatiestructuur)

5. Welzijn op het werk

- Acties in het kader van 't Zal Welzijn
- Uitvoering jaaractieplan Welzijn
- Ontwikkelingstraject (=vervolg leiderschapstraject)
- Aanwerving deskundige welzijn
- Uitvoering RAPSI-bevraging
- Regionale HR-werking
- Andere acties op te starten...?

(link leidraad AV: thema 6: Personeelsbeleid)

6. Informatiebeheer

- Mappenstructuur implementeren
- Cloud-based omgeving inrichten met het ook op automatisch retentiebeleid, archivering en metadata-toekenning
- Projectwerking in Cloud-based omgeving opstarten: infrastructuur, beleid, regels, begeleiding (Check met Steven)
- Office 365 implementeren
- Digitaal sociaal dossier invoeren
- Werken met serieregister en e-depot
- Digitaal aangetekend verzenden
- Postregistratiesysteem in gebruik nemen
- Archiefbeheersysteem invoeren
- Digitale werkplek organiseren
- Overbrenging, inventarisatie en archivering van beslissingen, dossiers en archiefbestanden verderzetten en finaliseren
- Digitale fototheek/beeldbank opstarten
- Compactere opstelling archiefdepot bewerkstellingen
- Digitalisatie (notariële akten, bevolkingsregisters, akten burgerlijke stand, bouwdoossiers, cliëntdossiers) + substitutie
- Archivering depot Wiekevorst

- Verwerkingsregisters updaten en bewaartermijnen aanvullen
- Informatiebeheer bij in- en uitstroom
- Organisatiebrede afspraken en richtlijnen betreffende informatie / document / archiefbeheer

(link leidraad AV: thema 8: Informatie en communicatie)

BRONNEN

<http://www.heist-op-den-berg.incijfers.be>

<http://www.provincies.incijfers.be>

Gemeentemonitor Heist-op-den-Berg, juni 2021

Belfius Individueel Financieel Profiel, 2021

Steekkaart wonen Heist-op-den-Berg, IOK 2021

<https://provincies.incijfers.be>

<https://statbel.fgov.be/nl>

www.statistiekvlaanderen.be